

לאומי | דוחות כספיים 30.06.2021

הדוח על הסיכונים ותיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו נכללים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: www.leumi.co.il < אודות < מידע כספי < גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים ובאתר מגנ"א של רשות ניירות ערך: www.magna.isa.gov.il

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
תמצית דוח כספי ליום 30 ביוני 2021
תוכן העניינים

עמוד

דין וחשבון של הדירקטוריון והנהלה

א. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

5	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
7	מידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון והנהלה

ב. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

8	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
11	שינויים עיקריים בתקופה החולפת
12	שינויים מהותיים בסעיפים בדוחות הכספיים
13	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר
23	המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
34	מגזרי פעילות - גישת הנהלה
39	מגזרי פעילות פיקוחיים
42	חברות מוחזקות עיקריות

ג. סקירת הסיכונים

44	החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
45	סיכוני אשראי
70	סיכוני שוק
75	סיכון נזילות
76	סיכונים תפעוליים
77	סיכונים אחרים

ד. מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקרות ונהלים

81	מדיניות חשובנאית ואומדנים בנושאים קריטיים
82	בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי
83	דירקטוריון

דוחות כספיים

86	דוח סקירת רואי החשבון המבקרים המשותפים
87	דוח רווח והפסד מאוחד
88	דוח מאוחד על הרווח הכולל
89	מאזן מאוחד
90	דוח על השינויים בהון מאוחד
96	דוח על תזרימי מזומנים מאוחד
99	פירוט הביאורים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

א. ממשל תאגידי

224	שינויים בדירקטוריון
224	המבקרת הפנימית

ב. פרטים נוספים

224	השליטה בבנק
225	מינויים ופרישות
225	מבנה ארגוני
225	הסכמים מהותיים
226	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
230	דירוג אשראי

ג. נספחים

231	שיעורי הכנסה והוצאה
238	מילון מונחים
248	אינדקס

דין וחשבון של הדירקטוריון והנהלה

דוח הדירקטוריון נערך בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. הכללים שישומו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2020. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם [הדוח השנתי של 2020](#).

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

להלן מדדי ביצוע עיקריים (ב-%)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2020	2020	2021	2020	
5.7	2.6	16.1	7.7	17.9	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ^(א)
0.4	0.2	1.1	0.5	1.2	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק לנכסים ממוצעים ^(ג,ה)
137	133	129	133	129	יחס כיסוי נזילות ^(א)
2.55	2.41	2.85	2.74	3.02	יחס הכנסות ^(ב) לנכסים ממוצעים ^(ג,ה)
53.8	57.7	46.1	46.3	43.1	יחס יעילות
1.70	1.71	1.82	1.61	1.94	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים ^(ג,ה)
0.64	0.67	0.61	0.59	0.59	יחס עמלות לנכסים ממוצעים ^(ג,ה)
38.8	39.5	36.2	33.9	36.5	שיעור הפרשה למס מהרווח לפני מיסים הכנסות ריבית נטו, ליתרה ממוצעת של נכסים נושאי ריבית (NIM) ^(א)
1.90	1.93	2.03	1.81	2.15	סך כל ההכנסות לסך כל הנכסים הממוצעים בנייהול הקבוצה ^(ב,ג,ד,ה)
0.81	0.75	0.88	0.91	0.92	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כל הנכסים הממוצעים בנייהול הקבוצה ^(ג,ד,ה)
0.44	0.43	0.41	0.42	0.40	

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
	2020	2020	
11.87	11.49	11.98	יחס הון עצמי רובד 1
15.58	15.71	14.93	ההון הכולל לרכיבי סיכון ^(א)
6.57	6.72	6.45	יחס מינוף ^(א)
6.8	7.0	6.8	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק למאזן

להלן מדדי איכות אשראי עיקריים (ב-%)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2020	2020	2021	2020	
0.88	1.19	(0.24)	1.18	(0.20)	(הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי מתוך היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ^(א)
0.65	1.00	(0.08)	0.94	(0.10)	מזה: (הכנסות) הוצאות בגין הפרשה קבוצתית מתוך היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ^(א)
1.76	1.59	1.58	1.59	1.58	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין האשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
1.61	1.27	1.34	1.27	1.34	שיעור אשראי לציבור פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
(0.18)	(0.26)	0.09	(0.25)	0.01	שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מאשראי ממוצע לציבור ^(א)

(א) הון - בתוספת זכויות שאינן מקנות שליטה והתאמות שונות.
 (ב) סך כל ההכנסות - הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.

(ג) על בסיס שנתי.

(ד) כולל פעילות חוץ מאזנית.

(ה) הנכסים הממוצעים הינם סך הנכסים המאזניים המניבים והאחרים.

(ו) למידע נוסף בנוגע ליחס כיסוי נזילות ראה פרק [חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם](#).

(ז) למידע נוסף בנוגע ליחס המינוף ראה פרק המבנה והתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימון ההון, סעיף [ההון והלימון ההון](#).

להלן נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2020	2020	2021	2020	2021	
במיליוני ש"ח					
2,102	462	3,007	694	1,667	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
8,723	4,290	5,122	2,121	2,774	הכנסות ריבית, נטו
2,552	1,735	(370)	875	(158)	(הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי
4,366	1,727	2,906	1,481	1,532	הכנסות שאינן מריבית
3,281	1,669	1,721	776	853	מזה: עמלות
7,046	3,472	3,697	1,669	1,858	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,742	1,846	2,133	911	1,055	מזה: משכורות והוצאות נלוות
<u>רווח נקי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק (בשקלים חדשים):</u>					
1.44	0.32	2.07	0.48	1.15	רווח נקי בסיסי ומדולל

להלן נתונים עיקריים מהמאזן

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2020	2020	2021	
במיליוני ש"ח			
556,035	516,848	597,422	סך כל הנכסים
136,194	100,982	160,946	מזה: מזומנים ופיקדונות בבנקים
92,297	98,672	91,474	ניירות ערך
295,341	286,344	315,233	אשראי לציבור, נטו
517,940	480,255	556,130	סך כל ההתחייבויות
447,031	416,956	487,082	מזה: פיקדונות הציבור
15,143	6,659	22,140	פיקדונות מבנקים
16,303	19,519	13,199	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
37,664	36,132	40,848	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
<u>נתונים נוספים:</u>			
18.9	17.3	24.8	מחיר למניה (בשקלים חדשים)

מידע צופה פני עתיד בדוח הדיקטוריון וההנהלה

דוח הדיקטוריון וההנהלה כולל, בנוסף לנתונים המתייחסים לעבר, גם מידע והערכות המתייחסים לעתיד, המוגדרים בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן - החוק) כ"מידע צופה פני עתיד". מידע צופה פני עתיד מתייחס לאירוע או לעניין עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתו של הבנק בלבד.

מידע צופה פני עתיד מנוסח בדרך כלל באמצעות מילים או ביטויים כגון "הבנק מאמין", "הבנק צופה", "הבנק מצפה", "הבנק מתכוון", "הבנק מתכנן", "הבנק מעריך", "מדיניות הבנק", "תכניות הבנק", "תחזית הבנק", "צפוי", "אסטרטגיה", "יעדים", "עלול להשפיע", "אומדן", "תרחיש", "עשוי", "יכול", "יהיה", "אופטימי", "פסימי" וביטויים נוספים המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא בעובדות עבר.

מידע צופה פני עתיד הנכלל בדוח הדיקטוריון וההנהלה ונסמך, בין השאר, על תחזיות לעתיד בנושאים שונים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ובמיוחד לשוקי המטבע ושוקי ההון, לחקיקה, להוראות גורמי פיקוח, להתנהגות המתחרים, להתפתחויות טכנולוגיות ולנושאי כח אדם.

כתוצאה מאי היכולת לחזות בוודאות את התממשותן של תחזיות אלה ומכך שבפועל האירועים יכולים להיות שונים מאלו שנחזו, קוראי הדוח צריכים להתייחס בזהירות למידע המוגדר כ"צופה פני עתיד", שכן הסתמכות על מידע כאמור כרוכה בסיכונים ובאי וודאות והתוצאות הכספיות והעסקיות העתידיות של קבוצת לאומי עשויות להיות שונות באופן מהותי.

הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוחות אלה. האמור אינו גורע מחובות הדיווח של הבנק על פי כל דין.

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים התפתחויות עיקריות במשק¹

רקע כללי - מגיפת הקורונה

המחצית הראשונה של השנה התאפיינה, בראשיתה, בהמשך השפעת מגיפת הקורונה, תוך החרפה בגל התחלואה ביחס לקודמיו. בהמשך, בפרט ברבעון השני, על רקע הצלחת מבצע החיסונים וירידת התחלואה, נפתח המשק, אך לקראת ראשית הרבעון השלישי החל גל נוסף של תחלואה. נכון למועד פרסום הדוח, למעלה מ-900 אלף אנשים נדבקו בישראל ולמעלה מ-6,540 אנשים נפטרו. בחודש דצמבר 2020 הוחל בחיסון האוכלוסייה בישראל כנגד הנגיף ולמעלה מ-5.8 מיליון תושבים (נכון למועד פרסום הדוח) חוסנו במנה הראשונה מתוך שתיים הנדרשות לחיסון יעיל וכ-5.4 מיליון תושבים חוסנו במנה השנייה. על רקע גל התחלואה ברבעון השלישי, הוחלט על מתן מנה שלישית של חיסון לחלק מהאוכלוסייה (בעיקר בגילאי 60+). נכון למועד פרסום הדוח חוסנו למעלה מ-570 אלף תושבים במנה זו. כמו כן, הוחל בהטלה מחודשת של מגבלות על הציבור כדי למנוע את התפשטות הנגיף.

המשק העולמי

ב-27 ביולי 2021, עדכנה קרן המטבע הבינלאומית (IMF), את תחזיותיה לשנת 2021. ביחס לתחזית קודמת מחודש אפריל 2021, לא חל שינוי בתחזית לצמיחה העולמית לשנת 2021, אך נרשמו שינויים בצמיחת המדינות השונות: בפרט, נרשם עדכון כלפי מעלה בצמיחת המדינות המתקדמות ועדכון כלפי מטה בצמיחת המדינות המתפתחות והשווקים המתעוררים בדגש על מדינות אסיה. זאת, בעיקר על רקע הפערים בהיקף החיסונים בין אזורי העולם השונים. לפי התחזית הנוכחית, תוצר המשק העולמי צפוי להתרחב בכ-6.0% בשנת 2021 לעומת ירידה בתוצר של 3.2% בשנת 2020. באשר למשקים המערביים הגדולים בעולם, המשק האמריקאי, בו קצב ההתחשנות מהיר יחסית וצפויה השפעה חיובית של צעדי המדיניות הכלכלית, מדובר בהרחבה תקציבית ניכרת וצעדי מדיניות חסרי תקדים בהיקפם של הממשל החדש בארה"ב. כמו כן, מדובר בהמשך המדיניות המוניטרית המרחיבה באמצעות מגוון אפיקי מדיניות. על רקע זה כלכלת ארה"ב צפויה להמשיך ולצמוח בקצב מהיר יותר מזה של אירופה, כ-7.0% מול 4.6% באזור האירו, בו ההתחשנות איטית יחסית לארה"ב. מרבית הסיכונים לתחזית זו הם לצד השלילי וכוללים חשש מהתפשטות וריאנטים שונים על רקע חיסוניות נמוכה בעולם וכן מהשפעה אפשרית של הערכה מחודשת של מדיניות מוניטרית במדינות המתקדמות, אם יתברר שהציפיות לאינפלציה יעלו באופן מהיר יותר ממה שנחזה.

צמיחה עולמית/שיעור שינוי ריאלי

מקור: IMF - World economic outlook / July 2021

2020	2021	
(3.2)%	6.0%	עולם
(3.5)%	7.0%	ארה"ב
(6.5)%	4.6%	אזור האירו
(4.7)%	2.8%	יפן
(9.8)%	7.0%	בריטניה
2.3%	8.1%	סין

הריביות לטווח הקצר הנקבעות על ידי הבנקים המרכזיים, נותרו במחצית הראשונה של השנה ברמה אפסית, בחלקם היא אף שלילית ונראה לעת עתה כי לא יעלו בקרוב. זאת, למרות העלייה באינפלציה במרבית המדינות המתקדמות. על רקע זה קראה קרן המטבע לבנקים המרכזיים להימנע מנקיטת הידוק מוניטרי עד שלא יובהר האם האינפלציה משקפת תיקוני מחירים בעלי אופי חד פעמי או מתמשך וזאת תוך תקשור ראוי לציבור על מנת שיעצב את ציפיותיו באופן שלא יגרמו לעלייה בריביות.

הצמיחה במשק הישראלי

נתוני המדד המשולב של בנק ישראל למחצית הראשונה של השנה, המהווים מדד לפעילות הכלכלית השוטפת (חלף נתוני התמ"ג למחצית הראשונה אשר טרם פורסמו במועד פרסום הדוח), מצביעים על התרחבות של כ-1.4% (רבעון שני בשנת 2021 מול רבעון רביעי בשנת 2020), בהשוואה לירידה של כ-1.9%, בתקופה המקבילה אשתקד. יתר על כן, רמת הפעילות הכלכלית לפי מדד זה גבוהה ברבעון השני 2021, מהרמה שהייתה ערב המשבר (רבעון ראשון 2020).

¹ מקורות הנתונים: פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בנק ישראל, משרד האוצר, הבורסה לניירות ערך, IMF.

שוק העבודה משקף שיעור אבטלה גבוה מזה שהיה טרום המשבר, הן בהגדרה הרגילה (כלתי מועסקים) והן בהגדרה ה"רחבה" (הכוללת מלבד כלתי מועסקים גם עובדים הנעדרים זמנית מהעבודה מסיבות הקשורות בקורונה וכן עובדים אשר לא משתתפים בכח העבודה ופוטרו ממרס 2020). עם זאת, במהלך המחצית הראשונה של השנה ניכרה מגמה של שיפור תוך ירידה בשיעור האבטלה. בחודש יוני 2021, קרוב לארבע מאות אלף עובדים (כ-8.8% מכח העבודה) מצויים בהגדרה הרחבה של שיעור האבטלה.

בנק ישראל העריך, בתחזית מה-5 ביולי 2021, כי הצמיחה בשנת 2021 צפויה להסתכם בכ-5.5%, בעיקר על רקע התאוששות הצריכה הפרטית אשר עתידה על פי התחזית להתרחב בכ-10.5% ב-2021 (לאחר שהצטמצמה בכ-9.5% בשנת 2020). התחזית מגלמת את הערכת הבנק המרכזי כי המשק ממשיך בתהליך ההתאוששות מהמשבר, לאחר ביטול מרביתן המוחלט של המגבלות.

תקציב המדינה ומימון

הגירעון בתקציב המדינה הסתכם בחודשים ינואר-יוני בכ-43.5 מיליארד ש"ח לעומת גירעון של כ-59.3 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה בשנת 2020. הירידה בגירעון מקורה בהתרחבות ניכרת יותר בהכנסות המדינה ביחס לגידול בהוצאות. זאת, בעקבות פתיחת המשק והשפעתה החיובית על הפעילות הכלכלית המניבה מיסים בהתאם. יתר על כן, גם ביחס לתחזית ההכנסות ממיסים הרי שהגבייה בפועל שיקפה עודף, אשר מקורו הן בהכנסות מהמיסים הישירים והן מהמיסים העקיפים. ההכנסות הגבוהות מהצפוי משקפות כאמור את ההתאוששות של המשק לאחר הסרת המגבלות וכן רמות שיא בשוקי ההון ומספר רב של הנפקות חברות טכנולוגיה.

בתקופת הדוח, טרם אושר תקציב המדינה לשנת 2021. לפיכך, פועלת הממשלה על בסיס תקציב המשכי כאשר החוק מגדיר מגבלת הוצאה (שנתית וחודשית) ומדרג חשיבות להוצאות. מסגרת ההוצאה לביצוע התקציב המשכי לשנת 2021 מסתכמת בכ-419.9 מיליארד ש"ח. בנוסף, בעקבות התפרצות נגיף הקורונה ובמטרה לספק מענה למשבר, הוגדרה לשנת 2021 מסגרת הוצאה עבור התכנית הכלכלית בהיקף של כ-68.2 מיליארד ש"ח.

בחודש אוגוסט אישרה הממשלה את התקציב לשנים 2021-2022, אך הוא טרם אושר בכנסת.

סחר חוץ

הגירעון המסחרי של ישראל, הסתכם בששת החודשים הראשונים של השנה בכ-15.4 מיליארד דולר, בהשוואה לכ-9.1 מיליארד דולר במחצית הראשונה אשתקד. הגידול הניכר בגירעון מקורו בהתרחבות ניכרת ביבוא, לעומת התרחבות מתונה יותר ביצוא. ההתרחבות המהירה ביבוא משתקפת בכל רכיביו המרכזיים: יבוא מוצרי צריכה, יבוא מוצרי השקעה ויבוא חומרי הגלם. מגמות אלה נמשכות מאמצע שנת 2020 ומלמדות על מגמת התאוששות במשק לאחר צמצום הפעילות במחצית הראשונה של השנה שעברה, עם פרוץ המגיפה. העלייה בעודף היבוא של סחורות (גידול של כ-12 מיליארד דולר, במונחים שנתיים) צפויה לתרום למיתון של היקפו הגדול של העודף בחשבון השוטף של מאזן התשלומים, שהסתכם בכ-5 אחוזי תוצר בשנת 2020. עם זאת, נתוני יצוא השירותים לחמשת החודשים הראשונים של השנה, מלמדים על המשך הגידול מהיר, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בדגש על יצוא השירותים של ענפי ההייטק. לכן, אם ימשכו מגמות אלה, הן עשויות למתן את השפעת העלייה בגירעון המסחרי.

שער החליפין ויתרות המט"ח

בששת החודשים הראשונים של השנה, פחת השקל ביחס לדולר בשיעור של כ-1.4%, ביחס לאירו ייוסף השקל בשיעור של כ-1.7% ואילו ביחס לסל המטבעות לא נרשם שינוי.

יתרות מטבע החוץ בבנק ישראל עמדו בסוף חודש יוני 2021, על כ-200.2 מיליארד דולר, בהשוואה לכ-173.3 מיליארד דולר בסוף חודש דצמבר 2020. הגידול הניכר ביתרות מוסבר בעיקר ברכישות מט"ח בהיקף של כ-25.2 מיליארד דולר על ידי בנק ישראל.

בנק ישראל הודיע ב-14 בינואר 2021, שירכוש בשנת 2021 סכום של 30 מיליארד דולר בשוק המט"ח. כאמור, רכישות המט"ח בפועל במהלך המחצית הראשונה של 2021 הסתכמו בכ-25.2 מיליארד דולר, שהם כ-50.4 מיליארד דולר, במונחים שנתיים. לרכישות אלה, הייתה השפעה מרחיבה על בסיס הכסף של המשק הישראלי, שכן הזרמת בנק ישראל בשל רכישות מטבע החוץ, עוקרה רק בחלקה באמצעות הכלים המוניטריים האחרים.

בהתייחס למדיניות העתידית של בנק ישראל בשוק המט"ח, אמר נגיד בנק ישראל ב-5 ביולי 2021, כי "איננו מוגבלים בהתערבות מירבית של 30 מיליארדי דולר השנה - בתום התכנית הבנק יפעל בשוק המט"ח על-פי הצורך בהתחשב בפעילות הכלכלית של המשק".

אינפלציה ומדיניות מוניטרית

מדד המחירים לצרכן (המדד "בגין") עלה במחצית הראשונה של שנת 2021, ב-1.6% ואילו ב-12 החודשים המסתיימים בחודש יוני 2021 הסתכמה עלייתו בכ-1.7%, קרוב לאמצע יעד יציבות המחירים (3%-1%). נראה כי פתיחת המשק לאור ירידת התחלואה, מחד והמגמות עולמיות של התייקרות חומרי גלם ותובלה, מאידך, פעלו לעליות ברמת המחירים במשק אך גם השפיעו על הציפיות לאינפלציה בעיקר בטווח הקצר. לפיכך, סביבת האינפלציה שהייתה בשנה שחלפה נמוכה מאד ואף שלילית, שיקפה בתקופת הדוח קצב עליית מחירים חיובי. תופעות דומות נצפו גם במשקים מערביים נוספים.

מדד המחירים לצרכן ("הידוע") עלה במחצית הראשונה של השנה, ב-1.4%.

במהלך המחצית הראשונה של השנה לא חל שינוי בריבית בנק ישראל והיא עמדה על 0.1%, בדומה לרמתה החל מחודש אפריל 2020.

בהחלטת הוועדה המוניטרית מיום 5 ביולי 2021, לא השתנתה הריבית, כאשר הוועדה ציינה כי "תהליך החזרה לשגרה בישראל תומך בצמיחה מהירה בשנה הקרובה. עם זאת, עדיין קיימים אתגרים לפעילות, נוכח הסיכונים הבריאותיים בארץ ובחול הפגיעה במשק ובפרט בשוק העבודה. לכן, הוועדה תמשיך לנהל מדיניות מוניטרית מאוד מרחיבה לאורך זמן, תוך שימוש במגוון כלים ככל שיידרש, כולל כלי הריבית. זאת על מנת להמשיך ולתמוך בהשגת יעדי המדיניות, בהתאוששות הכלכלית מהמשבר ובהבטחת המשך פעילותם התקינה של השווקים הפיננסיים".

שוק ההון הישראלי

מדד המניות וניירות הערך הניתנים להמרה עלה במחצית הראשונה של השנה ב-12.3% לאחר שירד בשנת 2020 בכ-0.4%. עליות השערים הושפעו לחיוב ממבצע החיסונים במהלך הרביע הראשון אשר הביא לירידה בתחלואה ולפתיחת המשק כמעט במלואו ברביע השני.

מחזור המסחר היומי הממוצע של המניות וניירות הערך הניתנים להמרה, במחצית הראשונה של השנה, הסתכם בכ-1.871 מיליארד ש"ח, עלייה של פחות מאחוז ביחס לרמתו הממוצעת בשנת 2020.

שוק אגרות החוב הממשלתיות הושפע בתקופת הדוח מפתיחת המשק והעלייה הן מהאינפלציה בפועל והן מהציפיות לאינפלציה לשנים הקרובות. כך, מדד אגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד עלה במחצית הראשונה של השנה בכ-1.5% ואילו מדד אגרות החוב הממשלתיות הלא-צמודות ירד בשיעור של כ-1.5%.

מדד אגרות החוב הלא-ממשלתיות (אג"ח חברות) צמודות המדד, עלה בחודשים ינואר-יוני 2021, בכ-4.5%, הן בהשפעת הציפיות לעלייה באינפלציה והן מפתיחת המשק הבאה לידי ביטוי גם בשיפור במצב החברות.

תכניות הסיוע של ממשלת ישראל

משבר הקורונה, אשר פרץ בחודש מרס 2020, הביא את הממשלה לגבש תכנית כלכלית לסיוע למשק לצורך התמודדות עם המשבר בהיקף של כ-202.3 מיליארד ש"ח לשנים 2020-2021, מתוכם כ-137.1 מיליארד ש"ח, סיוע תקציבי לתקופה האמורה (כ-68.1 מיליארד ש"ח לשנת 2021). היקף הביצוע מתוך התכנית הדו-שנתית עמד בסוף חודש יוני 2021, על כ-77%.

תכנית מוניטרית של בנק ישראל

בנק ישראל, פעל החל מחודש מרס 2020, באמצעות שורה של צעדי מדיניות, מעבר להורדת הריבית ל-0.1%, כדי לתמוך בשוקי ההון, לסייע בתמסורת המדיניות המוניטרית ולהקל על לקוחות המערכת הבנקאית, העסקים והצרכנים. פירוט ניתן למצוא בדוח לשנת 2020. בין שאר הפעולות במחצית הראשונה של השנה ניתן למנות:

1. בשנת 2020 הוחלט על פעילות בשוק הפתוח כולל רכישה בשוק המשני של אג"ח ממשלתיות מסוגים שונים ולתקופות שונות לפדיון ב-85 מיליארד ש"ח נכון ל-30 ביוני 2021, עמד היקף הרכישות על 68.6 מיליארד ש"ח.
2. ביצוע עסקאות ריפו עם אג"ח ממשלתי וכן עם אג"ח תאגידיות בדירוג AA ומעלה, כבטוחות, מול מוסדות פיננסיים. נכון ל-30 ביוני 2021, עמד היקף העסקאות על 0.5 מיליארד ש"ח, בדומה לרמה בסוף הרבעון הראשון של השנה.
3. בנק ישראל מציע לבנקים הלוואות לטווח ארוך לטובת העמדת אשראי לעסקים קטנים. היקף הלוואות במסגרת תכניות אלה עמד ב-30 ביוני 2021 על 37.2 מיליארד ש"ח. ב-5 ביולי 2021, הודיע בנק ישראל כי הנדבך בו סופקו הלוואות לבנקים בריבית של מינוס 0.1% הסתיים כמתוכנן ביוני 2021 והנדבך של הלוואות בריבית של 0.1% יסתיים ב-1 לאוקטובר 2021, או בתום ניצול 40 מיליארד ש"ח.

צעדים אלה של בנק ישראל תמכו בהגברת היציבות בשווקים הפיננסיים ובכך הקלו על הבנק לסייע ללקוחותיו, הן במגזר העסקי והן במגזר משקי הבית.

השפעת משבר הקורונה

התפשטות נגיף הקורונה החלה להשפיע על מרבית מדינות העולם במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020, ובהמשך הוחרפה מהירות התפשטות הנגיף בעקבות הופעה של מוטציות שונות. מרבית הממשלות פעלו בדרך של הטלת סגר זמני, הפסקות זמניות ומתמשכות של חלקים משמעותיים מן הפעילות הכלכלית וטיפול בנפגעי המחלה, תוך הגדלה ניכרת של הוצאות לטיפול באזרחים והעסקים אשר עבודתם הופסקה. הבנקים המרכזיים ברחבי העולם עדיין פועלים במגוון של כלים לצורך תמיכה בפעילות הכלכלית, מעבר לשמירה על רמה נמוכה ואף שלילית של הריבית. לקראת סוף שנת 2020 אושר לשימוש חיסון, אשר החל להיות מיושם במידה לא אחידה של מהירות במדינות העולם השונות, בעיקר במדינות המפותחות ובאופן איטי יותר גם המדינות המתפתחות.

לנוכח תהליך ההתחסנות המהיר שיושם בישראל, הסיכונים הנוגעים לפעילות הכלכלית בישראל פחתו. יחד עם זאת, ירידת "הזיכרון החיסוני" והופעתו של וריאנט דלתא מחייבות משנה זהירות מצד השלטונות בישראל והביאו ליישומן של מגבלות חדשות על המשק הישראלי, בין השאר על תנועת נוסעים מחו"ל/לחו"ל ותיירות נכנסת ויוצאת והתכנסויות רבות משתתפים. בחלק ממדינות העולם המובילות, מסתמן תהליך מוצלח יחסית של התחסנות, מה שפעל להפחתה של המגבלות בחלק מן המדינות. ביתר המדינות תהליך ההתחסנות איטי יחסית עד כה, ולכן מדינות אלו, בפרט מדינות הכלולות במניין השווקים המתעוררים, עדיין חשופות במידה רבה יחסית לסיכונים הכלכליים הנובעים ממצבי סגר ומגבלות אחרות הנובעות מהיקפי התחלואה הגבוהים.

ההכנסה מהפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמה בכ-370 מיליון ש"ח, בעיקר כתוצאה מגביות בתקופה המדווחת. הכנסה בשיעור של כ-0.08% נרשמה בהפרשה הקבוצתית. לאור אופיו המתמשך של המשבר, הבנק המשיך לבחון במהלך הרבעון השני של שנת 2021 את הפרמטרים המרכזיים בתהליך ההפרשה וביצע את העדכונים שנמצאו מתאימים, תוך מתן משקל, מחד, להתפתחויות החיוביות שנרשמו בתקופת הדוח בדמות הצלחתו של המבצע רחב היקף לחיסון האוכלוסייה והשפעתו החיובית על הורדת התחלואה הקשה ופתיחתו ההדרגתית של המשק לפעילות רחבה. ומאידך - לחוסר הוודאות ההולך וגובר בעת האחרונה בשל החששות האפידמיולוגיים על רקע העלייה בתחלואה והופעת וריאנטים חדשים, התפתחויות אשר עלולות להביא, כתלות במידת חומרתן, ליישום מחדש של חלק ממגבלות הקורונה וצמצום היקף הפעילות הכלכלית במשק. שינויים נוספים בהערכות, באומדנים ובתחזיות של ההנהלה יכולים להשפיע באופן משמעותי על ההפרשה להפסדי אשראי.

יצוין כי הבנק ממשיך ובוחן את הדרכים למתן סיוע ללקוחותיו שנקלעו למשבר זמני ואשר להערכת הבנק יצלחו את המשבר. במסגרת זו מובאות בחשבון השפעות המשבר ונעשית בחינה מעמיקה של הלקוחות נוכח המשבר.

חלק מהמידע המובא לעיל הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

שינויים עיקריים בתקופה החולפת

הסכם עם חברת טריא

בחודש מרס 2021 התקשר הבנק עם חברת טריא פינטק בע"מ ("טריא") בהסכם לפיתוח משותף של מערכת משכנתאות עבור הבנק ועבור טריא.

התשלום לטריא מכח ההסכם הינו בסכום שאינו מהותי לבנק.

לאומי פרטנרס בע"מ

למידע בדבר עסקאות שביצעה לאומי פרטנרס במהלך תקופת הדוח ראה פרק [חברות מוחזקות עיקריות](#).

שינויים מהותיים בסעיפים בדוחות הכספיים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות (להלן - "הרווח הנקי") במחצית הראשונה של שנת 2021 (להלן - "התקופה המדווחת") הסתכם לסך של כ-3,007 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של כ-462 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

התשואה להון בתקופה המדווחת עמדה על שיעור של כ-16.1% בהשוואה לשיעור של כ-2.6% בתקופה המקבילה אשתקד. התשואה להון ברבעון שני של שנת 2021 עמדה על שיעור של 17.9% בהשוואה לשיעור של כ-7.7% בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול המשמעותי בתשואה להון מקורו בגידול מהותי בהכנסות לצד גידול מתון בהוצאות ובהקטנת ההפרשה להפסדי אשראי בהשוואה לגידול משמעותי בהוצאה להפסדי אשראי בתקופה המקבילה אשתקד.

ביום 12 באוגוסט אישר דירקטוריון הבנק חלוקת דיבידנד בסך של 630 מיליון ש"ח, המהווים כ-30% מהרווח הנקי של שנת 2020, שווה ערך לשיעור של כ-21% מרווחי התקופה המדווחת.

הכנסות הריבית נטו בתקופה המדווחת הסתכמו להכנסה בסך של כ-5,122 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך של כ-4,290 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-19.4%. הגידול בהכנסות הריבית הינו תוצאה של הגידול בתיק האשראי של הבנק ופערי המדד בין התקופות אשר קוזזו בחלקן מהשפעות ירידת ריבית הפד וריבית בנק ישראל. בתקופה המדווחת המדד היה חיובי ועמד על שיעור של 1.4% למול מדד שלילי בשיעור של 0.7% בתקופה המקבילה אשתקד. ההשפעה החיובית של המדד קיבלה ביטוי בעיקר ברבעון השני של השנה בו נרשם מדד חיובי בשיעור של 1.3% בהשוואה לשיעור שלילי של 0.2% ברבעון המקביל אשתקד.

ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי בתקופה המדווחת משקפות הכנסה בשיעור של כ-0.24% מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור לעומת הוצאה בשיעור של כ-1.19% בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר ההכנסה מקורה בהפרשה הפרטנית כתוצאה מגביית בתקופה המדווחת. בנוסף, התנועה בהפרשה הקבוצתית בתקופה המדווחת הובילה להכנסה מהפסדי אשראי בשיעור של 0.08% וזאת מצד אחד על רקע השיפור באינדיקטורים כלכליים ובמדדי סיכון העומדים בבסיס ההפרשה על רקע פתיחת המשק ומצד שני אי הוודאות הנמשכת והספקות באשר ליעילות לאורך זמן של החיסונים, נוכח התפשטות זן הדלתא. שיעור ההפרשה להפסדי אשראי ביחס ליתרת האשראי ליום 30 ביוני 2021 עמד על כ-1.58%.

לפרטים נוספים ראה פרק [סיכוני אשראי](#) להלן.

הכנסות מימון שאינן מריבית בתקופה המדווחת הסתכמו להכנסה בסך של כ-1,068 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסה בסך של כ-30 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהכנסות בהשוואה לאשתקד מקורו ברווחים שמומשו ושטרם מומשו בגין מניות ריטיילורס ומניות איירונסורס בסך של כ-382 מיליון ש"ח שנרשמו ברבעון השני בשנת 2021 ומהשפעת נגזרים והפרשי שער. כמו כן, הרבעון הראשון של שנת 2020 התאפיין בתנודתיות רבה בשוקי ההון בעקבות התפרצות נגיף הקורונה. ברבעון השני אשתקד התמתנה התנודתיות ונרשמו הכנסות שקיזזו את מרבית ההפסדים שנרשמו ברבעון הראשון אשתקד.

לפרטים נוספים ראה פרק [חברות מחזקות עיקריות](#) להלן.

העמלות התפעוליות והאחרות עלו בכ-52 מיליון ש"ח בתקופה המדווחת למול התקופה המקבילה אשתקד. עיקר העלייה מקורה בעמלות מניירות ערך, עמלות טיפול אשראי ועמלות מעסקי מימון. עלייה זו קוזזה בחלקה מירידה בעמלות מהפרשי המרה על רקע פעילות חריגה ברבעון הראשון אשתקד עם התפרצות נגיף הקורונה ומעמלות ניהול חשבון.

ההוצאות התפעוליות והאחרות עלו בתקופה המדווחת לעומת התקופה המקבילה אשתקד בסך של כ-225 מיליון ש"ח, גידול בשיעור של 6.5%.

הוצאות השכר והנלוות עלו בשיעור של 15.5% בעיקר על רקע הפרשות למענקים, בהתחשב בתוצאות הכספיות. עלייה זו קוזזה בחלקה בירידה בהוצאות התפעוליות האחרות.

יחס היעילות לתקופה המדווחת עומד על כ-46.1% בהשוואה ל-57.7% בתקופה המקבילה אשתקד. השיפור המהותי ביחס היעילות נובע כאמור מגידול מהותי בהכנסות לצד גידול בשיעור מתון יותר בהוצאות. יחס היעילות ברבעון השני של 2021 עמד על כ-43.1% בהשוואה ל-46.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הבסיסי הנקי למניה המיוחס לבעלי המניות בתקופה המדווחת הסתכם לרווח של כ-2.07 ש"ח לעומת רווח של כ-0.32 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון עמד ליום 30 ביוני 2021 על שיעור של 11.98%. יחס ההון הכולל ליום 30 ביוני 2021 עמד על שיעור של 14.93%.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

להלן השינוי ברווח הנקי ברבעון השני של 2021 לעומת התקופה המקבילה אשתקד

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2020	2021	
באחוזים	השינוי במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח
30.8	653	2,121	2,774	הכנסות ריבית, נטו
-	(1,033)	875	(158)	(הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי
3.4	51	1,481	1,532	הכנסות שאינן מריבית
11.3	189	1,669	1,858	הוצאות תפעוליות ואחרות
+	1,548	1,058	2,606	רווח לפני מיסים
+	591	359	950	הפרשה למס
+	957	699	1,656	רווח לאחר מס
+	21	1	22	חלק הבנק ברווחי חברות כלולות
83.3	(5)	(6)	(11)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
+	973	694	1,667	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
		7.7	17.9	תשואה להון (באחוזים)
		0.48	1.15	רווח בסיסי למניה (בשקלים חדשים)

להלן השינוי ברווח הנקי במחצית הראשונה של 2021 לעומת התקופה המקבילה אשתקד

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2020	2021	
באחוזים	השינוי במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח
19.4	832	4,290	5,122	הכנסות ריבית, נטו
-	(2,105)	1,735	(370)	(הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי
68.3	1,179	1,727	2,906	הכנסות שאינן מריבית
6.5	225	3,472	3,697	הוצאות תפעוליות ואחרות
+	3,891	810	4,701	רווח לפני מיסים
+	1,383	320	1,703	הפרשה למס
+	2,508	490	2,998	רווח לאחר מס
+	42	(13)	29	חלק הבנק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
33.3	(5)	(15)	(20)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
+	2,545	462	3,007	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
		2.6	16.1	תשואה להון (באחוזים)
		0.32	2.07	רווח בסיסי למניה (בשקלים חדשים)

להלן התפתחות הרווח הנקי לפי רבעונים

		2020			2021	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
2,169	2,121	2,216	2,217	2,348	2,774	הכנסות ריבית, נטו
860	875	547	270	(212)	(158)	(הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי
246	1,481	1,253	1,386	1,374	1,532	הכנסות שאינן מריבית
1,803	1,669	1,749	1,825	1,839	1,858	הוצאות תפעוליות ואחרות
(248)	1,058	1,173	1,508	2,095	2,606	רווח (הפסד) לפני מיסים
(39)	359	432	604	753	950	הפרשה (הטבה) למס
(209)	699	741	904	1,342	1,656	רווח (הפסד) לאחר מס
(14)	1	8	(8)	7	22	חלק הבנק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
(9)	(6)	1	(6)	(9)	(11)	(רווח) הפסד נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(232)	694	750	890	1,340	1,667	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
(2.6)	7.7	8.4	9.8	15.0	17.9	תשואה להון (באחוזים)
(0.16)	0.48	0.52	0.61	0.92	1.15	רווח (הפסד) בסיסי למניה (בשקלים חדשים)

הכנסות ריבית, נטו

הכנסות הריבית, נטו של קבוצת לאומי הסתכמו בתקופה המדווחת בסך 5,122 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4,290 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 19.4%.

הכנסות הריבית, נטו הסתכמו ברבעון השני של שנת 2021 בסך 2,774 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 2,121 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 30.8%.

הגידול בהכנסות הריבית הינו תוצאה של הגידול בתיק האשראי של הבנק ופערי המדד בין התקופות אשר קוזזו בחלקן מהשפעות ירידת ריבית הפד וריבית בנק ישראל. המדד בתקופה המדווחת עמד על שיעור חיובי של 1.4% בהשוואה למדד שלילי בתקופה המקבילה אשתקד בשיעור של 0.7%. הכנסות הריבית נטו בתקופה המדווחת הושפעו לטובה מהמדד החיובי בסך של כ-460 מיליון ש"ח, בעוד שבתקופה המקבילה אשתקד התוצאות הושפעו לרעה מהמדד השלילי בסך של כ-135 מיליון ש"ח. המדד ברבעון השני של 2021 עמד על שיעור חיובי של 1.3% בהשוואה למדד שלילי בתקופה המקבילה אשתקד בשיעור של 0.2%. הכנסות הריבית ברבעון השני של 2021 הושפעו לטובה מהמדד החיובי בסך של כ-420 מיליון ש"ח, בעוד שבתקופה המקבילה אשתקד התוצאות הושפעו לרעה מהמדד השלילי בסך של כ-37 מיליון ש"ח.

התשואה נטו על נכסים נושאי ריבית בתקופה המדווחת עמדה על שיעור של 2.03% לעומת 1.93% בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע מהשפעת המדד החיובית בתקופה המדווחת על הכנסות הריבית אשר קוזזה בחלקה מגידול ביתרה הממוצעת של הנכסים המניבים תשואה נמוכה יותר. התשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ברבעון השני עמדה על שיעור של 2.15% לעומת 1.81% בתקופה המקבילה אשתקד.

פער הריבית הכולל בתקופה המדווחת הינו 1.90% לעומת פער של 1.81% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן נתונים על פערי הריבית מפעילות בישראל בחלוקה למגזרי הצמדה:

במגזר הממ"ד פער הריבית בתקופה המדווחת עמד על שיעור של 1.52% לעומת 0.99% בתקופה המקבילה אשתקד. במגזר הממ"ח פער הריבית 0.92% לעומת 0.81% בתקופה המקבילה אשתקד. במגזר השקלי הלא צמוד פער הריבית 1.79% לעומת 2.09% בתקופה המקבילה אשתקד.

למידע נוסף בנוגע להכנסות והוצאות ריבית ראה נספח 1 - [שיעורי הכנסות והוצאות וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית](#).

הוצאות בגין הפסדי אשראי

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2020	2021	
באחוזים	השינוי במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח
-	(524)	279	(245)	(הכנסה) הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
-	(1,581)	1,456	(125)	(הכנסה) הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
-	(2,105)	1,735	(370)	סך כל (ההכנסה) הוצאה בגין הפסדי אשראי
מזה:				
-	(1,687)	1,354	(333)	(הכנסות) הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
-	(165)	138	(27)	(הכנסות) הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
-	(251)	242	(9)	(הכנסות) הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
-	(2)	1	(1)	(הכנסות) הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
-	(2,105)	1,735	(370)	סך כל (ההכנסה) הוצאה בגין הפסדי אשראי
יחסים באחוזים^(א):				
-	(0.35)	0.19	(0.16)	שיעור (ההכנסה) הוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
-	(1.43)	1.19	(0.24)	שיעור (ההכנסה) הוצאה להפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
+	0.35	(0.26)	0.09	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
+	21.17	(15.93)	5.24	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

(א) על בסיס שנתי.

התפתחות הוצאות בגין הפסדי אשראי לפי רבעונים

		2020			2021	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
104	175	(10)	395	(169)	(76)	(הכנסה) הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
756	700	557	(125)	(43)	(82)	(הכנסה) הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
860	875	547	270	(212)	(158)	סך כל (ההכנסה) ההוצאה בגין הפסדי אשראי
מזה:						
739	615	498	253	(180)	(153)	(הכנסות) הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
31	107	52	(15)	(19)	(8)	(הכנסות) הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
87	155	(5)	34	(13)	4	(הכנסות) הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
3	(2)	2	(2)	-	(1)	(הכנסות) הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
860	875	547	270	(212)	(158)	סך כל (ההכנסות) ההוצאות בגין הפסדי אשראי
יחסים באחוזים^(א):						
0.14	0.24	(0.01)	0.55	(0.22)	(0.10)	שיעור (ההכנסה) ההוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
1.20	1.18	0.76	0.37	(0.28)	(0.20)	שיעור (ההכנסה) ההוצאה להפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
(0.27)	(0.25)	(0.10)	(0.10)	0.16	0.01	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
(18.42)	(15.27)	(5.62)	(5.26)	9.65	0.79	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

(א) על בסיס שנתי.

למידע נוסף בנוגע להוצאות הפסדי אשראי ראה [ביאור 6 וביאור 13](#).

הכנסות שאינן מריבית

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
		2020	2021
באחוזים	השינוי	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
+	1,038	30	1,068
3.1	52	1,669	1,721
+	89	28	117
68.3	1,179	1,727	2,906

הכנסות מימון שאינן מריבית

עמלות

הכנסות אחרות

סך הכל

התפתחות הכנסות שאינן מריבית לפי רבעונים

רבעון שני	2020			2021	
	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
במיליוני ש"ח					
627	690	457	539	441	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
853	776	788	824	868	עמלות
52	15	8	23	65	הכנסות אחרות
1,532	1,481	1,253	1,386	1,374	סך הכל

משקל ההכנסות שאינן מריבית מסך כל ההכנסות (קרי, הכנסות מריבית, נטו והכנסות שאינן מריבית) בתקופה המדווחת עמד על שיעור של 36.2% לעומת 28.7% בתקופה המקבילה אשתקד, ברבעון השני עמד על שיעור של 35.6% לעומת 41.1% בתקופה המקבילה אשתקד ו-33.4% בכל שנת 2020.

להלן פירוט הכנסות מימון שאינן מריבית

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
		2020	2021
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
	+	524	211
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים והפרשי שער, נטו בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		(313)	117
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו	(46.8)	(103)	220
רווחים (הפסדים) ודיבינדנ ממוניות שאינן למסחר	+	722	640
הפסדים ממכירת מניות של חברות מוחזקות	100.0	2	(2)
הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים בגין פעילויות למטרות מסחר	(21.2)	(29)	137
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו ^(א)	-	(78)	70
סך הכל	+	1,038	1,068

(א) רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו כוללים גם השפעת הפרשי שער.

ההכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים והפרשי שער הושפעו בתקופה המדווחת בעיקר מעליית הריבית חסרת הסיכון בגין נגזרים שאינן למטרות מסחר, בעוד שבתקופה המקבילה אשתקד הן הושפעו מהירידה בריבית חסרת הסיכון.

רווחים ממניות שאינן למסחר כוללים בתקופה המדווחת רווחים שמומשו ושטרם מומשו בגין מניות ריטיילורס ומניות איירונסורס בסך של כ-382 מיליון ש"ח שנרשמו ברבעון השני בשנת 2021. בתקופה שלאחר תאריך המאזן ועד סמוך למועד פרסום הדוח הכספי, רשמה מניית איירונסורס ירידות שערים של כ-17%.

לפרטים נוספים ראה פרק [חברות מוחזקות עיקריות](#) להלן.

להלן פירוט הכנסות מימון שאינן מריבית לפי רבעונים

		2020			2021	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
(527)	214	58	254	101	110	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים והפרשי שער, נטו בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
134	86	91	66	65	52	רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו
(206)	124	226	83	192	448	רווחים (הפסדים) ודיבידנד ממניות שאינן למסחר
(2)	-	-	-	-	-	הפסדים ממכירת מניות של חברות מוחזקות
(26)	163	90	140	90	18	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים בגין פעילויות למטרות מסחר
(33)	103	(8)	(4)	(7)	(1)	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו ^(א)
(660)	690	457	539	441	627	סך הכל

(א) רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו כוללים גם השפעת הפרשי שער.

להלן פירוט העמלות

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2020	2021	
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
(3.7)	(12)	327	315	ניהול חשבון
9.6	36	375	411	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים
9.2	15	163	178	כרטיסי אשראי
23.2	19	82	101	טיפול באשראי
-	-	136	136	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
(14.4)	(32)	222	190	הפרשי המרה
8.5	18	211	229	עמלות מעסקי מימון
5.2	8	153	161	עמלות אחרות
3.1	52	1,669	1,721	סך כל העמלות

עיקר העלייה מקורה בעמלות מניירות ערך, עמלות טיפול אשראי ועמלות מעסקי מימון, כתוצאה מגידול בהיקפי הפעילות. עלייה זו קוזזה בחלקה מירידה בעמלות מהפרשי המרה על רקע פעילות חריגה ברבעון הראשון אשתקד עם התפרצות נגיף הקורונה.

להלן פירוט העמלות לפי רבעונים

		2020			2021	
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
במיליוני ש"ח						
ניהול חשבון	172	155	161	154	157	158
פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים	198	177	165	187	219	192
כרטיסי אשראי	85	78	82	82	84	94
טיפול באשראי	43	39	42	49	51	50
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים	72	64	64	68	67	69
הפרשי המרה	137	85	84	86	98	92
עמלות מעסקי מימון	108	103	111	120	114	115
עמלות אחרות	78	75	79	78	78	83
סך כל העמלות	893	776	788	824	868	853

להלן פירוט ההכנסות האחרות

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2020	2021	
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
רווחים מיעודה לפיצויים	33	1	34	+
הכנסות אחרות כולל מכירת בניינים וציוד	56	27	83	+
סך הכל	89	28	117	+

להלן פירוט ההכנסות האחרות לפי רבעונים

		2020			2021	
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
במיליוני ש"ח						
רווחים (הפסדים) מיעודה לפיצויים	(3)	4	-	8	10	24
הכנסות אחרות כולל מכירת בניינים וציוד	16	11	8	15	55	28
סך הכל	13	15	8	23	65	52

הוצאות תפעוליות ואחרות

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2020	2021	
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
משכורות והוצאות נלוות	15.5	287	1,846	2,133
פחת והפחתות	(5.0)	(18)	363	345
הוצאות אחזקת בניינים וציוד	1.7	7	412	419
הוצאות אחרות	(6.0)	(51)	851	800
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	6.5	225	3,472	3,697

הוצאות תפעוליות ואחרות לפי רבעונים

		2020			2021	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
935	911	942	954	1,078	1,055	משכורות והוצאות נלוות
180	183	157	158	171	174	פחת והפחתות
228	184	214	227	195	224	הוצאות אחזקת בניינים וציוד
460	391	436	486	395	405	הוצאות אחרות
1,803	1,669	1,749	1,825	1,839	1,858	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

הוצאות השכר עלו בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד בעיקר על רקע הפרשות למענקים בהתחשב בתוצאות הכספיות.

ההוצאות התפעוליות והאחרות בתקופה המדווחת מהוות 46.1% מסך כל ההכנסות לעומת 57.7% בתקופה המקבילה אשתקד ו-53.8% בכל שנת 2020. השיפור המהותי ביחס היעילות נובע כאמור מגידול מהותי בהכנסות לעומת גידול מתון יותר בהוצאות על רקע הפרשות למענקים, כאמור. הירידה בהוצאות אחרות הינה תוצאה של שורה של מהלכים בהן נקט הבנק על מנת להתאים את ההוצאות למיקודים העסקיים.

סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (במונחים שנתיים) מהווה 1.24% מסך כל המאזן, לעומת 1.35% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 1.27% בכל שנת 2020.

הוצאות שכר

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביולי	
באחוזים	השני	2020	2021
במיליוני ש"ח			
15.4	259	1,679	1,938
16.8	28	167	195
15.5	287	1,846	2,133

הוצאות שכר לפי רבעונים

		2020			2021	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
855	824	850	845	983	955	שכר ונלוות
80	87	92	109	95	100	הוצאות פנסיה, פיצויים ופרישה
935	911	942	954	1,078	1,055	סך הכל הוצאות שכר

להלן תמצית דוח על הרווח הכולל:

הרווח הכולל לתקופה המדווחת הסתכם לסך של 3,184 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 1,273 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הפער בין הרווח הכולל לתקופה המדווחת לרווח הנקי מקורו בעיקר בהתאמות חיוביות להתחייבויות בגין הטבות לעובדים בסך של 494 מיליון ש"ח, שקוזז חלקית בהתאמות שליליות בגין אגרות חוב זמינות למכירה בסך של כ-324 מיליון ש"ח. התאמות אלה נזקפות ישירות לרווח כולל אחר ובתקופות מאוחרות יותר נזקפות לרווח והפסד.

שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 ו-2020

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		חלק הבנק ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני		רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים		התאמות מתרגום ^(א) נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)		במיליוני ש"ח	
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות לבעלי מניות הבנק	התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	התאמות מתרגום ^(א) נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	התאמות מתרגום ^(א) נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
1,904	(18)	(1,922)	(1,988)	(16)	29	(155)	208	208	208
780	(10)	(790)	(1,566)	3	3	(39)	809	809	809
2,684	(28)	(2,712)	(3,554)	(13)	32	(194)	1,017	1,017	1,017
(2,678)	(68)	(2,746)	(3,310)	(21)	2	(244)	827	827	827
63	(4)	59	70	(2)	10	(31)	12	12	12
(2,615)	(72)	(2,687)	(3,240)	(23)	12	(275)	839	839	839

שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 ו-2020

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		חלק הבנק ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני		רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים		התאמות מתרגום ^(א) נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)		במיליוני ש"ח	
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות לבעלי מניות הבנק	התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	התאמות מתרגום ^(א) נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	התאמות מתרגום ^(א) נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
3,495	(43)	(3,538)	(3,948)	(13)	(2)	(199)	624	624	624
811	15	826	394	-	34	5	393	393	393
2,684	(28)	(2,712)	(3,554)	(13)	32	(194)	1,017	1,017	1,017
(2,792)	(64)	(2,856)	(3,734)	(16)	26	(295)	1,163	1,163	1,163
177	(8)	169	494	(7)	(14)	20	(324)	(324)	(324)
(2,615)	(72)	(2,687)	(3,240)	(23)	12	(275)	839	839	839

[ראה הערות בעמוד הבא](#)

שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
רווח (הפסד) כולל אחר		חלק הבנק ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות מוחזקות		רווחים (הפסדים) נטו בגין לפי שיטת השווי המאזני		התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	
רווח (הפסד) כולל אחר	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	סך הכל	הפסדים (הפסדים) נטו בגין לפי שיטת השווי המאזני	רווחים (הפסדים) נטו בגין לפי שיטת השווי המאזני	התאמות מתרגום ^(א) נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן
(3,495)	(43)	(3,538)	(3,948)	(13)	(2)	(199)	624
703	(21)	682	214	(3)	28	(96)	539
(2,792)	(64)	(2,856)	(3,734)	(16)	26	(295)	1,163

- (א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמתבצע הפעילות שלהן שונה ממתבצע הפעילות של הבנק.
 (ב) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
 (ג) ההתאמות בגין הטבות לעובדים הינן נטו מההתאמות בגין נכסי תכנית.

המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן של קבוצת לאומי הסתכם ב-30 ביוני 2021 ב-597.4 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-556 מיליארד ש"ח לסוף 2020 - גידול של 7.4%, ובהשוואה ליוני 2020 גידול של 15.6%.

ערך הנכסים הנקובים במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ מסך מאזן הקבוצה הינו כ-117.9 מיליארד ש"ח, כ-19.7% מסך הנכסים. במחצית הראשונה של 2021 פחת השקל ביחס לדולר של ארה"ב ב-1.4%, יוסף ביחס לאירו ב-1.8% ופחת ביחס לליש"ט ב-2.9%. השינוי בשערי החליפין של השקל מול כלל מטבעות החוץ תרם לעלייה בשיעור של כ-0.2% בסך כל המאזן של הקבוצה.

סך כל הנכסים בניהול הקבוצה, סך כל המאזן וכן תיקי ניירות ערך של הלקוחות וקופות גמל וקרנות השתלמות לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי וניהול פיקדון, מסתכמים בכ-1,935 מיליארד ש"ח ב-30 ביוני 2021, בהשוואה לסך של כ-1,734 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2020.

1. הלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים

	30 ביוני		31 בדצמבר	
	2021	2020	2020	מדי 2020
	במיליוני ש"ח		באחוזים	
סך כל המאזן	597,422	556,035	7.4	15.6
מזומנים ופיקדונות בבנקים	160,946	136,194	18.2	59.4
ניירות ערך	91,474	92,297	(0.9)	(7.3)
אשראי לציבור, נטו	315,233	295,341	6.7	10.1
בניינים וציוד	2,763	2,932	(5.8)	(5.1)
פיקדונות הציבור	487,082	447,031	9.0	16.8
פיקדונות מבנקים	22,140	15,143	46.2	+
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים ^(א)	13,199	16,303	(19.0)	(32.4)
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק	40,848	37,664	8.5	13.1

(א) למידע נוסף ראה פרק אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים.

2. הלן ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים

	30 ביוני		31 בדצמבר	
	2021	2020	2020	מדי 2020
	במיליוני ש"ח		באחוזים	
אשראי תעודות, נטו	1,812	1,067	69.8	+
ערבויות להבטחת אשראי, נטו	5,694	5,186	9.8	16.4
ערבויות לרוכשי דירות, נטו	23,994	20,123	19.2	19.1
ערבויות והתחייבויות אחרות, נטו	17,313	16,999	1.8	7.0
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו, נטו ^(א)	8,124	15,655	(48.1)	(47.9)
מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו, נטו	12,698	12,813	(0.9)	(4.7)
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות, נטו	56,926	52,909	7.6	22.9
מכשירים נגזרים ^(ב,ג)	789,604	698,304	13.1	3.4
אופציות מכל הסוגים ^(ג)	287,315	92,392	+	31.4

(א) למידע נוסף בנושא צמצום סך מסגרות האשראי בכרטיסי אשראי בהתאם להוראות סעיף 9(ג) לחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, ראה פרק חקיקה ורנוולציה הנוגעת למערכת הבנקאית בדוח הכספי השנתי לשנת 2020.

(ב) כולל עסקאות "פירוורד", חוזי החלפות פיננסיות, swaps, futures ונגזרי אשראי.

(ג) למידע נוסף ראה [ביאור 11](#).

האשראי לציבור, נטו

האשראי לציבור נטו בקבוצת לאומי, הסתכם ב-30 ביוני 2021 לסך של כ-315.2 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-286.3 מיליארד ש"ח ליום 30 ביוני 2020, גידול בשיעור של כ-10.1% ובהשוואה לסך של כ-295.3 מיליארד ש"ח בסוף 2020, גידול בשיעור של כ-6.7%.

בנוסף לאשראי לציבור משקיעה הקבוצה בניירות ערך של חברות המסתכמים ב-30 ביוני 2021 ב-20,574 מיליון ש"ח בהשוואה ל-19,048 מיליון ש"ח בסוף 2020, והמגלמים גם הם סיכוני אשראי.

למידע נוסף בנוגע להשפעת משבר הקורונה ראה פרק [סיכוני אשראי](#).

להלן התפתחות האשראי לציבור, לאחר הפרשה להפסדי אשראי לפי ענפי משק עיקריים

	31 בדצמבר		30 ביוני	
	2020		2021	
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	6.8	6,138	89,753	95,891
אנשים פרטיים - אחר	3.3	849	25,412	26,261
בינוי ונדל"ן	12.1	8,385	69,542	77,927
מסחרי	1.7	473	27,048	27,521
תעשייה	5.1	1,027	19,991	21,018
אחר	4.7	3,020	63,595	66,615
סך הכל	6.7	19,892	295,341	315,233

למידע נוסף בנוגע להתפתחות האשראי וסיכוני האשראי לפי ענפי משק ראה פרק [סיכוני אשראי](#).

סיכון אשראי בעייתי

להלן סיכון אשראי בעייתי לאחר הפרשות פרטניות וקבוצתיות

	31 בדצמבר			30 ביוני		
	2020			2021		
	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני
	במיליוני ש"ח					
סיכון אשראי פגום, נטו	3,042	153	2,889	2,538	135	2,403
סיכון אשראי נחות, נטו	364	25	339	401	11	390
סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת, נטו	3,608	309	3,299	3,211	353	2,858
סך הכל	7,014	487	6,527	6,150	499	5,651

	31 בדצמבר		30 ביוני	
	2020		2021	
	במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי בעייתי מסחרי	7,807	6,903		
סיכון אשראי בעייתי קמעונאי	1,427	1,345		
סך הכל	9,234	8,248		
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	2,220	2,098		
אשראי בעייתי לאחר הפרשה להפסדי אשראי	7,014	6,150		

למידע נוסף בנוגע לאשראי בעייתי ראה פרק [סיכוני אשראי וביאור 13](#).

לפרטים כדבר הנחיות הפיקוח על הבנקים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ראה [ביאור 1.כג.5 בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2020](#).

ליום 30 ביוני 2021 יתרת סיכון האשראי הבעייתי הסתכמה לסך של כ-6,150 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של כ-7,014 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. עיקר הקיטון נובע מפירעונות של חובות פגומים.

ניירות ערך

השקעות הקבוצה בניירות ערך ב-30 ביוני 2021 הסתכמו ב-91.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-92.3 מיליארד ש"ח בסוף 2020, קיטון של 0.9%.

ניירות הערך בקבוצה מסווגים לארבע קטגוריות: ניירות ערך למסחר, מניות וקרנות שאינן למסחר, אגרות חוב זמינות למכירה ואגרות חוב מוחזקות לפדיון.

למידע נוסף ראה [ביאור 1.0.1 בדוח הכספי לשנת 2020](#).

אופן חישוב השווי ההוגן

השווי ההוגן של ניירות ערך ישראליים מתבסס בעיקרו על מחירים מצוטטים מהבורסה לניירות ערך בתל-אביב ובניירות ערך זרים על מחירים המתקבלים ממקורות חיצוניים.

אגרות החוב בישראל הנקובות בשקלים ואינן סחירות משוערכות באמצעות מודל, מכיוון שאין שוק פעיל לאגרות החוב הללו.

להלן סיווג סעיף ניירות הערך במאזן המאוחד

31 בדצמבר 2020		30 ביוני 2021							
מניות וקרנות	אגרות חוב זמינות למכירה ^(א)	אגרות חוב מוחזקות לפדיון	אגרות חוב זמינות למכירה ^(א)	מניות וקרנות למסחר	ניירות ערך למסחר ^(ב)	סך הכל	אגרות חוב מוחזקות לפדיון למכירה ^(א)	אגרות חוב זמינות למכירה ^(א)	סך הכל
במיליוני ש"ח									
אגרות חוב									
41,884	3,144	34,821	3,919	38,280	2,228	40,508	31,957	4,095	של ממשלת ישראל
20,116	223	19,893	-	20,907	3	20,910	20,904	-	של ממשלות זרות ^(א)
392	323	69	-	201	131	332	70	-	של מוסדות פיננסיים בישראל
8,959	98	8,861	-	9,355	81	9,436	9,274	-	של מוסדות פיננסיים זרים ^(א)
9,341	80	6,996	2,265	10,427	69	10,496	7,833	2,525	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
278	58	220	-	348	83	431	265	-	של אחרים בישראל
6,931	46	6,067	818	7,113	41	7,154	5,257	1,815	של אחרים זרים
4,396	61	4,335	-	4,843	24	4,867	4,819	-	מניות וקרנות נאמנות
92,297	4,033	4,335	76,927	7,002	2,660	91,474	4,819	75,560	סך כל ניירות הערך

- (א) כולל רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בסך 1,342 מיליון ש"ח שנרשמו ברווח כולל אחר (31 בדצמבר 2020 - 2,062 מיליון ש"ח).
 (ב) כולל רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בסך 9 מיליון ש"ח שנרשמו ברווח והפסד (31 בדצמבר 2020 - 52 מיליון ש"ח).
 (ג) מזה: ממשלת ארה"ב בסך 13,819 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2020 - 11,534 מיליון ש"ח).
 (ד) מרבית אגרות החוב של מוסדות פיננסיים זרים הינם מסוג Super-nationals, Sovereign and Agencies (SSA) או עם גיבוי מדינות.

ליום 30 ביוני 2021 כ-82.6% מתיק הנוסטרו של הקבוצה סווג כזמין למכירה, כ-2.9% כתיק למסחר, כ-5.3% כמניות וקרנות שאינן למסחר וכ-9.2% כתיק לפדיון. כ-5.3% משווי ניירות הערך הינן השקעות במניות של חברות או קרנות שאינן מוצגות על בסיס השווי המאזני, אלא לפי עלות או שווי שוק של המניות והקרנות הנסחרות בבורסה.

למידע בנוגע לשווי ניירות ערך לפי אופן המדידה ראה [ביאור 15.א](#).

התיק הזמין למכירה

- בתקופה המדווחת חל קיטון ברווח כולל אחר בגין אגרות חוב זמינות למכירה בסך 492 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) בהשוואה לגידול בסך של 597 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) בתקופה המקבילה אשתקד.
- בתקופה המדווחת נזקפו לרווח והפסד רווחים נטו ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה בסך של 117 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) בהשוואה לרווחים נטו בסך 220 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה המצטברת נטו של התאמות לשווי הוגן של אגרות חוב המוחזקות בתיק הזמין למכירה ליום 30 ביוני 2021 מסתכמת בסכום חיובי של 839 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס), לעומת סכום חיובי של 1,163 מיליון ש"ח בסוף 2020. סכומים אלה מייצגים רווחים נטו (לאחר השפעת המס) שטרם מומשו לתאריכי הדוחות.

ביום 1 במרס 2021 סווגה חברת הבת בארה"ב יתרה של כ-750 מיליון ש"ח (225 מיליון דולר) מתיק אגרות חוב זמינות למכירה לתיק אגרות חוב מוחזקות לפדיון.

למידע בנוגע להתאמות לשווי הוגן של ניירות זמינים למכירה שנזקפו להון ראה [ביאור 5](#).

התיק למסחר

ב-30 ביוני 2021, בתיק למסחר יש כ-2.6 מיליארד ש"ח אגרות חוב, לעומת 4.0 מיליארד ש"ח אגרות חוב ב-31 בדצמבר 2020. נכון ל-30 ביוני 2021 התיק למסחר מהווה כ-2.9% מסך תיק הנוסטרו של הקבוצה לעומת 4.4% ב-31 בדצמבר 2020.

בגין אגרות חוב למסחר נרשמו בתקופה המדווחת בדוח רווח והפסד הפסדים בנטו שמומשו וטרם מומשו בסך של 8 מיליון ש"ח לעומת רווחים בנטו בסך 67 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעות במניות ובקרנות

סך כל ההשקעות במניות ובקרנות מסתכמות ליום 30 ביוני 2021 בכ-4,843 מיליון ש"ח, מזה מניות וקרנות סחירות 3,055 מיליון ש"ח ושאינן סחירות 1,788 מיליון ש"ח.

מסך כל ההשקעה 4,819 מיליון ש"ח מסווגים בתיק שאינו למסחר ו-24 מיליון ש"ח מסווגים בתיק למסחר.

ההון הנדרש בגין השקעות אלה עומד ליום 30 ביוני 2021 על סך של 616 מיליון ש"ח.

למידע נוסף בנוגע להרכב התיק ראה [ביאור 5](#).

השקעות בניירות ערך שהונפקו בחו"ל

א. השקעות באגרות חוב מגובות נכסים שהונפקו בחו"ל

תיק ניירות ערך מגובי נכסים של הקבוצה (משכנתאות ושאינם משכנתאות), שמדורג בדרוג השקעה (Investment Grade), מסתכם בכ-10.4 מיליארד ש"ח (כ-3.2 מיליארד דולר) ל-30 ביוני 2021 לעומת 9.3 מיליארד ש"ח בסוף 2020. מתוך התיק הנ"ל ל-30 ביוני 2021 כ-7.8 מיליארד ש"ח (כ-2.4 מיליארד דולר) מסווג בתיק הזמין למכירה והיתרה בתיק למסחר ובתיק לפדיון.

התיק הזמין למכירה של השקעות באגרות חוב מגובי נכסים בחו"ל ליום 30 ביוני 2021 כולל השקעה באגרות חוב מגובות משכנתאות בסכום של כ-5.4 מיליארד ש"ח. 93.9% מסך אגרות החוב המגובות משכנתאות שבתיק הזמין הונפקו על ידי סוכנויות פדראליות בארה"ב (FNMA, FHLMC, GNMA) ומדורגות, נכון למועד הדוח, בדירוג AAA.

נכון ליום 30 ביוני 2021 הסתכמה עליית הערך המצטברת נטו שנזקפה להון עצמי הנובעת מתיק אגרות החוב המגובות משכנתאות בכ-2 מיליון ש"ח.

סך אגרות החוב המגובות משכנתאות שאינן בערבות מדינה (ארה"ב) ואינן בחסות מוסדות פדרליים אמריקאים, מסתכם בכ-329 מיליון ש"ח.

התקופה החזויה לפדיון של כל תיק אגרות החוב המגובות משכנתאות היא כ-3.73 שנים בממוצע (מ"מ). בנוסף לאגרות החוב המגובות משכנתאות, כולל התיק הזמין למכירה של הקבוצה גם אגרות חוב אחרות מגובות נכסים שאינם משכנתאות בסך של 2.5 מיליארד ש"ח, מתוכן אגרות חוב מסוג CLO בסך של כ-1.8 מיליארד ש"ח. התקופה החזויה לפדיון של תיק אגרות החוב המגובות נכסים שאינם משכנתאות היא כ-4.4 שנים בממוצע.

למידע נוסף בנוגע להשקעות באגרות חוב מגובות נכסים ראה [ביאור 5](#).

ב. השקעות בניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל

בתיק ניירות הערך של הקבוצה ב-30 ביוני 2021 כ-47.2 מיליארד ש"ח (14.5 מיליארד דולר) ניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל. 40.1 מיליארד ש"ח (12.3 מיליארד דולר) הינן מאגרות החוב המסווגות בתיק הזמין למכירה והיתרה בתיק למסחר ובתיק לפדיון. 98.43% מסך ניירות הערך הינם בדירוג השקעה והם כוללים בעיקר ניירות ערך של ממשלת ארה"ב, בנקים ומוסדות פיננסיים, אגרות חוב של חברות בדרוג השקעה והיתר בעיקר ניירות ערך של ממשלת ישראל.

למידע נוסף בנוגע לחשיפה מוסדות פיננסיים זרים ראה פרק [סיכוני אשראי](#).

ליום 30 ביוני 2021 הסתכמה יתרת עליית הערך המצטברת בהון העצמי בגין אגרות חוב שאינם מגובות נכסים שהונפקו בחו"ל, ושהם בתיק הזמין למכירה ב-631 מיליון ש"ח (415 מיליון ש"ח לאחר מס).

כאמור, בנוסף לתיק הזמין למכירה קיימים ניירות ערך שאינם מגובים בנכסים גם בתיק למסחר ובתיק לפדיון. התיק למסחר כולל בעיקר ניירות ערך של מדינות, בנקים ומוסדות פיננסיים. 85.74% מניירות הערך שבתיק למסחר הינם בדירוג השקעה (Investment Grade).

שווי התיק למסחר שאינו מגובה בנכסים ב-30 ביוני 2021 הסתכם ב-0.2 מיליארד ש"ח (כ-0.1 מיליארד דולר). ההפרש בין השווי ההוגן לעלות המופחתת, במידה שיש הפרש כזה, נזקף לרווח והפסד.

השקעות באגרות חוב - שהונפקו בישראל

ההשקעות באגרות חוב שהונפקו בישראל הסתכמו ב-30 ביוני 2021 ב-32.4 מיליארד ש"ח, מזה סך של 31.9 מיליארד ש"ח אגרות חוב שהונפקו על ידי ממשלת ישראל בשקלים, והיתר אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות. כ-61.0% מההשקעות באגרות חוב חברות שהם כ-0.3 מיליארד ש"ח נכללו בתיק הזמין למכירה, והיתר בתיק למסחר.

תיק אגרות החוב של חברות, שבתיק הזמין למכירה בהיקף של 0.3 מיליארד ש"ח כולל קרן הון חיוכית בסך של 22 מיליון ש"ח. כל אגרות החוב של החברות שבתיק למסחר רשומות למסחר וסחירות בבורסה.

למידע נוסף ראה [ביאור 5](#).

פיקדונות הציבור

פיקדונות הציבור בקבוצה הסתכמו ב-30 ביוני 2021 בכ-487.1 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-417.0 מיליארד ש"ח ליום 30 ביוני 2020, גידול בשיעור של כ-16.8%, ובהשוואה לסך של כ-447.0 מיליארד ש"ח בסוף 2020, גידול של 9.0%.

הגידול הינו על רקע התפרצות מגפת הקורונה בתקופה המקבילה אשתקד, אשר הובילה לגידול מהותי בפיקדונות.

להלן התפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ מאזניים של הלקוחות בקבוצת לאומי

	31 בדצמבר		30 ביוני	
	2020	השני 2021	2021	2021
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
תיקי ניירות ערך ^(א)	843,017	125,773	968,790	14.9
נכסים בגינם ניתנים שירותי תפעול: ^{(א)ו(ב)}				
קופות גמל ופנסיה	178,964	18,015	196,979	10.1
קרנות השתלמות	155,674	16,370	172,044	10.5

(א) לרבות שינוי בשווי השוק של ניירות ערך ושווי הניירות שבמשמרת (custody) של קרנות נאמנות וקופות גמל, לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי ומשמורת.

(ב) הקבוצה בארץ אינה מנהלת קרנות נאמנות, קופות גמל וקרנות השתלמות.

(ג) נכסי לקוחות לגביהם מעניקה הקבוצה שירותי ניהול תפעולי, כולל יתרות הקופות של לקוחות מיועצים בלאומי.

אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים

תשקיף מדף והנפקת אגרות חוב

ביום 27 במאי 2021 פרסם הבנק תשקיף מדף בהתאם להיתר שהתקבל מהרשות לניירות ערך, תשקיף המדף יעמוד בתוקף לתקופה של שנתיים ממועד פרסומו.

פדיון מוקדם של שטרי הון נדחים

ביום 30 בדצמבר 2020 החליט דירקטוריון הבנק לפדות בפדיון מוקדם מלא כתבי התחייבות נדחים סדרה 400 אשר הונפקו לציבור בינואר 2016. בהתאם לכך, ביום 21 בינואר 2021 נפדו כתבי התחייבויות בסך כ-0.9 מיליארד ש"ח. בעקבות ההחלטה על פדיון מוקדם מלא, שפורסמה ביום 30 בדצמבר 2020, כתבי התחייבות סדרה 400 לא הוכרו בהון הפיקוחי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2020.

ביום 30 בדצמבר 2020 החליט דירקטוריון הבנק לפדות בפדיון מוקדם מלא גם את שטרי הון סדרות 200 ו-201 אשר הונפקו לציבור בפברואר 2010. בהתאם לכך, ביום 4 בפברואר 2021 נפדו שטרי הון סדרות 200 ו-201 בסך כולל של כ-2.3 מיליארד ש"ח. שטרי הון נכללו בהון הפיקוחי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2020, בהתאם להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299.

למידע נוסף ראה דיווחים מיוחדים מיום 30 בדצמבר 2020, דיווח מיידי מיום 17 בינואר 2021, דיווח מיידי מיום 24 בינואר 2021 ודיווח מיידי מיום 7 בפברואר 2021.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-30 ביוני 2021 ב-40,848 מיליון ש"ח, לעומת 37,664 מיליון ש"ח בסוף 2020.

השינוי בהון העצמי הושפע בעיקר מהרווח לתקופה המדווחת ומהתאמות חיוביות בקרן ההון בגין הטבות לעובדים.

הון זה מהווה בסיס לחישוב ההון הפיקוחי המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק בתוספת מכשירים הוניים והתאמות פיקוחיות כפי שנקבע בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 של הפיקוח על הבנקים.

יחס הון למאזן ב-30 ביוני 2021 הינו 6.8%, זהה ליחס שדווח ב-31 בדצמבר 2020.

מבנה הלימות ההון^(א)

31 בדצמבר		30 ביוני	
2020		2021	
במיליוני ש"ח			
הון לצורך חישוב יחס ההון			
39,262	37,475	42,014	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
12,297	13,735	10,331	הון רובד 2, לאחר ניכויים
51,559	51,210	52,345	סך הכל הון כולל
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
303,356	296,428	322,809	סיכון אשראי
5,313	6,890	5,454	סיכויי שוק
22,182	22,715	22,373	סיכון תפעולי
330,851	326,033	350,636	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.87%	11.49%	11.98%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.58%	15.71%	14.93%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

(א) למידע נוסף בגין מבנה הלימות ההון ראה [ביאור פ9](#).

יחס הון עצמי רובד 1 ביום 30 ביוני 2021 הינו 11.98%, עלייה של כ-0.11% לעומת 31 בדצמבר 2020, וזאת בשל גידול בהון רובד 1, אשר קוזז חלקית על רקע הגידול בתיק האשראי בתקופה המדווחת.

מבנה ההון הפיקוחי

במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים את ההוראות הסופיות ליישום באזל 3 בישראל, וזאת על ידי תיקון הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 (להלן בפרק זה: "ההוראות"). הוראות אלה נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014 בכפוף להוראות המעבר שנכללו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 של הפיקוח על הבנקים.

על פי הוראות אלו, רכיבי ההון בקבוצה לצורך חישוב הלימות ההון משויכים לשני רבדים:

1. הון רובד 1, הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף.

2. הון רובד 2.

סיכום הרבדים האלו מכונה "בסיס ההון לצורך הלימות ההון" או "ההון הפיקוחי" או "ההון הכולל".

הון עצמי רובד 1

הון עצמי רובד 1 (Common Equity Tier 1) כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מזכויות המיעוט (זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים.

בנוסף לאלו, נכללות התאמות להון עצמי רובד 1, אשר נובעות מיישום תכניות התייעלות תפעולית וכן מאופן חישוב ריבית ההיוון שמשמשת לחישוב ההתחייבות לזכויות עובדים, כמפורט בהמשך.

פירוט לגבי הדרישה הרגולטורית ליחס הון עצמי רובד 1 מזערי מופיע להלן בפסקת [הלימות ההון](#).

הון רובד 1

על פי הוראות הפיקוח על הבנקים, הון רובד 1 יכלול, בנוסף להון עצמי רובד 1, גם הון רובד 1 נוסף (Additional Tier 1), אשר מורכב ממכשירי הון העומדים בקריטריונים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202.

יצוין כי עד כה לא נקבעה בישראל דרישה רגולטורית ליחס הון רובד 1 מזערי, ובקבוצת לאומי לא קיימים מכשירי הון רובד 1 נוסף.

הון רובד 2

הון רובד 2 (Tier 2) כולל בעיקר מכשירי הון, ויתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ככפוף לתקרה שנקבעה בהוראות.

לגבי מכשירי ההון שהיו כלולים בהון רובד 2 בתאריך 31 בדצמבר 2013 נקבעו הוראות מעבר ותקרת הכרה, כמפורט בהוראות, כך שהסכום המוכר בגינם בפועל הינו הנמוך מבין סכומם המופחת של המכשירים עצמם ותקרת הכרה המתבססת על יתרת מכשירי ההון שהיו כלולים בהון רובד 2 ביום 31 בדצמבר 2013 אשר מופחתת בתחילת כל שנה ב-10% עד ליום 1 בינואר 2022. בשנת 2021 תקרת ההכרה הינה 10%.

מכשירי הון המונפקים מתחילת שנת 2014 נדרשים לעמוד בקריטריונים המפורטים בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 לצורך הכללתם בהון. הקריטריונים העיקריים שעל המכשיר לכלול הינם: (1) מנגנון לספיגת הפסדי קרן על ידי המרה למניות רגילות או הפחתת המכשיר כאשר יחס הון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי יורד מ-5%; (2) סעיף הקובע שבהתרחש האירוע המכונן לאי-קיימות (כמוגדר בנספח ה' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202), יומר המכשיר באופן מיידי למניות רגילות או יימחק.

למידע בנוגע למכשירי הון רובד 2 שנפדו בשנת 2021 ראה פרק [אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התייכיונות נדחים](#).

תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחי שהונפקו מוצג באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: www.leumi.co.il בפרק אודות > מידע כספי > גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים.

הלימות ההון

יחסי ההון מחושבים ביחס שבין ההון לנכסי הסיכון המשוקללים. יחס הון עצמי רובד 1 מחושב ביחס שבין סכום הון עצמי רובד 1 לנכסי הסיכון המשוקללים, ויחס ההון הכולל מחושב ביחס שבין סכום ההון הכולל לנכסי הסיכון המשוקללים.

יעדי הלימות ההון שנקבעו על ידי בנק ישראל

לפי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 201 "מדידה והלימות הון - מבוא, תחולה וחישוב דרישות", תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, נדרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10%, וביחס הון כולל מזערי בשיעור של 13.5% וזאת החל מיום 1 בינואר 2017. דרישה זו חלה על לאומי.

כמו כן, על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 "מגבלות למתן הלוואות לדיוור" התאגיד הבנקאי נדרש להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 ואת יעד ההון הכולל, בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור.

חוזר להתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה) - הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250

ביום 31 במרס 2020 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה) (הוראה מספר 250) (להלן: הוראת השעה). בהתאם להוראת השעה, תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יחזיק ביחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים שלא יפחת מ-9% וביחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים שלא יפחת מ-12.5% (חלף 10%-13.5% בהתאמה, עובר לפרסום החוזר). הוראה זו חלה על לאומי.

ביום 15 בנובמבר 2020, במסגרת הוראת השעה, פרסם בנק ישראל חוזר להתאמת הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא "יחס המינוף", כך שתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (חלף 6% עובר לפרסום החוזר). עם תום תוקף הוראת השעה, תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תוקף ההוראה או יחס המינוף המינימאלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. הוראה זו חלה על לאומי מיום פרסום החוזר.

על רקע המשך התפתחות אירוע נגיף הקורונה והשלכותיו על הכלכלה בעולם ובישראל, החליט הפיקוח על הבנקים ביום 22 במרס 2021 להאריך בתקופה נוספת של שישה חודשים את תוקף הוראת השעה, עד ליום 30 בספטמבר 2021 (תום תוקף ההוראה). תוקף ההקלה ביעדי ההון יהיה עד תום 24 חודשים מתום תוקף ההוראה, ובלבד שיחסי ההון של התאגיד הבנקאי לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף ההוראה או יחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

כמו כן, על פי החוזר מיום 22 במרס 2021 נקבע כי בתקופת ששת החודשים מתום תוקף הוראת השעה, הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3% לא תחשב כחריגה מיחסי ההון הנדרשים, בכפוף לתכנון הון מוקפד ושמרני ולדיווח לפיקוח על הבנקים.

במסגרת הוראת השעה נקבע כי בגין הלוואות לדיור אשר יועמדו בתקופת המשבר (החל מיום 19 במרס 2020 ועד תום תוקף ההוראה), לא תחול דרישת ההון הנוספת בשיעור של 1% מיתרת הלוואה, הקבועה בסעיף 14א. להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות למתן הלוואות לדיור. תוקף הוראה זו הוארך עד ליום 30 בספטמבר 2021, במסגרת החוזר מיום 22 במרס 2021 להארכת תוקף הוראת השעה.

ביום 9 באוגוסט 2021 הודיע הפיקוח על הבנקים על אי-הארכת תוקפן של ההקלות בנושא הלוואות לדיור שניתנו במסגרת הוראת השעה, ותוקפן יפוג ביום 30 בספטמבר 2021. עוד הודיע הפיקוח כי בימים אלה הוא בוחן את תוקף הסעיפים האחרים בהוראת השעה שנועדה להקל על המערכת הבנקאית בעת משבר הקורונה בכללותה (הוראת ניהול בנקאי מספר 250).

בהתאם להוראת השעה, ובתוספת דרישת ההון בגין יתרת הלוואות לדיור, דרישות ההון המזעריות שחלות על הבנק ליום 30 ביוני 2021 הינן 9.20% ליחס הון עצמי רובד 1 ו-12.70% ליחס הון הכולל.

ביום 26 ביולי 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר נוסף להתאמות להוראת השעה, לפיו אין מניעה שבנקים יבחנו חלוקת דיבידנד ורכישה עצמית של מניות, גם בעת שהוראת השעה עודנה בתוקף, על בסיס גישה זהירה ושמרנית לאור רמת אי הודאות הגבוהה של המשך משבר הקורונה והשלכותיו העתידיות. לפי עמדת הפיקוח, חלוקה בסכום הגבוה מ-30% מרווחי שנת 2020 לא תיחשב כתכנון הון זהיר ושמרני.

תכנון ההון ויעדי הלימות ההון שנקבעו על ידי הבנק

תכנון ההון בקבוצת לאומי משקף ראייה צופה פני עתיד של תיאבון ופרופיל הסיכון, האסטרטגיה העסקית והלימות ההון הנדרשת כתוצאה מכך. תכנון ההון מאושר על ידי ההנהלה ודירקטוריון הבנק ולוקח בחשבון את הצמיחה בפעילות של מרכזי הרווח השונים בקבוצה וגורמים נוספים המשפיעים על עמידת הבנק בדרישות ההון, כגון: תחזיות רווח, שינויים ברווח כולל אחר, התאמות פיקוחיות, השפעת הוראות מעבר ושיעור הגידול בנכסי הסיכון. תחזית יחסי ההון נבחנת גם תחת מבחני רגישות ותרחישי קיצון שונים.

מדיניות הקבוצה שאושרה על ידי הדירקטוריון, הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהסף המזערי שיוגדר מעת לעת על ידי בנק ישראל ואשר לא תפחת משיעור ההון הנדרש לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך ה-ICAAP. בנוסף, הוגדרו יעדי הון לעת אירוע תרחיש קיצון. לפירוט תהליך ה-ICAAP והשימוש במבחני קיצון, ראה [דוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

במסגרת הליך הסקירה הפיקוחי, הנחה הפיקוח על הבנקים על קביעת יעדי הון פנימיים אשר יהלמו את פרופיל הסיכון של הבנק. בהמשך לכך, דירקטוריון הבנק אישר להגדיל את יעד ההון העצמי רובד 1 הפנימי של הבנק באופן שמיים 31 בדצמבר 2017 יעמוד על 10.5%.

לאור הוראת השעה, ובהתאם להפחתה בדרישות הרגולטוריות המזעריות החלות על הבנקים בעקבות משבר הקורונה, כמפורט לעיל, החליט דירקטוריון הבנק ביום 16 באפריל 2020 לקבוע כי יעד הון עצמי רובד 1 הפנימי יעמוד על 9.5% חלק 10.5%.

למידע נוסף ראה דיווח מיידי מיום 16 באפריל 2020 (אסמכתא: 034294-01-2020).

מדיניות חלוקת דיבידנד

מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק, שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ביום 6 במרס 2019, קובעת כי מדי רבעון יחולק דיבידנד בגובה של עד 50% מהרווח הנקי של הבנק, בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק לרבעון שחלף. זאת בכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון שלו גם לאחר חלוקת הדיבידנד. חלוקת הדיבידנד בפועל כפופה להחלטות פרטניות של הדירקטוריון בטרם כל חלוקה, ובכפוף להוראות הדין שחלות על חלוקת דיבידנד ובכלל זה הוראות חוק החברות והוראות בנק ישראל.

במסגרת יישום מדיניות זו, ועד להחלטת הדירקטוריון מיום 16 באפריל 2020 להפסיק, בשלב זה, את חלוקת הדיבידנד ואת המשך ביצוע תכנית הרכישה העצמית של מניות הבנק, נהג הבנק לחלק דיבידנד בגובה של 40% מהרווח הנקי הרבעוני ולבצע מעת לעת תכניות לרכישה עצמית של מניות.

בהתאם לדברי ההסבר לחוזר ההתאמות להוראת השעה מחודש יולי 2021 כאמור לעיל, עמדת הפיקוח הינה כי חלוקה בסכום הגבוה מ-30% מרווחי שנת 2020 לא תיחשב כתכנון הון זהיר ושמרני. בהתאם לכך, ולאור עודפי ההון הגבוהים של הבנק, ביום 12 באוגוסט 2021, אישר הדירקטוריון חלוקת דיבידנד בסך 630 מיליון ש"ח, המהווים כ-30% מהרווח הנקי של שנת 2020, שהינם שווי ערך לשיעור של כ-21% מרווחי המחצית הראשונה של 2021. סכום הדיבידנד שאושר לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. מהווה כ-43.362 אגורות. הדירקטוריון קבע את יום 25 באוגוסט 2021 כיום הקובע לעניין תשלום דיבידנד ואת יום 2 בספטמבר 2021 כיום התשלום.

למידע נוסף ולמידע בנוגע למדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק ראה פרק [הון והלימות ההון בדוח הדירקטוריון בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2020](#).

פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד ההכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
		באגורות	במיליוני ש"ח
13 באוגוסט 2019	8 בספטמבר 2019	24.95	369
26 בנובמבר 2019	22 בדצמבר 2019	20.87	306
26 בפברואר 2020	23 במרס 2020	20.29	297

התאמות להון עצמי רובד 1

מדידת ההתחייבות בגין זכויות עובדים

למידע בנוגע למדידת ההתחייבויות לעובדים ראה פרק [הון והלימות ההון בדוח הדירקטוריון בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2020](#).

למידע בנוגע למתודולוגית ההיוון ראה פרק [מדיניות חשבונית ואומדנים בנושאים קריטיים](#).

הקלה בגין תכניות התייעלות תפעולית

בשנים 2016 ו-2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתבים בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" בכך אדם ובתחום הנדל"ן. על פי המכתבים, תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו, יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעתן של תכניות התייעלות על ההון הפיקוחי על פני חמש שנים בקו ישר. תוקף המכתבים הוא עד ליום 31 בדצמבר 2021, במטרה לאפשר גיבוש תכניות התייעלות נוספות.

ביוני 2016 אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות שעלותה הסתכמה בכ-438 מיליון ש"ח (לאחר מס). נכון ליום 30 ביוני 2021 יוחסו להון הפיקוחי 100% מעלויות תכנית זו.

ביולי 2017 אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות נוספת שעלותה הסתכמה בכ-204 מיליון ש"ח (לאחר מס). נכון ליום 30 ביוני 2021 מיוחסים להון הפיקוחי 80% מעלויות תכנית זו.

במסגרת ההכנות הנוגעות להסכם הקיבוצי המיוחד שנחתם עם ארגון העובדים ביולי 2019, אישר דירקטוריון הבנק תכנית פרישה מרצון, שעלותה הסתכמה בכ-167 מיליון ש"ח (לאחר מס). נכון ליום 30 ביוני 2021 מיוחסים להון הפיקוחי 40% מעלויות תכנית זו.

שינויים רגולטוריים ונוספים במדידת דרישות ההון

התפתחויות בהוראות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים בנוגע למדידת הלימות ההון

במהלך חודש דצמבר 2017 סיימה ועדת באזל לפיקוח על הבנקים את עבודתה לעדכון המסגרת הכוללת של "באזל 3" להלימות ההון. במסגרת העדכונים, אשר לעתים מקבלים את הכינוי "באזל 4", נקבעו עדכונים משמעותיים בנוגע לאופן החישוב של נכסי סיכון שבגינם נדרש לחשב את דרישות ההון בנדבך הראשון. בין היתר, נקבעו שינויים באופן החישוב של דרישות ההון על פי הגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי, נקבעה גישה סטנדרטית אחידה לגבי הסיכון התפעולי וכן נקבעו שינויים במסגרת מדידת סיכונים השוק. במרס 2020 פורסמה הודעה מטעם הגוף המפקח על ועדת באזל, שלפיה היישום של הסטנדרטים השונים הכלולים במסגרת העדכון הכוללת, יידחה בשנה ויחל ב-1 בינואר 2023. בשלב זה, לא ידוע באיזה אופן ומתי יאומצו הוראות אלה על ידי הפיקוח על הבנקים בישראל.

באפריל 2019 הודיע הפיקוח על הבנקים על הכוונה להתחיל ליישם הנחיות של ועדת באזל משנת 2014 בנושא "הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי" (SA-CCR), בתאריך 1 ביוני 2021 או שנה לאחר תאריך היישום בפועל באיחוד האירופי, המאוחר מביניהם. בחודשים פברואר ומרס 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטות חוזרים ליישום הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203A ו-208A, על פיהן תאריך היישום של הוראה 203A צפוי להיות 1 ביולי 2022 ושל הוראה 208A מיום 1 בינואר 2023. הבנק בוחן את ההשפעות של טיוטות החוזרים וממשיך בהיערכותו ליישומן. בשלב זה לא ניתן לאמוד באופן מהימן את השפעתן הצפויה.

חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים" לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299, וחוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים"

בדצמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים". במסגרת החוזר נקבעו הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים וזאת על מנת להפחית השפעות בלתי צפויות של יישום הכללים על הון הפיקוחי.

כמו כן, פרסם הפיקוח על הבנקים בפברואר 2021 חוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים", להתאמת מספר הוראות ניהול בנקאי תקין לכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים. בין היתר, עודכנה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בנושא מדידה והלימות הון - הון פיקוחי, כך שתאגידים בנקאיים ידרשו, החל מיום 1 בינואר 2022, לנכות מהון עצמי רובד 1 סכומים בגין הלוואות לדיור שמסווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות. במסגרת חוזר זה גם בוטלה בין היתר הדרישה לחישוב הפרשה קבוצתית בשיעור מזערי של 0.35% בגין הלוואות לדיור וכן בוטלה הדרישה לחישוב הפרשה מזערית לפי שיטת עומק הפיגור.

ההוראות החדשות יישמו מיום 1 בינואר 2022. בהתאם להוראות המעבר שפרסם הפיקוח על הבנקים, אם כתוצאה מהיישום לראשונה יחול קיטון בהון עצמי רובד 1 של הבנק, ניתן יהיה להוסיף באופן חלקי בהון עצמי רובד 1 (כלומר להוסיף חזרה להון עצמי רובד 1) את הקיטון בהון העצמי רובד 1 שירשם במועד היישום לראשונה, וזאת על פני שלוש שנים (תוספת של 75% בשנת היישום לראשונה, עם קיטון של 25% מדי שנה, עד לתוספת של 0% ב-1 בינואר של שנת היישום הרביעית).

הבנק ממשיך לבחון את השפעת יישום ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים ולהיערך ליישום הכללים החדשים, ולפיכך לא ניתן לאמוד בשלב זה באופן מהימן את השפעתם הצפויה.

למידע נוסף בגין יישום כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים ראה [ביאור 2.3.1](#).

להלן ניתוח רגישות לגורמים העיקריים המשפיעים על הלימות ההון של קבוצת לאומי

- שינוי היקף נכסי סיכון - נכסי הסיכון של לאומי מסתכמים ליום 30 ביוני 2021 בכ-350.6 מיליארד ש"ח. כל גידול של 1 מיליארד ש"ח בנכסי הסיכון, יקטין את יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון כולל בכ-0.03% ו-0.04% בהתאמה.
- שינוי הון עצמי רובד 1 - הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2021 מסתכם בכ-42.0 מיליארד ש"ח. קיטון ב-100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1, יקטין את יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון כולל בכ-0.03%.
- שינוי בשער החליפין - פיחות של 1% בשער החליפין של השקל מול כל המטבעות יקטין את יחס הון עצמי רובד 1 ואת יחס ההון הכולל בכ-0.02%.
- התחייבויות בדבר זכויות עובדים - ההתחייבות האקטוארית לעובדים מהוונת על פי ממוצע נע של שמונה רבעונים של תשואות השוק המושפעות מעקום אג"ח ממשלת ישראל ומרווח אג"ח קונצרני AA בארה"ב. שינוי של 0.1% לאורך עקום הריבית להיוון, בהנחה שהעקום עולה ויורד בצורה אחידה, משמעותה השפעה מצטברת של כ-0.06% ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל. מזה על פי חישוב ממוצע נע לשמונה רבעונים, השפעה של כ-0.01% ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל, לרבעון השוטף.

המידע הנ"ל לגבי הלימות ההון וניהולה מתייחס לפעולות עתידיות של הבנק, והוא בגדר "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

יחס מינוף

יחס המינוף מחושב באחוזים ומוגדר כמדידת ההון הרגולטורי מחולק במדידת החשיפה. ההון הרגולטורי לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, בהתאם להתאמות פיקוחיות לעניין חישוב ההון. מדידת החשיפה של תאגיד בנקאי היא סכום החשיפות המאזניות, החשיפות לנגזרים, החשיפות לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. יחס המינוף הינו מדד משלים ליחס ההון ומהווה מגבלה נוספת על רמת המינוף של המגזר הבנקאי.

יחס המינוף עשוי להיות מושפע מהשינויים בהון הרגולטורי של הבנק. בין היתר, בחישוב יחס המינוף הובאה בחשבון השפעה של יישום תכנית ההתייעלות והתאמות מיישום ריבית ההיוון המחושבת על פני ממוצע נע של תשואת השוק, לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימה במועד הדיווח, בקשר להתחייבויות אקטואריות מסוימות.

	30 ביוני		31 בדצמבר
	2020	2021	2020
	במיליוני ש"ח		
בנתוני המאוחד			
הון רובד 1	37,475	42,014	39,262
סך החשיפות	557,459	651,119	597,538
יחס מינוף			
יחס מינוף	6.72%	6.45%	6.57%
יחס מינוף מזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)	6.00%	5.50%	5.50%

למידע נוסף בנושא הלימות הון ומינוף ראה [ביאור 9](#).

(א) למידע נוסף אודות התאמות להוראת השעה בנושא יחס המינוף, ראה סעיף [התאמות להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250](#) לעיל.

יחס המינוף ב-30 ביוני 2021 הינו 6.45%, ירידה של כ-0.12% לעומת 31 בדצמבר 2020. הירידה נובעת מעלייה בחשיפה המאזנית (בעיקר מאשראי לציבור ומזומנים ופיקדונות בבנקים).

מגזרי פעילות - גישת ההנהלה

דיווח מגזרי פעילות על פי גישת ההנהלה מציג את תוצאות הבנק בחלוקה לקווי עסקים, בהתאם למבנה הארגוני של הבנק. קווי העסקים מתמחים במתן שירות למגזרי לקוחות בעלי מאפיינים וצרכים דומים.

למידע נוסף בדבר קווי עסקים בגישת הנהלה ראה פרק [מגזרי פעילות בדוחות הכספיים לשנת 2020](#).

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021												
בנק	אנשים פרטיים	עסקים קטנים	משכנתאות	סך הכל בנקאית	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
מחיצוניים	234	264	1,051	1,549	347	269	283	55	6	25	240	2,774
בינמגזרי	233	19	(715)	(463)	(9)	(100)	(54)	625	(1)	-	2	-
הכנסות ריבית, נטו	467	283	336	1,086	338	169	229	680	5	25	242	2,774
הכנסות שאינן מריבית	343	110	6	459	114	56	78	241	60	463	61	1,532
סך כל ההכנסות	810	393	342	1,545	452	225	307	921	65	488	303	4,306
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	4	(33)	(10)	(39)	(40)	(87)	(5)	19	(6)	3	(3)	(158)
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	690	244	82	1,016	182	63	36	104	214	54	189	1,858
רווח (הפסד) לפני מס	116	182	270	568	310	249	276	798	(143)	431	117	2,606
הפרשה למס	39	62	92	193	106	85	94	272	69	104	27	950
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	77	120	178	375	204	164	182	527	(212)	348	79	1,667

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020												
סך הכל	חברות בנות כח"ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	אנשים פרטיים	בנק
												במיליוני ש"ח
הכנסות ריבית, נטו:												
2,121	238	21	-	112	203	256	270	1,021	488	275	258	מחיצוניים
-	(8)	2	7	101	(29)	(83)	18	(8)	(209)	5	196	בינמגזרי ^(א)
2,121	230	23	7	213	174	173	288	1,013	279	280	454	הכנסות ריבית, נטו
1,481	62	44	3	687	78	53	101	453	12	113	328	הכנסות שאינן מריבית ^(א)
3,602	292	67	10	900	252	226	389	1,466	291	393	782	סך כל ההכנסות
875	59	3	(17)	(9)	57	104	134	544	108	266	170	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,669	176	38	205	95	30	56	158	911	58	233	620	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
1,058	57	26	(178)	814	165	66	97	11	125	(106)	(8)	רווח (הפסד) לפני מס
359	11	(3)	(42)	278	56	23	33	3	42	(36)	(3)	הפרשה (הטבה) למס
694	40	30	(136)	536	109	43	64	8	83	(70)	(5)	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק

(א) החל מרבעון ראשון 2021 הוחלט על הקצאת חלק מהותי מפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות למרכזי הרווח השונים. על מנת להציג מידע בר השוואה בוצע סיווג מחדש למספרי השוואה.

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021												
סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	בנק									במיליוני ש"ח
			אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	אנשים פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:												
5,122	473	48	7	148	517	541	675	2,713	1,664	529	520	מחיצוניים
-	3	1	(1)	843	(72)	(180)	(13)	(581)	(1,012)	33	398	בינמגזרי
5,122	476	49	6	991	445	361	662	2,132	652	562	918	הכנסות ריבית, נטו
2,906	122	571	149	629	156	113	227	939	10	223	706	הכנסות שאינן מריבית
8,028	598	620	155	1,620	601	474	889	3,071	662	785	1,624	סך כל ההכנסות
(370)	13	4	-	55	(126)	(155)	(44)	(117)	(25)	(85)	(7)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3,697	369	102	428	207	65	137	371	2,018	157	480	1,381	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
4,701	216	514	(273)	1,358	662	492	562	1,170	530	390	250	רווח (הפסד) לפני מס
1,703	49	124	81	464	226	168	192	399	181	133	85	הפרשה למס
3,007	147	417	(354)	896	436	324	370	771	349	257	165	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 30 ביוני 2021												
315,233	22,596	786	5,225	10,260	36,822	41,043	47,642	150,859	97,212	24,650	28,997	אשראי לציבור, נטו
487,082	26,427	-	3	103,924	12,384	28,543	82,287	233,514	-	49,430	184,084	פיקדונות הציבור
1,337,813	18,383	347,785	27,481	673,259	1,854	10,765	30,309	227,977	-	22,119	205,858	נכסים בניהול

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020												
סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	בנק									
			אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	אנשים פרטיים	
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
4,290	501	70	-	307	395	448	522	2,047	885	584	578	מחיצוניים
-	(17)	8	9	(6)	(55)	(108)	79	90	(328)	17	401	בינמגזרי ^(א)
4,290	484	78	9	301	340	340	601	2,137	557	601	979	הכנסות ריבית, נטו
1,727	133	52	1	74	159	120	221	967	24	241	702	הכנסות שאינן מריבית ^(א)
6,017	617	130	10	375	499	460	822	3,104	581	842	1,681	סך כל ההכנסות
1,735	106	8	(24)	(4)	94	442	256	857	144	424	289	הוצאות (הכנסות) בנין הפסדי אשראי
3,472	385	88	413	194	60	112	300	1,920	120	494	1,306	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
810	126	34	(379)	185	345	(94)	266	327	317	(76)	86	רווח (הפסד) לפני מס
320	27	2	(60)	63	118	(32)	91	111	108	(26)	29	הפרשה (הטבה) למס
462	84	19	(319)	122	227	(62)	175	216	209	(50)	57	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 30 ביוני 2020												
286,344	23,173	940	4,998	7,224	27,633	39,869	42,371	140,136	87,733	24,387	28,016	אשראי לציבור, נטו
416,956	24,089	-	4	82,050	7,233	22,022	61,070	220,488	-	44,331	176,157	פיקדונות הציבור
1,090,685	17,104	313,423	15,372	532,251	1,559	9,825	21,656	179,495	-	15,233	164,262	נכסים בניהול

(א) החל מרבעון ראשון 2021 הוחלט על הקצאת חלק מהותי מפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות למרכזי הרווח השונים. על מנת להציג מידע בר השוואה בוצע סיווג מחדש למספרי השוואה.

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020												
סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	בנק									
			אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	אנשים פרטיים	
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
8,723	938	128	-	510	834	880	1,118	4,315	2,047	1,142	1,126	מחיצוניים
-	(2)	7	-	287	(111)	(205)	103	(79)	(891)	38	774	בימגזר ^(א)
8,723	936	135	-	797	723	675	1,221	4,236	1,156	1,180	1,900	הכנסות ריבית, נטו
4,366	263	254	127	879	312	244	428	1,859	38	459	1,362	הכנסות שאינן מריבית ^(א)
13,089	1,199	389	127	1,676	1,035	919	1,649	6,095	1,194	1,639	3,262	סך כל ההכנסות
2,552	282	4	(33)	(18)	210	762	352	993	178	482	333	הוצאות (הכנסות) בנין הפסדי אשראי
7,046	778	190	871	382	125	227	667	3,806	245	951	2,610	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,491	139	195	(711)	1,312	700	(70)	630	1,296	771	206	319	רווח (הפסד) לפני מס
1,356	39	41	(45)	448	239	(24)	215	443	264	70	109	הפרשה (הטבה) למס
2,102	80	139	(666)	866	461	(46)	415	853	507	136	210	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 31 בדצמבר 2020												
295,341	21,842	790	5,339	8,700	31,559	39,389	44,626	143,096	91,313	24,253	27,530	אשראי לציבור, נטו
447,031	22,388	-	5	90,938	10,149	28,390	65,775	229,386	-	47,710	181,676	פיקדונות הציבור
1,177,655	16,529	312,520	21,484	585,627	2,336	10,043	25,909	203,207	-	19,455	183,752	נכסים בניהול

(א) החל מרבעון ראשון 2021 הוחלט על הקצאת חלק מהותי מפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות למרכזי הרווח השונים. על מנת להציג מידע בר השוואה בוצע סיווג מחדש למספרי השוואה.

מגזרי פעילות פיקוחיים

לגבי תיאור מגזרי הפעילות העיקריים ראה פרק [מגזרי פעילות פיקוחיים כדוחות הכספיים לשנת 2020](#).

להלן תמצית הפעילות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021											
פעילות ישראל	משקי בית										
סך הכל	פעילות חו"ל										
		הלוואות לדיור	אחר	בנקאות פרטית	עסקים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	
במיליוני ש"ח											
הכנסות ריבית, נטו	278	347	10	444	189	387	12	861	1	245	2,774
הכנסות שאינן מריבית	16	230	43	198	78	139	45	668	56	59	1,532
סך כל ההכנסות	294	577	53	642	267	526	57	1,529	57	304	4,306
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(8)	4	-	(65)	(22)	(49)	(1)	(15)	-	(2)	(158)
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	81	624	24	395	112	111	58	88	176	189	1,858
רווח (הפסד) לפני מס	221	(51)	29	312	177	464	-	1,456	(119)	117	2,606
הפרשה (הטבה) למס	79	(18)	10	114	64	168	-	525	(19)	27	950
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	142	(33)	19	198	113	296	-	953	(100)	79	1,667

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020											
פעילות ישראל	משקי בית										
סך הכל	פעילות חו"ל										
		הלוואות לדיור	אחר	בנקאות פרטית	עסקים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	
במיליוני ש"ח											
הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו	240	365	14	431	166	346	11	322	(4)	230	2,121
הכנסות שאינן מריבית	17	221	35	185	67	126	51	709	6	64	1,481
סך כל ההכנסות	257	586	49	616	233	472	62	1,031	2	294	3,602
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	107	146	-	320	110	147	(7)	(6)	-	58	875
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	59	569	17	351	102	91	56	70	178	176	1,669
רווח (הפסד) לפני מס	91	(129)	32	(55)	21	234	13	967	(176)	60	1,058
הפרשה (הטבה) למס	32	(47)	11	(18)	10	74	4	352	(70)	11	359
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	59	(82)	21	(37)	11	160	9	616	(106)	43	694

להלן תמצית הפעילות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021											
סך הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		משקי בית									
		אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	אחר	הלוואות לדיר	
										במיליוני ש"ח	
5,122	479	(1)	1,365	25	761	376	873	21	681	542	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
2,906	120	115	1,152	91	280	156	403	85	475	29	הכנסות שאינן מריבית
8,028	599	114	2,517	116	1,041	532	1,276	106	1,156	571	סך כל ההכנסות הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(370)	14	-	9	(1)	(185)	(63)	(108)	-	(8)	(28)	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,697	369	348	174	115	213	229	792	50	1,251	156	רווח (הפסד) לפני מס
4,701	216	(234)	2,334	2	1,013	366	592	56	(87)	443	הפרשה (הטבה) למס
1,703	49	(47)	837	-	368	134	216	20	(33)	159	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
3,007	147	(187)	1,526	2	645	232	376	36	(54)	284	

יתרה ליום 30 ביוני 2021											
320,300	22,998	-	-	2,732	84,771	31,505	54,713	388 ^(א)	26,955	96,238	אשראי לציבור, ברוטו
487,082	26,427	-	-	94,099	77,868	58,298	82,707	25,923	121,760	-	פיקדונות הציבור

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020											
סך הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		משקי בית									
		אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	אחר	הלוואות לדיר	
										במיליוני ש"ח	
4,290	484	(6)	478	50	688	363	942	37	775	479	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
1,727	132	8	77	125	265	150	392	74	472	32	הכנסות שאינן מריבית
6,017	616	2	555	175	953	513	1,334	111	1,247	511	סך כל ההכנסות הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,735	105	-	1	(2)	533	210	517	-	233	138	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,472	385	350	143	112	186	208	734	40	1,193	121	רווח (הפסד) לפני מס
810	126	(348)	411	65	234	95	83	71	(179)	252	הפרשה (הטבה) למס
320	27	(99)	178	23	81	35	27	25	(65)	88	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
462	84	(249)	220	42	153	60	56	46	(114)	164	

יתרה ליום 30 ביוני 2020											
290,977	23,507	-	-	1,037	73,851	28,756	50,260	289 ^(א)	26,728	86,549	אשראי לציבור, ברוטו
416,956	24,089	-	-	74,774	59,298	43,775	71,429	26,324	117,267	-	פיקדונות הציבור

(א) כולל יתרת הלוואות לדיר ליום 30 ביוני 2021 בסך 154 מיליון ש"ח, וליום 30 ביוני 2020 בסך 94 מיליון ש"ח.

להלן תמצית הפעילות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020											
סך הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		משקי בית									
		אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	אחר	הלוואות לדיוור	
										במיליוני ש"ח	
8,723	936	(6)	1,202	73	1,441	724	1,802	57	1,499	995	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
4,366	263	22	1,127	207	549	290	773	151	923	61	הכנסות שאינן מריבית
13,089	1,199	16	2,329	280	1,990	1,014	2,575	208	2,422	1,056	סך כל ההכנסות
2,552	282	-	(29)	(1)	1,001	285	569	-	271	174	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
7,046	778	717	321	231	376	421	1,531	83	2,345	243	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,491	139	(701)	2,037	50	613	308	475	125	(194)	639	רווח (הפסד) לפני מס
1,356	39	(229)	804	19	219	117	177	47	(73)	236	הפרשה (הטבה) למס
2,102	80	(472)	1,220	31	394	191	298	78	(121)	403	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020											
300,631	22,266	-	-	4,386	77,154	29,502	50,658	(א) 320	26,212	90,133	אשראי לציבור, ברוטו
447,031	22,388	-	-	80,499	72,512	47,145	77,259	26,082	121,146	-	פיקדונות הציבור

(א) כולל יתרת הלוואות לדיוור ליום 31 בדצמבר 2020 בסך 103 מיליון ש"ח.

חברות מוחזקות עיקריות

קבוצת לאומי פועלת בארץ ובחו"ל באמצעות חברות בנות שהינן: בנקים, חברות למימון וחברות לשירותים פיננסיים. כמו כן משקיעה הקבוצה בתאגידים ריאליים העוסקים בפעילות לא בנקאית.

סך כל השקעות הבנק בחברות מוחזקות (כולל השקעות בשטרי הון) הסתכם ב-30 ביוני 2021 בכ-11,356 מיליון ש"ח בהשוואה ל-10,818 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2020 והתרומה של החברות המוחזקות במחצית הראשונה של 2021 לרווח הנקי של הקבוצה הסתכמה ברווח בסך 584 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 34 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

חברות מאוחדות בארץ

סך כל השקעות הבנק (כולל השקעות בשטרי הון) בחברות המאוחדות בארץ הסתכם ב-30 ביוני 2021 ב-7,654 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7,243 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2020. התרומה של החברות המאוחדות בארץ לרווח הנקי של הקבוצה הסתכמה במחצית הראשונה של 2021 ברווח בסך 417 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך 19 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לאומי פרטנרס בע"מ

בהמשך להגדלת היקף ההשקעות הריאליות בקבוצת לאומי וכחלק מהליך שינוי מבני בשנת 2020, בחודש מרס 2021 הנפיקה לאומי פרטנרס שטרי הון ללאומי אחזקות פיננסיות בע"מ בסך כולל של 885 מיליון ש"ח. השטרות אינם נושאים ריבית ו/או הצמדה ויפרעו לפי דרישת לאומי אחזקות פיננסיות אך בכל מקרה לא לפני חלוף 5 שנים ממועד ההנפקה.

ביום 19 ביולי 2020 הודיע בנק ישראל לבנק כי בנוגע למגבלה הקבוצתית על ההשקעות הריאליות, על הבנק לפעול בהתאם לתיאבון הסיכון שיקבע בנושא, בכפוף להליכי בחינה ואתגור שיבוצעו על ידי קווי ההגנה לרבות הביקורת הפנימית ובכפוף לעמידה במגבלת השקעות ראליות, בהתאם לסעיף 23' לחוק הבנקאות רישוי.

למידע נוסף ראה פרק [חברות מוחזקות עיקריות בדוחות הכספיים לשנת 2020](#).

מכירת מניות ריטיילורס

ביום 13 במאי 2021 מימשה לאומי פרטנרס בע"מ אופציה שהוקצתה לה בד בבד עם השקעתה בחברת ריטיילורס בע"מ. הרווח לפני מס שהבנק רשם ברבעון השני לשנת 2021 בגין המניות שנמכרו ובגין שערור המניות שנותרו הסתכם בכ-118 מיליון ש"ח.

למידע נוסף ראה [ביאור 1.16](#).

מכירת מניות איירונסורס

ביום 28 ביוני 2021 מכרה לאומי פרטנרס, 1,290,230 מניות של חברת איירונסורס בע"מ במסגרת מיזוג של איירונסורס עם חברת SPAC, והפיכת איירונסורס לחברה נסחרת בבורסת ניו-יורק. ללאומי פרטנרס נשארה, לאחר השלמת המיזוג ומכירת המניות האמורה לעיל, החזקה במניות איירונסורס בשיעור של כ-0.75%. על מניות אלו חלות הוראות חסימה חוזיות למשך 6 חודשים החלות על בעלי מניות של איירונסורס.

הרווח לפני מס שהבנק רשם ברבעון השני לשנת 2021 בגין המניות שנמכרו (בהתבסס על מחיר המניות במיזוג) ובגין שערור המניות שנותרו הסתכם בכ-264 מיליון ש"ח. בתקופה שלאחר תאריך המאזן ועד סמוך למועד פרסום הדוח הכספי, רשמה המניה ירידות שערים של כ-17%.

למידע נוסף ראה [ביאור 1.16](#).

הסכם השקעה בארשי

ביום 28 ביוני 2021 התקשרה לאומי פרטנרס בע"מ עם חברת אורשי גש בע"מ (להלן: "אורשי") ובעלי השליטה באורשי (להלן: "בעלי השליטה"), בהסכם לרכישת 20% ממניותיה של אורשי בתמורה לסך של כ-40 מיליון ש"ח (בדרך של הקצאה פרטית ושל רכישת מניות מבעלי השליטה).

עם חתימת הסכם ההשקעה קיבל הבנק, ללא תמורה, אופציה לרכישת 55% ממניותיה של אורשי, אשר תהיה ניתנת למימוש לאחר שלוש עד ארבע וחצי שנים ממועד השלמת ההשקעה, וזאת כנגד תמורה שתיקבע לפי שווי חברה של 429 מיליון ש"ח או 525 מיליון ש"ח, בהתאם למועד המימוש ("האופציה הראשונה").

במועד מימוש האופציה הראשונה תעמוד לבנק אופציה נוספת לרכוש את יתרת מניותיהם של בעלי השליטה (25%), אשר תהיה ניתנת למימוש בכל עת במהלך 18 חודשים ממועד מימוש האופציה הראשונה כנגד תמורה שתיקבע לפי שווי החברה ("האופציה השנייה"). במקרה שהבנק לא יממש את האופציה השנייה, תעמוד לבעלי השליטה אופציה למכור לבנק את כל מניותיהם באורשי, כנגד תמורה בסך השווה ל-90% מתמורת מימוש האופציה השנייה. אופציה זו תהיה ניתנת למימוש במשך 180 ימים החל מסיום תקופת האופציה השנייה.

השלמת עסקת ההשקעה וכן מימוש האופציה הראשונה כפופים להתקיימותם של תנאים מתלים, לרבות קבלת אישורים רגולטוריים מתאימים.

למידע נוסף ראה [ביאור T.16](#).

חברות מאוחדות בחו"ל

סך כל ההשקעות של הבנק (כולל השקעות בשטרי הון) בשלוחות בחו"ל ב-30 ביוני 2021 הסתכם ב-3,671 מיליון ש"ח בהשוואה ל-3,543 מיליון ש"ח בסוף 2020.

התרומה של השלוחות בחו"ל לרווח הנקי בשקלים של הקבוצה במחצית הראשונה של 2021 הסתכמה ברווח בסך 165 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

במהלך חודש מרס 2021 התקבל אישור מהרגולטור הסיני לסגירת הנציגות שהפעיל הבנק בסין. הסגירה המלאה של הנציגות הושלמה במהלך חודש מאי 2021.

למידע נוסף בנוגע לתביעות משפטיות ונושאים אחרים הקשורים לחברות מאוחדות ראה [ביאור 10](#).

בנק לאומי ארה"ב

בהמשך לדיווח מידי שפרסם הבנק ביום 22 בינואר 2018, במסגרת ההסכם להכנסת שותפים אסטרטגיים ל-BLUSA (באמצעות מכירת 15% מהון המניות של Bank Leumi Corporation, המחזיק בשליטה מלאה ב-BLUSA) ("העסקה") החל מחלוף ארבע שנים ממועד השלמת העסקה ועד חמש שנים מהמועד כאמור, אם המניות הנרכשות לא תהיינה סחירות עד אותו מועד, ובכפוף לתנאים נוספים, תהיה לשותפים האסטרטגיים Put Option כלפי הבנק במסגרתה יהיו רשאים לדרוש מהבנק לרכוש את מלוא המניות בחזרה, והבנק יהיה רשאי להיענות לאופציה ולרכוש את המניות או להקצות להם מניות של הבנק, לפי בחירתו של הבנק.

מאז ביצוע העסקה, הבנק בוחן אפשרויות לביצוע האמור לעיל, לרבות בחינת מהלכים שיביאו להסחרת המניות כאמור, אולם בחינות כאמור לא הובילו, בשלב זה, לקבלת החלטה לבצע עסקה או הנפקה כלשהם.

למידע נוסף ראה דיווח מידי מיום 5 במאי 2021 (מספר אסמכתא: 01-078237-2021).

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

פרק זה נכתב בפירוט רב [בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2020 ובדוח על הסיכונים לשנת 2020](#) על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוחות אלו.

הפעילות העסקית של הבנק כרוכה בניהול סיכונים פיננסיים ושיאנים פיננסיים. הסיכונים הפיננסיים המרכזיים אותם מנהל הבנק הינם: סיכונים אשראי שהינם אינטגרליים בעיסוק הליכה של הבנק וכן סיכונים שוק ונזילות. לצד ניהול הסיכונים הפיננסיים, פעילות הבנק כרוכה בסיכונים שאינם פיננסיים אשר ניהולם הינו תנאי הכרחי לעמידה במטרות השוטפות ובמטרות ארוכות הטווח של הקבוצה. בין סיכונים אלה נכללים סיכונים תפעוליים, לרבות סיכונים טכנולוגיים וסייבר, סיכון גולציה, סיכון ציות, סיכון משפטי, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי, סיכון מודלים, סיכון סביבתי, סיכון הבנקאות ההוגנת (conduct) וסיכון מאקרו-כלכלי.

אסטרטגיית ניהול הסיכונים בלאומי הינה שמירה על יציבות הקבוצה ותמיכה בהשגת היעדים העסקיים. מטרות אלו מושגות תוך עמידה בתיאבון הסיכון שהוגדר, במדיניות ובמגבלות הנגזרות מהם, אשר יוצרים גבולות גזרה לפעילות העסקית. מסגרת ניהול הסיכונים כוללת מנגנונים לזיהוי סיכונים ואמידתם, הגדרת מבנה ארגוני ותחומי אחריות לניהולם לרבות מנגנוני בקרה ודיווח נאותים.

בבנק מתבצעת פעילות מתמדת לשדרוג תשתית ניהול הסיכונים וניתוח תמונת הסיכון, דבר המאפשר קבלת החלטות באופן מושכל.

במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים מהותיים בסיכונים וברמת חומרתם ביחס לטבלה שפורסמה בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2020 למעט הסיכון התפעולי. ברבעון זה הוחלט על הפרדת ההערכה של סיכון הסייבר והסיכון התפעולי לאור ייחודיות הסיכון והשלכותיו. סיכון הסייבר ממשיך להיות מוערך כבינוני-גבוה והסיכון התפעולי מוערך כבינוני, כלומר הפחתה ברמה אחת בחומרת הסיכון התפעולי מ"בינונית גבוהה" ל"בינונית", כתוצאה מיציבות הסביבה התפעולית בדגש על התמודדות עם משבר הקורונה.

סיכוני ישראל

אשראי הינו פעילות ליבה מרכזית של הבנק והקבוצה, המתקיימת באופן מבוזר במספר קווי עסקים.

סיכון האשראי הינו סיכון של הבנק להפסד כתוצאה מהאפשרות שצד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי כפי שסוכמו.

פעילויות היוצרות סיכון אשראי כוללות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות: אשראי לציבור, אשראי לבנקים, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים, השקעות באגרות חוב וחשיפות בגין פעילות בנגזרים.

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בנושא ניהול סיכון אשראי ובהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בנושא הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות, ובכלל זה האחריות של ההנהלה והדיסקטוריון. כמו כן, הבנק מקפיד על ניהול הסיכון בהתאם להנחיות ודרישות נוספות שנכללות בהוראות הפיקוח על הבנקים תוך יישום ממשל תאגידי שכולל שלושה "קווי הגנה".

במסגרת ניהול סיכוני אשראי מנטר הבנק את איכות תיק האשראי, לרבות נאותות כוללת של הפרשה להפסדי אשראי לכיסוי ההפסדים הגלומים בתיק האשראי, ריכוזיות תיק האשראי ופעילות לפי מוצרים עיקריים, כגון: אשראי לענף בינוי ונדל"ן, הלוואות לדיר, אשראי לאנשים פרטיים ואשראי ממונף.

במהלך התקופה המדווחת בוצעו התאמות בניהול סיכון האשראי ובתיאבון הסיכון. לא חלו שינויים מהותיים במבנה הממשל התאגידי הקשור לסיכון אשראי.

השפעת משבר הקורונה

התרחבות הפעילות הכלכלית במשק נמשכה ברבעון השני ביחד עם הסרה של מרבית הגבלות הקורונה על רקע המשך העלייה בשיעורי ההתחסנות ושמירת שיעורים נמוכים של תחלואה קשה. האינדיקטורים הכלכליים מצביעים על המשך התאוששות בפעילות הכלכלית, אולם תוך האטה מסוימת ביחס לקצב ההתאוששות ברבעון ראשון 2021.

לעומת התקופה שהמשק פעל תחת מגבלות, בחינה של הפעילויות לפי ענפי משק ביחס לתחילת המשבר, מצביעה על המשך התאוששות כלכלית ניכרת במרבית ענפי הפעילות, אם כי, הענפים שנפגעו מהמשבר באופן משמעותי ביותר, עדיין מצויים בפער ניכר במידת ההתאוששות שלהם לעומת שאר ענפי המשק.

נכון למועד הדוח, העלייה בביקושים שאפיינה את סוף הרבעון הראשון ותחילת הרבעון השני התמתנה ברמתה בחלק מקווי העסקים.

ככל שהעלייה בתחלואה בתקופה שלאחר תאריך הדוח תמשיך להתפשט, הדבר עלול להוביל ליישומן של לפחות חלק מהגבלות הקורונה בין השאר על תנועת נוסעים מחו"ל/לחו"ל ותיירות נכנסת ויוצאת, וביחד עם הקושי בהחזרת חלק מהעובדים שהוצאו לחל"ת לשוק העבודה, אלו עלולים להאט את תהליך היציאה של המשק מהמשבר.

לאור אופיו המתמשך של המשבר, טרם ניתן לאמוד את עוצמת הפגיעה בתיק האשראי של הבנק, אם כי ראוי לציין כי רוב הלקוחות העסקיים והפרטיים להם נדחו חלויות, חזרו, בשלב זה, לשלם באופן סדיר.

הבנק ממשיך לבחון את הדרכים למתן סיוע ללקוחותיו שנקלעו למשבר זמני ואשר להערכת הבנק יצלחו את המשבר.

במסגרת זו מחודדים באופן שוטף דגשים בהעמדת אשראי ומתבצע ניטור ומעקב שוטף אחר מוקדי סיכון וההתפתחויות בשוק, תוך היערכות והתאמת הפעילות.

למידע נוסף ראה פרק [סיכוני ישראל בדוח הדיסקטוריון וההנהלה ליום 31 לדצמבר 2020](#).

ההכנסה מהפסדי אשראי במחצית הראשונה לשנת 2021 הסתכמה ב-370 מיליון ש"ח, בעיקר כתוצאה מגביות בתקופה המדווחת. הכנסה בשיעור של כ-0.08% נרשמה בהפרשה הקבוצתית. הפרשה להפסדי אשראי של הבנק מייצגת את אומדני הבנק. הפרשה זו מהווה אומדן המבוסס על שיקול דעת משמעותי שהופעל בתקופה המדווחת בסביבה משתנה המאופיינת בחוסר וודאות רבה.

תהליך ההפרשה כולל שלושה שלבים מרכזיים, אשר הותאמו לנסיבות המשבר:

- זיהוי ואיתור לווים בעלי אינדיקטורים שליליים, לרבות לווים אשר נפגעו ממשבר הקורונה, או פועלים בענפי משק אשר חשופים יותר להשפעות השליליות של המשבר. הבנק שם דגש רב על תהליכי חיתום אשראי קפדניים ופעילויות הניטור והליווי על מנת להבין את התפתחות הסיכונים הגלומים בתיק האשראי, להיערך מבעוד מועד ולבצע התאמות נדרשות. בתוך כך, עורך הבנק בחינה זהירה של הצורך להחמיר את דירוג הסיכון והסיווג של חובות שעלולים להיות מושפעים לרעה מהמשבר.
- ביצוע הוצאות להפסדי אשראי ביחס לחובות פגומים ברמה הפרטנית (Individual).

- ביצוע הפרשות המבטאות את ההפסד הצפוי לנכס ברמה הקבוצתית (Collective). במסגרת זו, מתבסס הבנק על מידע הקיים בידי, כגון: היקף המחיקות, פרופיל הסיכון של ענף המשק, סיווג החוב, תאבון הסיכון, תנאי הכלכלה וכיו"ב. בתהליך זה מושם דגש על השינוי במאפייני הסיכון של הלקוחות ושל ענפי המשק השונים ובהערכות הכלכליות, בהתייחס, בין היתר, לשיעור האבטלה והצמיחה. החמרה בכל אחד מפרמטרים אלה עלולה להביא להגדלת ההפרשה להפסדי אשראי, ולהפך. שיעור האבטלה על פי הגדרה רחבה של הלמ"ס (ההגדרה הרגילה בתוספת הנעדרים זמנית בשל חל"ת וירידה בשיעור ההשתתפות) הסתכם בחודש יוני 2021 בכ-9.0%, השיעור הנמוך מאז פרוץ המגיפה. נתוני המדד המשולב של בנק ישראל למחצית הראשונה של השנה, המהווים מדד לפעילות הכלכלית השוטפת (חלף נתוני התמ"ג למחצית הראשונה אשר טרם פורסמו במועד פרסום הדוח), מצביעים על התרחבות של כ-1.4% (רבעון שני בשנת 2021 מול רבעון רביעי בשנת 2020), בהשוואה לירידה של כ-1.9%, בתקופה המקבילה אשתקד. יתר על כן, רמת הפעילות הכלכלית לפי מדד זה גבוהה ברבעון השני 2021, מהרמה שהייתה ערב המשבר (רבעון ראשון 2020).

במסגרת תהליך כימות ההפרשה חושבו תרחישים המייצגים נסיבות ומצבים אשר לדעת ההנהלה הינם במנעד הסבירות, להם יוחסו משקלות לצורך כימות האומדן הטוב ביותר. יודגש כי בעטייה של אי הוודאות האופפת את הנסיבות הנוכחיות - ובהתאם - הקושי הקיים בזיהוי, הכרה ומדידה של הפסדי האשראי, אומדן הפסדי האשראי בצל המשבר הינו תוצאה של הנחות והערכות אשר בשלב זה קשה לקבוע את סבירותן. קושי זה מתגבר על רקע פעולות למיתון השפעות המשבר אשר עלולות לטשטש את השלכותיו על סיכון האשראי של הלקוחות, כגון: תשלומי החל"ת דמי האבטלה ותכניות הסיוע הממשלתי.

לאור אופיו המתמשך של המשבר, הבנק המשיך לבחון במהלך הרבעון השני של שנת 2021 את הפרמטרים המרכזיים בתהליך ההפרשה וביצע את העדכונים שנמצאו מתאימים, תוך מתן משקל, מחד, להתפתחויות החיוביות שנרשמו בתקופת הדוח בדמות הצלחתו של המבצע רחב היקף לחיסון האוכלוסייה והשפעתו החיובית על הורדת התחלואה הקשה ופתיחתו ההדרגתית של המשק לפעילות רחבה. ומאידך - לחוסר הוודאות ההולך וגובר בעת האחרונה בשל החששות האפידמיולוגיים על רקע העלייה בתחלואה והופעת וריאנטים חדשים, התפתחויות אשר עלולות להביא, כתלות במידת חומרתן, ליישום מחדש של חלק ממגבלות הקורונה וצמצום היקף הפעילות הכלכלית במשק. שינויים נוספים בהערכות, באומדנים ובתחזיות של ההנהלה יכולים להשפיע באופן משמעותי על ההפרשה להפסדי אשראי.

הערכות ותחזיות כלכליות ואחרות באשר למשך המשבר וחומרתו עלולות להשתנות באופן תכוף ומשמעותי, ולפיכך נתונות בחוסר וודאות גבוה. משכך, קשה להעריך או לצפות כיצד ישתנה מצב הלקוחות והתנהגותם. קשה להעריך כיצד שינויים פוטנציאליים במשתנה כלשהו עלולים להשפיע על ההפרשה להפסדי אשראי בכללותה, הואיל וההנהלה מתחשבת במנעד רחב של גורמים, מדדים ואינדיקטורים בתהליך גיבוש האומדן. ייתכן ששינויים במשתנים אלה לא יחולו באותו שיעור, או לא יהיו עקביים בהשפעתם על הרכיבים השונים של תיק האשראי. יתר על כן, שינויים עתידיים באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יכולים לנבוע מגורמים שונים ומגוונים, כגון שינויים ביתרות האשראי, תמהיל האשראי הענפי, איכות הלווים, מחיקות, סיווגים חשבונאיים וכיוצא באלה.

למרות האמור לעיל, על מנת להמחיש את רגישות ההפרשה וכדי לבחון את ההשפעה האלטרנטיבית של הנחות והערכות אחרות, השתמש הבנק בתרחישים השונים אשר גובשו לצורך בסיס האומדן, והשווה אותם ליתרת ההפרשה שהוכרה במועד המאזן וכומתה על בסיס הקצאת משקלות לתרחישים אלה. במסגרת זו, הניח הבנק שבתרחיש אופטימי היקף הלקוחות החשופים למשבר אשר יחוו התדרדרות שתביא להחמרת סיווגם ו/או שיעור ההפרשה בגינם יהיה נמוך יותר ביחס לאומדנים בתרחיש הבסיס וזאת בהתבסס על שורה של משתנים שונים כמתואר לעיל, נסיבות שעשויות להיות מלוות בשיעור אבטלה נמוך מזה הקיים בהערכות הבסיס לצד שיעור צמיחה בשיעור גבוה יותר מזה שבהערכות הבסיס. מאידך, הניח הבנק באופן אלטרנטיבי כי בתרחיש פסימי היקף הלקוחות החשופים למשבר אשר יחוו התדרדרות שתביא להחמרת סיווגם ו/או שיעור ההפרשה בגינם יהיה גבוה יותר ביחס לאומדנים בתרחיש הבסיס בהתבסס על משתנים שונים כמתואר לעיל, נסיבות שעלולות להיות מלוות בשיעור אבטלה על פי הגדרתו הרחבה, אשר יוותר ברמה דו ספרתית בממוצע שנתי, לצד שיעור צמיחה נמוך יותר ביחס להערכות הבסיס. הבנק השווה את תוצאות שני התרחישים האלטרנטיביים המתוארים לעיל ליתרת ההפרשה להפסדי אשראי שהוכרה בדוחותיו הכספיים ליום 30 ביוני 2021. מבלי להתחשב בהשפעות של קיזוז או קורלציה, ההשפעה של האמור לעיל, באופן היפותטי, עשויה להביא להקטנה או להגדלה של ההפרשה להפסדי אשראי בכ-0.3 מיליארד ש"ח, כתלות בהנחות התרחיש.

ניתוח זה הינו סובייקטיבי במידה גבוהה ואינו מיועד, או מתיימר, להעריך שינויים עתידיים בהפרשה להפסדי אשראי מסיבות רבות, ביניהן:

- השפעות השינויים עלולות שלא להתנהג באופן ליניארי.
- קיימים קשרי גומלין, אשר עשויים להיות מהותיים, בין השינויים.
- המשבר השפיע על תחומים רבים במהירות, בעוצמה ובדפוס שלא נראו באחרונה בהיסטוריה, ולכן חוסר הוודאות מעיב על כל תהליך אמידה.

- שינויים משמעותיים בחומרת המשבר ובמשכו, המצב האפידמיולוגי, הופעתם של וריאנטים חדשים, ההשפעות של התמיכה הממשלתית, התפתחויות במישור הבריאותי ומהירות ההתאוששות יכולים להשפיע באופן משמעותי על אומדני ההפרשה, ללא קשר לרגישויות שהומחשו לעיל.

- קיום הפגיעה הכלכלית ויכולת הלקוח להתמודד עמה תלויים בגורמים רבים אשר אינם ברורים בשלב זה כל צרכם, ובכללם מהירות החזרה לשגרה, הצלחת מבצעי ההתחסנות לאורך זמן, התמודדות רפואית עם וריאנטים, יכולת עסקים ומשקי בית להתמודד ולהסתגל באמצעות שינוי דפוסי פעילות והתנהגות, תמיכת הממשלה, פעולות בנק ישראל וכיוצא באלה.

הבנק סבור שהאומדן הקיים הינו נאות במועד הדיווח. הואיל ושיקול דעת משמעותי הופעל במסגרת ניתוח זה, ייתכן שאחרים אשר יבצעו ניתוחים דומים יגיעו למסקנות שונות.

יובהר כי חוסר הוודאות לגבי אופן התפתחות המשבר והשלכותיו על הכלכלה הריאלית עדיין גבוהים, כך שההפרשה יכול שתשתנה - תגדל או תקטן - בעתיד בסכומים מהותיים בהתאם להתפתחויות ובעטיו של חוסר הוודאות כמתואר לעיל.

למידע נוסף, ראה [פרק סיכוני אשכנזי בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

חלק מהמידע המובא לעיל הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם משבר הקורונה

הבנק יישם במהלך שנת 2020 וברבעון הראשון של שנת 2021 את הנחיות בנק ישראל בנושא נגיף הקורונה ואימץ את המתווים האיחידים שפרסם בנק ישראל עד כה לשינוי בתנאי הלוואות, בעיקר באמצעות דחיית תשלומים של אנשים פרטיים ולקוחות עסקיים.

בנפרד מהמתווים האיחידים הנ"ל, החל מחודש אוגוסט 2020 הבנק אפשר בתנאים מסוימים, ללקוחות אשר שילמו את הלוואות הדיור שלהם כסידור, לקבל דחיה של תשלום קרן הלוואה (גרייס חלקי) לתקופה של עד שנתיים.

למידע נוסף ראה פרק [סיכוני אשכנזי בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020 וליום 31 במרס 2021](#).

חלק הארי של יתרות החוב הרשומות של הלוואות שאושרו בגין דחיות נכון למועד הדוח, שעדיין נמצאות בתקופת הדחיה ושיאין מסווגות בסיווג בעייתי, הוא לתקופה העולה על שישה חודשים.

בהתייחס לאשכנזי צרכני אשכנזי עסקי בשלושת המתווים הראשונים לדחיית תשלומים שהיו תקפים בשנת 2020, הדחיה נעשתה במתכונת של הארכת תקופת הלוואה במנגנון של דחיית תשלום הקרן. במתווה הרביעי, שהחל ביום 1 בינואר 2021 והסתיים ב-31 במרס 2021 הדחיה נעשתה במתכונת של הלוואות לתקופה ארוכה יותר, כך שהחלות השוטפת הופחתה והייתה לא יותר מ-50% מהחלות המקורית.

בהלוואות לדיור ביחס לשלושת המתווים הראשונים לדחיית תשלומים שהיו תקפים בשנת 2020 מרבית דחיות התשלומים ניתנו במתכונת של גרייס מלא (קרן וריבית), כאשר התשלומים הנדחים, בתוספת ריבית והפרשי הצמדה, נפרסו על יתרת תקופת המשכנתא. במתווה הרביעי לדחיית תשלומים משכנתאות שהחל ב-1 בינואר 2021 והסתיים ב-31 במרס 2021 הדחיה נעשתה במתכונת של גרייס חלקי. כלומר דחיית התשלומים נקבעה ביחס לתשלום קרן הלוואה בלבד, ולא לתשלומים על חשבון הריבית והפרשי הצמדה.

הרוב המכריע של מבקשי הדחיות נענה בחיוב.

הבנק עוקב אחר כלל לקוחותיו ובכלל זה גם אחר אוכלוסיית הלקוחות אשר דחו תשלומי הלוואה על מנת לזהות במועד כל התדרדרות באשכנזי לרבות חשיפה פוטנציאלית להפסד. זאת הן במסגרת תהליכי הניטור והאיתור של הלקוחות ברשימות המעקב השוטפות של הבנק והן במסגרת ניטור ייעודי לזיהוי לקוחות בעלי פוטנציאל פגיעה גבוה יותר מהמשבר.

מתוך סך המשכנתאות שהוקפאו שעדיין קיימת בגינן יתרת חוב ל-31 ביולי 2021 כ-85.6% חזרו לשלם כרגיל.

ליום 31 ביולי 2021 כ-3.0% מסך חבות המשכנתאות עדיין מצויות בסטטוס של הקפאת תשלומים.

למידע נוסף אודות שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם משבר הקורונה, למידע נוסף ראה פרק [סיכוני אשכנזי בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020 וליום 31 במרס 2021](#).

פרטים בדבר יתרת החובות בישראל^(א), לגביהם בוצעו שינויים בתנאים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה החל מיום 1 במרס 2020 ועד ליום 30 ביוני 2021, שלא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי בעקבות הדחיה

פירוט נוסף של חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים נכון למועד הדיווח		פירוט נוסף של יתרת האשראי לציבור בגינו נדחו תשלומים		פירוט נוסף של חובות לא בעייתיים		פירוט נוסף של חובות לא בעייתיים		פירוט נוסף של חובות לא בעייתיים		פירוט נוסף של חובות לא בעייתיים	
חובות אשר תקופת דחיית התשלומים, נכון למועד הדיווח	פירוט נוסף של חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים נכון למועד הדיווח ^(ב)	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים
מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר
-	1,060	172	126	298	70	-	228	346	65	41	644
2	2,280	210	134	398	395	-	3	22	75	62	420
78	7,656	273	45	340	314	3	23	49	88	1,083	389
42	2,234	4	10	58	54	-	4	2	14	713	60
335	16,714	2,883	195	3,130	246	-	2,884	69	320	6,678	3,199
457	29,944	3,542	510	4,224	1,079	3	3,142	488 ^(ג)	562	8,577	4,712
455	30,229	3,980	1,286	5,551	1,648	88	3,815	571	537	15,661	6,122
224	24,949	6,659	4,944	12,734	6,272	162	6,300	446	1,144	63,655	13,180

- (א) חובות אשר בוצעו לגביהם דחיות תשלומים בחברות בנות בחו"ל, הינם לפי מתוים מקומיים והיתרה בגינם אינה מהותית לדוחות הכספיים המאוחדים.
 (ב) נכון ליום 31 ביולי, הסתכמה יתרת האשראי בגינו נדחו תשלומים לסך של 4,072 מיליון ש"ח ויתרת התשלומים שנדחו בפועל הסתכמו לסך של 550 מיליון ש"ח.
 (ג) תקופת דחיית התשלומים הינה התקופה המצטברת של דחיות שניתנו לחוב מתחילת ההתמודדות עם נגיף הקורונה ואינה כוללת דחיה אשר לה הלווה זכאי לפי כל דין.
 (ד) מזה: סווגו כחובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית בסך 77 מיליון ש"ח.
 (ה) מספר הלוואות מוצג ביחידות.

הלוואות בערבות מדינה

על רקע התפרצות נגיף הקורונה, הבנק חתם על הסכמים עם המדינה (שעודכנו מעת לעת) להעמדת הלוואות בערבות מדינה במסגרת "קרנות קורונה", שייעודן סיוע לעסקים (קטנים, בינוניים וגדולים), שנקלעו לקשיים תזרימיים כתוצאה ממשבר נגיף הקורונה. תנאי הלוואות נקבעו על ידי משרד האוצר והם אחידים לכל סוגי הלוואים.

במסגרת העדכון האחרון של המדינה ממאי 2021, אושר להעמיד הלוואות חדשות עם מח"מ של עד 10 שנים ולהאריך מח"מ של הלוואות קיימות לתקופה כוללת שלא תעלה על 10 שנים מיום העמדת הלוואה המקורית בכפוף לתנאים מסוימים. כמו כן, בהלוואות קיימות ניתן להאריך את תקופת הגרייס על הקרן בהלוואה, ב-12 חודשים נוספים ובסך הכל לא יותר מ-24 חודשים מיום העמדת הלוואה המקורית ובכפוף לתנאים מסוימים. בתקופת הגרייס הנוספת על הקרן הריבית תשולם על ידי הלקוח. כמו כן, בחודש מרס 2021 הושווה סכום הלוואה המקסימלי בין המסלולים הכללי והמוגבר. העסק יהיה זכאי לקבלת הלוואות בכל המסלולים יחדיו עד 40% מהמחזור השנתי ובסכום שלא יעלה על 20 מיליון ש"ח. זכאות לסכום הלוואה מקסימלי ניתן לחשב לפי מחזור הכנסות מדווח בדוחות הכספיים לשנת 2019 או לשנת 2020 נתון להחלטת הלקוח.

תוקף המתווה המעודכן הינו עד ליום 31 ביולי 2021.

קבלת ערבות המדינה סייעה לבנק לתמוך בצרכי לקוחותיו ותרמה באופן חיובי לאיכות תיק האשראי של הבנק.

מידע בדבר אשראי שניתן בערבות מדינה במסגרת ההתמודדות עם משבר נגיף הקורונה ליום 30 ביוני 2021

סיווג לקוח	יתרת חוב רשומה ליום 30 ביוני 2021 במיליוני ש"ח	יתרת חוב רשומה ליום 31 בדצמבר 2020
עסקים קטנים וזעירים	4,078	3,807
עסקים בינוניים	1,468	1,595
עסקים גדולים	407	469
סך הכל	5,953	5,871

הערות:

1. סיווג הלקוחות מבוסס על מגזרי פעילות - פיקוחיים.
2. עד סמוך לפרסום הדוח העמיד הבנק במסגרת הקרן בערבות המדינה הלוואות לעסקים בסך של כ-6.7 מיליארד ש"ח. בנוסף אישר הבנק הלוואות בסך של כ-0.2 מיליארד ש"ח שטרם נמשכו על ידי הלקוחות.

למידע נוסף בנושא זה ראה פרק [סיכון אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020 וליום 30 ביוני 2021](#).

סיכון אשראי ונכסים שאינם מבצעים

30 ביוני 2021			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי^(א):			
214,411	92,473	24,890	331,774
97,656	3,430	12,256	113,342
312,067	95,903	37,146	445,116
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
2,782	3,336 ^(ג)	1,487	7,605
6,320	687	645	7,652
2,704	667	233	3,604
462	-	53	515
3,154	20	359	3,533
9,102	4,023	2,132	15,257
742	-	200	942
9,844	4,023	2,332	16,199
56	666	38	760
321,911	99,926	39,478	461,315

מזה: חובות שאינם פגומים, כפיגור של 90 ימים או יותר^(ב)

מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים

2,925	20	199	3,144
4	-	-	4
2,929	20	199	3,148
שיעור אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מסך האשראי לציבור			
0.98%			

(א) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לכיצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(ב) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ג) לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(ד) בעקבות משבר הקורונה הרחיב הבנק את הגדרת סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע בהלוואות לדיוור, כך שהיא תכלול גם את אוכלוסיית הלקוחות שאושרה להם במהלך חיי הלוואה דחיית תשלומים ארוכה משישה חודשים ומצויים עדיין בתקופת הדחיה.

סיכון אשראי ונכסים שאינם מבצעים (המשך)

30 ביוני 2020			
סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי^(א):			
304,840	24,361	85,498	194,981
סיכון אשראי מאזני			
105,479	17,423	2,721	85,335
סיכון אשראי חוץ מאזני			
410,319	41,784	88,219	280,316
סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי			
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
6,243	1,561	431	4,251
א. לא בעייתי			
6,305	658	905	4,742
ב. סך הכל בעייתי ^(ב)			
3,077	238	879	1,960
השגחה מיוחדת			
665	88	-	577
נחות			
2,563	332	26	2,205
פגום			
12,548	2,219	1,336	8,993
סך הכל סיכון אשראי מאזני			
1,042	32	-	1,010
סיכון אשראי חוץ מאזני			
13,590	2,251	1,336	10,003
סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
1,134	70	879	185
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ג)			
423,909	44,035	89,555	290,319
סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור			
מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים			
2,265	262	-	2,003
א. חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית			
8	-	-	8
ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו			
2,273	262	-	2,011
סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור			
שיעור אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מסך האשראי לציבור			
0.78%			

(א) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(ב) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ג) לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

סיכון אשראי ונכסים שאינם מבצעים (המשך)

31 בדצמבר 2020			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי^(א):			
198,744	83,930	24,028	306,702
סיכון אשראי מאזני			
88,669	3,226	17,129	109,024
סיכון אשראי חוץ מאזני			
287,413	87,156	41,157	415,726
סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי			
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
3,358	5,687 ^(ג)	1,519	10,564
א. לא בעייתי			
7,213	772	641	8,626
ב. סך הכל בעייתי ^(ב)			
3,177	722	250	4,149
השגחה מיוחדת			
404	-	54	458
נחות			
3,632	50	337	4,019
פגום			
10,571	6,459	2,160	19,190
סך הכל סיכון אשראי מאזני			
873	-	212	1,085
סיכון אשראי חוץ מאזני			
11,444	6,459	2,372	20,275
סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
56	720	38	814
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ד)			
298,857	93,615	43,529	436,001
סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור			
מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים			
3,212	50	207	3,469
א. חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית			
12	-	-	12
ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו			
3,224	50	207	3,481
סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור			
שיעור אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מסך האשראי לציבור			
1.15%			

(א) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(ב) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ג) לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(ד) בעקבות משבר הקורונה הרחיב הבנק את הגדרת סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע בהלוואות לדיוור, כך שהיא תכלול גם את אוכלוסיית הלקוחות שאושרה להם במהלך חיי ההלוואה דחיית תשלומים ארוכה משישה חודשים ומצויים עדיין בתקופת הדחיה.

תנועה ביתרת פגומים

תנועה בחובות פגומים בגין אשראי לציבור

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021				
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח				
3,632	50	337	4,019	יתרת חובות פגומים לתחילת התקופה
442	14	139	595	חובות שסווגו כחובות פגומים במהלך התקופה
(104)	(19)	-	(123)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
(180)	(2)	(32)	(214)	חובות פגומים שנמחקו
(647)	(23)	(85)	(755)	חובות פגומים שנפרעו
11	-	-	11	התאמה מתרגום דוחות כספיים
3,154	20	359	3,533	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020				
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח				
2,220	-	311	2,531	יתרת חובות פגומים לתחילת התקופה
818	26	126	970	חובות שסווגו כחובות פגומים במהלך התקופה
(13)	-	-	(13)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
(274)	-	(34)	(308)	חובות פגומים שנמחקו
(541)	-	(71)	(612)	חובות פגומים שנפרעו
(9)	-	-	(9)	התאמה מתרגום דוחות כספיים
2,201	26	332	2,559	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה

מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021				
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח				
2,324	-	317	2,641	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת התקופה
405	-	126	531	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה
(84)	-	-	(84)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום בשל ארגון מחדש עוקב
(55)	-	(31)	(86)	חובות בארגון מחדש שנמחקו
(418)	-	(71)	(489)	חובות בארגון מחדש שנפרעו
4	-	-	4	התאמות מתרגום דוחות כספיים
2,176	-	341	2,517	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה

מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			
מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
729	-	290	1,019
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת התקופה			
498	-	98	596
ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה			
-	-	-	-
חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום בשל ארגון מחדש עוקב			
(51)	-	(29)	(80)
חובות בארגון מחדש שנמחקו			
(297)	-	(71)	(368)
חובות בארגון מחדש שנפרעו			
-	-	-	-
התאמה מתרגום דוחות כספיים			
879	-	288	1,167
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה			

גילוי, הערכה, סיווג וכללי הפרשה להפסדי אשראי

בנושא הוצאות בגין הפסדי אשראי וסיווג חובות בעייתיים הבנק פועל בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים שנכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2011 והעדכונים של הוראות אלו ממועד זה. הבנק נוהג לאמוד, להעריך ולעדכן את גובה ההפרשה להפסדי אשראי באופן שוטף, בהתאם לניסיון העבר, ניתוח מצבם של הלווים הנבחרים באופן פרטני, וכן בהתאם לתחזיות כלכליות והערכות לגבי השווקים והסקטורים העסקיים השונים.

למידע נוסף בנוגע לאופן קביעת שיעורי הפרשה קבוצתית בגין משבר הקורונה ראה פרק סיכומי אשראי, [השפעת משבר הקורונה](#).

תנועה ביתרת הפרשה המאזנית להפסדי אשראי בגין החובות הפגומים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
911	7	212	1,130
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לתחילת התקופה			
(194)	1	(32)	(225)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
(180)	(2)	(32)	(214)
מחיקות חשבונאיות			
356	-	82	438
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות			
1	-	-	1
התאמות מתרגום דוחות כספיים			
894	6	230	1,130
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לסוף התקופה			

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			
מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
372	-	167	539
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לתחילת התקופה			
268	-	-	268
הוצאות בגין הפסדי אשראי			
(274)	-	(34)	(308)
מחיקות חשבונאיות			
121	-	65	186
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות			
-	-	-	-
התאמות מתרגום דוחות כספיים			
487	-	198	685
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לסוף התקופה			

למידע נוסף בנוגע לאופן קביעת שיעורי הפרשה קבוצתית ראה פרק [מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים](#), [ביאור 6](#).

להלן פירוט מדדי סיכון האשראי

31 בדצמבר		30 ביוני	
2020	2020	2021	
באחוזים			
1.34	0.88	1.10	
0.27	0.39	0.24	
2.12	1.64	1.79	
0.88	1.19	(0.24)	
(0.18)	(0.26)	0.09	
1.76	1.59	1.58	
131.62	181.05	143.42	
109.46	125.45	118.03	
(10.00)	(15.93)	5.24	

(א) על בסיס שנתי.

בתקופה המדווחת נרשמה ירידה (שיפור) ברוב המדדים המובאים לעיל וזאת לאור ההתפתחויות החיוביות שנרשמו בתקופת הדוח בדמות הצלחתו של המבצע רחב ההיקף לחיסון האוכלוסייה והשפעתו החיובית על הורדת התחלואה ופתיחתו מחדש של המשק והשיפור באינדיקטורים הכלכליים העומדים בבסיס הפרשה. הבנק ממשיך לעקוב באופן זהיר והדוק אחר ההתפתחויות במצב הכלכלה והבריאות והשלכותיהן האפשריות על סיכוני האשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

30 ביוני 2021						
הפסדי אשראי ^(א)						
מזה:	מזה:	מזה:	מזה:	מזה:	מזה:	מזה:
סיכון	דירוג	ביצוע	אשראי	סיכון	סיכון	סיכון
אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי
כולל ^(א)	אשראי ^(ה)	אשראי ^(ד)	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי
במיליוני ש"ח						
בנין פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
תעשייה	27,103	26,587	481	194	6	5
בנינו ונדל"ן - בינוי ^(ב)	69,367	68,855	386	93	(14)	(26)
בנינו ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	37,496	36,674	400	258	(28)	(46)
מסחר	31,631	30,858	711	215	(50)	6
שירותים פיננסיים	35,715	35,702	13	4	48	(7)
ענפים אחרים	48,091	45,716	1,879	993	(308)	(118)
סך הכל מסחרי^(ג)	249,403	244,392	3,870	1,757	(346)	(186)
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	99,816	95,799	687	20	(28)	2
אנשים פרטיים - אחר	39,091	36,762	657	358	(8)	6
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	388,310	376,953	5,214	2,135	(382)	(178)
בנקים בישראל וממשלות בישראל	42,384	42,384	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	430,694	419,337	5,214	2,135	(382)	(178)
בנין פעילות לווים בחו"ל						
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	73,005	68,163	3,034	1,597	13	47
בנקים וממשלות בחו"ל	61,320	61,311	8	8	(1)	-
סך הכל פעילות בחו"ל	134,325	129,474	3,042	1,605	12	47
סך הכל פעילות בישראל ובחו"ל	565,019	548,811	8,256	3,740	(370)	(131)

(א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות^(ב), אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 336,366,86,631, 5,721,11,112, 125,189 מיליון ש"ח בהתאמה.

(ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ג) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(ד) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(ה) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(ו) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

(ז) סיכון האשראי המסחרי כולל יתרה בסך 2,643 מיליון ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

30 ביוני 2020						
הפסדי אשראי ^(א)						
ייתר	מחיקות	הוצאות (הכנסות)	מזה: סיכון	מזה: סיכון	מזה: דירוג ביצוע	סיכון
הפרשה להפסדי אשראי	חשבונאיות נטו	בנין הפסדי אשראי	אשראי פגום	אשראי בעייתי ^(ד)	אשראי ^(ה)	אשראי כולל ^(א)
במיליוני ש"ח						
בנין פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
(493)	64	153	341	620	25,652	26,737
תעשייה						
(448)	26	117	140	362	54,624	55,087
בינוי ונדל"ן - בינוי ^(א)						
(335)	(5)	54	229	408	30,885	31,658
בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן						
(729)	50	421	455	1,093	29,974	31,507
מסחר						
(197)	(15)	14	8	15	32,504	32,519
שירותים פיננסיים						
(857)	92	404	529	1,274	44,167	45,987
ענפים אחרים						
(3,059)	212	1,163	1,702	3,772	217,806	223,495
סך הכל מסחרי^(א)						
(602)	2	138	-	879	88,055	89,356
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור						
(798)	91	233	311	653	41,381	43,610
אנשים פרטיים - אחר						
(4,459)	305	1,534	2,013	5,304	347,242	356,461
סך הכל ציבור - פעילות בישראל						
(1)	-	-	-	-	52,584	52,585
בנקים בישראל וממשלות בישראל						
(4,460)	305	1,534	2,013	5,304	399,826	409,046
סך הכל פעילות בישראל						
בנין פעילות לווים בחו"ל						
(603)	80	200	782	1,669	63,077	67,448
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל						
(2)	-	1	29	29	54,162	54,191
בנקים וממשלות בחו"ל						
(605)	80	201	811	1,698	117,239	121,639
סך הכל פעילות בחו"ל						
(5,065)	385	1,735	2,824	7,002	517,065	530,685
סך הכל פעילות בישראל ובחו"ל						

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בנין מכשירים נגזרים. כולל: חובות^(א), אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 304,830,114,287,14,796,1,892,94,880 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) כולל בנין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ד) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בנין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ה) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ו) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (ז) סיכון האשראי המסחרי כולל יתרה בסך 2,841 מיליון ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2020						
הפסדי אשראי ^(א)						
מזה:	מזה:	מזה:	מזה:	מזה:	מזה:	מזה:
סיכון	סיכון	סיכון	סיכון	סיכון	סיכון	סיכון
אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי
כולל ^(א)	אשראי ^(ה)	אשראי ^(ד)	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי
במיליוני ש"ח						
בנין פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
תעשייה	26,086	25,216	511	281	147	105
בנינו ונדל"ן - בינוי ^(א)	62,099	61,643	350	137	145	25
בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	33,769	32,926	525	332	100	(32)
מסחר	31,491	30,407	1,000	467	157	35
שירותים פיננסיים	33,751	33,739	12	4	51	(13)
ענפים אחרים	47,542	44,922	1,953	941	828	112
סך הכל מסחרי^(א)	234,738	228,853	4,351	2,162	1,428	232
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	93,455	87,028	748	26	174	6
אנשים פרטיים - אחר	43,115	40,745	654	336	271	136
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	371,308	356,626	5,753	2,524	1,873	374
בנקים בישראל וממשלות בישראל	46,509	46,509	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	417,817	403,135	5,753	2,524	1,873	374
בנין פעילות לווים בחו"ל						
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	64,693	59,100	3,481	1,732	678	155
בנקים וממשלות בחו"ל	53,737	53,722	15	15	1	-
סך הכל פעילות בחו"ל	118,430	112,822	3,496	1,747	679	155
סך הכל פעילות בישראל ובחו"ל	536,247	515,957	9,249	4,271	2,552	529

(א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בנין מכשירים נגזרים. כולל: חובות^(א), אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 3,116,668,87,901,3,019,15,255,118,404 מיליון ש"ח בהתאמה.

(ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ג) כולל בנין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(ד) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בנין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(ה) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(ו) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

(ז) סיכון האשראי המסחרי כולל יתרה בסך 2,707 מיליון ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

הפעילות ומגבלות הסיכון בענף הבינוי והנדל"ן

ענף הבינוי והנדל"ן הינו תחום הפעילות שבו לבנק חשיפת האשראי הגדולה ביותר מבין ענפי המשק העסקיים. בדומה לענפי המשק האחרים, מוגדרים במדיניות האשראי מתודולוגיות ופרמטרים פנימיים למימון עסקאות בכל אחד מענפי המשנה של תחום הנדל"ן.

במסגרת ניהול סיכון האשראי בענף הבינוי והנדל"ן, ממשיך הבנק לעקוב ולנטר את התיק בהתאם למגבלות הרגולטוריות, מדיניות האשראי ומאפייני סגמנט זה.

החל משנת 2016 מבטח הבנק את תיק הערבויות מכח חוק המכר (דירות). על פי החלטת הנהלת הבנק, לא חודש הביטוח הנ"ל לפרויקטים חדשים שהתחילו החל מ-1 בינואר 2021. עם זאת, ערבויות מכר שהוצאו במסגרת פרויקטים שהחלו עד ליום 31 בדצמבר 2020, לרבות ההתחייבויות להוצאתן, תמשכנה להיות מבטוחות במסגרת הפוליסות הקיימות.

פוליסות אלה, שנרכשו ממבטחי משנה בינלאומיים בעלי דירוג אשראי בינלאומי גבוה, מבטחות את הבנק למקרה בו יידרש לשלם בשל חילוט הערבויות, והכל על פי תנאי הפוליסה. הביטוח מאפשר להפחית את ההון המרותק בגין סיכון האשראי הנובע מהנפקת הערבויות תוך שימוש בפוליסה כ"מפחיתת סיכון אשראי" (ההפחתה הינה בהתאם לדירוג מבטחי המשנה).

ביום 10 בינואר 2021 פרסם בנק ישראל עדכון לניהול בנקאי תקין מספר 315 ביחס למגבלת ענף בינוי ונדל"ן במערכת הבנקאית כדלקמן:

- האורך התוקף בחמש שנים של ההקלה בהוראת השעה, שאפשרה לבנקים להגדיל את החשיפה לענף בינוי ונדל"ן מ-20% ל-22% (לא כולל תשתיות לאומיות), עד לשנת 2025.
 - מגבלת החשיפה לענף בינוי ונדל"ן (כולל תשתיות לאומיות) גדלה ב-2 אחוזים (סף המגבלה עלה ל-26% מ-24% מהיקף תיק האשראי).
 - נקבע כי אשראי, בגינו ניתן ביטוח אשראי כשיר יסווג לפי הענף המבטח. כך שלצורכי מדידת המגבלה הענפית אשראי לבינוי ונדל"ן המכוסה בביטוח אשראי כשיר יופחת מהחבות הענפית של ענף בינוי ונדל"ן.
- נכון ליום 30 בינוי 2021 הבנק עומד במגבלה הרגולטורית הקבועה בחוק ובמגבלות הפנימיות, שהינן כהלימה להערכת הבנק את הסיכון בענפי המשנה השונים.

למידע נוסף ראה פרק [הפעילות ומגבלות הסיכון בענף הבינוי והנדל"ן בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

השפעת משבר הקורונה

בחלוף כשנה וחצי מתחילת המשבר קצב הבניה למגורים טרם חזר לרמתו ערב משבר הקורונה בעיקר על רקע מחסור בכח אדם. עם זאת, ניתן לומר כי ענף "הבנייה למגורים" נפגע פחות מהמשבר מענפי משק אחרים. במהלך המשבר, ספגו המרכזים הבינוניים והגדולים בתחום המסחר. פגיעה משמעותית. במבט קדימה, עם החזרה של המשק לפעילות מלאה וככל שהעלייה בתחלואה בתקופה שלאחר תאריך הדוח, לא תביא לעיכוב בתהליך היציאה של המשק מהמשבר, ההערכה היא כי עם חזרה לפעילות מלאה, מרכזים אלו ימשיכו להתאושש, אך בקצב איטי וזאת גם לאור מגמות המסחר המקוון ועודפי היצע שקיימים בשוק.

שוק המשרדים הפגין חוסן יחסי במהלך המשבר וספג פגיעה מתונה. במבט קדימה, לאור עודפי היצע בשוק המשרדים עוד טרם המשבר והמשך עבודה חלקית מהבית, ההערכה היא שגם במחצית השנייה של שנת 2021 תיתכן ירידה בשיעורי התפוסה ובשכר דירה.

במסגרת ניתוח המגמות דלעיל, מחודדים באופן שוטף דגשים בהעמדת אשראי ומתבצע ניטור ומעקב שוטף אחר מוקדי סיכון וההתפתחויות בשוק, תוך הערכות והתאמת הפעילות לשינויים במצב המשק ובפעילות הלקוחות. הבנק ממשיך לבחון את הדרכים למתן סיוע ללקוחותיו שנקלעו למשבר זמני ואשר להערכת הבנק יצלחו את המשבר.

במסגרת זו מובאות בחשבון השפעות המשבר ונעשית בחינה מעמיקה של הלקוחות נוכח המשבר.

למידע נוסף ולפירוט לגבי השפעת משבר הקורונה ראה פרק זה [בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

קבוצות לווים¹

הקבוצה מקיימת תהליכי מעקב סדורים על מנת לוודא כי היא ממלאת אחר מגבלות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

נכון ליום 30 ביוני 2021, הבנק עומד במגבלות הקבועות בהוראה.

למידע נוסף אודות קבוצות לווים ראה פרק [סיכומי אשראי בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

חשיפה למדינות זרות

חלק א' - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים או מעל 20% מסך ההון לצורך חישוב יחס ההון, לפי הנמוך ביניהם:

30 ביוני 2021			
חשיפה ^(א)כ)			
סך הכל	חוץ מאזנית ^(ג)	מאזנית	במיליוני ש"ח
37,785	7,120	30,665	ארה"ב
28,305	11,108	17,197	בריטניה
4,223	2,236	1,987	צרפת
3,110	1,806	1,304	שוויץ
6,159	1,451	4,708	גרמניה
30,220	3,093	27,127	אחרות
109,802	26,814	82,988	סך הכל החשיפה למדינות זרות
1,389	240	1,149	מזה: סך החשיפות למדינות ה-GIPS ^(ד)
1,935	863	1,072	מזה: סך החשיפות למדינות ה-LDC ^(ה)
195	32	163	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ^(ו)

30 ביוני 2020			
חשיפה ^(א)כ)			
סך הכל	חוץ מאזנית ^(ג)	מאזנית	במיליוני ש"ח
35,651	6,283	29,368	ארה"ב
26,191	7,540	18,651	בריטניה
5,969	1,902	4,067	צרפת
3,123	1,734	1,389	שוויץ
5,017	1,461	3,556	גרמניה
24,125	2,207	21,918	אחרות
100,076	21,127	78,949	סך הכל החשיפה למדינות זרות
1,373	238	1,135	מזה: סך החשיפות למדינות ה-GIPS ^(ד)
1,784	755	1,029	מזה: סך החשיפות למדינות ה-LDC ^(ה)
1,027	223	804	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ^(ו)

[ראה הערות בעמוד הבא](#)

¹ קבוצת לווים הם כל אלה יחד: הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. תאגיד מוחזק שהינו מהותי עבור מחזיק שאין לו שליטה, וכל הנשלט על ידם. לווים הקשורים באופן שפגיעה ביציבות הפיננסית של אחד מהם עלולה להשליך על היציבות הפיננסית של האחר, או שאותם גורמים עלולים להשליך על היציבות הפיננסית של שניהם.

חשיפה למדינות זרות (המשך)

31 בדצמבר 2020			
חשיפה ^{(א)(ב)}			
סך הכל	חוץ מאזנית ^(ג)	מאזנית	במיליוני ש"ח
35,074	5,774	29,300	ארה"ב
25,727	8,049	17,678	בריטניה
5,384	1,966	3,418	צרפת
2,965	1,915	1,050	שוויץ
5,278	1,613	3,665	גרמניה
24,706	2,616	22,090	אחרות
99,134	21,933	77,201	סך הכל החשיפה למדינות זרות
1,193	276	917	מזה: סך החשיפות למדינות ה-GIPS ^(ד)
1,960	892	1,068	מזה: סך החשיפות למדינות ה-LDC ^(ה)
1,170	152	1,018	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ^(ו)

- (א) החשיפה למדינות זרות מוצגת על בסיס סיכון סופי.
- (ב) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים ולפני השפעת קיזוז דו צדדי בגין נגזרים.
- (ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, לפני השפעת קיזוז דו צדדי בגין נגזרים.
- (ד) החשיפה למדינות ה-GIPS כוללת את המדינות: יוון, איטליה, פורטוגל וספרד.
- (ה) החשיפה למדינות ה-LDC כוללת את המדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות, שהינן ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.
- (ו) הבנק קבע מספר קריטריונים שעל פיהם נקבעה רשימת המדינות אשר התנאים הנוכחיים בהן עשויים להעיד על בעיות נזילות ויתכן שיהיו בעלי השפעה על יכולת הפירעון שלהן. היתרה מתייחסת ל-12 מדינות (כ-30 ביוני 2020 מתייחס ל-11 מדינות, כ-31 בדצמבר 2020 מתייחס ל-16 מדינות). החל ממרס 2021 לא נכללות במדידה חשיפות למדינות בדירוגי השקעה, אלא אם זוהו פרטנית ככאלה עם בעיות נזילות הצפויות להיות בעלות השפעה מהותית על כושר הפירעון שלהן.

חלק ב' - לימים 30 ביוני 2021, 30 ביוני 2020 ו-31 בדצמבר 2020, אין חשיפה מאזנית מצרפית למדינות זרות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים מתייחסת לבנקים מסחריים, לחברות החזקה בנקאיות, בנקים להשקעות, חברות ביטוח וגופים פיננסיים אחרים.

הבנק מנהל מעקב הדוק אחר מצבם של בנקים בעולם ומנתח באופן תדיר את איתנותם הפיננסית. הבנק מנהל רשימה מצומצמת של בנקים איכותיים שמולם יש חשיפות אשראי קבוצתיות.

המיתון הגלובלי על רקע משבר הקורונה הביא את הבנקים המרכזיים בעולם לתמוך במערכות הפיננסיות ובכלל זה לנקוט בצעדים כגון: הקלה בדרישות ההון, הקלה ביישום רפורמות חשבונאיות, מתן כלי נזילות לבנקים ועוד. בעת הנוכחית, הבנקים המרכזיים מסירים בהדרגה את ההקלות השונות. מרווחי האשראי של הבנקים והמוסדות הפיננסיים ממשיכים להיות נמוכים על רקע הנזילות הגבוהה בשווקים.

הבנק ממשיך את הניטור אחר מוסדות פיננסיים זרים זאת כחלק מאופן ניהול החשיפה למוסדות פיננסיים זרים ומתאים את החשיפה בהתאם לשינויים בסביבת הסיכון.

להלן חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים^(א)

ליום 30 ביוני 2021 ^(ה)			
חשיפת אשראי נוכחית	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ^(ג)	סיכון אשראי מאזני ^(ב)	
במיליוני ש"ח			
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים^(ד)			
28,353	783	27,570	AA- עד AAA
5,956	872	5,084	A- עד A+
508	158	350	BBB- עד BBB+
70	10	60	B- עד BB+
124	-	124	ללא דרוג
35,011	1,823	33,188	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים

ליום 30 ביוני 2020 ^(ה)			
חשיפת אשראי נוכחית	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ^(ג)	סיכון אשראי מאזני ^(ב)	
במיליוני ש"ח			
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים^(ד)			
25,293	731	24,562	AA- עד AAA
6,890	697	6,193	A- עד A+
776	230	546	BBB- עד BBB+
181	6	175	B- עד BB+
161	-	161	ללא דרוג
33,301	1,664	31,637	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים

ליום 31 בדצמבר 2020 ^(ה)			
חשיפת אשראי נוכחית	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ^(ג)	סיכון אשראי מאזני ^(ב)	
במיליוני ש"ח			
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים^(ד)			
24,323	581	23,742	AA- עד AAA
4,588	725	3,863	A- עד A+
742	216	526	BBB- עד BBB+
100	7	93	B- עד BB+
163	-	163	ללא דרוג
29,916	1,529	28,387	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים

- (א) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, דילרים/ברוקרים, חברות ביטוח וגופים מוסדיים.
- (ב) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים (שווי הוגן של נגזרים) והשקעות באגרות חוב כולל אגרות חוב של בנקים מסוג Subordinated ב-30 ביוני 2021 בשווי של 633 מיליון ש"ח (ב-30 ביוני 2020 - 645 מיליון ש"ח וב-31 בדצמבר 2020 - 600 מיליון ש"ח).
- (ג) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי (ללא נגזרים חוץ מאזניים).
- (ד) הבנק משתמש בדירוג של סוכנויות הדירוג המוכרות - ECAI.
- (ה) נכון לימים 30 ביוני 2021, 30 ביוני 2020 ו-31 בדצמבר 2020, לא קיים סיכון אשראי בעייתי מול מוסדות פיננסיים זרים.

הערות:

- חשיפות האשראי אינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (למידע נוסף ראה [ביאור 5](#)).
- חלק מהבנקים קיבלו תמיכות ממשלתיות באופנים שונים, ובכלל זה בהשקעה ישירה בהון הבנק, בערבות ממשלתית לתיקי נכסים מסוימים של הבנקים, בערבויות לגיוס מקורות לבנקים, וכו'.
- למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה [ביאור 11](#).

סיכונים בתיק הלוואות לדיור

התפתחויות בסיכוני אשראי

ההתפתחויות שחלו במשק בשנים האחרונות (סביבת ריבית נמוכה, ביצועי מחיר למשתכן ועלייה במחירי הדיור) הביאו לגידול משמעותי בהיקף האשראי לדיור בישראל, הן למטרת מגורים והן למטרת השקעה. תיק הלוואות לדיור מנוטר באופן שוטף תוך ניתוח המגמות במאפייני ובמוקדי הסיכון. במסגרת העמדת הלוואות לדיור, מעמיד הבנק גם הלוואות פרטניות למשתתפים בקבוצת רכישה.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2021 חל גידול בהעמדות אשראי חדש לדיור בישראל ("ביצועים") לעומת התקופה המקבילה אשתקד בקשר עם ביקושים לאשראי לדיור בישראל, הן למטרת מגורים והן לאשראי למטרת השקעה בשעבוד דירת מגורים.

הלן נתונים על ביצועי הלוואות חדשות שניתנו והלוואות שמוחזרו לרכישת דירת מגורים ובמשכון דירת מגורים בישראל

שיעור השינוי	לשישה חודשים שהסתיימו		
	ביום 30 ביוני	ביום 30 ביוני	
	2020	2021	
	במיליוני ש"ח		
מכספי הבנק	7,653	12,384	61.8%
מכספי האוצר	74	82	10.8%
סך כל הלוואות חדשות	7,727	12,466	61.3%
הלוואות ישנות שמוחזרו, מכספי הבנק	1,578	867	(45.1%)
סך כל ביצועים	9,305	13,333	43.3%

השפעת משבר הקורונה

התוכניות הממשלתיות לסיוע בגין משבר הקורונה תמכו במצבם הכלכלי של משקי הבית. ברבעון השני נמשך תהליך היציאה מהמשבר, הסרת המגבלות והמשך חיסון האוכלוסייה. עם זאת, השלכות הצעדים המגבילים והסגרים הכבידו על שוק העבודה ומצב התעסוקה. ככל שהעלייה בתחלואה בתקופה שלאחר תאריך הדוח, תמשיך להתפשט, הדבר עלול להוביל להחזרה של לפחות חלק מהגבלות הקורונה בין השאר על תנועת נוסעים מחו"ל/לחו"ל ותיירות נכנסת ויוצאת, וביחד עם הקושי בהחזרת חלק מהעובדים שהוצאו לחל"ת לשוק העבודה, אלו עלולים לעכב את תהליך היציאה של המשק מהמשבר.

מניסיון העבר, לשיעור האבטלה עלול להיות השפעה שלילית על תיק האשראי לדיור.

לאור אופיו המתמשך של המשבר טרם ניתן לאמוד את עוצמת הפגיעה בתיק הלוואות לדיור של הבנק. אם כי רוב הלקוחות להם נדחו חלויות חזרו לשלם באופן סדיר.

במסגרת ניתוח המגמות דלעיל, מחודדים באופן שוטף דגשים בהעמדת אשראי ומתבצע ניטור ומעקב שוטף אחר מוקדי סיכון, ההתפתחויות בשוק ובפעילות הלקוחות ובכלל זה גם חזרה למדיניות דחיית התשלומים שהייתה נהוגה בבנק טרום המשבר.

כחלק ממאמציו של הבנק לתמוך בצרכי לקוחותיו ולצלוח את תקופת המשבר יישם הבנק את הנחיות בנק ישראל.

ביום 15 במרס 2020 פרסם בנק ישראל הוראת שעה שכללה מספר הקלות רגולטוריות ובהן הקלה ביחס למגבלה על הלוואות למשקי בית לכל מטרה במשכון דירה. הבנק אימץ הקלה זו בכדי לסייע ללקוחותיו לאחר שהשתכנע כי הלקוחות הללו יוכלו לצלוח את המשבר. הוראת השעה הנ"ל מאפשרת הגדלת שיעור מימון עד לשיעור של 70% בהלוואה לכל מטרה במקום עד לשיעור של 50%.

ביום 9 באוגוסט 2021 פרסם בנק ישראל עדכון להנחיות הפיקוח של הבנקים בנושא הלוואות לדיור ובכלל זה על החלטתו שלא להאריך את תקופה של הקלה זו ותוקפה יפוג ביום 30 בספטמבר 2021.

למידע נוסף ופירוט לגבי השפעת משבר הקורונה ראה פרק זה [בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

ביום 27 בדצמבר 2020 פרסם בנק ישראל עדכון לניהול בנקאי תקין מספר 329 המבטל את מגבלת ריבית הפריים (על פיה חלקה של הלוואת הפריים לא יעלה על שליש מסך ההלוואה) ומותיר רק את המגבלה הקובעת כי היחס בין חלק ההלוואה לדיור בריבית משתנה, לבין סך ההלוואה, לא יעלה על 66.66%. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 17 בינואר 2021 לנוטלי הלוואה חדשה לדיור וביום 28 בפברואר 2021 למחזור הלוואה לדיור.

ביום 9 באוגוסט 2021 פרסם בנק ישראל טיוטה לעדכון קובץ שאלות ותשובות בנושא מגבלות למתן הלוואות לדיור.

הטייטה התייחסה לכך שהתאגיד הבנקאי אינו רשאי להעמיד הלוואה נוספת ללווה המיועדת לשמש "הון עצמי" לצורך רכישת דירה. האמור חל הן על הלוואות צרכניות והן על הלוואות בשעבוד דירת מגורים אחרת. על אף האמור לעיל תאגיד בנקאי רשאי להעמיד ללווה הלוואה נוספת לצורך השלמת מימון רכישת דירה חליפית ובלבד שמתקיימים כל התנאים שנקבעו בקובץ שאלות ותשובות.

הלוואת גישור שמוחזרה ולא נפרעה במועדה כמתוכנן, תשוקלל לצורך מדידה והלימות הון בהתאם למשקל הסיכון החל על התיק הקמעונאי הפיקוחי. שקלול כאמור יחול הן במחזור פנימי של הלוואת הגישור והן במחזור חיצוני.

בנוסף הטייטה התייחסה לכך שבמטרת הנכללות בסיווג "הלוואה לכל מטרה" יש לכלול הלוואה במשכון דירת מגורים כאמור בסעיף 3 (3) להוראה 451, שאינה מיועדת לרכישת זכויות במקרקעין ולכך שהלוואה המיועדת למחזור הלוואה קיימת תסווג בהתאם למטרת הלוואה המקורית (הלוואה לרכישת דירה או הלוואה לכל מטרה). הלוואה המיועדת למחזור מספר הלוואות תסווג באופן פרופורציוני למטרת הלוואות המקוריות.

הבנק לומד ובוחן את השלכות העדכונים כאמור.

התפתחות יתרת האשראי לדיור נטו בישראל

	יתרת תיק האשראי	
	שיעור השינוי	במיליוני ש"ח
31 בדצמבר 2019	4.8	83,746
31 בדצמבר 2020	7.0	89,594
30 ביוני 2021	6.9	95,782

בשנים 2019 ו-2020 חל גידול בהיקף האשראי לדיור. הגידול נמשך ואף התעצם במחצית הראשונה של שנת 2021, בין היתר על רקע ההתעוררות בשוק הנדל"ן כתוצאה מהבשלת פרויקטים של מחיר למשתכן וחזרה חלקית של משקיעים.

במסגרת הניטור אחר מוקדי הסיכון בתיק הלוואות לדיור נערך מעקב גם על מאפייני התיק ומאפייני האשראי החדש, וביניהם על התפלגות האשראי החדש לפי שיעורי מימון (שיעור מימון הינו היחס בין סך האשראי שאושר ללווה, אף אם טרם הועמד כולו או חלקו בפועל, לבין שווי הנכס המשועבד בעת העמדת מסגרת האשראי) ויחס החזר מוגדר כיחס בין ההכנסה החודשית הפנויה ובין החזר החודשי.

התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק

סך כל תיק האשראי במיליוני ש"ח	מגזר לא צמוד		מגזר צמוד מדד		מגזר מט"ח	
	ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית משתנה	
	שיעור מתיק	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור מתיק	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור מתיק	יתרה במיליוני ש"ח
83,746	41.0	34,311	16.1	13,509	0.9	732
89,594	40.6	36,380	15.7	14,077	0.6	575
95,782	40.8	39,117	15.6	14,911	0.6	541

התפתחות האשראי החדש לדיור על פי מסלולי ריבית בישראל

להלן התפתחות ביצוע האשראי החדש על פי מסלולי ריבית משנתה וקבועה (הלוואה בריבית משתנה הינה הלוואה שהריבית שהיא נושאת עשויה להשתנות לאורך תקופת חיי ההלוואה):

2019		2020			2021		
ממוצע שנתי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
שיעור מביצוע							
באחוזים							
20.6	18.8	16.7	15.1	16.0	16.2	16.0	קבועה - צמודה
19.2	18.7	18.7	18.1	19.1	17.0	15.9	משתנה כל 5 שנים ומעלה - צמודה
-	-	-	-	-	-	-	משתנה עד 5 שנים - צמודה
24.4	29.1	27.7	29.6	31.2	28.8	26.5	קבועה - לא צמודה
3.2	2.8	3.3	3.9	2.5	1.7	1.6	משתנה כל 5 שנים ומעלה - לא צמודה
32.5	30.6	33.5	33.3	31.2	36.3	39.9	משתנה עד 5 שנים - לא צמודה
0.1	-	0.1	-	-	-	0.1	משתנה - מט"ח

שיעור האשראי החדש שהעמיד הבנק בהלוואות לדיור בריבית משתנה בתקופה המדווחת עמד על 57.5% לעומת כ-54.0% במהלך שנת 2020. הנתונים מתייחסים לכל מסלולי הריבית המשתנה ומגזרי ההצמדה השונים לרבות הלוואות בהן הריבית משתנה מדי תקופה של 5 שנים ומעלה. בנטרול הלוואות בהן שיעור הריבית המשתנה, משתנה מדי תקופה של 5 שנים ומעלה, אשר הוראת המפקח מחריגה אותה מהגדרת הלוואות בריבית משתנה, שיעור האשראי לדיור בריבית משתנה שהועמד בתקופה המדווחת עמד על 39.9% לעומת 32.2% בשנת 2020.

נתונים המתייחסים לאשראי חדש לדיור בישראל

במהלך התקופה המדווחת הועמדו הלוואות חדשות לדיור בסך של 12.4 מיליארד ש"ח מכספי הבנק.

ההלוואה הממוצעת שהועמדה על ידי הבנק במחצית הראשונה לשנת 2021 היתה 866 אלפי ש"ח, לעומת 781 אלפי ש"ח בשנת 2020 ו-711 אלפי ש"ח בשנת 2019.

להלן יתרת תיק ההלוואות לדיור והיתרות בפיגור מעל 90 יום בישראל

שיעור חוב בעייתי ב-%	חוב בעייתי (בפיגור מעל 90 יום)	יתרת חוב רשומה	במיליוני ש"ח
0.99	830	84,212	31 בדצמבר 2019
0.80	720	90,228	31 בדצמבר 2020
0.69	666	96,385	30 ביוני 2021

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2021, הכוללת את הפרשה הקבוצתית על הלוואות לדיור הינה 603 מיליון ש"ח המהווה 0.63% מיתרת האשראי לדיור, לעומת יתרת הפרשה ליום 31 בדצמבר 2020, בסך של 634 מיליון ש"ח המהווה 0.70% מיתרת האשראי לדיור.

התפתחות שיעור מימון, באשראי חדש, מעל 60% בישראל

להלן התפתחות האשראי החדש שהעמיד הבנק בשיעור מימון הגבוה מ-60% (שיעור מימון הינו היחס בין שיעור האשראי שאושר ללווה, אף אם טרם הועמד כולו או חלקו בפועל, לבין שווי הנכס המשועבד, בעת העמדת מסגרת האשראי):

2019	2020			2021			שיעור מימון
	ממוצע שנתי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
							באחוזים ^(א)
17.2	18.7	19.9	19.8	20.5	20.7	22.4	מעל 60 ועד 70 כולל
17.5	19.4	18.2	18.5	20.1	21.5	23.6	מעל 70 ועד 75 כולל
0.2	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2	0.1	מעל 75

(א) מסך האשראי החדש לדיור שהעמיד הבנק.

התפתחות שיעור מימון, יתרת תיק האשראי בישראל

שיעור המימון הממוצע של יתרת תיק האשראי ליום 30 ביוני 2021 עומד על 46.2% לעומת 45.5% בשנת 2020.

התפתחות באשראי חדש, בו יחס ההחזר נמוך מ-2.5 בישראל

יחס ההחזר מוגדר כיחס בין ההכנסה החודשית הפנויה ובין ההחזר החודשי. שיעור ההלוואות שהועמדו במחצית הראשונה של שנת 2021 בהן יחס ההחזר נמוך מ-2.5 במועד אישור האשראי שהועמדו בתקופה המדווחת, עמד על 0.33% מסך העמדות האשראי החדשות לעומת 0.3% בשנת 2020. חישוב זה תואם את הנחיות בנק ישראל לצורך הדיווח על פי הוראה 876.

התפתחות באשראי חדש, בו מועדי הפירעון ארוכים מ-25 שנה בישראל

שיעור האשראי החדש של הלוואות לדיור, בהן מועדי הפירעון על פי חוזי הלוואה ארוכים מ-25 שנה, עמד במחצית הראשונה של שנת 2021 בממוצע על כ-39% מסך האשראי החדש שהועמד, לעומת שיעור ממוצע של כ-37.5% במהלך שנת 2020.

למידע נוסף ראה פרק [סיכונים אשראי בדוח הדיסקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור)

האשראי הפרטי, אשר יכולת ההחזר שלו מבוססת בעיקרה על כושר ההשתכרות של משק הבית, מאופיין בפזיזות נרחבת מאוד של לווים, במגוון של מוצרי אשראי (הלוואות לסוגיהן, עו"ש, כרטיסי אשראי) ובהיקף נמוך (בממוצע) של אשראי ללקוח בודד. פעילות הלקוחות הפרטיים מרוכזת, רובה ככולה, בחטיבה הבנקאית.

מדיניות האשראי הפרטי, אותה מגבשת החטיבה לניהול סיכונים בשיתוף החטיבה הבנקאית, מהווה נדבך מרכזי בהתוויית תיאבון הסיכון ובהכוננת הניהול השוטף של פעילות זאת.

בנוסף להקפדה על תהליכי החיתום, הניהול והבקרה ברמת הלווה הבודד, הורחב והוגבר גם הניטור השוטף אחר האשראי הפרטי ברמה הארגונית, בין השאר על בסיס סט מדדים פנימי.

השפעת משבר הקורונה

התכניות הממשלתיות לסיוע בגין משבר הקורונה תמכו במצבם הכלכלי של משקי הבית. ברבעון השני נמשך תהליך היציאה מהמשבר, הסרת המגבלות והמשך חיסון האוכלוסייה. עם זאת, השלכות הצעדים המגבילים והסגרים הכבידו על שוק העבודה ומצב התעסוקה. ככל שהעלייה בתחלואה בתקופה שלאחר תאריך הדוח, תמשיך להתפשט, הדבר עלול להוביל להחזרה של לפחות חלק מהגבלות הקורונה בין השאר על תנועת נוסעים מחו"ל/לחו"ל ותיירות נכנסת ויציאת, וביחד עם הקושי בהחזרת חלק מהעובדים שהוצאו לחל"ת לשוק העבודה, אלו עלולים לעכב את תהליך היציאה של המשק מהמשבר. מניסיון העבר, לשיעור האבטלה עלול להיות השפעה שלילית על תיק האשראי לאנשים פרטיים.

לאור אופיו המתמשך של המשבר טרם ניתן לאמוד את עוצמת הפגיעה בתיק האשראי לאנשים פרטיים של הבנק, אם כי מרבית הלקוחות להם נדחו חלויות חזרו לשלם באופן סדיר.

במסגרת ניתוח המגמות דלעיל, מחודדים באופן שוטף דגשים בהעמדת אשראי ומתבצע ניטור ומעקב שוטף אחר מוקדי סיכון והתפתחויות בשוק, תוך הערכות והתאמת פעילות הלקוחות.

למידע נוסף ופירוט לגבי השפעת משבר הקורונה ראה פרק זה [בדוח הדיסקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

למידע לגבי טיטה לעדכון קובץ שאלות ותשובות שפרסם בנק ישראל ביום 9 באוגוסט 2021, ראה פרק [סיכונים בתיק הלוואות לדיור](#).

להלן התפתחות יתרות סיכון האשראי הכולל (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

יתרת סיכון אשראי	
במיליוני ש"ח	
44,387	31 בדצמבר 2019
43,108	31 בדצמבר 2020
39,082	30 ביוני 2021

להלן התפלגות של סיכון האשראי המאזני (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק לפי התקופה הנותרת לפירעון (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2020		30 ביוני 2021		
שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	
17.8	4,585	16.9	4,496	עד שנה
19.4	4,993	19.7	5,255	מעל שנה עד 3 שנים
35.0	9,024	31.6	8,430	מעל 3 שנים עד 5 שנים
14.5	3,737	17.1	4,573	מעל 5 שנים עד 7 שנים
5.6	1,451	6.5	1,747	מעל 7 שנים
7.7	2,006	8.2	2,177	ללא תקופת פירעון ^(א)
100.0	25,796	100.0	26,678	סך הכל

(א) יתרה זאת כוללת יתרות חובה בחשבונות עובר ושב ויתרות אשראי בפיגור.

להלן התפלגות סיכון האשראי הכולל (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק לפי גודל החבות ללווה בודד (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2020		30 ביוני 2021		גודל סיכון האשראי באלפי ש"ח	
שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	עד	מ-
12.3	5,294	15.2	5,943	25	-
15.4	6,637	15.1	5,896	50	25
14.0	6,049	12.9	5,054	75	50
12.1	5,206	10.4	4,066	100	75
17.4	7,511	16.1	6,280	150	100
11.7	5,038	11.3	4,415	200	150
9.8	4,226	10.6	4,132	300	200
7.3	3,147	8.4	3,296		מעל 300
100.0	43,108	100.0	39,082		סך הכל סיכון אשראי כולל

להלן התפלגות סיכון האשראי הכולל (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק לפי מוצרי אשראי עיקריים (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2020		30 ביוני 2021		
שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	
12.4	5,367	14.0	5,480	יתרות עובר ושב ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
2.8	1,201	3.3	1,279	הלוואות לרכישת רכב (ששועבד)
44.6	19,228	51.0	19,919	הלוואות אחרות
59.8	25,796	68.3	26,678	סך הכל סיכון אשראי מאזני
16.0	6,883	17.6	6,876	מסגרת עובר ושב לא מנוצלת
23.6	10,166	13.4	5,258	מסגרת כרטיסי אשראי לא מנוצלת ^(א)
0.6	263	0.7	270	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
40.2	17,312	31.7	12,404	סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני
100.0	43,108	100.0	39,082	סך הכל סיכון אשראי כולל

(א) הקטיון נובע בעיקרו מפעולות שנקט הבנק לצמצום מסגרות אשראי בלתי מנוצלות בהתאם לצו להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) שינוי השיעור והסכומים לעניין צמצום מסגרות אשראי סעיף 9(ג) לחוק (הוראת שעה) התשפ"א-2020 ("הצו"). בהמשך להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 ("החוק"). למידע נוסף ראה פרק [חפיקה ורגולציה בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#). המהלך לצמצום מסגרות לא מנוצלות בכרטיסי אשראי מכח הצו והחוק הוחל על כלל לקוחות הבנק ולא רק על הלקוחות הפרטיים.

להלן התפלגות סיכון האשראי המאזני (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק בחלוקה למגזרי הצמדה ובסיסי ריבית (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

30 ביוני 2021					
שיעור מהתיק ב-%	האשראי המאזני	מט"ח	לא צמוד	צמוד	סך הכל סיכון
94.4	25,195	70	39	25,086	הלוואות בריבית משתנה
5.6	1,483	15	19	1,449	הלוואות בריבית קבועה
100.0	26,678	85	58	26,535	סך הכל סיכון אשראי מאזני

31 בדצמבר 2020					
שיעור מהתיק ב-%	האשראי המאזני	מט"ח	לא צמוד	צמוד	סך הכל סיכון
94.7	24,419	55	39	24,325	הלוואות בריבית משתנה
5.3	1,377	13	22	1,342	הלוואות בריבית קבועה
100.0	25,796	68	61	25,667	סך הכל סיכון אשראי מאזני

להלן יתרות תיק הנכסים הפיננסיים של האנשים הפרטיים בבנק בעלי סיכון אשראי כולל (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר	30 ביוני	
2020	2021	
		במיליוני ש"ח
96,437	97,417	פיקדונות הציבור
5,1625	56,763	תיקי ניירות ערך
148,062	154,180	סך תיק הנכסים הפיננסיים
34,141	30,132	סך החבות הכוללת ללקוחות בעלי תיק נכסים פיננסיים

להלן התפלגות סיכון האשראי המאזני (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק לפי גובה ההכנסה הקבועה^(א) (לחשבון פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2020		30 ביוני 2021		
ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	
8.2	2,127	9.1	2,422	חשבונות ללא הכנסה קבועה לחשבון
5.9	1,515	6.1	1,635	מזה: חשבונות לפירעון אשראי ^(ב)
26.9	6,930	27.9	7,438	נמוכה מ-10 אלפי ש"ח
36.1	9,317	34.3	9,151	הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח
28.8	7,422	28.7	7,667	בגובה 20 אלפי ש"ח ומעלה
100.0	25,796	100.0	26,678	סך הכל

(א) הכנסה קבועה לחשבון (לפי תעודת זהות) כוללת את הזיכויים הקבועים בחשבון לקוח ובכלל זה משכורת, העברות מבנק/מחשבון אחר, הפקדות מזומן ושיקים ועוד. ההכנסה הקבועה החודשית מחושבת על בסיס ממוצע ההכנסה במשך מספר חודשים רצופים, ובנטרול זיכויים חריגים.

(ב) חשבונות לפירעון אשראי הינם חשבונות שהפעילות היחידה המבוצעת בהם הינה פירעון הלוואה בלבד, בעוד שטיקר פעילותו השוטפת של הלקוח מרוכזת בבנק אחר.

כאמור לעיל, מדיניות האשראי של הבנק לאנשים פרטיים מבוססת על יכולת שירות החוב של הלווה מתוך ההכנסות. בהלימה לכך, למעלה מ-90% מהאשראי המאזני הינו בקרב בעלי הכנסה קבועה.

להלן התפלגות סיכון אשראי מאזני (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר	30 ביוני	
2020	2021	
		במיליוני ש"ח
25,156	26,034	אשראי לא בעייתי
304	286	אשראי בעייתי לא פגום
336	358	אשראי בעייתי פגום
25,796	26,678	סך הכל סיכון אשראי מאזני
2.5%	2.4%	שיעור סיכון האשראי הבעייתי מסך סיכון אשראי מאזני לאנשים פרטיים
136	6	מחיקות חשבונאיות, נטו
776	765	יתרת הפרשה להפסדי אשראי

למידע נוסף ובכלל זה הנוגע לחובות בעייתיים והוצאות בגין הפסדי אשראי ראה [ביאור 6 וביאור 13](#) ובפרק החשיפה לסיכונים, סיכונים אשראי סעיף [סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק](#), וכמו כן בפרק [סיכונים אשראי בדוח הדיסקוריון וההנהלה ליום 31 לדצמבר 2020](#).

הוראת ניהול בנקאי תקין - ניהול אשראי צרכני

ביום ה-4 בפברואר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311A בנושא ניהול אשראי צרכני. ההוראה מרכזת את דרישות הפיקוח על הבנקים מהמערכת הבנקאית בפעילותה מול הלקוחות הצרכניים. הבנק לומד את ההוראה.

תחילת ההוראה 9 חודשים ממועד פרסומה למעט סעיפים המתייחסים לשיווק אשראי צרכני שייכנסו לתוקפם שלושה חודשים ממועד הפרסום.

למידע נוסף ראה פרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית בדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2020](#).

חשיפת הבנק למימון ממונף

בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 נקבע כי מדיניות אשראי של בנק תתייחס, בין היתר, למימון ממונף. הבנק פועל על פי עקרונות ייחודיים במדיניות האשראי לסגמנט זה, ובכלל זה בהיבט של פרמטרים פיננסיים, סמכויות אשראי ועוד.

למידע נוסף ראה [דוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

יתרות האשראי המצרפיות ללווים ממונפים

31 בדצמבר			30 ביוני			2021			
2020			2020			2021			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח									ענף משק
-	-	-	307	-	307	-	-	-	תעשייה וחרושת
214	20	194	600	20	580	-	-	-	מסחר
313	2	311	341	5	336	357	5	352	תחבורה ואחסנה
638	9	629	944	8	936	645	17	628	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
444	17	427	345	195	150	1,025	315	710	בינוי ונדל"ן
217	150	67	236	151	85	333	11	322	שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח
280	-	280	340	-	340	273	-	273	אספקת מים, שירותי ביוק, טיפול באשפה ובפסולת ושירותי טיהור
-	-	-	-	-	-	431	428	3	אספקת חשמל, גז, קיטור ומיזוג אוויר
2,106	198	1,908	3,113	379	2,734	3,064	776	2,288	סך הכל

למידע נוסף ראה [דוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

סיכוני שוק

סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסד הנובע משינוי בשווי הנכסים וההתחייבויות בשל שינוי ברמת מחירים בשווקים, שינוי בשיעור ריבית, שער חליפין, אינפלציה ומחירי מניות. החשיפה לסיכוני שוק מתבטאת בתוצאות העסקיות, בשווי ההון של הנכסים וההתחייבויות, בהון העצמי ובתזרימי המזומנים.

הבנק פועל בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול סיכוני השוק של הקבוצה, לרבות הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 333 בנושא "ניהול סיכון ריבית" ומספר 339 בנושא "ניהול סיכוני שוק". במסגרת יישום הוראות אלה נקבעו עקרונות יסוד לאופן ניהול הסיכונים ובקרתם, ובכלל זה האחריות של ההנהלה והדירקטוריון, הגדרת אמצעי הבקרה והכלים למדידת הסיכונים ואמצעי הבקרה והפיקוח על סיכונים אלה, תוך יישום ממשל תאגידי שכולל שלושה "קווי הגנה".

במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים מהותיים במבנה הממשל התאגידי, במדיניות ובמסגרת ניהול סיכון השוק.

הבנק מבצע ניטור ומעקב שוטף אחר ההתפתחויות ומקפיד, על ניהול סיכונים מוקפד תוך ביצוע תרחישי קיצון ובחינה מתמדת של התפתחות האירועים ודרכי הפעולה, על מנת להיערך מבעוד מועד ולהתאים את הפעילות, ככל שיידרש.

מדיניות ניהול סיכוני השוק

מדיניות ניהול סיכוני השוק מהווה ביטוי לאסטרטגיית ניהול סיכון השוק של הקבוצה. זאת, לצד הנהלים הקיימים לזיהוי, מדידה, מעקב, פיתוח ובקרה אחר סיכוני השוק. המדיניות נועדה מחד לתמוך בהשגת היעדים העסקיים תוך הערכת הסיכונים והסיכויים שיכולים לנבוע מהחשיפה לסיכונים וזאת בהשוואה לרווח הצפוי מהם, ומאידך, נועדה להפחית את רמת הסיכון הנובעת מהפעילות השוטפת של הבנק, ובכלל זה לשמור על רמת נזילות גבוהה.

המדיניות מהווה כלי חשוב להגדרת תיאבון הסיכון של הבנק בתחום הנוסטרו, חדרי העסקות וחשיפות השוק בכלל קבוצת לאומי. המדיניות מגדירה את הממשל התאגידי, חלוקת האחריות הארגונית ומנגנוני האסקלציה. תיאבון הסיכון בא לידי ביטוי במגבלות שנקבעו.

במסגרת המדיניות לניהול סיכוני השוק נקבעו מגבלות דירקטוריון לכל גורם סיכון שוק מהותי. כמו כן, נקבעו מגבלות ברמת מנהלת סיכונים ראשית ומגבלות נוספות משלימות למגבלות אלו. מגבלות אלו נועדו להגביל את הנזק שעלול להיגרם כתוצאה משינויים לא צפויים בגורמי הסיכון השונים הקיימים בשווקים, כגון: שיעורי הריבית, אינפלציה, שערי חליפין, מרווחי אשראי סחיר ומחירי מניות.

החשיפות לסיכוני שוק מנוהלות באופן שוטף ברמת הקבוצה. חברות הבת בחו"ל קובעות מדיניות לניהול סיכוני שוק בהלימה עם המדיניות הקבוצתית ומסגרות הסיכון שאושרו בה וכן בהתאם לרגולציה המקומית והסביבה העסקית בה הן פועלות. המידע על מצב החשיפות בפועל בהתאם למסגרות שנקבעו מתקבל מהחברות הבנות ומובא בחשבון בניהול הכולל של החשיפות בקבוצה.

ניהול סיכוני השוק מתבצע בשני מוקדי סיכון עיקריים: התיק הבנקאי והתיק למסחר. הגדרת התיק למסחר נגזרת מהוראות באזל והיא כוללת את תיק נירות הערך הסחיר של הבנק ועסקאות נגזרים בפעילות הסחירה שאינם, בהכרח, לצרכי גידור. הפעילות למסחר מתבצעת בדסקים ייעודיים. הגדרת התיק הבנקאי כוללת את העסקאות אשר אינן כלולות בתיק למסחר.

במטרה לפקח ולבקר אחר יישום מדיניות ניהול סיכוני השוק, מקבל הדירקטוריון לפחות אחת לרבעון דיווח על עיקרי החשיפות לסיכוני שוק אל מול המגבלות שהוקצו, הצפת הסיכונים המרכזיים לפי קווי פעילות, מוצרים ומוקדי סיכון של הקבוצה, ודיווח על אירועים חריגים.

חשיפה לסיכוני שוק הנובעים מההתחייבויות הפנסיוניות לעובדים

הבנק מיישם את כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים, כפי שנקבעו על ידי בנק ישראל. המחויבות האקטוארית לעובדים בעלת מח"מ ארוך ומושפעת באופן משמעותי משינויים בריבית ההיוון. שיעור ההיוון המשמש לחישוב ההתחייבויות האקטואריות לזכויות עובדים מחושב כפי הוראות בנק ישראל על בסיס תשואת אגרות חוב ממשלתיות בישראל בתוספת עקום מרווח קבוע של אגרות חוב קונצרניות בדירוג בינלאומי AA התואם למח"מ ההתחייבויות לזכויות עובדים.

בשנת 2016 קיבל הבנק אישור פרטני מבנק ישראל לפיו, עבור מדידת הלימות ההון, היוון ההתחייבויות לזכויות עובדים יבוצע על פי עקום ממוצע נע של שמונה רבעונים של תשואות השוק המושפעות, כאמור, מעקום אג"ח ממשלת ישראל ומרווח אג"ח קונצרני AA בארה"ב. אישור זה מיתן באופן משמעותי את התנודתיות של ההון הפיקוחי הנובעת משינויים בריבית ההיוון. תוקף האישור הוארך עד וכולל 31 בדצמבר 2024.

כנגד חלק מההתחייבות האקטוארית, קיימת השקעה ב"נכסי התכנית" שנועדה לשרת מחויבות זו, באמצעות השקעה בנכסים מגוונים ומפוזרים כדוגמת מניות ונכסי חוב. ההשקעה כפופה למגבלות רגולטוריות ומגבלות הנקבעות על ידי הקופות המנהלות את נכסי התכנית.

למידע כמותי אודות סיכוני שוק ראה פרק [סיכון שוק בדוח על הסיכונים ליום 30 ביוני 2021](#).

סיכון הריבית

סיכון הריבית הוא הסיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית והוא נובע ממספר מקורות, כלהלן: סיכון תמחור מחדש (הבדלי עיתוי בתקופות לפירעון ובמועדי התמחור מחדש של נכסים, התחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות), סיכון עקום התשואה (תזוזות בלתי צפויות של עקום התשואה), סיכון בסיס Basis Risk (מתאם לא מושלם בשינויים של שיעורי הריבית בשווקים פיננסיים שונים או במכשירים שונים הדומים במאפייני התמחור מחדש) וסיכון אופציונליות (שינוי בעיתוי או בהיקף של תזרים מזומנים של מכשיר פיננסי עקב שינויים בשיעורי ריבית השוק).

הבנק מנהל את סיכון הריבית והשפעתו על הרווחיות, ההון ושווי הנכסים וההתחייבויות, תחת הנחות שונות של שינויים בריבית, לרבות תרחישים של שינויים קיצוניים בריבית על בסיס תרחישים היסטוריים וסימולציות היפותטיות. בנוסף נעשה שימוש במודל האומד את השינוי בהכנסה המימונית הצפויה, כתוצאה משינויים בריבית ובמרווח העתידי ורגישות של ההון הפיקוחי, הכולל את ההשפעות על ההון וקרן ההון כתוצאה משינוי מיידי בריבית. על מדדים אלה קיימות מגבלות ברמות היררכיה שונות.

סיכון הריבית נמדד ומנוהל בפועל על בסיס הנחות התנהגותיות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. על פי ניסיון העבר, הבנק מתייחס לחלק מיתרות העו"ש כהתחייבות לזמן ארוך ובמהלך רבעון שני 2021 בוצע עדכון למודל פריסת העו"ש. כמו כן, קיימות הנחות בהתייחס לפירעונות המוקדמים במשכנתאות על בסיס מודל סטטיסטי המנסה לחזות את הפירעונות המוקדמים כתלות בריבית. להערכות אלו חשיבות גדולה בניהול סיכוני הריבית, בין היתר בשל הגידול המשמעותי ביתרות אלו בשנים האחרונות.

הכלים לניהול ולגידור החשיפות בתיק הבנקאי הינם מדיניות המחירים, ניהול תיק אגרות-החוב, הנפקת מכשירי חוב, עסקאות חוץ-מאזניות ועוד. כמו כן, ניהול החשיפות מסתמך, בין היתר, על תחזיות והנחות עבודה לגבי ההתפתחויות הצפויות בשוקי הכספים וההון בארץ ובעולם.

מדידת החשיפה לשינויים בריבית מבוצעת הן לעלייה והן לירידת ריבית בכל מגזר הצמדה. מדידה זו נועדה לבחון את רגישות מבנה שווי הנכסים וההתחייבויות הקיים לשינויי ריבית.

ככלל, הרגישות לריבית נמדדת לפחות אחת לחודש, עם מדידות תכופות יותר בהתאם לצורך.

יובהר כי קיים חוסר וודאות לגבי ההשלכות של התמשכות מגפת הקורונה והשפעתם על שוקי ההון בארץ ובעולם.

למידע נוסף ראה פרק [סיכון הריבית בדוח על הסיכונים ליום 30 ביוני 2021](#).

הפסקת פרסום ריביות ה-LIBOR

במרס 2021 הכריזה הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה (FCA), באופן רשמי, על הפסקת פרסום כלל ריביות הליבור החל מסוף שנת 2021, למעט ריביות הליבור במטבע דולר שפרסומן יופסק ביוני 2023.

למידע נוסף ראה [ביאור 1.4.4. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

למידע נוסף ראה חלק [סיכון ריבית בפרק הסיכונים בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

הבנק ממשיך בהיערכותו להפסקת פרסום ריביות הליבור והשימוש בהן. להלן פירוט יתרות החוזים ברמת הקבוצה, נכון ליום 30 ביוני 2021, המושפעים מריבית הליבור ואשר העסקאות בגינם יימשכו מעבר למועד הפסקת פרסום הליבור*:

30 ביוני 2021	
במיליוני ש"ח	
11,978	הלוואות
949	פיקדונות
3,666	ניירות ערך
72,816	נגזרים (ברוטו) - ערך נקוב

* עסקאות ליבור שימשכו בכל המטבעות - אחרי דצמבר 2021 ובדולר - אחרי יוני 2023.

מידע כמותי על סיכון ריבית - ניתוח רגישות
שווי הוגן נטו מותאם^(א) של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו

30 ביוני 2021			
שקל	מט"ח	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
שווי הוגן נטו מותאם ^(א)	32,406	(1,233)	31,173
מזה: תיק בנקאי	31,968	(2,302)	29,666
30 ביוני 2020			
שקל	מט"ח	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
שווי הוגן נטו מותאם ^(א)	27,560	(2,132)	25,428
מזה: תיק בנקאי	20,303	(2,397)	17,906
31 בדצמבר 2020			
שקל	מט"ח	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
שווי הוגן נטו מותאם ^(א)	28,473	(1,557)	26,916
מזה: תיק בנקאי	26,599	(1,843)	24,756

(א) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.

למידע נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים ראה [ביאור 15.א](#).

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על שווי הוגן נטו מותאם^(א) על הבנק וחברות מאוחדות שלו

30 ביוני 2021			
שקל	מט"ח	סך הכל*	
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	315	(256)	59
מזה: תיק בנקאי	318	(258)	60
ירידה במקביל של 1%	(698)	74	(624)
מזה: תיק בנקאי	(694)	16	(678)
שינויים לא מקבילים			
התלכה ^(ב)	(2)	(111)	(113)
השטחה ^(ג)	(77)	(155)	(232)
עליית ריבית בטווח הקצר	152	(269)	(117)
ירידת ריבית בטווח הקצר	(165)	291	126
30 ביוני 2020			
שקל	מט"ח	סך הכל*	
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	414	105	519
מזה: תיק בנקאי	515	134	649
ירידה במקביל של 1%	(788)	(97)	(885)
מזה: תיק בנקאי	(904)	(124)	(1,028)
שינויים לא מקבילים			
התלכה ^(ב)	272	118	390
השטחה ^(ג)	(318)	(91)	(409)
עליית ריבית בטווח הקצר	(7)	(58)	(65)
ירידת ריבית בטווח הקצר	(3)	111	108
31 בדצמבר 2020			
שקל	מט"ח	סך הכל*	
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	224	(178)	46
מזה: תיק בנקאי	243	(129)	114
ירידה במקביל של 1%	(606)	(8)	(614)
מזה: תיק בנקאי	(633)	47	(586)
שינויים לא מקבילים			
התלכה ^(ב)	162	(59)	103
השטחה ^(ג)	(258)	(142)	(400)
עליית ריבית בטווח הקצר	(35)	(193)	(228)
ירידת ריבית בטווח הקצר	21	221	242

(א) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.

(ב) התלכה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועלייה בריבית בטווח הארוך.

(ג) השטחה - עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

* לאחר השפעות מקזות.

הערה: בטבלה זו מוצג השינוי בשווי הוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצוין בכלל שיעורי הריבית בכלל מגזרי ההצמדה.

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית

30 ביוני 2021			
	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך הכל*
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	258	905	1,163
מזה: תיק בנקאי	259	905	1,164
ירידה במקביל של 1%	(206)	(1,322)	(1,528)
מזה: תיק בנקאי	(259)	(1,323)	(1,582)
30 ביוני 2020			
	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך הכל*
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	201	842	1,043
מזה: תיק בנקאי	350	842	1,192
ירידה במקביל של 1%	(185)	(1,116)	(1,301)
מזה: תיק בנקאי	(350)	(1,116)	(1,466)
31 בדצמבר 2020			
	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך הכל*
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	320	1,220	1,540
מזה: תיק בנקאי	395	1,171	1,566
ירידה במקביל של 1%	(415)	(1,146)	(1,561)
מזה: תיק בנקאי	(397)	(1,197)	(1,594)

* לאחר השפעות מקזות.

החל מדצמבר 2020 בנק לאומי עבר לנהל את רגישות ההכנסה החשבונאית לפי מודל הנתון מענה לסביבת הריבית הנמוכה, לרבות התחשבות ברצפות ריבית תוך בידול בין סוגי הלקוחות וכן שימוש בהנחות שונות בתרחישי עלייה וירידת ריבית לגבי מעבר יתרות בין העו"ש והפיקדונות מספרי השוואה ליוני 2020 הוצגו מחדש בהתאמה למודל זה.

סיכון שער חליפין

במהלך התקופה המדווחת ההשפעה של שינוי בשערי חליפין על הרווח הנקי אינה מהותית מאחר והבנק אינו מנהל חשיפות משמעותיות במגזר המט"ח.

סיכון נזילות

סיכון הנזילות הוא הסיכון הנוצר בשל אי הוודאות ביחס לאפשרות לגיוס מקורות ו/או למימוש נכסים, באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שיגרם הפסד מהותי. מדיניות ניהול סיכון הנזילות מהווה חלק אינטגרלי מהניהול העסקי האסטרטגי של קבוצת לאומי והיא מותאמת לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 בנושא "ניהול סיכון נזילות" ודרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא "יחס כיסוי הנזילות", המאמצת את המלצות ועדת באזל 3, לחישוב יחס מזערי לנזילות (LCR Liquidity Coverage Ratio). תוך ביצוע התאמות למשק הישראלי.

בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא "יחס כיסוי הנזילות", נקבע כי על הבנק להיות בעל מלאי מספק של נכסים נזילים באיכות גבוהה, שיכול לתת מענה לצורכי הנזילות באופן של 30 ימים בתרחיש קיצון משולב הגלום בהוראה.

לאומי שומר על רמת נזילות נאותה, באמצעות השקעת תיק הנוסטרו בנכסים איכותיים ומפוזרים בשקלים ובמט"ח אשר תאפשר לו לעמוד בכל צורכי הנזילות במגוון תרחישי קיצון, ובאמצעות מדיניות גיוס של מקורות יציבים ומגוונים ולטווחי זמן שונים בדגש על גיוס פיקדונות מקמעונאים וכן גיוס של אג"ח לתקופות ארוכות.

לאומי מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות שלו באמצעות מדדים המיועדים להתריע על שינויים במצב הנזילות, בין היתר באמצעות מודל רגולטורי וכן מודלים פנימיים שפותחו בלאומי בהתאם להוראת בנק ישראל, ובהתאם לסטנדרטים המקובלים בעולם.

הוראה לחישוב יחס מימון יציב (NSFR)

בתאריך 21 ביוני 2021 פרסם בנק ישראל את הוראה "יחס מימון יציב (NSFR)" 222 - הוראה זו מתבססת על פרסום של ועדת באזל. יחס מימון יציב נטו נועד לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניים. תחולת ההוראה מיום 31 בדצמבר 2021.

לפי ה-QIS שביצע הבנק על נתוני 31 בדצמבר 2019, ובהתאם להערכות שבוצעו במהלך השנה האחרונה הבנק יעמוד ברף הרגולטורי (100%) שנדרש ליישום ההוראה. הבנק נערך ליישום ההוראה בהתאם להנחיית בנק ישראל.

עם התפשטות נגיף הקורונה, חלה עלייה ברמת התנודתיות של גורמי הסיכון בשווקים הפיננסיים. הבנק הפדרלי של ארה"ב כבר החל להסביר את עקרונות תוואי הנורמליזציה של הריבית ותהליך הדרגתי וממושך זה עשוי להשפיע בעתיד על המגמות בשווקים הפיננסיים. לפיכך, המידה הרבה של חוסר הוודאות בשווקים עדיין קיימת, והתנודתיות בשווקים הפיננסיים יכולה להימשך ואף להתגבר מחדש. במהלך הרבעון השני של שנת 2021 חלה ירידה מתונה ביחס כיסוי הנזילות הנובעת מגידול באשראי לציבור בקיזוז גידול בפיקדונות הציבור. לכל אורך התקופה הנסקרת יחס ה-LCR במט"ח ובכלל המטבעות היה גבוה מהדרישה הרגולטורית והמגבלה הפנימית כפי שסוכמה עם בנק ישראל כמפורט להלן.

יחס כיסוי הנזילות של התאגיד הבנקאי המודל הרגולטורי מחושב על בסיס ממוצע תצפיות יומיות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
30 ביוני		31 בדצמבר	
2021	2020	2020	2020
באחוזים			
א. בנתוני המאוחד			
יחס כיסוי הנזילות	129	133	137
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)	100	100	100
ב. בנתוני התאגיד הבנקאי			
יחס כיסוי הנזילות	127	131	136
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים	100	100	100

הערה: מחושב על בסיס ממוצע תצפיות יומיות.

(א) בימים אלה מתבצעת בחינה לגבי המתודולוגיה של חישוב יחס הנזילות ולהערכת הבנק יישום מתודולוגיה חדשה, ככל שתיקבע, תותיר את הבנק עם יחס נזילות גבוה משמעותית מהדרישות הרגולטוריות בנושא. לאור האמור, ובתיאום עם הפיקוח על הבנקים, קבע הבנק בשלב זה יחס כיסוי נזילות פנימי מעבר ליחס המזערי הנדרש על ידי הפיקוח, בשיעור של 115%.

למידע נוסף ראה פרק [סיכון נזילות כדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020 וכיאר 39](#).

סיכונים תפעוליים

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים.

קבוצת לאומי פועלת במגוון רחב של פעילויות פיננסיות ולפיכך חשופה לסיכונים תפעוליים הכוללים, בין היתר, סיכונים אבטחת מידע וסייבר, סיכונים טכנולוגיים, סיכונים המשכיות עסקית וסיכונים מעילות והונאות.

תפיסת ניהול הסיכון הינה בהלימה לאסטרטגית קבוצת לאומי, מהווה בסיס להגדרת סובלנות הסיכון, לאופן ניהול הסיכון והמשל התאגידי ולקביעת המיקוד והדגשים בתהליכי ניהול הסיכונים התפעוליים, ומאפשרת ניהול סיכונים מושכל וממוקד תוך תעדוף משימות ומשאבים.

במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים מהותיים במבנה הממשל התאגידי, במדיניות ובמסגרת ניהול הסיכון התפעולי. עם זאת ברבעון זה הוחלט להפריד בין הערכת סיכון הסייבר להערכת הסיכון התפעולי המסורתי בין היתר לאור ייחודיות הסיכון והשלכותיו. למידע נוסף ראה פרק [החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם](#) בדוח זה.

סיכון אבטחת מידע וסייבר

משבר הקורונה הוביל לעלייה משמעותית בתקיפות סייבר על ארגונים פיננסיים בארץ ובעולם ועל גופי שרשרת האספקה של ארגונים אלו. החשיפה לסבירות התממשות אירוע סייבר עולה בין היתר כתוצאה משימוש גובר של לקוחות בערוצים דיגיטליים ומעבר לעבודה של עובדים וספקים מרחוק.

לאומי נוקט במספר צעדים להפחתת הסיכונים ובכלל זה: יישום בקרות מונעות ומגלות, ביצוע סקרי אבטחת מידע, הגברת הניטור לשם הסרת אתרים מתחזים, הידוק תהליכי ניהול ובקרת הרשאות והעלאת מודעות עובדים להנחיות אבטחת מידע.

במחצית הראשונה של שנת 2021 לא נתגלו אירועי סייבר שהשפיעו על הדוחות הכספיים של לאומי.

סיכון טכנולוגיה

לאומי מייחס חשיבות רבה לכך שהתשתית הטכנולוגית המשרתת את לקוחותיו ועובדיו תאפשר זמינות ורציפות עסקית ותפעולית, ומשקיע לשם כך משאבים רבים. הבנק פועל על פי מדיניות מוצר חדש אשר מתווה את תהליכי ניהול הסיכונים הכרוכים בהכנסת מוצרים חדשים ובכלל זה יוזמות טכנולוגיות וחדשנות.

לאומי החל ביישום תכנית עסקית-טכנולוגית (תכנית מודרניזציה) לצורך השגת יעדיו העסקיים בשנים הבאות.

לאור מגמות בשוק העבודה והביקוש הגובר לעובדים בעלי הכשרה טכנולוגית, קיימת עלייה בחשיפה לסיכון המשאב האנושי בדגש על גיוס ושימור עובדים המהווים מוקד ידע משמעותי. לאומי נוקט במספר דרכים להתמודדות עם הסיכון.

למידע נוסף אודות הסיכון התפעולי ופירוט מוקדי הסיכון העיקריים בסיכון התפעולי ראה פרק [סיכון תפעולי בדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

סיכונים אחרים

סיכון רגולציה

סיכון רגולציה הינו הסיכון ששינויים שיבוצעו בחקיקה וברגולציה ישפיעו על היקף ההכנסות וההוצאות של הקבוצה, ההון, תחומי הפעילות של הקבוצה או הסביבה העסקית בה היא פועלת.

קבוצת לאומי פועלת בסביבה רגולטורית מורכבת ורב תחומית. שינויים מהותיים ומתמשכים בתחומי רגולציה מגוונים מחייבים היערכות מתאימה ומתמשכת בפעילות הבנק.

בעת האחרונה הושם עיקר הדגש על הוראות בתחומים הבאים:

הוראות שפורסמו על רקע התפתחות אירוע נגיף הקורונה, הוראות שעניינן קידום תחרות במגזר הפיננסי לרבות הוראות בתחום הבנקאות הפתוחה, הוראות העוסקות בתחומים של מניעת פשיעה פיננסית - איסור הלבנת הון, שוחד ושחיתות, הוראות מתחומי הגנת הפרטיות ואבטחת המידע; וכן הוראות מתחום ניהול הסיכונים ובפרט ניהול סיכונים תפעוליים.

לפירוט נוסף ראה פרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית](#)

המגמות והשינויים הנ"ל משפיעים וצפויים להשפיע בשנים הקרובות על המערכת הבנקאית בישראל. הבנק פועל לניטור ואיתור הוראות הרגולציה הרלוונטיות, בוחן את היערכותו לתנאי השוק המשתנים, להגברת התחרות והשקיפות, לכניסתם של שחקנים חדשים לתחומי הבנקאות הקלאסיים, להשוואת עלויות בין הבנק לגופים נוספים, לשימוש במאגרי המידע והנתונים של לקוחות הבנק על ידי גופים חוץ בנקאיים וכן למתן הצעות ערך מתאימות ללקוחות הבנק. במקביל, הרגולציה גורמת לשחיקה בהכנסות, לגידול בהוצאות הנדרשות לשם עמידה בהוראות הרגולציה, ולצורך בשיפור מתמיד ברמת השירות והחדשנות.

סיכון ציות

סיכון ציות הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את הוראות החוק/הרגולציה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308 "ציות ופונקציית הציות בתאגיד הבנקאי" מגדירה את תחומי האחריות של הציות באופן פורמאלי וברמה הקבוצתית. ההוראה קובעת כי נדרש להעריך את אפקטיביות ניהול סיכון הציות ולמצוא אמצעים למדידתו כאשר, הסיכון נגזר ממכלול החקיקה הרלוונטית לפעילות הבנק.

על פי מדיניות הבנק, מנוהל סיכון הציות על בסיס קבוצתי. במסגרת זו, ננקטים צעדים שונים לפיקוח ובקרה על השלוחות וחברות הבנות לצורך מעקב על יישום נושאי הציות בכללותם ויישום מדיניות הציות הקבוצתית. נוכח משבר הקורונה, מתבצעות התאמות באופן ניהול סיכון הציות, תוך איתור סיכונים מתפתחים המאפיינים עיתות משבר.

לצורך ניהול אפקטיבי של סיכוני הציות פועל בלאומי מערך ציות ואכיפה שבראשו עומדת קצינת הציות הראשית (Chief Compliance Officer). קצינת הציות הראשית אחראית, בין היתר, למילוי החובות לפי הוראות החקיקה בנושאי איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור. קצינת הציות הראשית משמשת גם כממונה על האכיפה בתחום דיני ניירות ערך וגם כממונה על הגנת הפרטיות כ- Responsible Officer בתחום ה-FATCA.

מערך ציות ואכיפה כפוף למנהלת הסיכונים הראשית.

א. איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

שמירה על תרבות ציות נאותה, לרוחב הארגון, מחייבת קיומה של מסגרת בקרה ואכיפה אפקטיבית. לצורך כך, נקבעו תהליכי בקרה ואכיפה סדורים על מכלול תהליכי העבודה וסיכוני הציות הנגזרים מהם. מטרתה של מסגרת הבקרה והאכיפה הינה, בין היתר, לאתר פערים וחשיפות קיימים ופוטנציאלים לשם בחינת הצורך בעדכון תהליכי עבודה, וביצוע הדרכות.

המערך נמצא בקשר שוטף עם חברות הבנות בארץ ובחו"ל לצורך מעקב ליישום נושאי הציות בכללותם ויישום מדיניות הציות הקבוצתית.

בין היתר, מתמקד הבנק במוקדי סיכון בעולם טכנולוגי פיננסי (כגון: פינטק, P2P, קרנות גידור, נותני שירותים פיננסיים, מטבעות וירטואליים וכדומה) - ניהול סיכוני ציות ואיסור הלבנת הון בעולם טכנולוגי פיננסי מתפתח המאופיין בהיעדר פיקוח רגולטורי מוגדר לצד מורכבות מקצועית והיעדר פרקטיקות מובנות לתהליכי בקרה עקב חדשנותם של הנושאים.

ב. אכיפה מנהלית

חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 בא לייעל את הליכי האכיפה של הוראות החקיקה בתחום דיני ניירות הערך. במסגרת חקיקה זו ניתן יהיה להטיל סנקציות שונות על תאגיד, שהפר את ההוראות הרלוונטיות וכן על עובדי התאגיד, לרבות נושאי המשרה.

קצינת הציות הראשית של הקבוצה משמשת גם כממונה על האכיפה, האחראית על יישום תכנית האכיפה הפנימית בתחום ניירות הערך וניהול השקעות אשר אושרה על ידי דירקטוריון הבנק. בשנת 2018 בוצע הליך של תיקוף חוזר של תכנית האכיפה על ידי מומחה חיצוני.

ג. FATCA – Foreign Account Tax Compliance Act, CRS – Common Reporting Standard ומדיניות כסף מוצהר
ביום 14 ביולי 2016 פורסם החוק לתיקון מס הכנסה (מספר 227), התשע"ו-2016 בנושא יישום הסכם FATCA שנחתם בין מדינת ישראל לארה"ב והסכמים לחילופי מידע בין מדינת ישראל למדינות אחרות לפי התקן לחילופי מידע אוטומטיים לגבי חשבונות פיננסיים שפרסם ה-OECD.

תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים), התשע"ט-2019 פורסמו ביום 6 בפברואר 2019, ומכוחן נדרש הבנק לבצע הליכים לזיהוי לקוחות תושבי מדינות זרות, ולדווח על לקוחות שזוהו כתושבי מדינות שישראל חתומה עמן על הסכמים לחילופי מידע לרשות המיסים בישראל לצורך העברת המידע לרשות המוסמכת במדינת התושבות שלהם.

הבנק מבצע את הדיווחים הנדרשים לרשות המיסים בישראל בהתאם להוראות החקיקה האמורה.

הבנק מיישם מדיניות כסף מוצהר תוך הקפדה כי לא ינהלו בבנק כספים שאינם מוצהרים לרשויות המס הרלוונטיות, בהקשר זה נערכו מהלכים רבים לאיתור וזיהוי האוכלוסיות הרלוונטיות. במידת הצורך, נדרשים לקוחות להמציא הצהרות ואישורים שונים.

למידע אודות עיצום כספי שהתקבל מהמפקח על הבנקים ראה [ביאור 1.10](#).

סיכון משפטי

הסיכון המשפטי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף קיומו של הסכם או כתוצאה מהתחייבויות תלויות לרבות בגין תביעות ודרישות מהבנק. הסיכון המשפטי כולל גם סיכונים הנובעים מחקיקה, תקנות, פסיקה והוראות רשויות, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי בהסכמים מספקים, או מפעילות ללא ייעוץ משפטי או על פי ייעוץ משפטי לקוי וכן כתוצאה מפרשנות לגבי זכויות הצדדים מכח הסכמים שבין הבנק לבין לקוחותיו.

קיימת חשיפה משפטית כללית, אשר לא ניתן להעריכה או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הבנק והחברות המאחדות ללקוחותיהם. מורכבות שירותים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את כל סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם שירותי הבנק והחברות המאחדות, המועלות, בין היתר, בבקשות לאישור תובענות ייצוגיות.

כמו כן, קיימת חשיפה משפטית בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הפיקוח על הבנקים, רשות ניירות ערך ורגולטורים אחרים להם כפופה פעילות הבנק. ההתקשרויות עם הלקוחות הינן, בחלקן, התקשרויות הנמשכות לאורך שנים רבות, במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. הבנק והחברות המאחדות פועלים באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף למציאות המשתנה. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומשפטית מוגברת.

בנוסף קיימת חשיפה משפטית כללית הנובעת מכך שכנגד הבנק והחברות המאחדות מוגשות מעת לעת תלונות לפיקוח על הבנקים, שעלולות בנסיבות מסוימות להביא לנקיטת הליכים משפטיים נגד הבנק.

למידע נוסף ראה [סיכון משפטי בדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

סיכון מוניטין

סיכון מוניטין הינו הסיכון לפגיעה באמון של בעלי עניין שונים (לקוחות, בעלי מניות, מחזיקי אג"ח וכו'), זאת כתוצאה מהתנהגות, פעולה, או הימנעות מפעולה של הקבוצה, נושאי משרה בקבוצה, העובדים או מעורבים אחרים. סיכון מוניטין מתייחס לתפיסותיהם של בעלי המניות, בעלי העניין, הציבור, מעצבי דעת הקהל והתקשורת, בין אם מתבססות על עובדות ובין אם אחרת. סיכון המוניטין הינו דינאמי ומשתנה בין נושאים שונים ואוכלוסיות שונות.

למידע נוסף ראה פרק [סיכונים אחרים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

סיכון אסטרטגי

סיכון אסטרטגי הוא סיכון עסקי אשר הפגיעה שלו מהותית ונוגעת במודל העסקי של הבנק או של אחד מקווי העסקים שלו. למעשה זהו סיכון שההשפעה המיידית שלו על הרווח יכולה להיות לא משמעותית בטווח המידי, אך בטווח הבינוני או הארוך עלולה להיות משמעותית. סיכונים אסטרטגיים כוללים איומים אשר יכולים לנבוע מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים מאקרו כלכליים, ענפיים, רגולטוריים, צרכניים או טכנולוגיים.

הסיכון האסטרטגי העיקרי נובע מכך שענף השירותים הפיננסיים עובר שינויים משמעותיים בתחום הדיגיטציה. פתיחת ענף הבנקאות לתחרות וכניסת שחקנים חדשים כדוגמת חברות הטכנולוגיה המבוססות (גוגל, אמזון, פייסבוק, אפל), חברות הפינטק, חברות הביטוח וחברות האשראי החוץ בנקאי, מחייבות התאמת המודל העסקי. בנוסף, החוק להגברת התחרותיות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים ("חוק שטרומ") כולל בתוכו רכיבים העלולים להשפיע בצורה אסטרטגית על מפת התחרות בישראל. בבנק לאומי, התוצאות הישירות הינן המכירה של לאומי קארד וצמצום מסגרות האשראי ללקוחות לאומי. נושאים מהותיים נוספים הינם הפעלת מערכת נתוני אשראי (החל מאפריל 2019), ונושאים שבכנסים לתוקף במהלך שנת 2021 כגון הקלת יכולת המעבר של לקוחות בין בנקים והשלבים המרכזיים ביוזמת הבנקאות הפתוחה, אשר תאפשר ללקוחות הבנקים וחברות כרטיסי האשראי לשתף צדדים שלישיים במידע הפיננסי שלהם. שחקנים חדשים, לא דווקא בנקים, יוכלו לגשת לחשבון הבנק של לקוח, בהסכמתו, ולהציע לו שירותים בנקאיים מותאמים לצרכיו.

למידע נוסף ראה פרק [סיכונים אחרים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

סיכון מודל

סיכון מודל הינו החשיפה להפסד או פגיעה במוניטין הבנק עקב קבלת החלטות שגויה, מבוססת מודל, כתוצאה משימוש במודל שגוי, הישענות על נתונים לא משקפים, טעויות ביישום המודל ו/או שימוש שגוי במודל.

הבנק ממשיך במעקב אחר השינויים והתאמות שבוצעו במודלים ושימושיות בהם בהתאם להתפתחות המשבר והצורך בעדכוןם.

למידע נוסף ראה פרק [סיכונים אחרים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

סיכון סביבתי

בשנים האחרונות גברה המודעות העולמית לחשיפה פוטנציאלית כתוצאה מהתממשות של סיכונים סביבתיים וסיכונים אקלים ובכלל זה סיכון מעבר וסיכון פיזי (להלן - "סיכונים סביבתיים").

הבנק מכיר בכך שזיהוי והערכת הסיכון הסביבתי הינו חלק מתהליך נאות של הערכת הסיכונים ופועל להטמעת נושא ניהול החשיפה לסיכון הסביבתי ובכלל זה סיכון אקלים (הסיכון הפיזי וסיכון המעבר).

סיכונים סביבה לבנק מהווים חשיפה בפני נזקים פוטנציאליים שעלולים להיגרם כתוצאה מאירועים או מתהליכים שקשורים לסביבה, לרבות שינויי אקלים.

סיכונים סביבתיים נובעים מחשיפה של הבנק לפעילויות שקיים פוטנציאל שיגרמו לנזקים סביבתיים או יושפעו מהם, כמו למשל, זיהום אויר ומים, זיהום קרקע, הפחתת המגוון הביולוגי ובירוא יערות.

הבנק עלול להיחשף לסיכון הסביבתי הנ"ל באופן עקיף ובאופן ישיר במקרה בו הבנק ימצא אחראי למפגע סביבתי/פגע במתקניו.

כמו כן, יתכן וסיכון מוניטין לבנק במקרה בו ייוחס לבנק קשר לגורם מפגע סביבתי, בין באופן ישיר כיוצר המפגע ובין באופן עקיף כמממן של המפגע.

הבנק רואה חשיבות בשמירה על סביבה ברת קיימא לצורך כך הבנק מחזיק מזה כעשור תקן איכות סביבה ISO14001 ובמסגרת זאת מבוצע ניהול ובקרה אחר רגולציות הקשורות לסיכונים סביבתיים, לרבות בקרה חיצונית שנתיית על ידי מכון התקנים.

הבנק עוקב אחר ההתפתחויות בתחום ולומד את הנושא.

סיכון הבנקאות ההוגנת (Conduct)

סיכון הבנקאות ההוגנת הינו הסיכון שהתנהלות הבנק תוביל לתוצאה בלתי רצויה עבור לקוח בשל מתן שירות באופן לא הולם, מתן שירות שאינו מתאים או התנהלות בלתי הוגנת. בסיכון זה נכללת גם התנהלות לא ראויה המשפיעה על מהימנות השוק (MARKET INTEGRITY), אמון הציבור בפעילות המגזר הבנקאי. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק הפסדים הנובעים מתביעות משפטיות (לרבות תביעות ייצוגיות), מהטלת עיצומים או קנסות (בשל הפרת הוראות ציות אשר משיקות לנושאי הקונדקט) ו/או מנזקי מוניטין.

נמשכת מגמת הרגולציה הצרכנית בדגש על הוגנות (Conduct). במסגרת זו, מושם דגש על התאמת המוצרים הפיננסיים השונים לצרכי הלקוח, תוך מתן גילוי מירבי, שקיפות והוגנות.

בתאריך 29 ביוני 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב שעניינו שיפור אפקטיביות הגילוי בהודעות ללקוחות. בהתאם למכתב, במסגרת ההיערכות ליישום עדכון הוראה 420, בנושא "משלוח הודעות בתקשורת" על התאגידים הבנקאיים לבחון את הצורך בשיפור הגילוי הניתן ללקוחות, באופן שיגביר את ההבנה והאפקטיביות של ההודעות הנשלחות ללקוחות.

הבנק נערך ליישום ההוראה.

הבנק מקפיד על התנהלות שקופה והוגנת במטרה להעניק ללקוחותיו שירותים ומוצרים בעלי ערך. עיקרון זה מקבל ביטוי בחזון הבנק - להוביל בנקאות יוזמת וחדשנית עבור הלקוח. כמו כן, תהליכי הייזום והמכירה כפופים לנהלים ולבקורות אשר מבטיחים התנהלות ראויה. תהליכים אלו נבחנים באופן שוטף, במטרה לשדרגם.

סיכון מאקרו-כלכלי

סיכון מאקרו-כלכלי הינו סיכון להכנסות ולהון הקבוצה הנובע מתנאים מאקרו כלכליים לרבות צמיחה כלכלית, סביבת ריבית נמוכה, יחסי הכח הפוליטיים בעולם והשפעתם על הסחר הבינלאומי.

התפרצות נגיף הקורונה בחודש ינואר 2020, ומידת אי הוודאות הגדולה לגבי השפעותיו השונות, עדיין מהווה סיכון מאקרו כלכלי גלובלי משמעותי מאוד. קיים קושי בהערכת ההתפתחויות הכלכליות העתידיות, זאת לנוכח מידת חוסר הוודאות המשמעותית לגבי אורכו ומידת השפעתו על מסלול החיים של כלל מדינות העולם. ישנה שונות רבה בקצב ההתחנסות של מדינות העולם וגם קיימים סימני שאלה לגבי יעילות החיסון בפני וריאנטים שונים של הווירוס ומשך זמן הכיסוי החיסוני. על כן, השלכות המשבר על הכלכלה העולמית, ובמידה פחותה על הפעילות המקומית, וכן על עסקי הבנק עדיין עלולות להיות מהותיות. משבר הקורונה, הביא בשנת 2020 לפגיעה הגדולה ביותר בצמיחה העולמית מאז מלחמת העולם השנייה, ובהיקף גדול מאשר במשבר הפיננסי הגלובלי, יותיר כלכלות רבות ברחבי העולם עם חובות ריבוניים גדולים, התפתחות אשר עלולה להוות סיכון עתידי למידת היציבות בשווקים הפיננסיים. מדובר בפגיעה מהותית בפעילות העסקית של ענפים רגישים כמו תיירות, תעופה, פנאי, בידור, שירותי אוכל ועוד וכן השפעות עקיפות משמעותיות על מכלול רחב של ענפים בתחומי המסחר והשירותים וכן נדל"ן שאיננו למגורים. עם זאת, לנוכח תהליך ההתחנסות המהיר שיושם בישראל, ולמרות התעוררות וריאנט הדלתא, הסיכונים הנוגעים לפעילות הכלכלית בישראל פחתו לעת עתה. כמו כן, בחלק ממדינות העולם המובילות, מסתמן תהליך מוצלח יחסית של התחנסות, מה שפעל להפחתת רמת הסיכונים בחלק מן המדינות. ביתר המדינות תהליך ההתחנסות איטי יחסית עד כה, ולכן מדינות אלו, בפרט מדינות הכלולות במניין השווקים המתעוררים, עדיין חשופות במידה רבה לסיכונים הכלכליים הנובעים ממצבי סגר ומגבלות אחרות הנובעות מהיקפי התחלואה הגבוהים. הבנק בוחן את יכולתו לעמוד בהתפתחויות שליליות בסביבה המאקרו כלכלית באמצעות תרחישי קיצון מערכתיים, ובכלל זה עורך תרחישי קיצון אחידים לבקשת הפיקוח על הבנקים. כמו כן, מתבצע ניטור ומעקב שוטף אחר ההתפתחויות בשוק על מנת להיערך מבעוד מועד ולהתאים את הפעילות, לכשיידרש.

מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים

כללי

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי ורבעוני של תאגיד בנקאי כמפורט [בביאור 1 בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים דורשת מהנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות.

התוצאות בפועל של אומדנים אלו עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות. האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי השווקים השונים וניסיון העבר, תוך הפעלת שיקול דעת ואשר ההנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים.

למידע נוסף ראה פרק [מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים בדוח הכספי השנתי לשנת 2020](#).

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

הפרשה המבטאת את ההפסד הצפוי לבנק ברמה הקבוצתית (Collective). במסגרת זו, מתבסס הבנק על מידע הקיים בידי, כגון: היקף המחיקות, פרופיל הסיכון של ענף המשק, סיווג החוב, תיאבון הסיכון ותנאי הכלכלה. ככלל, הבנק מתבסס על שיעורי ההפסד ההיסטוריים בענפי המשק השונים בחלוקה לאשראי בעייתי ולאשראי לא בעייתי החל משנת 2011 ועד למועד הדיווח.

החל משנת 2020, הושם דגש על השינוי במאפייני הסיכון של הלקוחות אשר נפגעו מהמשבר במישור, או הפועלים בענפי משק אשר חשופים יותר להשפעות השליליות של המשבר. במסגרת זו, גובש מנגנון לבחינה ולמיפוי של קבוצות סיכון לפי מידת עוצמת פגיעת המשבר בהן מחד, ולפי מידת סיכויי ההתאוששות שלהן, מאידך. בשלב הבא, נאמדה האפשרות שחלק מסוים מלקוחות אלה יחוו הידרדרות במצבם הכספי עד כדי סיווגים בסיווג בעייתי או קרות אירוע הפסד. מנגנון זה כולל שורה של משתנים שונים שהתווספו לתהליך הפרשה השגרתי המתואר לעיל כגון: דירוגי סיכון והסתברויות לכשל אשראי, הנחות בדבר הפסד בהינתן כשל אשראי, הערכות בדבר היקף הלקוחות שנפגעו מהמשבר באופן שעלול להביא לעליית סיכון האשראי בגינם, הערכות בדבר מצב הפיגורים וכיוצא באלה. במסגרת זו חושבו מספר תרחישים המייצגים נסיבות ומצבים אשר לדעת ההנהלה הינם במנעד הסבירות, להם יוחסו משקלות לצורך כימות האומדן הטוב ביותר. יודגש כי בעטייה של אי הוודאות הרבה האופפת את הנסיבות הנוכחיות - ובהתאם - הקושי הקיים בזיהוי, הכרה ומדידה של הפסדי האשראי, אומדן הפסדי האשראי בצל המשבר הינו תוצאה של הנחות והערכות אשר קשה עד מאד לקבוע את סבירותן. קושי זה מתגבר על רקע פעולות למיתון השפעות המשבר אשר עשויות לטשטש את השלכותיו על סיכון האשראי של הלקוחות, כגון דחיות תשלומים ותכניות הסיוע הממשלתי.

נוכח ההשתנות התכופה בתנאים הכלכליים והמשקיים, בוחן הבנק באופן שוטף את הפרמטרים המרכזיים בתהליך הפרשה ומבצע את העדכונים שנמצאו מתאימים. עם זאת, שינויים נוספים בהערכות, באומדנים ובתחזיות של ההנהלה יכולים להשפיע באופן משמעותי על הפרשה להפסדי אשראי.

לפרטים נוספים ראה פרק [סיכוני אשראי](#).

התחייבויות לזכויות עובדים

ליום 30 ביוני 2021 יתרת רווח כולל אחר מצטבר בגין הטבות לעובדים הסתכמה ביתרה שלילית בסך 3,240 מיליון ש"ח לאחר השפעת מס, לעומת יתרת קרן שלילית בסך 3,734 מיליון ש"ח לאחר השפעת מס ליום 31 בדצמבר 2020.

יתרת ההתחייבות להטבות לעובדים ליום 30 ביוני 2021 לפי שיעור היוון על בסיס אגרות חוב קונצרניות בישראל ("שוק עמוק לגישת הרשות לניירות ערך") נמוכה בכ-848 מיליון ש"ח מיתרת ההתחייבות בפועל.

הערכת האקטואר של זכויות העובדים נמצאת באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך וכתובתו: www.magna.isa.gov.il.

למידע נוסף ראה פרק [מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים בדוח הכספי השנתי לשנת 2020](#).

בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

הוראות המפקח על הבנקים מחילות על תאגידיים בנקאיים את דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה-Sox Act. בהתייחס לסעיפים אלו נקבעו על ידי ה-SEC וה-Public Company Accounting Oversight Board הוראות באשר לאחריות ההנהלה לקביעתם וקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולקיום בקרה פנימית על הדיווח הכספי וחוות דעת רואי החשבון המבקרים לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

הוראות המפקח קובעות:

- תאגידיים בנקאיים יישמו את דרישות סעיפים 302 ו-404 וכן את הוראות ה-SEC שפורסמו מכוחם.
- בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה-COSO 2013 (Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

הבנק מיישם באופן שוטף את ההוראה בקבוצת לאומי.

במהלך שנת 2021 מבצע הבנק תיקוף ועדכון של תהליכי בקרה מהותיים ובדיקות אפקטיביות של כל מערך הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל וראש החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל של הבנק וראש החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

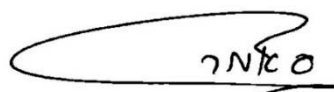
במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2021 לא אירע כל שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

דירקטוריון

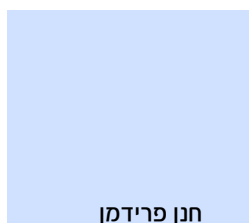
בתקופה ינואר-יוני 2021 התקיימו 21 ישיבות של מליאת הדירקטוריון ו-44 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

ישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 12 באוגוסט 2021, הוחלט לאשר ולפרסם את תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים - הבלתי מבוקרים של הקבוצה ליום 30 ביוני 2021 ולתקופה שהסתיימה באותו תאריך.

דירקטוריון הבנק מביע את הערכתו ותודתו לעובדים ולמנהלים של הבנק ושל חברות הקבוצה, בארץ ובחו"ל, על עבודתם המסורה ותרומתם לקידום עסקי הקבוצה.

ד"ר סאמר חאג' יחיא
יו"ר הדירקטוריון

חנן פרידמן
מנהל כללי

12 באוגוסט 2021

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני חנן פרידמן מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2021 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמציגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

12 באוגוסט 2021

חנן פרידמן
מנהל כללי

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני עומר זיו מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2021 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמציגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

12 באוגוסט 2021

עומר זיו

סגן מנהל כללי בכיר

חשבונאי ראשי

ראש החטיבה הפיננסית והחשבונאית

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים המשותפים לבעלי המניות של בנק לאומי לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני 2021 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בריטמן אלמגור זר ושות'
A Firm in the Deloitte Global
Network
רואי חשבון

סומך חייקין
שותפות רשומה בישראל ופירמה חברה
בארגון הגלובלי של KPMG המורכב
מפירמות עצמאיות המסונפות ל-
KPMG International Limited חברה
בריטית פרטית מוגבלת באחריות
רואי חשבון

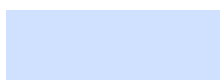
רואי החשבון המבקרים המשותפים

12 באוגוסט 2021

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2020	2021	2020	2021
מבוקר						
כלתי מבוקר						
במיליוני ש"ח						
10,175	5,091	5,838	2,498	3,226	2	הכנסות ריבית
1,452	801	716	377	452	2	הוצאות ריבית
8,723	4,290	5,122	2,121	2,774	2	הכנסות ריבית, נטו
2,552	1,735	(370)	875	(158)	6, 13	(הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי
6,171	2,555	5,492	1,246	2,932		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית						
1,026	30	1,068	690	627	3א	הכנסות מימון שאינן מריבית
3,281	1,669	1,721	776	853		עמלות
59	28	117	15	52		הכנסות אחרות
4,366	1,727	2,906	1,481	1,532		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות						
3,742	1,846	2,133	911	1,055		משכורות והוצאות נלוות
1,531	775	764	367	398		אחזקה ופחת בניינים וציוד
1,773	851	800	391	405		הוצאות אחרות
7,046	3,472	3,697	1,669	1,858		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,491	810	4,701	1,058	2,606		רווח לפני מיסים
1,356	320	1,703	359	950		הפרשה למיסים על הרווח
2,135	490	2,998	699	1,656		רווח לאחר מיסים
(13)	(13)	29	1	22		חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מיסים
רווח נקי						
2,122	477	3,027	700	1,678		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
20	15	20	6	11		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,102	462	3,007	694	1,667		המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח בסיסי ומדולל למניה (בשקלים חדשים)						
1.44	0.32	2.07	0.48	1.15	3ב	רווח נקי בסיסי ומדולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

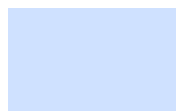
הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

עומר זיו

סגן מנהל כללי בכיר
חשבונאי ראשי

ראש החטיבה הפיננסית והחשבונאית

חנן פרידמן

מנהל כללי

ד"ר סאמר חאג' יחיא
יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 12 באוגוסט 2021

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2020	2020	2021	2020	2021	
מבוקר					
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
2,122	477	3,027	700	1,678	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
20	15	20	6	11	בניכוי רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,102	462	3,007	694	1,667	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים					
814	597	(492)	1,229	18	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו
(46)	2	11	(19)	(15)	התאמות מתרגום דוחות כספיים נטו ^(א) , לאחר השפעת גידורים ^(ב)
43	52	(21)	7	15	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים
336	597	749	(2,372)	105	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ^(ג)
(5)	1	(8)	5	(2)	חלקו של הבנק ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות כלולות
1,142	1,249	239	(1,150)	121	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
(460)	(423)	(70)	360	(62)	השפעת המס המתייחס
682	826	169	(790)	59	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מיסים
(21)	15	(8)	(10)	(4)	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
703	811	177	(780)	63	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
2,804	1,303	3,196	(90)	1,737	רווח (הפסד) כולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	30	12	(4)	7	בניכוי רווח (הפסד) כולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,805	1,273	3,184	(86)	1,730	רווח (הפסד) כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(ב) גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ג) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף תקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

ראה גם [ביאור 4](#) בדבר רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית מאזן מאוחד
ליום 30 ביוני 2021

31 בדצמבר		30 ביוני		
2020	2020	2021		
מבוקר		בלתי מבוקר		
		במיליוני ש"ח	ביאור	
נכסים				
136,194	100,982	160,946		מזומנים ופיקדונות בבנקים
92,297	98,672	91,474	5	ניירות ערך ^{(א)(כ)}
3,019	1,892	5,721		ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
300,631	290,977	320,300	6, 13	אשראי לציבור
(5,290)	(4,633)	(5,067)	6, 13	הפרשה להפסדי אשראי
295,341	286,344	315,233		אשראי לציבור, נטו
632	739	945		אשראי לממשלות
795	748	854		השקעות בחברות כלולות
2,932	2,910	2,763		בניינים וציוד
15	16	15		מוניטין
15,252	14,796	11,216	11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
9,558	9,749	8,255		נכסים אחרים
556,035	516,848	597,422		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
447,031	416,956	487,082	7	פיקדונות הציבור
15,143	6,659	22,140		פיקדונות מבנקים
208	230	219		פיקדונות מממשלות
605	483	814		ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
16,303	19,519	13,199		אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
17,315	15,810	11,555	11	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
21,335	20,598	21,121		התחייבויות אחרות ^{(א)(ג)}
517,940	480,255	556,130		סך כל ההתחייבויות
37,664	36,132	40,848	9	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
431	461	444		זכויות שאינן מקנות שליטה
38,095	36,593	41,292		סך כל ההון
556,035	516,848	597,422		סך כל ההתחייבויות וההון

(א) לפרטים בדבר סכומים הנמדדים בשווי הוגן ראה [ביאור 15.א](#).

(ב) לפרטים בדבר ניירות ערך ששועבדו למלווים ראה [ביאור 5](#).

(ג) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים, 412 מיליון ש"ח (ביום 30 ביוני 2020 - 429 מיליון ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2020 - 422 מיליון ש"ח).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על השינויים בהון
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2021

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)			
קרנות הון			
הון מניות	פרמיה	עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות^(א)	
במיליוני ש"ח			
7,041	184	53	יתרה ליום 31 במרס 2021
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
7,041	184	53	יתרה ליום 30 ביוני 2021

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)			
קרנות הון			
הון מניות	פרמיה	עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות^(א)	
במיליוני ש"ח			
7,041	211	53	יתרה ליום 31 במרס 2020
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
^(א) -	(27)	-	רכישה עצמית של מניות
-	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
7,041	184	53	יתרה ליום 30 ביוני 2020

(א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.

(ב) כולל 5,295 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה, מזה 1,650 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות (30 ביוני 2020 - 5,456 מיליון ש"ח, מזה 1,650 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות) יתרת הסכום לחלוקה כפופה להוראות בנק ישראל ולמגבלות המפורטות בהוראות ניהול בנקאי תקין.

(ג) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

הביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך כל הון המניות וקרנות ההון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו ^(ב)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
7,278	(2,678)	34,518	39,118	437	39,555
-	-	1,667	1,667	11	1,678
-	63	-	63	(4)	59
7,278	(2,615)	36,185	40,848	444	41,292

סך כל הון המניות וקרנות ההון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו ^(ב)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
7,305	(1,904)	30,844	36,245	464	36,709
-	-	694	694	6	700
-	(780)	-	(780)	(10)	(790)
(27)	-	-	(27)	-	(27)
-	-	-	-	1	1
7,278	(2,684)	31,538	36,132	461	36,593

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2021

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)			
קרנות הון			
מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)	מפרמיה	הון מניות במיליוני ש"ח	
53	184	7,041	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
53	184	7,041	יתרה ליום 30 ביוני 2021

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)			
קרנות הון			
מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)	מפרמיה	הון מניות במיליוני ש"ח	
53	421	7,054	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות
-	-	-	דיבידנד ששולם
-	(237)	(13)	רכישה עצמית של מניות
-	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
53	184	7,041	יתרה ליום 30 ביוני 2020

(א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.

(ב) כולל 5,295 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה, מזה 1,650 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות (30 ביוני 2020 - 5,456 מיליון ש"ח, מזה 1,650 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות) יתרת הסכום לחלוקה כפופה להוראות בנק ישראל ולמגבלות המפורטות בהוראות ניהול בנקאי תקין.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך כל הון המניות וקרנות ההון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו ^(ב)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
7,278	(2,792)	33,178	37,664	431	38,095
-	-	3,007	3,007	20	3,027
-	177	-	177	(8)	169
-	-	-	-	1	1
7,278	(2,615)	36,185	40,848	444	41,292

סך כל הון המניות וקרנות ההון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו ^(ב)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
7,528	(3,495)	31,373	35,406	468	35,874
-	-	462	462	15	477
-	811	-	811	15	826
-	-	-	-	(39)	(39)
-	-	(297)	(297)	-	(297)
(250)	-	-	(250)	-	(250)
-	-	-	-	2	2
7,278	(2,684)	31,538	36,132	461	36,593

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

קרנות הון			
מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)	מפרמיה	הון מניות במיליוני ש"ח	
53	421	7,054	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
-	-	-	רווח נקי
-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות
-	-	-	דיבידנד ששולם
-	(237)	(13)	רכישה עצמית של מניות
-	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
53	184	7,041	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020

(א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.

(א) כולל 5,805 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה, מזה 1,650 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות. יתרת הסכום לחלוקה כפופה להוראות בנק ישראל ולמגבלות המפורטות בהוראות ניהול בנקאי תקין.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך כל הון המניות וקרנות ההון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו ^(ב)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
7,528	(3,495)	31,373	35,406	468	35,874
-	-	2,102	2,102	20	2,122
-	703	-	703	(21)	682
-	-	-	-	(39)	(39)
-	-	(297)	(297)	-	(297)
(250)	-	-	(250)	-	(250)
-	-	-	-	3	3
7,278	(2,792)	33,178	37,664	431	38,095

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2020	2021
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח				
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת				
2,122	477	3,027	700	1,678
רווח נקי לתקופה				
התאמות:				
26	19	9	(1)	10 ^(א)
חלק הקבוצה (רווחים) הפסדים בלתי מחולקים של חברות כלולות ^(א)				
678	363	345	183	174
פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)				
2,552	1,735	(370)	875	(158)
(הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי				
(410)	(253)	(117)	(86)	(52)
רווחים, נטו ממכירת אגרות חוב				
(58)	(70)	8	(103)	1
הפסדים (רווחים), נטו שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר				
2	2 ^(ב)	-	-	-
הפסדים ממכירת מניות של חברות מוחזקות				
7	-	(51)	-	(16)
הפסדים (רווחים) ממימוש בניינים וציוד - נטו				
33	33	-	-	-
הפרשה לירידת ערך אגרות חוב זמינות למכירה				
(283)	54	(628)	(131)	(443)
(רווחים) הפסדים, נטו שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר				
66	35	-	8	-
הפרשה לירידת ערך מניות שאינן למסחר				
(729)	(583)	318	(541)	152
מיסים נדחים - נטו				
(980)	(557)	70	22	(14)
פיצוי פרישה ופנסיה - גידול (קיטון) בעודף העתודה על היעודה				
253	89	253	19	(49)
ריבית שהתקבלה מעבר לריבית שנצברה בתקופה בגין אג"ח זמין למכירה ואג"ח לפדיון				
(393)	(71)	(8)	(62)	92
הפרשי צבירה ושער בגין אג"ח וכתבי התחייבות נדחים				
1,274	826	(222)	145	9
השפעת הפרשי שער על יתרות מזומנים ושווי מזומנים				
-	2 ^(ב)	2	2	2
אחר, נטו				
שינוי נטו בכספים שוטפים:				
(4,298)	(3,830)	4,039	10,099	1,842
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
(451)	(5,545)	1,365	3,388	5
ניירות ערך למסחר				
(1,917)	(1,187)	89	(30) ^(ב)	235
נכסים אחרים				
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:				
5,684	3,960	(5,556)	(9,132)	(1,837)
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
2,379	563	1,304	(333) ^(ב)	(473)
התחייבויות אחרות				
5,557	(3,938)	3,877	5,022	1,158
מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) שוטפת				

(א) בניכוי דיבידנד שהתקבל.

(ב) סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2021	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2021
2020	2020	2021	2020	2021
מבוקר				
במיליוני ש"ח				
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה				
שינוי נטו בפיקדונות בבנקים לתקופה מקורית של יותר משלושה חודשים				
(1,113)	(2,268)	1,059	1,827	1,075
שינוי נטו באשראי לציבור				
(16,583)	^(X) (5,363)	(19,316)	^(X) 6,565	(7,892)
שינוי נטו באשראי לממשלה				
112	5	(313)	(11)	(196)
שינוי נטו בניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
(1,902)	^(X) (775)	(2,702)	^(X) (581)	(1,091)
רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון				
(3,026)	(2,473)	(1,519)	(912)	(357)
תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון				
1,402	657	806	254	385
רכישת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר				
(136,675)	(66,850)	(51,784)	(36,484)	(31,493)
תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר				
99,757	42,427	43,723	20,718	24,096
תמורה מפדיון אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר				
32,700	19,021	8,099	9,961	4,108
רכישת מניות בחברות כלולות				
(67)	(6)	(76)	(1)	(76)
תמורה ממכירת תיקי אשראי				
-	4	-	-	-
רכישת בניינים וציוד				
(594)	(233)	(203)	(141)	(128)
תמורה ממימוש בניינים וציוד				
11	5	81	5	36
קופה מרכזית לתשלום פיצויים				
137	65	2	32	1
מזומנים נטו לפעילות השקעה				
(25,841)	(15,784)	(22,143)	1,232	(11,532)
תזרימי מזומנים מפעילות מימון				
שינוי נטו בפיקדונות מבנקים לתקופה מקורית של יותר משלושה חודשים				
9,012	476	6,993	516	4,967
שינוי נטו בפיקדונות הציבור				
74,967	43,287	39,782	(1,012)	27,230
שינוי נטו בפיקדונות מממשלה				
(106)	(87)	11	(81)	(8)
שינוי נטו בניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
482	^(X) 360	205	^(X) (2,878)	285
תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים				
4,986	4,986	-	2,393	-
פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים				
(8,248)	(5,354)	(3,096)	(5,342)	(1)
דיבינד ששולם לבעלי המניות				
(297)	(297)	-	-	-
דיבינד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברות מאוחדות				
(39)	(39)	-	-	-
רכישה עצמית של מניות				
(250)	(250)	-	(27)	-
מזומנים נטו מפעילות מימון				
80,507	43,082	43,895	(6,431)	32,473
גידול (קטיון) במזומנים ושווה מזומנים				
60,223	23,360	25,629	(177)	22,099
יתרת מזומנים ושווה מזומנים לתחילת התקופה				
73,667	73,667	132,616	96,523	136,377
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווה מזומנים				
(1,274)	(826)	222	(145)	(9)
יתרת מזומנים ושווה מזומנים לסוף התקופה				
132,616	96,201	158,467	96,201	158,467

(א) סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2021

ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו ודיבידנדים שהתקבלו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2020	2020	2021	2020	2021	
מבוקר					בלתי מבוקר
					במיליוני ש"ח
10,555	5,862	5,356	3,009	2,609	ריבית שהתקבלה
(2,523)	(1,444)	(819)	(715)	(296)	ריבית ששולמה
23	13	50	1	37	דיבידנדים שהתקבלו
(1,725)	(529)	(1,620)	(315)	(791)	מיסים על הכנסה ששולמו
237	231	85	4	7	מיסים על הכנסה שהתקבלו

נספח א' - פעולות השקעה ומימון שלא במזומן בתקופת הדוח:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021

ביום 1 במרס 2021 סווגה יתרה של כ-750 מיליון ש"ח מתיק אגרות חוב זמינות למכירה לתיק אגרות חוב המוחזקות לפדיון.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020

ליום 31 בדצמבר 2020 נכס זכות שימוש והתחייבויות שהוכרו בגין חכירות תפעוליות חדשות נכללו כפעילות שאינה במזומן.

למידע נוסף ראה [ביאור 1.1](#), [וכיאר 1.16](#), בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020.

עמוד	פירוט הביאורים
100	1 עיקרי המדיניות החשבונאית
103	2 הכנסות והוצאות ריבית
104	א3 הכנסות מימון שאינן מריבית
106	ב3 רווח למניה רגילה
107	4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
112	5 ניירות ערך
127	6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
132	7 פיקדונות הציבור
133	8 זכויות עובדים
139	א9 הון
141	ב9 הלימות הון, מינוף ונזילות
147	10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
149	11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון
161	א12 מגזרי פעילות פיקוחיים
172	ב12 מגזרי פעילות גישת ההנהלה
177	13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
199	14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
202	א15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
205	ב15 פריטים הנמדדים בשווי הוגן
212	ג15 שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
217	ד15 מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3
221	16 נושאים שונים

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח

תמצית הדוחות הכספיים לתקופות ביניים המאוחדים ליום 30 ביוני 2021 ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הכללים החשבונאיים שישמשו בעריכת דוחות לתקופות ביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2020, פרט לאמור בסעיף ב' להלן. דוחות כספיים לתקופות ביניים אלה אינם כוללים את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים, ויש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2020 ולביאורים הנלווים אליהם.

תמצית הדוחות הכספיים לתקופות ביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 12 באוגוסט 2021.

2. שימוש באומדנים

בעת הכנת תמצית הדוחות הכספיים לתקופות ביניים המאוחדים, בהתאם להוראות ולהנחיות כאמור לעיל, נדרש מההנהלה להפעיל שיקול דעת, ולעשות שימוש באומדנים, בהערכות ובהנחות, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות ועל סכומי הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות ומצגים שונים, ניתוחים וסקירות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות, וזאת בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. חוסר הוודאות הנשקף מתנאי הכלכלה ותנאים סביבתיים אחרים עודנו משמעותי ולפיכך אומדנים והערכות עשויים להתעדכן בהתאם להתפתחות בתנאים ובנסיבות ולתמורות בכלכלה.

המדיניות שמיישם הבנק בשימוש בהערכות ובאומדנים הינה ככלל עקבית לזו ששימשה בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2020. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ב. תקני חשבונאות חדשים, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות חדשות של המפקח על הבנקים שישמשו לראשונה

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2021 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

1. עדכונים מצומצמים בדרישות גילוי של תכניות להטבה מוגדרת

באוגוסט 2018 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את עדכון תקינה ASU 2018-14 בדבר "מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של תכניות להטבה מוגדרת". בין עיקרי השינויים: בוטלה הדרישה להצגת אומדן הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנה העוקבת (ראה [ביאור 3.2.2.23 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020](#)); נוספה דרישה למתן הסבר בדבר הסיבות לרווחים או הפסדים מהותיים הקשורים לשינוי במחויבות בגין הטבה מוגדרת במהלך התקופה. בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "שיפור השימושיות של הדוחות לציבור של תאגידים בנקאיים לשנים 2019 ו-2020", המתייחס לעדכון התקינה האמור, הוראות אלה יחולו החל מהדוחות לציבור ליום 1 בינואר 2021, ואילך.

ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. עדכונים מצומצמים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן

באוגוסט 2018 פרסם ה-FASB את עדכון תקינה ASU 2018-13 בדבר "מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן". עדכון התקינה הביא לשינויים מצומצמים ונקודתיים בדרישות הגילוי השונות בדבר מדידת שווי הוגן, כגון מתן גילוי על אופן חישוב הממוצע המשוקלל המתייחס לגילוי עבור מדידות שווי הוגן ברמה 3.

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "שיפור השימושיות של הדוחות לציבור של תאגידים בנקאיים לשנים 2019 ו-2020", המתייחס לעדכון התקינה האמור, הוראות אלה יחולו החל מהדוחות לציבור ליום 1 בינואר 2021, ואילך.

ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

3. עדכונים מסוימים בטיפול החשבונאי במיסים על הכנסה

בדצמבר 2019 פרסם ה-FASB את עדכון תקינה 12-2019 ASU בדבר "פישוט הטיפול החשבונאי במיסים על הכנסה". תכליתו של התיקון הינו הפחתת המורכבות של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב תוך שמירה על שימושיות המידע המסופק למשתמשי הדוחות הכספיים.

בין עיקרי הנושאים שעודכנו: אופן חישוב והקצאת תוצאות המס במקרים בהם יש הפסד מפעילות נמשכת; אופן ההכרה בהתחייבויות מיסים נדחים בגין הפרשים זמניים חייבים במס המתייחסים להשקעות בחברה בת זרה ההופכת לחברה כלולה ולהפך; נוספה דרישה להכרה במס זיכיון (או מס דומה אחר) המבוסס באופן חלקי על הכנסה ראשית כמיסים על הכנסה, ובחלק עודף ככל שרלוונטי - כמיסים שאינם על הכנסה; ואופן ההכרה בהשפעת השינויים בחוקי מס או בשיעורי מס בדוחות כספיים ביניים.

ההוראות מיושמות החל מיום 1 בינואר 2021.

ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

4. הבהרות נקודתיות בנוגע לטיפול החשבונאי במכשירים פיננסיים

בינואר 2020 פרסם ה-FASB את עדכון תקינה 01-2020 ASU בדבר "חסי הגומלין בין נושא 321, נושא 323 ונושא 815 בקודיפיקציה".

העדכון מבהיר כי בעת יישום "חלופת המדידה" תחת נושא 321 בקודיפיקציה, יש להתחשב בעסקאות נצפות אשר גורמות ליישום לראשונה או להפסקת היישום של שיטת השווי המאזני. כלומר, השקעות במכשירים הוניים ימדדו מחדש בשווי ההוגן בסמוך לפני מועד היישום לראשונה או בסמוך לאחר הפסקת יישום שיטת השווי המאזני (עקב השגת השפעה מהותית או איבוד השפעה מהותית, בהתאמה), כאשר השווי ההוגן כאמור יתבסס על העסקה הנצפית שהייתה הגורם לשינוי בשיטת המדידה, ככל שרלוונטי.

כמו כן, העדכון מבהיר כי חוזי אקדמה (forward contracts) או אופציות רכש שנרכשו (purchased call options), שאינם נגזרים, לרכישת מכשירים הוניים, ימדדו בדרך כלל בהתאם לעקרונות השווי ההוגן כאמור בהוראות נושא 321 בקודיפיקציה בטרם מועד הסילוק או המימוש, ללא קשר לטיפול הצפוי בהם בעת הסילוק או המימוש.

ההוראות מיושמות החל מיום 1 בינואר 2021.

ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

5. דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור בעטיו של משבר הקורונה

באפריל 2020 פרסם בנק ישראל מכתב בנושא "אירוע נגיף הקורונה - דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור", הכולל הנחיות חשבונאיות המאפשרות שלא להחשיב פעולות המבוצעות לייצוב לווים באמצעות שינויים בתנאי הלוואות כארגון מחדש של חוב בעייתי, בכפוף לתנאים שנקבעו במכתב.

בהמשך למתווה הנוסף לדחיית תשלומי משכנתאות והלוואות צרכניות ולמתווה הנוסף למתן סיוע לעסקים קטנים וזעירים בפירעון הלוואות (להלן: המתווים המעודכנים) אשר אומצו על ידי המערכת הבנקאית בנובמבר 2020 ובדצמבר 2020 בהתאמה, פרסם הפיקוח על הבנקים בדצמבר 2020 מכתבים אשר עניינם הארכת תחולת ההקלות החשבונאיות שהוזכרו במכתב לעיל גם על מתווים אלה, כך שתאגיד בנקאי רשאי שלא לסווג בארגון מחדש של חוב בעייתי הלוואות הכפופות למתווים כאמור, שלא היו בפיגור של 30 ימים או יותר במועד דחיית התשלומים, שלגביהן בוצעו מיום 1 בינואר 2021 ועד ליום 31 במרס 2021 דחיות תשלומים במסגרת המתווים המעודכנים, גם אם הדחיה המצטברת עולה על 6 חודשים.

הבנק בחר שלא ליישם את ההקלה החשבונאית שתוארה לעיל, ולפיכך פעל ליישום נוהלי הסיווג הרגילים, לרבות בנושא ארגון מחדש של חוב בעייתי.

ג. תקני חשבונאות חדשים, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. רפורמת ריביות הייחוס

בינואר 2021 פרסם ה-FASB את עדכון תקינה 01-2021 ASU בדבר "רפורמת ריביות הייחוס (reference rate reform): תחולה", אשר מרחיב את ההקלות בגין השפעות רפורמת הריביות על הדיווח הכספי שנקבעו בנושא 848 בקודיפיקציה (להלן: העדכון).

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

במרס 2020 פרסם ה-FASB את עדכון תקינה ASU 2020-04 בדבר "רפורמת ריביות הייחוס: הקלות בגין השפעות רפורמת ריביות העוגן על הדיווח הכספי", אשר יצר את נושא 848 בקודיפיקציה, וכלל הקלות והחרגות אפשריות בהתייחס לחוזים, יחסי גידור ועסקאות אחרות המושפעים מרפורמת הריביות בהתמלא תנאים שהוגדרו.

בהתאם לעדכון, הורחבה תחולת נושא 848 בקודיפיקציה כך שתכלול גם מכשירים נגזרים אשר מושפעים מרפורמת ריביות הייחוס, גם אם הנגזרים אינם נושאים ריבית LIBOR או ריבית ייחוס אחרת אשר צפויה להתבטל. הבנק בוחן את יישום ההקלות האפשריות בחוזים הרלוונטיים.

במרס 2021 הכריזה הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה (FCA), באופן רשמי, על הפסקת פרסום כלל ריביות הליבור החל מסוף שנת 2021, למעט ריביות הליבור במטבע דולר שפרסומן יופסק ביוני 2023.

למידע נוסף ראה [ביאור 1.כ.ג.4. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

הבנק ממשיך בהיערכותו להפסקת פרסום ריביות הליבור והשימוש בהן, להלן פירוט יתרות החוזים ברמת הקבוצה, נכון ליום 30 ביוני 2021, המושפעים מריבית הליבור ואשר העסקאות בגינם יימשכו מעבר למועד הפסקת פרסום הליבור*:

<u>30 ביוני 2021</u>	
במיליוני ש"ח	
11,978	הלוואות
949	פיקדונות
3,666	ניירות ערך
72,816	נגזרים (ברוטו) - ערך נקוב

* עסקאות ליבור שימשכו בכל המטבעות - אחרי דצמבר 2021 ובדולר - אחרי יוני 2023.

2. עדכונים בנושא הפרשות להפסדי אשראי - CECL

הוראות המפקח על הבנקים מאמצות את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה ASU 2016-13 וכן עדכונים ותיקונים נוספים הנגזרים מכך. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, וחיזוק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין אופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים. זאת, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

בתוך כך, בדצמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים", במסגרת החוזר נקבעו הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים וזאת על מנת להפחית השפעות בלתי צפויות של יישום הכללים על ההון הפיקוחי. כמו כן, פרסם הפיקוח על הבנקים בפברואר 2021 חוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים", במסגרתו בוטלה בין היתר הדרישה לחישוב הפרשה קבוצתית בשיעור מזערי של 0.35% בגין הלוואות לדיור, בוטלה הדרישה לחישוב הפרשה מזערית לפי שיטת עומק הפיגור, ונוספה דרישה לנכות מהון עצמי רוברד 1 סכומים בגין הלוואות לדיור שמסווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות.

ההוראות החדשות ייושמו מיום 1 בינואר 2022 באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה. בהתאם להוראות המעבר שפרסם הפיקוח על הבנקים, אם כתוצאה מהיישום לראשונה יחול קיטון בהון עצמי רוברד 1 של הבנק, ניתן יהיה להוסיף באופן חלקי בהון עצמי רוברד 1 (כלומר להוסיף חזרה להון עצמי רוברד 1) את הקיטון בהון העצמי רוברד 1 שיירשם במועד היישום לראשונה, וזאת על פני שלוש שנים (תוספת של 75% בשנת היישום לראשונה, עם קיטון של 25% מדי שנה, עד לתוספת של 0% ב-1 בינואר של שנת היישום הרביעית).

הבנק ממשיך לבחון את השפעת יישום ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים ולהיערך ליישום הכללים החדשים, ולפיכך לא ניתן לאמוד בשלב זה באופן מהימן את השפעתם הצפויה. ההשפעה עשויה להיות תלויה במצב הכלכלה, בתחזיות העתידיות ובתמהיל התיק במועד היישום לראשונה. היערכות הבנק בעיצומה, וכוללת מיפוי של הדרישות, קביעת מתודולוגיות לחישוב אומדן ההפרשה להפסדי אשראי ובחינת השינויים הנדרשים על מנת להתאים את השיטות להערכת הפסדי האשראי ויישום הוראות הגילוי. למרות ששיטות המדידה צפויות להתעדכן, הכללים החדשים אינם משנים את סיכון האשראי הגלום בתיק האשראי של הבנק.

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2020	2021	2020	2021
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח			
א. הכנסות ריבית^(א)			
4,412	5,252	2,194	2,904
מאשראי לציבור			
14	12	6	8
מאשראי לממשלה			
51	54	19	28
מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים			
49	32	16	15
מפיקדונות בבנקים			
4	3	-	2
מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
561	485	263	269
מאגרות חוב ^(ב)			
5,091	5,838	2,498	3,226
סך הכל הכנסות ריבית			
ב. הוצאות ריבית			
(620)	(453)	(267)	(278)
על פיקדונות הציבור			
(1)	(1)	-	-
על פיקדונות הממשלה			
(8)	(2)	(2)	(1)
על פיקדונות מבנקים			
(1)	(5)	(1)	(3)
על פיקדונות מבנק ישראל			
(8)	(1)	(4)	(1)
על ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר			
(163)	(254)	(103)	(169)
על אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים			
(801)	(716)	(377)	(452)
סך הכל הוצאות ריבית			
4,290	5,122	2,121	2,774
סך הכנסות ריבית, נטו			
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית^(ג)			
(19)	(24)	(11)	(12)
הוצאות ריבית			
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב			
90	82	49	42
מוחזקות לפדיון			
455	385	208	213
זמינות למכירה			
16	18	6	14
למסחר			
561	485	263	269
סך הכל כולל בהכנסות ריבית			

(א) כולל השפעת יחסי גידור.

(ב) כולל ריבית בגין אגרות חוב מגובות משכנתאות (MBS) בסך 54 מיליון ש"ח ובסך 111 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (22 מיליון ש"ח ו-80 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020).

(ג) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב.

ביאור צא - הכנסות מימון שאינן מריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2020	2021	2020	2021
בלתי מבוקר במיליוני ש"ח			
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים^(א)			
138	509	(604)	(584) ^(ב)
138	509	(604)	(584)
א.2. מהשקעה באגרות חוב			
255	137	88	63
(2)	(20)	(2)	(11)
(33)	-	-	-
220	117	86	52
(451)	(298)	818	694
א.3. הפרשי שער, נטו			
א.4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות			
33	299	10	191
(35)	-	(8)	-
(34)	(20)	(6)	(6)
7	12	1	5
(53)	349	127	258
(2)	-	-	-
(84)	640	124	448
(177)	968	424	610
ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
137	108	163	18
67	(8)	99	-
3	-	4	(1)
207	100	266	17
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר, לפי חשיפת סיכון			
(142)	47	110	13
336	30	121	(8)
9	18	33	9
4	5	2	3
207	100	266	17
30	1,068	690	627

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

ביאור 3א - הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

- (א) למעט השפעת יחסי גידור.
- (ב) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (ג) מזה חלק הרווחים בסך 2 מיליון ש"ח ובסך 6 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021, הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן (רווחים בסך 44 מיליון ש"ח ובסך 52 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020).
- (ד) לא היו רווחים או הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בשלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 ובשלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020.
- (ה) להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה [ביאור 2](#).
- (ו) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות למסחר.
- (ז) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.
- (ח) למידע נוסף ראה [ביאור 16](#).

ביאור צב - רווח למניה רגילה

א. רווח בסיסי למניה

חישוב הרווח הבסיסי למניה מתבסס על הרווח (הפסד) המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הבנק מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור, באופן הבא:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2020	2021	2020	2021
בלתי מבוקר			
רווח בסיסי			
462	3,007	694	1,667
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק (במיליוני ש"ח)			
ממוצע משוקלל של מספר המניות (באלפי מניות)			
1,466,191	1,452,896	1,453,553	1,452,896
יתרה לתחילת התקופה ^(א)			
133	-	-	-
השפעה משוקללת של יחידות PSU ו-RSU שמומשו והנפקת מניות			
(7,644)	-	(646)	-
השפעה משוקללת בגין רכישה עצמית של מניות			
1,458,680	1,452,896	1,452,907	1,452,896
ממוצע משוקלל של מספר המניות			
0.32	2.07	0.48	1.15
רווח בסיסי למניה (בשקלים חדשים)			

(א) יתרה לתחילת התקופה בניכוי רכישה עצמית של מניות עד ליום 31 בדצמבר 2019 ו-2020.

ב. רווח מדולל למניה

חישוב הרווח המדולל למניה של הבנק מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור, לאחר התאמה בגין כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות, באופן הבא:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2020	2021	2020	2021
בלתי מבוקר			
רווח מדולל			
462	3,007	694	1,667
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק (במיליוני ש"ח)			
ממוצע משוקלל של מספר המניות (באלפי מניות)			
1,458,680	1,452,896	1,452,907	1,452,896
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי למניה			
60	-	-	-
השפעה משוקללת של יחידות PSU ו-RSU שטרם מומשו			
1,458,740	1,452,896	1,452,907	1,452,896
ממוצע משוקלל של מספר המניות כדיולל מלא			
0.32	2.07	0.48	1.15
רווח מדולל למניה (בשקלים חדשים)			

ג. הון המניות

ליום 30 ביוני 2021 הון המניות המונפק והנפרע בניכוי תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק במהלך השנים 2018-2020 הינו 1,452,896,006 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. (ליום 30 ביוני 2020 הון המניות המונפק והנפרע בניכוי תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק במהלך השנים 2018-2020 הינו 1,452,896,006 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג.).

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 ו-2020 (בלתי מבוקר)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
רווח (הפסד) כולל אחר	רווח (הפסד) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים ⁽¹⁾	המאזני השווי השותף	גידורי תזרים מזומנים	נטו בגין (הפסדים), רווחים	התאמות מתרגום ⁽²⁾ נטו לאחר השפעת גידורים ⁽²⁾
(1,904)	(18)	(1,922)	(1,988)	(16)	29	(155)	208
(780)	(10)	(790)	(1,566)	3	3	(39)	809
(2,684)	(28)	(2,712)	(3,554)	(13)	32	(194)	1,017
(2,678)	(68)	(2,746)	(3,310)	(21)	2	(244)	827
63	(4)	59	70	(2)	10	(31)	12
(2,615)	(72)	(2,687)	(3,240)	(23)	12	(275)	839

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 ו-2020 (בלתי מבוקר)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
רווח (הפסד) כולל אחר	רווח (הפסד) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים ⁽¹⁾	המאזני השווי השותף	גידורי תזרים מזומנים	נטו בגין (הפסדים), רווחים	התאמות מתרגום ⁽²⁾ נטו לאחר השפעת גידורים ⁽²⁾
(3,495)	(43)	(3,538)	(3,948)	(13)	(2)	(199)	624
811	15	826	394	-	34	5	393
(2,684)	(28)	(2,712)	(3,554)	(13)	32	(194)	1,017
(2,792)	(64)	(2,856)	(3,734)	(16)	26	(295)	1,163
177	(8)	169	494	(7)	(14)	20	(324)
(2,615)	(72)	(2,687)	(3,240)	(23)	12	(275)	839

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס (המשך)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
רווח (הפסד) כולל אחר		חלק הבנק ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות מוחזקות		רווחים (הפסדים), נטו בגין גידורי תזרים מזומנים		התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
(3,495)	(43)	(3,538)	(3,948)	(13)	(2)	(199)	624
703	(21)	682	214	(3)	28	(96)	539
(2,792)	(64)	(2,856)	(3,734)	(16)	26	(295)	1,163

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמתבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(ב) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ג) ההתאמות בגין הטבות לעובדים הינן נטו מההתאמות בגין נכסי תכנית.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)					
2020			2021		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
במיליוני ש"ח					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:					
70	(24)	46	1,315	(449)	866
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(52)	18	(34)	(86)	29	(57)
רווחים (רווחים) הפסדים בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)					
18	(6)	12	1,229	(420)	809
שינוי נטו במהלך התקופה התאמות מתרגום^(ב):					
(62)	-	(62)	(79)	-	(79)
התאמות מתרגום דוחות כספיים גידורים ^(ג)					
47	(16)	31	60	(20)	40
שינוי נטו במהלך התקופה					
15	(5)	10	7	(4)	3
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים					
(2)	-	(2)	5	(2)	3
חלק הבנק ברווח כולל אחר של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני הטבות לעובדים ^(ד)					
(13)	5	(8)	(2,445)	831	(1,614)
רווח (הפסד) רווח אקטוארי נטו					
118	(40)	78	73	(25)	48
רווח (הפסד) רווחים (רווחים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(ה)					
105	(35)	70	(2,372)	806	(1,566)
שינוי נטו במהלך התקופה					
121	(62)	59	(1,150)	360	(790)
סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי (הפסד) רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
(1)	(3)	(4)	(9)	(1)	(10)
סך כל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי (הפסד) רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
122	(59)	63	(1,141)	361	(780)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

(א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3.א](#).
 (ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
 (ד) ההתאמות בגין הטבות לעובדים הינן נטו מההתאמות בגין נכסי תכנית.
 (ה) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות. פירוט נוסף ראה [בביאור 8](#).

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)					
2021			2020		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
במיליוני ש"ח					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:					
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(375)	128	(247)	817	(279)	538
(רווחים) הפסדים נטו בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)					
(117)	40	(77)	(220)	75	(145)
שינוי נטו במהלך התקופה					
(492)	168	(324)	597	(204)	393
התאמות מתרגום ^(ב) :					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
37	-	37	10	-	10
גידורים ^(א)					
(26)	9	(17)	(8)	3	(5)
שינוי נטו במהלך התקופה					
11	9	20	2	3	5
(הפסדים) רווחים נטו בגין גידור תזרים מזומנים					
(21)	7	(14)	52	(18)	34
חלק הבנק ברווח כולל אחר של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני הטבות לעובדים ^(ד) :					
(8)	1	(7)	1	(1)	-
רווח (הפסד) אקטוארי נטו					
497	(169)	328	383	(130)	253
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(ה)					
252	(86)	166	214	(73)	141
שינוי נטו במהלך התקופה					
749	(255)	494	597	(203)	394
סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה					
239	(70)	169	1,249	(423)	826
בניכוי השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
(15)	7	(8)	22	(7)	15
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
254	(77)	177	1,227	(416)	811

- (א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3א](#).
- (ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמתבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
- (ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
- (ד) ההתאמות בגין הטבות לעובדים הינן נטו מההתאמות בגין נכסי תכנית.
- (ה) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות. פירוט נוסף ראה [בביאור 8](#).

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	במיליוני ש"ח
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:			
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:			
רווחים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	1,191	(404)	787
רווחים נטו בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)	(377)	129	(248)
שינוי נטו במהלך השנה	814	(275)	539
התאמות מתרגום^(ב):			
התאמות מתרגום דוחות כספיים	(193)	-	(193)
גידורים ^(ג)	147	(50)	97
שינוי נטו במהלך השנה	(46)	(50)	(96)
רווחים נטו בגין גידור תזרים מזומנים	43	(15)	28
חלק הבנק בהפסד כולל אחר של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	(5)	2	(3)
הטבות לעובדים^(ד):			
הפסד אקטוארי נטו	(134)	39	(95)
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(ה)	470	(161)	309
שינוי נטו במהלך השנה	336	(122)	214
סך הכל שינוי נטו במהלך השנה	1,142	(460)	682
בניכוי השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
סך הכל השינוי נטו במהלך השנה	(17)	(4)	(21)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק			
סך הכל השינוי נטו במהלך השנה	1,159	(456)	703

(א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3א](#).

(ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ד) ההתאמות בגין הטבות לעובדים הינן נטו מההתאמות בגין נכסי תכנית.

(ה) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות. פירוט נוסף ראה [ביאור 8](#).

ביאור 5 - ניירות ערך

ליום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר) ^(א)					
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן במיליוני ש"ח	
	שווי הוגן ^(א)				
1. אגרות חוב מוחזקות לפדיון:					
	4,490	(5)	400	4,095	של ממשלת ישראל
	2,515	(35)	25	2,525	מגובי משכנתאות (MBS)
	1,845	(42)	72	1,815	של אחרים זרים
	8,850	(82)	497	8,435	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון
ליום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר) ^(א)					
	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת	הערך במאזן במיליוני ש"ח	
	שווי הוגן ^(א)	הפסדים	רווחים		
2. אגרות חוב זמינות למכירה:					
	31,957	(26)	926	31,057	של ממשלת ישראל
	20,904	(68)	64	20,908	של ממשלות זרות
	70	-	5	65	של מוסדות פיננסיים בישראל
	9,274	(3)	212	9,065	של מוסדות פיננסיים זרים
	7,833	(50)	53	7,830	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
	265	-	17	248	של אחרים בישראל
	5,257	(23)	235	5,045	של אחרים זרים
	75,560	(170) ^(א)	1,512 ^(א)	74,218	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה^(א)

ראה הערות [בעמוד 117](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
3. השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר:					
מניות וקרנות	4,819	572	(33)	4,819	
מזה: מניות וקרנות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין ^(ב)	1,788			1,788	
סך כל מניות וקרנות שאינן למסחר	4,819	572^(ג)	(33)^(ד)	4,819	
סך כל ניירות ערך שאינם למסחר	88,814	2,581	(285)	89,229	
ליום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
4. ניירות ערך למסחר - אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל	2,228	3	(3)	2,228	
של ממשלות זרות	3	-	-	3	
של מוסדות פיננסיים בישראל	131	2	-	131	
של מוסדות פיננסיים זרים	81	4	-	81	
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	69	1	(3)	69	
של אחרים בישראל	83	2	-	83	
של אחרים זרים	41	2	-	41	
סך הכל אגרות חוב	2,628	14	(6)	2,636	
מניות וקרנות	23	1	-	24	
סך הכל ניירות ערך למסחר	2,651	15^(ג)	(6)^(ד)	2,660	
סך הכל ניירות ערך	89,584	2,596	(291)	91,889	

ראה הערות [בעמוד 117](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן במיליוני ש"ח	
	שווי הוגן ^(א)				
1. אגרות חוב מוחזקות לפדיון:					
	4,620	-	610	4,010	של ממשלת ישראל
	2,362	(2)	56	2,308	מגובי משכנתאות (MBS)
	1,003	(1)	57	947	של אחרים זרים
	7,985	(3)	723	7,265	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון

ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת	הערך במאזן במיליוני ש"ח	
	הפסדים	רווחים			
	שווי הוגן ^(א)				
2. אגרות חוב זמינות למכירה:					
	36,234	(5)	1,237	35,002	של ממשלת ישראל
	19,157	(14)	167	19,004	של ממשלות זרות
	67	-	2	65	של מוסדות פיננסיים בישראל
	9,488	(19)	228	9,279	של מוסדות פיננסיים זרים
	7,604	(37)	128	7,513	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
	199	(4)	4	199	של אחרים בישראל
	5,746	(3)	379	5,370	של אחרים זרים
	78,495	^(ב) (82)	^(ב) 2,145	76,432	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה^(א)

ראה הערות [בעמוד 117](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
במיליוני ש"ח					
3. השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר:					
מניות וקרנות	3,773	119	(104)	3,773	
מזה: מניות וקרנות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין ^(ב)	1,395			1,395	
סך כל מניות וקרנות שאינן למסחר	3,773	119^(ד)	(104)^(ד)	3,773	
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר					
	89,533	2,987	(189)	90,253	
ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
במיליוני ש"ח					
4. ניירות ערך למסחר - אגרות חוב					
של ממשלת ישראל	7,904	24	(4)	7,924	
של ממשלות זרות	217	45	-	262	
של מוסדות פיננסיים בישראל	524	4	(1)	527	
של מוסדות פיננסיים זרים	170	2	(9)	163	
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	129	-	(5)	124	
של אחרים בישראל	55	1	(7)	49	
של אחרים זרים	71	1	(1)	71	
סך הכל אגרות חוב	9,070	77	(27)	9,120	
מניות וקרנות	18	1	-	19	
סך הכל ניירות ערך למסחר	9,088	78^(ד)	(27)^(ד)	9,139	
סך הכל ניירות ערך^(ה)	98,672	3,065	(216)	99,392	

ראה הערות [בעמוד 117](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
1. אגרות חוב מוחזקות לפדיון: אגרות חוב -					
3,919	3,919	557	(1)	4,475	של ממשלת ישראל
2,265	2,265	40	(8)	2,297	מגובי משכנתאות (MBS)
818	818	68	-	886	של אחרים זרים
7,002	7,002	665	(9)	7,658	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון
ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת	רווחים (הפסד) כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן ^(א)	
2. אגרות חוב זמינות למכירה:					
34,821	33,592	1,233	(4)	34,821	של ממשלת ישראל
19,893	19,794	112	(13)	19,893	של ממשלות זרות
69	64	5	-	69	של מוסדות פיננסיים בישראל
8,861	8,590	271	-	8,861	של מוסדות פיננסיים זרים
6,996	6,932	87	(23)	6,996	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
220	209	11	-	220	של אחרים בישראל
6,067	5,684	387	(4)	6,067	של אחרים זרים
76,927	74,865	2,106 ^(א)	(44) ^(א)	76,927	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה^(ב)
ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
3. השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר:					
4,335	4,148	230	(43)	4,335	מניות וקרנות
1,566	1,566			1,566	מזה: מניות וקרנות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין ^(ב)
4,335	4,148	230 ^(א)	(43) ^(א)	4,335	סך כל מניות וקרנות שאינן למסחר
88,264	86,015	3,001	(96)	88,920	סך כל ניירות הערך שאינם למסחר

ראה הערות [בעמוד 117](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
4. ניירות ערך למסחר - אגרות חוב					
של ממשלת ישראל	3,144	9	-	3,144	
של ממשלות זרות	223	31	-	223	
של מוסדות פיננסיים בישראל	323	4	-	323	
של מוסדות פיננסיים זרים	98	3	(1)	98	
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	80	-	(5)	80	
של אחרים בישראל	58	2	-	58	
של אחרים זרים	46	3	-	46	
סך הכל אגרות חוב	3,972	52	(6)	3,972	
מניות וקרנות	61	7	(1)	61	
סך הכל ניירות ערך למסחר	4,033	59^(ב)	(7)^(ג)	4,033	
סך הכל ניירות ערך	92,297	3,060	(103)	92,953	

הערות:

- (א) נתוני שווי הוגן מבוססים לרוב על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (ב) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- (ג) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת רווח כולל אחר למעט ניירות ערך שיועדו כמגודרים בגידור שווי הוגן.
- (ד) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- (ה) כולל אג"ח פגומות צוברות ריבית ליום 30 ביוני 2020 בסך 4 מיליון ש"ח.
- (ו) סך של 9.8 מיליארד ש"ח מתוך סך הכל ניירות ערך במט"ח הינם Super-nationals, Sovereign and Agencies (SSA) (30 ביוני 2020 - 9.6 מיליארד ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 9.0 מיליארד ש"ח).
- (ז) ביום 1 במרס 2021 סווגה חברת הבת בארה"ב יתרה של כ-750 מיליון ש"ח (כ-225 מיליון דולר) מתיק אגרות חוב זמינות למכירה לתיק אגרות חוב מוחזקות לפדיון.

הערות כלליות:

ניירות ערך שהושאלו הסתכמו בסך 36 מיליון ש"ח (30 ביוני 2020 - 7 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 95 מיליון ש"ח) מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.

ניירות ערך ששוועדו הסתכמו בסך 17,989 מיליון ש"ח (30 ביוני 2020 - 7,020 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 14,419 מיליון ש"ח). לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות ובקרנות נאמנות ראה [ביאורים 2 ו-3א](#).

ההבחנה בין אג"ח של ישראל ובין אג"ח של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין עלות מופחתת והפסדים שטרם הוכרו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב מוחזקות לפדיון הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם הוכרו

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%- ^(ד) 35%	0- ^(ג) 20%	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%- ^(ד) 35%	0- ^(ג) 20%	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	5	-	-	5	181	של ממשלת ישראל
6	-	-	6	85	29	-	-	29	1,272	מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	42	-	-	42	956	של אחרים זרים
6	-	-	6	85	76	-	-	76	2,409	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון
30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%- ^(ד) 35%	0- ^(ג) 20%	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%- ^(ד) 35%	0- ^(ג) 20%	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	של ממשלת ישראל
1	-	-	1	126	1	-	-	1	123	מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	1	-	-	1	195	של אחרים זרים
1	-	-	1	126	2	-	-	2	318	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
 (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
 (ג) השקעות שההפסד שטרם מומש בניגון מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ד) השקעות שההפסד שטרם מומש בניגון מהווה מעל 20% ועד 35% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ה) השקעות שההפסד שטרם מומש בניגון מהווה מעל 35% מהעלות המופחתת שלהן.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין עלות מופחתת והפסדים שטרם הוכרו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב מוחזקות לפדיון הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם הוכר (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	1	-	-	1	31	של ממשלת ישראל
3	-	-	3	117	5	-	-	5	252	מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	-	-	-	- ^(ז)	273	של אחרים זרים
3	-	-	3	117	6	-	-	6	556	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון

פירוט נוסף בגין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם מומשו ^(ו)					הפסדים שטרם מומשו ^(ו)					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	26	-	-	26	1,224	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	68	-	-	68	7,042	של ממשלות זרות
-	-	-	-	-	3	-	-	3	879	של מוסדות פיננסיים זרים
10	-	-	10	903	40	-	-	40	2,845	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	של אחרים בישראל
-	-	-	-	-	23	-	-	23	1,258	של אחרים זרים
10	-	-	10	903	160	-	-	160	13,248	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
- (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
- (ג) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ד) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 35% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ה) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 35% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ו) סכומים שנוקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.
- (ז) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש (המשך)

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם מומשו ^(ד)					הפסדים שטרם מומשו ^(ד)					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ה)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ה)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	5	-	-	5	1,386	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	14	-	-	14	3,777	של ממשלות זרות
-	-	-	- ^(ז)	1,041	19	-	-	19	689	של מוסדות פיננסיים זרים
17	-	-	17	1,756	20	-	-	20	890	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
1	-	-	1	25	3	-	-	3	33	של אחרים בישראל
-	-	-	- ^(ז)	9	3	-	-	3	139	של אחרים זרים
18	-	-	18	2,831	64	-	-	64	6,914	סך כל אגרות חוב זמינות למכירה

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם מומשו ^(ד)					הפסדים שטרם מומשו ^(ד)					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ה)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ה)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	4	-	-	4	1,490	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	13	-	-	13	4,073	של ממשלות זרות
-	-	-	-	-	-	-	-	- ^(ז)	363	של מוסדות פיננסיים זרים
13	-	-	13	1,018	10	-	-	10	926	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	-	-	-	- ^(ז)	5	של אחרים בישראל
-	-	-	-	-	4	-	-	4	568	של אחרים זרים
13	-	-	13	1,018	31	-	-	31	7,425	סך כל אגרות חוב זמינות למכירה

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
 (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
 (ג) השקעות שהפסד שטרם מומש בנין מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ד) השקעות שהפסד שטרם מומש בנין מהווה מעל 20% ועד 35% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ה) השקעות שהפסד שטרם מומש בנין מהווה מעל 35% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ו) סכומים שנוקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.
 (ז) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים הנמצאות בפוזיציית הפסד שטרם מומש

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח						
	1,725	(2)	32	(18)	1,693	אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)
	794	(1)	66	(20)	728	אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-I REMIC, CMO)
	1,229	(7)	805	(2)	424	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)
סך הכל	3,748	(10)	903	(40)	2,845	

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח						
	134	(1)	53	(ב)	81	אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)
	980	(2)	793	(3)	187	אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-I REMIC, CMO)
	1,532	(14)	910	(17)	622	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)
סך הכל	2,646	(17)	1,756	(20)	890	

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח						
	148	(1)	40	(1)	108	אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)
	653	(2)	77	(7)	576	אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-I REMIC, CMO)
	1,143	(10)	901	(2)	242	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)
סך הכל	1,944	(13)	1,018	(10)	926	

(א) סכומים שנוקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.
 (ב) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו	הפסדים שטרם הוכרו	שווי הוגן
לשווי הוגן	לשווי הוגן	לשווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב לפדיון מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,407	25	(25)	2,407
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
1,390	15	(17)	1,392
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
1,017	10	(8)	1,015
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
108	-	(10)	118
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או בערבותם GNMA או			
108	-	(10)	118
2,515	25	(35)	2,525
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
2,515	25	(35)	2,525
סך הכל אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות			
30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו	הפסדים שטרם הוכרו	שווי הוגן
לשווי הוגן	לשווי הוגן	לשווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב לפדיון מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,300	56	(2)	2,246
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
1,462	32	(2)	1,432
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
838	24	-	814
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
62	-	-	62
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או בערבותם GNMA או			
62	-	-	62
2,362	56	(2)	2,308
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
2,362	56	(2)	2,308
סך הכל אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות			

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב לפדיון מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,102	40	(4)	2,138
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
1,114	19	(4)	1,129
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
988	21	-	1,009
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
163	-	(4)	159
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או בערבותם GNMA או			
163	-	(4)	159
2,265	40	(8)	2,297
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
2,265	40	(8)	2,297
סך הכל אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות			

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
3,167	17	(20)	3,164
מזה: אגרות חוב שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
1,079	3	(9)	1,073
אגרות חוב שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
2,088	14	(11)	2,091
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
2,204	26	(21)	2,209
מזה: אגרות חוב שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או בערבותם GNMA או			
1,883	19	(21)	1,881
5,371	43	(41)	5,373
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
2,459	10	(9)	2,460
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
1,801	9	(2)	1,808
אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
301	-	(6)	295
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
7,830	53	(50)	7,833

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת במיליוני ש"ח	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)		שווי הוגן
	רווחים	הפסדים	
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,988	64	(1)	3,051
806	16	-	822
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
2,182	48	(1)	2,229
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
2,607	57	(5)	2,659
2,230	49	(3)	2,276
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
5,595	121	(6)	5,710
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
1,918	7	(31)	1,894
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
1,447	7	(28)	1,426
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
379	-	(2)	377
אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
7,513	128	(37)	7,604
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
עלות מופחתת במיליוני ש"ח	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)		שווי הוגן
	רווחים	הפסדים	
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,513	36	(2)	2,547
735	9	(1)	743
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
1,778	27	(1)	1,804
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
2,494	41	(9)	2,526
2,159	33	(8)	2,184
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
5,007	77	(11)	5,073
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
1,925	10	(12)	1,923
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
1,509	9	(5)	1,513
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
330	-	(7)	323
אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
6,932	87	(23)	6,996
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
2	-	-	2
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2	-	-	2
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
34	(2)	-	32
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
33	(2)	-	31
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, GNMA או בערבותם			
36	(2)	-	34
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
35	(1)	1	35
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
71	(3)	1	69
סך הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
3	-	-	3
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
3	-	-	3
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
38	(2)	-	36
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
-	-	-	-
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, GNMA או בערבותם			
41	(2)	-	39
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
88	(3)	-	85
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
129	(5)	-	124
סך הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לדוח רווח והפסד.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2	-	-	2
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
2	-	-	2
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
37	-	(3)	34
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
36	-	(3)	33
39	-	(3)	36
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
46	-	(2)	44
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
85	-	(5)	80
סך הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לדוח רווח והפסד.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	ד"ר	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
155,164	-	872	156,036	13,577	169,613
שנבדקו על בסיס פרטני					
41,618	96,496	26,150	164,264	2,489	166,753
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
505 ^(ב)	96,393	-	96,898	-	96,898
מזה: לפי עומק פיגור					
196,782	96,496	27,022	320,300	16,066	336,366
סך הכל חובות^(א)					
מזה ² :					
2,176	-	341	2,517	-	2,517
חובות בארגון מחדש					
978	20	18	1,016	8	1,024
חובות פגומים אחרים					
3,154	20	359	3,533	8	3,541
סך הכל חובות פגומים					
56	666	38	760	-	760
חובות בפיגור 90 ימים או יותר					
3,110	1	248	3,359	-	3,359
חובות בעייתיים אחרים					
6,320	687	645	7,652	8	7,660
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
3,060	-	246	3,306	2	3,308
שנבדקו על בסיס פרטני					
641	605	515	1,761	-	1,761
שנבדקו על בסיס קבוצתי ³					
- ^(ג)	603 ^(ב)	-	603	-	603
מזה: לפי עומק פיגור					
3,701	605	761	5,067	2	5,069
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי⁴					
894	6	230	1,130	- ^(ד)	1,130
מזה: בגין חובות פגומים					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 452 מיליון ש"ח.

(ג) כולל יתרת הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

(ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)						
אשראי לציבור						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):						
134,956	26	748	135,730	13,566 ^(ה)	149,296	שנבדקו על בסיס פרטני
42,613	86,806	25,828	155,247	287	155,534	שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹
736 ^(א)	86,642	-	87,378	-	87,378	¹ מזה: לפי עומק פיגור
177,569	86,832	26,576	290,977	13,853	304,830	סך הכל חובות^(א)
מזה²:						
879	-	288	1,167	-	1,167	חובות בארגון מחדש
1,322	26	44	1,392	29	1,421	חובות פגומים אחרים
2,201	26	332	2,559	29	2,588	סך הכל חובות פגומים
185	879	70	1,134	-	1,134	חובות בפיגור של 90 ימים או יותר
2,352	-	256	2,608	-	2,608	חובות בעייתיים אחרים
4,738	905	658	6,301	29	6,330	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):						
2,551	-	211	2,762	3	2,765	שנבדקו על בסיס פרטני
691	603	577	1,871	-	1,871	שנבדקו על בסיס קבוצתי ³
- ^(ה)	602 ^(ב)	-	602	-	602	³ מזה: לפי עומק פיגור
3,242	603	788	4,633	3	4,636	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי⁴
487	-	198	685	-	685	⁴ מזה: בגין חובות פגומים

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 362 מיליון ש"ח.

(ג) כולל יתרת הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

(ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

(ה) סווג מחדש.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
143,317	24	786	144,127	10,879	155,006
שנבדקו על בסיס פרטני					
40,741	90,365	25,398	156,504	158	156,662
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
624 ^(א)	90,237	-	90,861	-	90,861
מזה: לפי עומק פיגור					
184,058	90,389	26,184	300,631	11,037	311,668
סך הכל חובות^(א)					
מזה: ²					
2,324	-	317	2,641	-	2,641
חובות בארגון מחדש					
1,308	50	20	1,378	15	1,393
חובות פגומים אחרים					
3,632	50	337	4,019	15	4,034
סך הכל חובות פגומים					
56	720	38	814	-	814
חובות בפיגור של 90 ימים או יותר					
3,525	2	266	3,793	-	3,793
חובות בעייתיים אחרים					
7,213	772	641	8,626	15	8,641
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
3,135 ^(ה)	1	228	3,364	3	3,367
שנבדקו על בסיס פרטני					
747 ^(ה)	635	544	1,926	-	1,926
שנבדקו על בסיס קבוצתי ³					
- ^(ה)	634 ^(ב)	-	634	-	634
מזה: לפי עומק פיגור					
3,882	636	772	5,290	3	5,293
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי⁴					
911 ^(ה)	7	212	1,130	- ^(ד)	1,130
מזה: בגין חובות פגומים					

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 460 מיליון ש"ח.
- (ג) כולל יתרת הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.
- (ה) סווג מחדש.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
4,241	614	776	5,631	3	5,634
(153)	(8)	4	(157)	(1)	(158)
(136)	(1)	(68)	(205)	-	(205)
150	-	65	215	-	215
14	(1)	(3)	10	-	10
(5)	-	-	(5)	-	(5)
4,097	605	777	5,479	2	5,481
396	-	16	412	-	412
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
מחיקות חשבונאיות					
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
4,284	636	792	5,712	3	5,715
(333)	(27)	(9)	(369)	(1)	(370)
(250)	(4)	(142)	(396)	-	(396)
391	-	136	527	-	527
141	(4)	(6)	131	-	131
5	-	-	5	-	5
4,097	605	777	5,479	2	5,481
396	-	16	412	-	412
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
הכנסות בגין הפסדי אשראי					
מחיקות חשבונאיות					
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות נטו					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,590	467	657	3,714	2	3,716
1,354	138	242	1,734	1	1,735
(453)	(2)	(213)	(668)	-	(668)
161	-	122	283	-	283
(292)	(2)	(91)	(385)	-	(385)
(1)	-	-	(1)	-	(1)
3,651	603	808	5,062	3	5,065
409	-	20	429	-	429
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

ביאור 7 - פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר	30 ביוני		
2020	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח	
בישראל			
לפי דרישה			
116,042	100,593	134,951	אינם נושאים ריבית
176,276	158,475	189,760	נושאים ריבית
292,318	259,068	324,711	סך הכל לפי דרישה
132,325	133,799	135,944	לזמן קצוב
424,643	392,867	460,655	סך כל פיקדונות בישראל ¹
מחוץ לישראל			
לפי דרישה			
11,363	10,791	14,407	אינם נושאים ריבית
6,713	6,792	7,915	נושאים ריבית
18,076	17,583	22,322	סך הכל לפי דרישה
4,312	6,506	4,105	לזמן קצוב
22,388	24,089	26,427	סך כל פיקדונות מחוץ לישראל
447,031	416,956	487,082	סך כל פיקדונות הציבור
¹ מזה:			
147,228	143,591	147,683	פיקדונות של אנשים פרטיים
80,499	74,774	94,099	פיקדונות של גופים מוסדיים
196,916	174,502	218,873	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר	30 ביוני		
2020	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח	תקרת הפיקדון במיליוני ש"ח
117,472	111,908	122,290	עד 1
108,612	105,730	110,973	מעל 1 ועד 10
77,759	75,521	83,024	מעל 10 ועד 100
54,650	43,930	60,451	מעל 100 ועד 500
88,538	79,867	110,344	מעל 500
447,031	416,956	487,082	סך הכל

ביאור 8 - זכויות עובדים

א. הרכב ההטבות

1. הטבות לעובדים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	
2020	2020	2021
מבוקר		בלתי מבוקר
		במיליוני ש"ח
הטבות לאחר פרישה - פנסיה ופיצויים		
20,491	19,551	20,353
8,945	7,856	9,453
11,546	11,695	10,900
חופשת יובל צבורה		
36	36	35
-	-	-
36	36	35
הטבות אחרות		
639	591	660
-	-	-
639	591	660
סך הכל¹		
12,221	12,322	11,595
84	84	60

2. תכנית הטבה מוגדרת

א. מחויבות ומצב המימון

1. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2020	2020	2021	2020	2021
מבוקר		בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
20,470	20,470	20,491	16,751	20,174
175	79	98	34	49
573	295	278	163	144
33	17	16	8	8
555	(456)	(145)	2,822	182
(19)	(9)	10	(10)	(7)
(1,296)	(845)	(395)	(217)	(197)
20,491	19,551	20,353	19,551	20,353
18,817	18,099	18,922	18,099	18,922

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת (המשך)

א. מחויבות ומצב המימון (המשך)

2. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2020	2020	2021	2020	2021	
מבוקר			בלתי מבוקר		
			במיליוני ש"ח		
7,614	7,614	8,945	7,448	9,179	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת התקופה
743	20	549	443	267	תשואה בפועל על נכסי תכנית
1,272	655	165	22	122	הפקדות לתכנית על ידי הבנק
33	17	16	8	8	הפקדות משתפי תכנית
(31)	(11)	10	(11)	(8)	שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
(732)	(485)	(232)	(100)	(115)	הטבות ששולמו
46	46	-	46	-	אחר
8,945	7,856	9,453	7,856	9,453	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף תקופת הדיווח
11,546	11,695	10,900	11,695	10,900	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופת הדיווח

3. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2020	2020	2021	
מבוקר		בלתי מבוקר	
		במיליוני ש"ח	
11,546	11,695	10,900	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
11,546	11,695	10,900	התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופת הדיווח

4. סכומים שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2020	2020	2021	
מבוקר		בלתי מבוקר	
		במיליוני ש"ח	
5,564	5,347	4,822	הפסד אקטוארי, נטו
5,564	5,347	4,822	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת (המשך)

ב. הוצאה לתקופה

1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2020	2021	
2020	2020	2021	2020	2021	בלתי מבוקר
מבוקר					
במיליוני ש"ח					
175	79	98	34	49	עלות שירות
573	295	278	163	144	עלות ריבית
(365)	(170)	(200)	(81)	(101)	תשואה חזויה על נכסי התכנית
470	210	249	71	118	הפחתה של סכומים שלא הוכרו - הפסד אקטוארי נטו
853	414	425	187	210	סך עלות ההטבה, נטו
181	94	92	46	47	סך הוצאה בגין תכנית פנסיה להפקדה מוגדרת
1,034	508	517	233	257	סך הוצאות שנכללו ברווח והפסד

2. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2020	2021	
2020	2020	2021	2020	2021	בלתי מבוקר
מבוקר					
במיליוני ש"ח					
177	(306)	(494)	2,460	16	הפסד (רווח) אקטוארי נטו לתקופה
(470)	(210)	(249)	(71)	(118)	הפחתה של סכומים שלא הוכרו - הפסד אקטוארי נטו
(5)	1	1	(1)	(1)	שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
(46)	(46)	-	(46)	-	אחר
(344)	(561)	(742)	2,342	(103)	סך הכל הוכר בהפסד (רווח) כולל אחר
853	414	425	187	210	סך עלות ההטבה נטו
509	(147)	(317)	2,529	107	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה ובהפסד (רווח) כולל אחר

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

3. הנחות^(א)

- א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו
 1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין ההטבה

ליום 31 בדצמבר		30 ביולי	
2020	2020	2021	
מבוקר		בלתי מבוקר	
באחוזים			
1.00	1.40	0.90	
1.63	1.46	1.99	
0.1-3.7	0.1-3.7	0.1-3.7	
0-6.3	0-6.3	0-6.3	
		שיעור היוון	
		שיעור עליית המדד	
		שיעור עזיבה	
		שיעור גידול בתגמול	

2. ההנחות העיקריות המשמשות למידת עלות ההטבה נטו לתקופה

ליום 31 בדצמבר		30 ביולי	
2020	2020	2021	
מבוקר		בלתי מבוקר	
באחוזים			
1.62	1.83	0.99	
4.59	4.45	4.50	
0-6.3	0-6.3	0-6.3	
		שיעור היוון	
		תשואה חזויה לטווח ארוך על נכסי תכנית	
		שיעור גידול בתגמול	

- ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת		
ליום 31 בדצמבר		30 ביולי	ליום 31 בדצמבר		30 ביולי
2020	2020	2021	2020	2020	2021
מבוקר		בלתי מבוקר	מבוקר		בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח					
3,549	3,312	3,444	(2,846)	(2,664)	(2,770)
766	648	667	(681)	(580)	(595)
(309)	(200)	(305)	320	229	313
(672)	(574)	(585)	755	640	654
				שיעור היוון	
				שיעור עליית המדד	
				שיעור עזיבה	
				שיעור גידול בתגמול	

(א) ההנחות מתייחסות לנתוני בנק בלבד.

גובה ההתחייבות לזכויות עובדים מושפע ממספר משתנים מרכזיים, הכוללים משתני שוק (שיעורי ריביות היוון ההתחייבויות לטווחי הזמן השונים) ומשתנים אקטואריים, כאשר חלק מהמשתנים האקטואריים הינם משתנים התנהגותיים של העובדים. ייתכן כי יתקיים קשר בין שינויים במשתני השוק לבין שינויים במשתנים האקטואריים ההתנהגותיים. לדוגמא, ייתכן כי באם תתרחש עליית ריבית חדה במשק הישראלי, אשר בעקבותיה תעלנה גם תשואות האג"ח הממשלתיות (אשר תקטין את גובה ההתחייבויות לפנסיה), יצטמצם גם שיעור העובדים הבוחרים במסלול פנסיה (החלטה אשר גם תצמצם את גובה ההתחייבויות של הבנק לפנסיה).

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

4. נכסי תכנית

א. הרכב השווי ההוגן של נכסי תכנית

ליום 30 ביוני		ליום 31 בדצמבר		
2021	2020	2020	2021	
בלתי מבוקר		מבוקר		
במיליוני ש"ח				
291	344	246	246	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,729	1,673	1,733	1,733	מניות
380	427	533	533	אגרות חוב ממשלתיות
1,033	1,163	997	997	אגרות חוב קונצרניות
6,020	4,249	5,436	5,436	אחר
9,453	7,856	8,945	8,945	סך הכל

ב. השווי ההוגן של נכסי תכנית לפי סוגי נכסים ויעד הקצאה לשנת 2021

אחוז מנכסי התכנית		יעד הקצאה		
30 ביוני		31 בדצמבר		
2021	2020	2021	2021	
בלתי מבוקר		מבוקר		
באחוזים				
3	4	3	3	מזומנים ופיקדונות בבנקים
18	21	19	19	מניות
4	5	6	6	אגרות חוב ממשלתיות
11	15	11	11	אגרות חוב קונצרניות
64	55	61	61	אחר
100	100	100	100	סך הכל

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

5. תזרימי מזומנים

א. הפקדות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביולי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביולי	תחזית ^(א)		
2020	2021	2021	2021	2020	2021
מבוקר					
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
1,305	672	181	30	130	55
הפקדות					

(א) אומדן ההפקדות שהבנק צופה כי יופקדו לתכנית להטבה מוגדרת במהלך התקופה שנותרה עד לסוף שנת 2021.

ב. הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד^(א)

שנה	במיליוני ש"ח
2021	380
2022	769
2023	783
2024	842
2025	846
2026-2030	4,987
2031 ואילך	14,067
סך הכל	
	22,674

(א) בערכים מהוונים.

ביאור פא - הון

שינויים בהון הבנק

מניות רדומות של הבנק

נכון למועד פרסום הדוח, בבעלות הבנק 7,182,258 מניות רדומות.

חוזר להתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה) - הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250
 ביום 31 במרס 2020 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה) (הוראה מספר 250) (להלן: הוראת השעה). בהתאם להוראת השעה, תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יחזיק ביחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים שלא יפחת מ-9% וביחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים שלא יפחת מ-12.5% (חלף 10%-ו-13.5% בהתאמה, עובר לפרסום החוזר). הוראה זו חלה על לאומי.

ביום 15 בנובמבר 2020, במסגרת הוראת השעה, פרסם בנק ישראל חוזר להתאמת הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא "יחס המינוף", כך שתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (חלף 6% עובר לפרסום החוזר). עם תום תוקף הוראת השעה, תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תוקף ההוראה או יחס המינוף המינימאלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. הוראה זו חלה על לאומי מיום פרסום החוזר.

על רקע התפתחות אירוע נגיף הקורונה והשלכותיו על הכלכלה בעולם ובישראל, החליט הפיקוח על הבנקים ביום 22 במרס 2021 להאריך בתקופה נוספת של שישה חודשים את תוקף הוראת השעה, עד ליום 30 בספטמבר 2021 (תום תוקף ההוראה). תוקף ההקלה ביעדי ההון יהיה עד תום 24 חודשים מתום תוקף ההוראה, ובלבד שיחסי ההון של התאגיד הבנקאי לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף ההוראה או יחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

כמו כן, על פי החוזר מיום 22 במרס 2021 נקבע כי בתקופת ששת החודשים מתום תוקף הוראת השעה, הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3% לא תחשב כחריגה מיחסי ההון הנדרשים, בכפוף לתכנון הון מוקפד ושמרני ולדיווח לפיקוח על הבנקים.

במסגרת הוראת השעה נקבע כי בגין הלוואות לדיור אשר יועמדו בתקופת המשבר (החל מיום 19 במרס 2020 ועד תום תוקף ההוראה), לא תחול דרישת ההון הנוספת בשיעור של 1% מיתרת הלוואה, הקבועה בסעיף 14א. להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות למתן הלוואות לדיור. תוקף הוראה זו הוארך עד ליום 30 בספטמבר 2021, במסגרת החוזר מיום 22 במרס 2021 להארכת תוקף הוראת השעה.

ביום 9 באוגוסט 2021 הודיע הפיקוח על הבנקים על אי-הארכת תוקפן של ההקלות בנושא הלוואות לדיור שניתנו במסגרת הוראת השעה, ותוקפן יפוג ביום 30 בספטמבר 2021. עוד הודיע הפיקוח כי בימים אלה הוא בוחן את תוקף הסעיפים האחרים בהוראת השעה שנועדה להקל על המערכת הבנקאית בעת משבר הקורונה בכללותה (הוראת ניהול בנקאי מספר 250).

בהתאם להוראת השעה, ובתוספת דרישת ההון בגין יתרת הלוואות לדיור, דרישות ההון המינימליות שחלות על הבנק ליום 30 ביוני 2021 הינן 9.20% ליחס הון עצמי רובד 1 ו-12.70% ליחס ההון הכולל.

ביום 26 ביולי 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר נוסף להתאמות להוראת השעה, לפיו אין מניעה שבנקים יבחנו חלוקת דיבידנד ורכישה עצמית של מניות, גם בעת שהוראת השעה עודנה בתוקף, על בסיס גישה זהירה ושמרנית לאור רמת אי הוודאות הגבוהה של המשך משבר הקורונה והשלכותיו העתידיות. לפי עמדת הפיקוח, חלוקה בסכום הגבוה מ-30% מרווחי שנת 2020 לא תיחשב כתכנון הון זהיר ושמרני.

מדיניות חלוקת דיבידנד

מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק, שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ביום 6 במרס 2019, קובעת כי מדי רבעון יחולק דיבידנד בגובה של עד 50% מהרווח הנקי של הבנק, בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק לרבעון שחלף. זאת בכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון שלו גם לאחר חלוקת הדיבידנד. חלוקת הדיבידנד בפועל כפופה להחלטות פרטניות של הדירקטוריון בטרם כל חלוקה, ובכפוף להוראות הדין שחלות על חלוקת דיבידנד ובכלל זה הוראות חוק החברות והוראות בנק ישראל.

במסגרת יישום מדיניות זו, ועד להחלטת הדירקטוריון מיום 16 באפריל 2020 להפסיק, בשלב זה, את חלוקת הדיבידנד ואת המשך ביצוע תכנית הרכישה העצמית של מניות הבנק, נהג הבנק לחלק דיבידנד בגובה של 40% מהרווח הנקי הרבעוני ולבצע מעת לעת תכניות לרכישה עצמית של מניות.

ביאור פא - הון (המשך)

בהתאם לדברי ההסבר לחוזר ההתאמות להוראת השעה מחודש יולי 2021 כאמור לעיל, עמדת הפיקוח הינה כי חלוקה בסכום הגבוה מ-30% מרווחי שנת 2020 לא תיחשב כתכנון הון זהיר ושמרני. בהתאם לכך, ולאור עודפי ההון הגבוהים של הבנק, ביום 12 באוגוסט 2021, אישר הדירקטוריון חלוקת דיבידנד בסך 630 מיליון ש"ח, המהווים כ-30% מרווח הנקי של שנת 2020, שהינם שווי ערך לשיעור של כ-21% מרווחי המחצית הראשונה של 2021. סכום הדיבידנד שאושר לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. מהווה כ-43.362 אגורות. הדירקטוריון קבע את יום 25 באוגוסט 2021 כיום הקובע לעניין תשלום דיבידנד ואת יום 2 בספטמבר 2021 כיום התשלום.

למידע נוסף ולמידע בנוגע למדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק ראה [ביאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2020](#).

פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד ההכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
		באגורות	במיליוני ש"ח
13 באוגוסט 2019	8 בספטמבר 2019	24.95	369
26 בנובמבר 2019	22 בדצמבר 2019	20.87	306
26 בפברואר 2020	23 במרס 2020	20.29	297

תשקיף מדף והנפקת אגרות חוב

ביום 27 במאי 2021 פרסם הבנק תשקיף מדף בהתאם להיתר שהתקבל מהרשות לניירות ערך, תשקיף המדף יעמוד בתוקף לתקופה של שנתיים ממועד פרסומו.

למידע בעניין הנפקת כתבי התחייבות סדרה 401 ו-402 במהלך שנת 2018, ראה [ביאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2018](#).
למידע בעניין הנפקת כתבי התחייבות סדרה 403 ו-404 במהלך שנת 2019, ראה [ביאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2019](#).
למידע בעניין הנפקת כתבי התחייבות סדרה לאומי \$ 2031, הנפקת אגרות חוב סדרה 181, פירעון אגרות חוב סדרה 177 ופירעון כתבי התחייבות נדחים סדרה י"ד במהלך שנת 2020, ראה [ביאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2020](#).

פדיון מוקדם של שטרי הון נדחים

ביום 30 בדצמבר 2020 החליט דירקטוריון הבנק לפדות בפדיון מוקדם מלא כתבי התחייבות נדחים סדרה 400 אשר הונפקו לציבור בינואר 2016. בהתאם לכך, ביום 21 בינואר 2021 נפדו כתבי התחייבות סדרה 400 בסך כ-0.9 מיליארד ש"ח. בעקבות ההחלטה על פדיון מוקדם מלא, שפורסמה ביום 30 בדצמבר 2020, כתבי התחייבות סדרה 400 לא הוכרו בהון הפיקוחי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2020.

ביום 30 בדצמבר 2020 החליט דירקטוריון הבנק לפדות בפדיון מוקדם מלא גם את שטרי הון סדרות 200 ו-201 אשר הונפקו לציבור בפברואר 2010. בהתאם לכך ביום 4 בפברואר 2021 נפדו שטרי הון סדרות 200 ו-201 בסך כולל של כ-2.3 מיליארד ש"ח. שטרי ההון נכללו בהון הפיקוחי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2020, בהתאם להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות

כללי

במאי 2013 תיקן הפיקוח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל 3.

יודגש, כי הוראות באזל 3 קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור לנושאים הבאים:

1. רכיבי ההון הפיקוחי
2. ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
3. טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
4. טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
5. הקצאת הון בגין סיכון CVA

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר.

בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי נוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון לשנת 2021 תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 10%.

בנוסף, ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא דרישות הגילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון אשר קבע דרישות גילוי מעודכנות שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ הוראות באזל 3.

רכיבי הון הנתונים לתנדטיות

התקינה בדבר זכויות עובדים אשר יושמה לראשונה בינואר 2015, הינה גורם המשפיע באופן מהותי על הון עצמי רובד 1 של לאומי, בעיקר בשל העובדה שמדידת ההתחייבות הינה בהתאם לריביות שוק שהינן ברמות נמוכות היסטוריות וכן בשל התנדטיות הרבה שמדידה מעין זו הביאה להון הפיקוחי של הבנק.

בהקשר זה, ביום 12 ביולי 2016 קיבל הבנק אישור פרטני מאת בנק ישראל לעניין אופן חישוב ריבית ההיוון שתשמש לחישוב ההתחייבות לזכויות עובדים לצורך מדידת ההון הפיקוחי. בהתאם לאישור, ריבית ההיוון מחושבת על פי ממוצע נע של תשואות השוק, לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימה במועד הדיווח. השינוי מיושם החל מהדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 ועד לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020. ביום 13 בינואר 2020 התקבל אישור בנק ישראל להארכת תוקף האישור עד לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2024 (כולל). שינוי השיטה ממתן באופן משמעותי את התנדטיות הנובעת משינויים בריבית להיוון.

ביום 15 בנובמבר 2016 החליט דירקטוריון הבנק בהתבסס על המלצת ועדת הביקורת לחשב את ההתחייבויות הפנסיוניות לעובדים, על בסיס מרווח קבוע של אגרות חוב בדירוג בינלאומי AA.

לצורך ההון הרגולטורי ההתחייבות הפנסיונית הינה בסך 19,289 מיליון ש"ח והון עצמי רובד 1 42,014 מיליון ש"ח וזאת לעומת ההתחייבות הפנסיונית בספרים בסך של 20,830 מיליון ש"ח והון עצמי רובד 1 39,166 מיליון ש"ח.

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2021:

- שינוי היקף נכסי סיכון - נכסי הסיכון ליום 30 ביוני 2021 מסתכמים בכ-350.6 מיליארד ש"ח. כל גידול של 1 מיליארד ש"ח בנכסי הסיכון, יקטין את יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון כולל בכ-0.03% ו-0.04% בהתאמה.
- שינוי הון עצמי רובד 1 - הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2021 מסתכם בכ-42 מיליארד ש"ח. קיטון של 100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1, יקטין את יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון כולל בכ-0.03%.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

31 בדצמבר		30 ביוני	
2020		2021	
מבוקר		בלתי מבוקר	
		במיליוני ש"ח	
א. נתונים			
הון לצורך חישוב יחס ההון			
39,262	37,475	42,014	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים ⁽²⁾
12,297	13,735	10,331	הון רובד 2, לאחר ניכויים
51,559	51,210	52,345	סך הכל הון כולל
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
303,356	296,428	322,809	סיכון אשראי ⁽²⁾
5,313	6,890	5,454	סיכויי שוק
22,182	22,715	22,373	סיכון תפעולי
330,851	326,033	350,636	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.87%	11.49%	11.98%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.58%	15.71%	14.93%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.23%	9.25%	9.20%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾
12.73%	12.75%	12.70%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾
ב. חברות בת משמעותיות			
בנק לאומי ארה"ב			
13.82%	13.33%	14.13%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.07%	14.52%	15.27%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
7.00%	7.00%	7.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי השלטונות המקומיים ⁽³⁾
10.50%	10.50%	10.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי השלטונות המקומיים ⁽³⁾

- (א) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש עד ליום 31 במרס 2020 הינם 10% ו-13.5% בהתאמה. ביום 31 במרס 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת שעה לצורך התמודדות עם משבר הקורונה לפיה יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש הינם 9% ו-12.5% בהתאמה. ליחסים אלה מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למעט הלוואות לדיוור שניתנו בתקופת הוראת השעה. לפירוט נוסף על הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה, ראה [ביאור 9](#) לעיל.
- (ב) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכניות התייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל", הפוחתות בהדרגה עד ליום 30 ביוני 2022 וליום 30 בספטמבר 2024 בהתאמה. מסך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון הופחתו 104 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2021 בשל התאמות בגין תכניות התייעלות (ליום 30 ביוני 2020 התווספו 15 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2020 התווספו 1 מיליון ש"ח). לפרטים נוספים על ההתאמות בגין תכניות התייעלות ראה [סעיף 7](#), להלן.
- (ג) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית הינו 4.5% ו-8%, בהתאמה. ליחסים אלה מתווספת כרית לשימור הון של 2.5%.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר	30 ביוני	2021	2020	2020
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר
במיליוני ש"ח				
1. הון עצמי רובד 1				
37,664	36,132	40,848	36,132	37,664
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק				
295	321	289	321	295
הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1 - זכויות מיעוט				
1,368	1,128	931	1,128	1,368
התאמות בגין המעבר בין העקום החשבונאי לעקום 8 רבעונים ^(א)				
39,327	37,581	42,068	37,581	39,327
סך הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים				
התאמות פיקוחיות וניכויים:				
(150)	(132)	(179)	(132)	(150)
מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים				
(188)	(344)	-	(344)	(188)
מיסים נדחים לקבל				
(13)	(22)	(16)	(22)	(13)
התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1				
(351)	(498)	(195)	(498)	(351)
סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1				
286	392	141	392	286
סך ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות				
39,262	37,475	42,014	37,475	39,262
סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים				
2. הון רובד 2				
8,505	10,030	6,296	10,030	8,505
הון רובד 2: מכשירים לפני ניכויים				
3,792	3,705	4,035	3,705	3,792
הון רובד 2: הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים				
12,297	13,735	10,331	13,735	12,297
סך הון רובד 2 לפני ניכויים				
ניכויים:				
-	-	-	-	-
סך הכל ניכויים - הון רובד 2				
12,297	13,735	10,331	13,735	12,297
סך הכל הון רובד 2				
51,559	51,210	52,345	51,210	51,559
סך הכל הון כולל				

(א) בהתאם לאישור פרטני מהפיקוח על הבנקים.

הערה: סך הכל הון כולל מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299 בדבר "מדידה והלימות הון", החלות מיום 1 בינואר 2014.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות על יחס הון עצמי רוברד 1

31 בדצמבר	30 ביוני	2021	2020	2020
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר
באחוזים				
יחס ההון לרכיבי סיכון				
יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות ^(א)				
11.78%	11.37%	11.94%	11.37%	11.78%
התאמות בגין תכנית התייעלות ^(ב)				
0.09%	0.12%	0.04%	0.12%	0.09%
יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון				
11.87%	11.49%	11.98%	11.49%	11.87%

(א) לרבות השפעת אימוץ כללי החשבונאות המוקבלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים.
 (ב) התאמות בגין תכניות התייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים נזקפות על פני 5 שנים בקו ישר לעניין חישוב הלימות ההון.

ה. יחס מינוף לפי הוראות הפיקוח על הבנקים

ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רוברד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רוברד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 6%.

ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם בנק ישראל חוזר להתאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה) (הוראה מספר 250). על פי החוזר נקבעה התאמה להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. לפרטים נוספים על הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה ראה [ביאור 9א](#), לעיל.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני	
2020	2020	2021	2021
מבוקר		בלתי מבוקר	
		במיליוני ש"ח	
א. בנתוני המאוחד^(א)			
הון רובד 1		42,014	
39,262	37,475	42,014	42,014
סך החשיפות		651,119	
597,538	557,459 ^(ב)	651,119	651,119
יחס המינוף			
יחס המינוף		6.45%	
6.57%	6.72%	6.45%	6.45%
יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים		5.50%	
5.50%	6.00%	5.50%	5.50%
ב. חברות בת משמעותיות			
בנק לאומי ארה"ב			
יחס המינוף		10.48%	
11.41%	10.86%	10.48%	10.48%
יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים		5.00%	
5.00%	5.00%	5.00%	5.00%

(א) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכנית ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים. ההשפעה של ההקלה בגין תכניות ההתייעלות על יחס המינוף ליום 30 ביוני 2021 המוערכת בכ-0.02% נזקפת על פני 5 שנים בקו ישר ממועד תחילתן (0.05%-0.07% ליום 31 בדצמבר 2020 וליום 30 ביוני 2020, בהתאמה). לפרטים נוספים על ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות ראה [סעיף 7](#) לעיל.

כמו כן, בחישוב יחס המינוף הובאו בחשבון התאמות מיישום ריבית ההיוון המחושבת על פני ממוצע נע של תשואת השוק, לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימה במועד הדיווח, בקשר להתחייבויות אקטואריות מסוימות.

(ב) סווג מחדש.

1. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים

ביום 28 בספטמבר 2014 פורסם חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות כוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה).

תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתי ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות.

יחס כיסוי הנזילות מונהג החל מיום 1 באפריל 2015.

החל מיום 1 בינואר 2017 ואילך, יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש הינו 100%. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

31 בדצמבר		30 ביוני	
2020	2020	2021	
מבוקר		בלתי מבוקר	
		באחוזים	
א. בנתוני המאחד			
יחס כיסוי הנזילות			
137	133	129	
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)			
100	100	100	
ב. בנתוני הבנק			
יחס כיסוי הנזילות			
136	131	127	
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים			
100	100	100	

הערה: בנק לאומי ארה"ב אינו נדרש ביחס כיסוי נזילות.

(א) בימים אלה מתבצעת בחינה לגבי המתודולוגיה של חישוב יחס הנזילות ולהערכת הבנק יישום מתודולוגיה חדשה, ככל שתיקבע, תותיר את הבנק עם יחס נזילות גבוה משמעותית מהדרישות הרגולטוריות בנושא. לאור האמור, ובתיאום עם הפיקוח על הבנקים, קבע הבנק בשלב זה יחס כיסוי נזילות פנימי מעבר ליחס המזערי הנדרש על ידי הפיקוח, בשיעור של 115%.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

- 1.2 ביום 29 באפריל 2015 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק. סכום התביעה כ-150 מיליון ש"ח. לטענת המבקש, כספים של ניצולי שואה, אשר הופקדו לפני מלחמת העולם השנייה בבנק אפ"ק ולא נמשכו על ידי הלקוחות במהלך המלחמה, הושבו ללקוחות או ליורשיהם כשהם אינם משוערכים כביכול לערכים ריאליים. ביום 11 בפברואר 2021 ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי שדחה את הבקשה לאישור התובענה וביום 12 באפריל 2021 הגישו המבקשים ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון.
- 1.3 ביום 2 במרס 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד שני בנקים נוספים. בתובענה נטען כי הבנקים אינם רשאים לגבות מלקוחות שהם עסק גדול עמלת רישום פעולה (עמלת שורה), בנוסף לעמלות הספציפיות, הנגבות בגין השירותים השונים. המבקשת מציינת כי הנזק שנגרם לה הינו 101.65 ש"ח ואינה מציינת את הערכת הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה.
2. כמו כן תלויות ועומדות נגד הבנק בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שהסכום הנטען בהן מהותי, אשר לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות כאשר לסיכויי תובענות אלו, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכוייהן ומטעם זה לא בוצעה בגיבן הפרשה.
- 2.1 ביום 11 באפריל 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנקים אחרים וגופים פיננסיים נוספים. עניינה של התובענה בטענת המבקשים, לפיה, הנתבעים פוגעים בפרטיות לקוחותיהם ומפרים את חובת הסודיות המוטלת עליהם בכך שהם מעבירים מידע פרטי של הלקוחות לצדדים שלישיים ובפרט לחברת גוגל. המבקשים מעריכים את הנזק האישי שנגרם להם ב-2,000 ש"ח ואינם נוקבים בסכום נזק קבוצתי.
- 2.2 ביום 7 ביוני 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק. עניינה של התובענה בטענת המבקש כי נגרם לו נזק בשל הצגת יתרה לא מעודכנת בחשבון הבנק במהלך יומיים שבין רכישת ניירות ערך זרים לבין מועד החיוב של החשבון בגין הרכישה. המבקש מעריך את הנזק האישי שנגרם לו בכ-35 אלף ש"ח ואינו נוקב בסכום נזק קבוצתי.
3. למועד פרסום הדוחות הכספיים לא מתנהלות תביעות מהותיות נגד חברות בנות של הבנק, למעט המפורט [כביאור 1.2.ה.26. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות שונות

1. ביום 13 ביוני 2021, קיבל הבנק הודעה מאת המפקח על הבנקים בדבר הטלת עיצום כספי בסך 975,000 ש"ח בגין מקרים בהם נגבתה עמלה עבור מכתב עורך דין שלא בהתאם לצו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות הודעות או התראות), התשע"ה-2015. סכום העיצום הכספי הינו לאחר שהמפקח על הבנקים הפחית 35% מסכום העיצום הכספי המירבי שבסמכותו לקבוע בנסיבות הענין, וזאת בשל עילות הפחתה הקבועות בדין.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	במיליוני ש"ח
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים			
(א) חוזי ריבית			
			חוזי Forward-I Futures
18,903	16,217	2,686	אופציות שנכתבו
5,071	3,506	1,565	אופציות שנקנו
2,509	2,509	-	Swaps ^(א)
216,731	198,688	18,043	סך הכל ^(ב)
243,214	220,920	22,294	מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)
6,487	-	6,487	
(ב) חוזי מטבע חוץ			
			חוזי Forward-I Futures ^(ד)
306,628	257,585	49,043	אופציות שנכתבו
49,605	47,535	2,070	אופציות שנקנו
39,733	37,663	2,070	Swaps ^(א)
18,800	18,800	-	סך הכל
414,766	361,583	53,183	
(ג) חוזים בנין מניות			
			חוזי Forward-I Futures
127,078	126,531	547	אופציות שנכתבו
94,912	94,160	752	אופציות שנקנו ^(ה)
94,877	94,268	609	אחר
7	-	7	Swaps
92,891	92,768	123	סך הכל
409,765	407,727	2,038	
(ד) חוזי סחורות ואחרים			
			חוזי Forward-I Futures
782	782	-	אופציות שנכתבו
304	304	-	אופציות שנקנו
304	304	-	Swaps
7,784	7,784	-	סך הכל
9,174	9,174	-	
(ה) חוזי אשראי			
			הבנק ערב
-	-	-	הבנק מוטב
-	-	-	סך כל הסכום הנקוב
1,076,919	999,404	77,515	

(א) מזה: SWAPS שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 110,639 מיליון ש"ח.

(ב) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 13,997 מיליון ש"ח.

(ג) כולל בעיקר עסקאות גידור החלפת ריבית IRS.

(ד) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 31,039 מיליון ש"ח.

(ה) מזה: נסחרים בבורסה בסך 93,940 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח		
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
(א) חוזי ריבית		
		חוזי Forward-I Futures
32,691	30,804	1,887
		אופציות שנכתבו
4,957	3,571	1,386
		אופציות שנקנו
2,571	2,571	-
304,012	272,094	31,918
		Swaps ^(א)
344,231	309,040	35,191
		סך הכל ^(ב)
6,298	-	6,298
		מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)
(ב) חוזי מטבע חוץ		
		חוזי Forward-I Futures ^(ד)
251,661	216,504	35,157
		אופציות שנכתבו
28,178	27,094	1,084
		אופציות שנקנו
30,299	29,215	1,084
		Swaps ^(א)
19,685	19,615	70
329,823	292,428	37,395
		סך הכל
(ג) חוזים בנין מניות		
		חוזי Forward-I Futures
92,562	92,061	501
		אופציות שנכתבו
72,258	70,915	1,343
		אופציות שנקנו ^(ה)
71,948	70,911	1,037
		Swaps
63,809	63,424	385
300,577	297,311	3,266
		סך הכל
(ד) חוזי סחורות ואחרים		
		חוזי Forward-I Futures
6,373	6,373	-
		אופציות שנכתבו
307	307	-
		אופציות שנקנו
307	307	-
		Swaps
342	342	-
7,329	7,329	-
		סך הכל
(ה) חוזי אשראי		
		הבנק ערב
-	-	-
		הבנק מוטב
-	-	-
981,960	906,108	75,852
		סך כל הסכום הנקוב

(א) מזה: SWAPS שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 148,175 מיליון ש"ח.

(ב) מזה: חוזי החלפת שקל-מדיד בסך 13,164 מיליון ש"ח.

(ג) כולל בעיקר עסקאות גידור החלפת ריבית IRS.

(ד) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 22,624 מיליון ש"ח.

(ה) מזה: נסחרים בבורסה בסך 70,767 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח		
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
(א) חוזי ריבית		
		2,309
23,806	21,497	Forward-I Futures
8,082	6,732	אופציות שנכתבו
3,899	3,899	אופציות שנקנו
209,398	187,068	Swaps ^(א)
245,185	219,196	סך הכל ^(ב)
5,973	-	מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)
(ב) חוזי מטבע חוץ		
		42,487
231,721	189,234	Forward-I Futures ^(ד)
16,313	15,469	אופציות שנכתבו
17,355	16,511	אופציות שנקנו
19,252	18,541	Swaps ^(א)
284,641	239,755	סך הכל
(ג) חוזים בנין מניות		
		462
135,225	134,763	Forward-I Futures
23,164	22,340	אופציות שנכתבו
23,071	22,341	אופציות שנקנו ^(ה)
75,967	75,894	Swaps
257,427	255,338	סך הכל
(ד) חוזי סחורות ואחרים		
		-
2,778	2,778	Forward-I Futures
254	254	אופציות שנכתבו
254	254	אופציות שנקנו
157	157	Swaps
3,443	3,443	סך הכל
(ה) חוזי אשראי		
		-
-	-	הבנק ערב
-	-	הבנק מוטב
790,696	717,732	סך כל הסכום הנקוב

(א) מזה: SWAPS שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 103,343 מיליון ש"ח.

(ב) מזה: חוזי החלפת שקל-מדיד בסך 12,553 מיליון ש"ח.

(ג) כולל בעיקר עסקאות גידור החלפת ריבית IRS.

(ד) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 12,852 מיליון ש"ח.

(ה) מזה: נסחרים בבורסה בסך 22,272 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
4,223	3,820	403	3,924	3,675	249
(א) חוזי ריבית					
227	-	227	158	-	158
מזה: נגזרים מגדרים					
2,857	2,806	51	2,792	2,663	129
(ב) חוזי מטבע חוץ					
-	-	-	-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים					
4,151	4,115	36	4,147	4,121	26
(ג) חוזים בגין מניות					
351	351	-	356	356	-
(ד) חוזי סחורות ואחרים					
-	-	-	-	-	-
11,582	11,092	490	11,219	10,815	404
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומים שקוזזו במאזן					
11,582	11,092	490	11,219	10,815	404
יתרה מאזנית					
492	486	6	320	273	47
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשכנות נטו או להסדרים דומים					

(א) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משוכצים בסך 3 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משוכצים בסך 27 מיליון ש"ח.

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
8,022	7,102	920	7,212	6,950	262
(א) חוזי ריבית					
545	-	545	53	-	53
מזה: נגזרים מגדרים					
2,822	2,698	124	2,603	2,519	84
(ב) חוזי מטבע חוץ					
-	-	-	-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים					
4,801	4,778	23	4,812	4,769	43
(ג) חוזים בגין מניות					
182	182	-	185	185	-
(ד) חוזי סחורות ואחרים					
-	-	-	-	-	-
15,827	14,760	1,067	14,812	14,423	389
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומים שקוזזו במאזן					
15,827	14,760	1,067	14,812	14,423	389
יתרה מאזנית					
474	474	-	466	413	53
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשכנות נטו או להסדרים דומים					

(א) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משוכצים בסך 16 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משוכצים בסך 17 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
א) חוזי ריבית					
5,703	5,070	633	5,189	4,926	263
מזה: נגזרים מגדרים					
384	-	384	94	-	94
ב) חוזי מטבע חוץ					
6,471	6,117	354	4,862	4,829	33
מזה: נגזרים מגדרים					
-	-	-	-	-	-
ג) חוזים בגין מניות					
4,994	4,969	25	5,032	4,998	34
ד) חוזי סחורות ואחרים					
171	171	-	172	172	-
ה) חוזי אשראי					
-	-	-	-	-	-
17,339	16,327	1,012	15,255	14,925	330
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו^(א)					
-	-	-	-	-	-
17,339	16,327	1,012	15,255	14,925	330
יתרה מאזנית					
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או להסדרים דומים					
465	439	26	363	322	41

(א) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משוכצים בסך 3 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משוכצים בסך 24 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי

1. השפעת חשבונאות גידור תזרים מזומנים על רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021	
רווח (הפסד) שסווג מחדש	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר	רווח (הפסד) שסווג מחדש	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר
מרווח (הפסד) כולל אחר	מרווח (הפסד) כולל אחר	מרווח (הפסד) כולל אחר	מרווח (הפסד) כולל אחר
מצטבר לרווח והפסד ^(א)	מצטבר לרווח מנגזרים	מצטבר לרווח והפסד	מצטבר לרווח מנגזרים
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח			
א. נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים^(ב)			
-		15	
(21)		-	
חוזי ריבית ^(ג)			

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020	
רווח (הפסד) שסווג מחדש	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר	רווח (הפסד) שסווג מחדש	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר
מרווח (הפסד) כולל אחר	מרווח (הפסד) כולל אחר	מרווח (הפסד) כולל אחר	מרווח (הפסד) כולל אחר
מצטבר לרווח והפסד ^(א)	מצטבר לרווח מנגזרים	מצטבר לרווח והפסד	מצטבר לרווח מנגזרים
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח			
א. נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים^(ב)			
-		7	
52		-	
חוזי ריבית ^(ג)			

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	
רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לרווח והפסד ^(א)	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מנגזרים
מבוקר	
במיליוני ש"ח	
א. נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים^(ב)	
-	
43	
חוזי ריבית ^(ג)	

- (א) סכומי רווח (הפסד) שסווגו מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר נכללו בסעיף הכנסות (הוצאות) ריבית או בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינו מריבית בהתאם לשורה בה מוצגת השפעת הפריט המגודר.
- (ב) משקף סכומים הכלולים בהערכת אפקטיביות הגידור.
- (ג) חברת הבת בארה"ב מייעדת נגזרים מסוימים כמכשירים מגדרים בגידור תזרים מזומנים, נגזרים המגדרים חשיפה להשתנות תזרים מזומנים מהלוואות שניתנו. השפעת הגידור צפויה להפחית באופן משמעותי את היקף החשיפה להלוואות שניתנו.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

2. השפעת חשבונאות גידור שווי הוגן על רווח (הפסד)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021	
		בלתי מבוקר
		במיליוני ש"ח
(24)	(12)	סך כל ההכנסות (הוצאות) ריבית שהוכרו בדוח רווח או הפסד
		ההשפעה של גידורי שווי הוגן:
		א. רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן
		חוזי ריבית
(243)	155	פריטים מגודרים
219	(167)	נגזרים מגדרים
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020	
		בלתי מבוקר
		במיליוני ש"ח
(19)	(11)	סך כל ההכנסות (הוצאות) ריבית שהוכרו בדוח רווח או הפסד
		ההשפעה של גידורי שווי הוגן:
		א. רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן
		חוזי ריבית
374	11	פריטים מגודרים
(393)	(22)	נגזרים מגדרים
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020		
		מבוקר
		במיליוני ש"ח
(50)		סך כל ההכנסות (הוצאות) ריבית שהוכרו בדוח רווח או הפסד
		ההשפעה של גידורי שווי הוגן:
		א. רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן
		חוזי ריבית
166		פריטים מגודרים
(216)		נגזרים מגדרים

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

3. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן

ליום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)			
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים		הערך בספרים של הפריט המגודר	ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה
יחסי גידור שהופסקו	יחסי גידור קיימים		
במיליוני ש"ח			
10	126	5,451	
ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)			
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים		הערך בספרים של הפריט המגודר	ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה
יחסי גידור שהופסקו	יחסי גידור קיימים		
במיליוני ש"ח			
-	279	5,502	
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים		הערך בספרים של הפריט המגודר	ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה
יחסי גידור שהופסקו	יחסי גידור קיימים		
במיליוני ש"ח			
14	303	5,465	

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

4. השפעת גידור השקעה נטו בפעילות חוץ על רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ועל דוח רווח או הפסד

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021	
רווח (הפסד) שסוג מחדש	סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)	רווח (הפסד) שסוג מחדש	סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)
בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
		פיקדונות ששימשו עבור גידורי השקעה, נטו	
-	(26)	-	47
		פיקדונות במטבע חוץ	
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020	
רווח (הפסד) שסוג מחדש	סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)	רווח (הפסד) שסוג מחדש	סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)
בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
		פיקדונות ששימשו עבור גידורי השקעה, נטו	
-	(8)	-	60
		פיקדונות במטבע חוץ	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020			
רווח (הפסד) שסוג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)	סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר		
מבוקר		מבוקר	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
		פיקדונות ששימשו עבור גידורי השקעה, נטו	
-	-	-	147
		פיקדונות במטבע חוץ	

(א) סכומי רווח (הפסד) שסוגו מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר נכללו בסעיף הכנסות (הוצאות) ריבית או בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

5. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח או הפסד

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021	
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)	רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)	
	בלתי מבוקר	
	במיליוני ש"ח	
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים		
136	(23)	חוזי ריבית
379	(594)	חוזי מטבע חוץ
97	47	חוזים בגין מניות
5	4	חוזי סחורות ואחרים
617	(566)	סך הכל
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020	
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)	רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)	
	בלתי מבוקר	
	במיליוני ש"ח	
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים		
(610)	(20)	חוזי ריבית
847	(609)	חוזי מטבע חוץ
34	186	חוזים בגין מניות
4	2	חוזי סחורות ואחרים
275	(441)	סך הכל
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020		
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)		
	מבוקר	
	במיליוני ש"ח	
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים		
(535)		חוזי ריבית
(1,071)		חוזי מטבע חוץ
182		חוזים בגין מניות
4		חוזי סחורות ואחרים
(1,420)		סך הכל

(א) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
במיליוני ש"ח						
11,219	2,282	107	3,733	4,950	147	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)ב}
						סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
7,226	1,369	16	3,166	2,675	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
2,838	309	80	526	1,923	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
1,155	604	11	41	352	147	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
26,202	11,068	94	5,977	8,709	354	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^{(ד)ה}
10,712	5,637	8	2,423	2,644	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
15,490	5,431	86	3,554	6,065	354	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
16,645	6,035	97	3,595	6,417	501	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
11,582	4,793	16	3,168	3,482	123	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)ג}
						סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
7,226	1,369	16	3,166	2,675	-	מכשירים פיננסיים
2,940	2,307	-	-	633	-	בטחון במזומן ששועבד
1,416	1,117	-	2	174	123	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
במיליוני ש"ח						
14,812	4,701	249	1,761	7,900	201	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)ב}
						סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
10,742	2,455	24	1,482	6,781	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
2,012	1,111	225	107	569	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
2,058	1,135	-	172	550	201	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
20,262	9,230	149	3,719	6,815	349	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^{(ד)ה}
9,594	4,200	16	1,792	3,586	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
10,668	5,030	133	1,927	3,229	349	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
12,726	6,165	133	2,099	3,779	550	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
15,827	4,653	23	2,271	8,668	212	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)ג}
						סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
10,741	2,455	23	1,482	6,781	-	מכשירים פיננסיים
2,938	541	-	786	1,611	-	בטחון במזומן ששועבד
2,148	1,657	-	3	276	212	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

[ראה הערות בעמוד הבא](#)

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
במיליוני ש"ח					
15,255	3,226	166	2,764	8,871	228
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ב)}					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
9,355	1,714	28	1,409	6,204	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
3,784	325	135	1,020	2,304	-
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
2,116	1,187	3	335	363	228
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
19,446	8,222	91	4,061	6,720	352
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^{(ד)(ה)}					
7,582	4,431	9	912	2,230	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני					
11,864	3,791	82	3,149	4,490	352
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים					
13,980	4,978	85	3,484	4,853	580
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
17,339	8,033	28	1,562	7,525	191
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ג)}					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
9,355	1,714	28	1,409	6,204	-
מכשירים פיננסיים					
5,494	4,321	-	148	1,025	-
בטחון במזומן ששועבד					
2,490	1,998	-	5	296	191
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

(א) הבנק לא קיזז הסכמי התחשבות נטו.

(ב) מתוך זה יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 11,216 מיליון ש"ח (30 ביוני 2020 - 14,796 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 15,252 מיליון ש"ח).

(ג) מתוך זה יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 11,555 מיליון ש"ח (30 ביוני 2020 - 15,810 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 17,315 מיליון ש"ח).

(ד) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) לפני הפחתת סיכון אשראי, כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

(ה) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

הערה:

בתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021, 30 ביוני 2020 ובשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2020 לא הוכרו הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)				
מכל	מכל	מכל	מכל	מכל
עד שלושה חודשים	שלושה חודשים ועד שנה	שנה ועד חמש שנים	מעל חמש שנים	סך הכל
672	3,875	7,491	1,959	13,997
22,987	30,351	105,588	70,291	229,217
235,437	148,695	24,404	6,230	414,766
318,235	91,111	419	-	409,765
987	8,181	6	-	9,174
578,318	282,213	137,908	78,480	1,076,919
411,742	333,985	142,624	93,609	981,960
410,873	180,462	127,916	71,445	790,696

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים

כללי

מידע בדבר מגזרי פעילות פיקוחיים הובא [בביאור 29 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

סיווג לקוחות

סיווג הלקוחות למגזרי הפעילות יעשה על פי מחזור הפעילות שלהם או מאפייניהם (לקוחות פרטיים ופרטיים אחרים). כאשר לתאגיד בנקאי אין מידע לגבי מחזור ההכנסות של לקוח עסקי, אשר אין לו חבות כלפי הבנק (לרבות מסגרת אשראי וכו'), הבנק רשאי לסווג אותו למגזר הפעילות הפיקוחי הרלבנטי לפי סך הנכסים הפיננסיים לאחר הכפלתם במקדם של 10. כמו כן כאשר לדעת הבנק מחזור ההכנסות אינו מייצג את היקף הפעילות של הלקוח יסווג הלקוח כפי הכללים שפורטו בקובץ שאלות ותשובות. במהלך התקופה בוצעו פעולות להשלמת מידע שחסר בעיקר בנוגע למחזור הפעילות של הלקוחות העסקיים. במקרים בהם המידע טרם הושלם, סווגו הלקוחות בהתאם להערכות ומידע נוסף שנמצא בידי הבנק. הבנק פועל להשלמת המידע.

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית ^(ד)			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
1,375	1,057	13	2
109	-	-	23
הכנסות ריבית, נטו:			
1,266	1,057	13	(21)
(641)	(779)	-	31
625	278	13	10
246	16	61	43
871	294	74	53
(4)	(8)	(3)	-
הוצאות תפעוליות ואחרות:			
699	81	48	24
6	-	-	-
705	81	48	24
170	221	29	29
61	79	11	10
109	142	18	19
-	-	-	-
109	142	18	19
-	-	-	-
109	142	18	19
119,380	93,151	3,644	372
-	-	-	-
120,234	93,457	3,684	363
123,193	96,238	3,719	388
378	20	2	-
704	666	-	-
122,811	16	4	25,665
122,748	-	-	25,663
121,760	-	-	25,923
79,910	57,477	3,502	714
82,121	59,443	3,305	696
63,556	-	-	49,488
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
563	278	13	2
62	-	-	8
-	-	-	-
625	278	13	10

(א) יתרות ממוצעת חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) כולל הלוואות לדיור עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 15.3 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
3,226	251	2,975	-	293	3	581	226	495
452	9	443	-	159	76	66	10	-
2,774	242	2,532	-	134	(73)	515	216	495
-	3	(3)	1	727	85	(128)	(27)	(51)
2,774	245	2,529	1	861	12	387	189	444
1,532	59	1,473	56	668	45	139	78	198
4,306	304	4,002	57	1,529	57	526	267	642
(158)	(2)	(156)	-	(15)	(1)	(49)	(22)	(65)
1,858	190	1,668	176	95	56	111	112	395
-	(1)	1	-	(7)	2	-	-	-
1,858	189	1,669	176	88	58	111	112	395
2,606	117	2,489	(119)	1,456	-	464	177	312
950	27	923	(19)	525	-	168	64	114
1,656	90	1,566	(100)	931	-	296	113	198
22	-	22	-	22	-	-	-	-
1,678	90	1,588	(100)	953	-	296	113	198
11	11	-	-	-	-	-	-	-
1,667	79	1,588	(100)	953	-	296	113	198
577,336	33,448	543,888	8,856	246,115	4,765	80,207	30,835	53,358
766	-	766	-	766	-	-	-	-
314,505	23,326	291,179	-	-	4,768	80,494	31,252	54,068
320,300	22,998	297,302	-	-	2,732	84,771	31,505	54,713
3,533	522	3,011	-	-	-	1,569	429	635
760	-	760	-	-	-	-	10	46
537,227	28,059	509,168	13,730	47,995	88,515	73,962	54,658	81,832
468,687	26,745	441,942	-	-	86,313	70,903	54,577	81,738
487,082	26,427	460,655	-	-	94,099	77,868	58,298	82,707
344,723	29,698	315,025	18,175	29,333	818	100,050	34,170	51,855
350,636	29,370	321,266	17,762	30,332	923	102,617	34,866	51,949
1,295,168	18,089	1,277,079	-	50,867	920,106	86,975	27,799	78,288
2,904	222	2,682	1	1,132	4	379	179	422
(278)	(9)	(269)	-	(387)	8	8	10	22
148	32	116	-	116	-	-	-	-
2,774	245	2,529	1	861	12	387	189	444

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 ^(ה) (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית ^(ד)			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיר	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
814	483	15	2
56	-	-	26
758	483	15	(24)
(153)	(243)	(1)	38
605	240	14	14
238	17	57	35
843	257	71	49
253	107	1	-
635	59	55	17
(7)	-	-	-
628	59	55	17
(38)	91	15	32
(15)	32	6	11
(23)	59	9	21
-	-	-	-
(23)	59	9	21
(23)	59	9	21
111,547	85,473	3,430	296
-	-	-	-
112,443	85,844	3,467	290
113,277	86,549	3,594	289
311	-	1	-
949	879	-	-
117,856	20	8	26,272
117,775	-	-	26,267
117,267	-	-	26,324
69,645	46,353	3,662	720
77,248	54,537	3,584	1,544
59,903	-	-	38,994
536	240	14	-
69	-	-	14
-	-	-	-
605	240	14	14

- (א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 (ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 (ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
 (ד) כולל הלוואות לדיר עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 13.9 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.
 (ה) סווג מחדש.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
2,498	263	2,235	-	275	4	461	204	475
377	24	353	-	107	44	49	43	28
2,121	239	1,882	-	168	(40)	412	161	447
-	(9)	9	(4)	154	51	(66)	5	(16)
2,121	230	1,891	(4)	322	11	346	166	431
1,481	64	1,417	6	709	51	126	67	185
3,602	294	3,308	2	1,031	62	472	233	616
875	58	817	-	(6)	(7)	147	110	320
1,669	175	1,494	178	59	61	91	102	351
-	1	(1)	-	11	(5)	-	-	-
1,669	176	1,493	178	70	56	91	102	351
1,058	60	998	(176)	967	13	234	21	(55)
359	11	348	(70)	352	4	74	10	(18)
699	49	650	(106)	615	9	160	11	(37)
1	-	1	-	1	-	-	-	-
700	49	651	(106)	616	9	160	11	(37)
6	6	-	-	-	-	-	-	-
694	43	651	(106)	616	9	160	11	(37)
531,362	33,615	497,747	7,609	220,336	6,309	74,228	28,513	48,909
782	-	782	-	782	-	-	-	-
297,468	24,745	272,723	-	-	6,314	75,416	28,786	49,474
290,977	23,507	267,470	-	-	1,037	73,851	28,756	50,260
2,559	443	2,116	-	-	2	673	279	851
1,134	51	1,083	-	-	-	30	4	100
493,677	27,261	466,416	10,326	54,442	76,788	67,647	42,704	70,381
423,393	25,482	397,911	-	-	76,232	64,737	42,618	70,282
416,956	24,089	392,867	-	-	74,774	59,298	43,775	71,429
331,125	32,792	298,333	18,609	28,150	938	91,970	31,656	56,645
326,033	29,986	296,047	18,649	29,436	993	88,053	31,521	48,603
1,060,794	17,787	1,043,007	-	33,187	764,699	67,720	23,257	55,247
2,194	230	1,964	(4)	528	4	337	159	404
(267)	(22)	(245)	-	(378)	7	9	7	27
194	22	172	-	172	-	-	-	-
2,121	230	1,891	(4)	322	11	346	166	431

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית ⁽¹⁾			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיר	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
2,295	1,668	26	4
152	-	-	40
הכנסות ריבית מחיצוניים			
2,143	1,668	26	(36)
(920)	(1,126)	-	57
הוצאות ריבית מחיצוניים			
1,223	542	26	21
504	29	119	85
הכנסות ריבית, נטו:			
1,727	571	145	106
(36)	(28)	(5)	-
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
1,395	156	105	50
12	-	-	-
הוצאות תפעוליות ואחרות:			
1,407	156	105	50
356	443	45	56
לחיצוניים			
126	159	17	20
230	284	28	36
רווח (הפסד) לפני מיסים			
-	-	-	-
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת מס			
230	284	28	36
רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
-	-	-	-
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
230	284	28	36
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק			
117,266	91,563	3,515	356
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽²⁾			
-	-	-	-
מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽³⁾			
118,073	91,887	3,555	348
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽⁴⁾			
123,193	96,238	3,719	388
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח			
378	20	2	-
יתרת חובות פגומים בגין אשראי לציבור			
704	666	-	-
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום			
122,379	16	6	25,729
יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽⁵⁾			
122,315	-	-	25,727
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽⁶⁾			
121,760	-	-	25,923
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח			
79,439	56,906	3,651	705
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽⁷⁾			
82,121	59,443	3,305	696
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽⁸⁾			
63,156	-	-	47,894
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽⁹⁾			
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
1,108	542	26	3
מרווח מפעילות מתן אשראי לציבור			
115	-	-	18
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הציבור			
-	-	-	-
אחר			
1,223	542	26	21
סך הכל הכנסות ריבית, נטו			

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) כולל הלוואות לדיר עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 15.3 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
5,838	495	5,343	-	529	6	1,093	451	965
716	21	695	-	241	115	103	26	18
5,122	474	4,648	-	288	(109)	990	425	947
-	5	(5)	(1)	1,077	134	(229)	(49)	(74)
5,122	479	4,643	(1)	1,365	25	761	376	873
2,906	120	2,786	115	1,152	91	280	156	403
8,028	599	7,429	114	2,517	116	1,041	532	1,276
(370)	14	(384)	-	9	(1)	(185)	(63)	(108)
3,697	370	3,327	348	190	110	213	229	792
-	(1)	1	-	(16)	5	-	-	-
3,697	369	3,328	348	174	115	213	229	792
4,701	216	4,485	(234)	2,334	2	1,013	366	592
1,703	49	1,654	(47)	837	-	368	134	216
2,998	167	2,831	(187)	1,497	2	645	232	376
29	-	29	-	29	-	-	-	-
3,027	167	2,860	(187)	1,526	2	645	232	376
20	20	-	-	-	-	-	-	-
3,007	147	2,860	(187)	1,526	2	645	232	376
566,522	31,340	535,182	9,836	242,848	4,809	77,512	30,284	52,271
781	-	781	-	781	-	-	-	-
308,245	22,795	285,450	-	-	4,811	78,684	30,621	52,913
320,300	22,998	297,302	-	-	2,732	84,771	31,505	54,713
3,533	522	3,011	-	-	-	1,569	429	635
760	-	760	-	-	-	-	10	46
527,385	25,945	501,440	14,123	49,411	84,109	73,585	51,768	80,336
457,897	24,484	433,413	-	-	83,553	69,890	51,687	80,241
487,082	26,427	460,655	-	-	94,099	77,868	58,298	82,707
337,790	29,007	308,783	18,340	28,068	786	97,461	33,488	50,496
350,636	29,370	321,266	17,762	30,332	923	102,617	34,866	51,949
1,255,002	16,976	1,238,026	-	44,307	893,442	87,129	27,173	74,925
5,252	438	4,814	(1)	1,765	9	745	358	827
(453)	(21)	(432)	-	(661)	16	16	18	46
323	62	261	-	261	-	-	-	-
5,122	479	4,643	(1)	1,365	25	761	376	873

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 ^(א) (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית ^(ד)			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
1,566	882	31	2
97	-	-	58
1,469	882	31	(56)
(215)	(403)	(2)	93
1,254	479	29	37
504	32	116	74
1,758	511	145	111
371	138	(3)	-
1,313	120	104	40
1	1	-	-
1,314	121	104	40
73	252	44	71
23	88	16	25
50	164	28	46
-	-	-	-
50	164	28	46
-	-	-	-
50	164	28	46
111,348	84,688	3,683	319
-	-	-	-
112,103	85,035	3,722	312
113,277	86,549	3,594	289
311	-	1	-
949	879	-	-
113,224	21	8	24,997
113,144	-	-	24,992
117,267	-	-	26,324
69,774	46,157	3,857	732
77,248	54,537	3,584	1,544
63,342	-	-	41,688
1,097	479	29	-
157	-	-	37
-	-	-	-
1,254	479	29	37

- (א) יתרות ממוצעות יחושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 (ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 (ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
 (ד) כולל הלוואות לדיור עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 13.9 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.
 (ה) סווג מחדש.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
5,091	575	4,516	-	617	15	900	406	1,010
801	73	728	-	173	111	125	98	66
4,290	502	3,788	-	444	(96)	775	308	944
-	(18)	18	(6)	34	146	(87)	55	(2)
4,290	484	3,806	(6)	478	50	688	363	942
1,727	132	1,595	8	77	125	265	150	392
6,017	616	5,401	2	555	175	953	513	1,334
1,735	105	1,630	-	1	(2)	533	210	517
3,472	384	3,088	350	145	112	186	208	734
-	1	(1)	-	(2)	-	-	-	-
3,472	385	3,087	350	143	112	186	208	734
810	126	684	(348)	411	65	234	95	83
320	27	293	(99)	178	23	81	35	27
490	99	391	(249)	233	42	153	60	56
(13)	-	(13)	-	(13)	-	-	-	-
477	99	378	(249)	220	42	153	60	56
15	15	-	-	-	-	-	-	-
462	84	378	(249)	220	42	153	60	56
502,548	31,775	470,773	8,416	196,365	4,778	71,716	28,027	49,804
750	-	750	-	750	-	-	-	-
292,077	23,981	268,096	-	-	4,782	72,365	28,273	50,261
290,977	23,507	267,470	-	-	1,037	73,851	28,756	50,260
2,559	443	2,116	-	-	2	673	279	851
1,134	51	1,083	-	-	-	30	4	100
465,725	25,237	440,488	12,543	48,893	71,226	62,245	41,023	66,337
399,057	23,949	375,108	-	-	70,669	59,124	40,944	66,235
416,956	24,089	392,867	-	-	74,774	59,298	43,775	71,429
323,799	31,660	292,139	18,142	27,176	980	87,360	31,684	56,291
326,033	29,986	296,047	18,649	29,436	993	88,053	31,521	48,603
1,097,803	17,444	1,080,359	-	37,943	789,707	67,369	23,984	56,326
4,412	511	3,901	(6)	970	7	651	318	864
(620)	(72)	(548)	-	(945)	43	37	45	78
498	45	453	-	453	-	-	-	-
4,290	484	3,806	(6)	478	50	688	363	942

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית ^(ד)			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
3,362	2,038	59	4
178	-	-	107
הכנסות ריבית מחיצוניים			
הוצאות ריבית מחיצוניים			
הכנסות ריבית, נטו:			
3,184	2,038	59	(103)
(690)	(1,043)	(3)	160
מחיצוניים			
בימגזרי			
2,494	995	56	57
984	61	226	151
סך הכנסות ריבית, נטו			
סך הכנסות שאינן מריבית			
3,478	1,056	282	208
445	174	(1)	-
סך הכנסות			
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
הוצאות תפעוליות ואחרות:			
2,567	243	211	83
21	-	-	-
לחיצוניים			
בימגזרי			
2,588	243	211	83
445	639	72	125
163	236	28	47
רווח (הפסד) לפני מיסים			
282	403	44	78
הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח			
רווח (הפסד) לאחר מיסים			
-	-	-	-
חלקו של הבנק בהפסדים של חברות כלולות לאחר השפעת מס			
282	403	44	78
רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
-	-	-	-
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
282	403	44	78
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק			
111,951	86,354	3,728	314
יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)			
-	-	-	-
מזה: השקעות בחברות כלולות ^(א)			
112,629	86,766	3,767	307
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)			
116,345	90,133	4,007	320
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח			
362	26	1	-
יתרת חובות פגומים בגין אשראי לציבור			
758	720	-	-
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום			
117,069	20	8	25,653
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)			
116,986	-	-	25,650
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)			
121,146	-	-	26,082
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח			
77,577	54,266	3,730	1,349
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א)(ב)}			
78,967	56,335	3,799	695
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)			
61,996	-	-	41,741
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א)(ג)}			
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
2,207	995	56	2
מרווח מפעילות מתן אשראי לציבור			
287	-	-	55
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הציבור			
-	-	-	-
אחר			
2,494	995	56	57
סך הכל הכנסות ריבית, נטו			

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) כולל הלוואות לדיוור עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 14.2 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
10,175	1,057	9,118	-	1,091	18	1,868	825	1,950
1,452	113	1,339	-	376	196	198	156	128
8,723	944	7,779	-	715	(178)	1,670	669	1,822
-	(8)	8	(6)	487	251	(229)	55	(20)
8,723	936	7,787	(6)	1,202	73	1,441	724	1,802
4,366	263	4,103	22	1,127	207	549	290	773
13,089	1,199	11,890	16	2,329	280	1,990	1,014	2,575
2,552	282	2,270	-	(29)	(1)	1,001	285	569
7,046	778	6,268	717	359	214	376	421	1,531
-	-	-	-	(38)	17	-	-	-
7,046	778	6,268	717	321	231	376	421	1,531
3,491	139	3,352	(701)	2,037	50	613	308	475
1,356	39	1,317	(229)	804	19	219	117	177
2,135	100	2,035	(472)	1,233	31	394	191	298
(13)	-	(13)	-	(13)	-	-	-	-
2,122	100	2,022	(472)	1,220	31	394	191	298
20	20	-	-	-	-	-	-	-
2,102	80	2,022	(472)	1,220	31	394	191	298
513,368	31,300	482,068	9,225	207,738	4,030	71,631	27,875	49,304
743	-	743	-	743	-	-	-	-
291,015	23,656	267,359	-	-	4,033	72,320	28,197	49,873
300,631	22,266	278,365	-	-	4,386	77,154	29,502	50,658
4,019	629	3,390	-	-	1	1,758	448	821
814	14	800	-	-	-	4	-	38
476,173	25,329	450,844	11,487	47,376	72,039	62,972	43,406	70,842
412,230	24,093	388,137	-	-	71,482	59,951	43,319	70,749
447,031	22,388	424,643	-	-	80,499	72,512	47,145	77,259
324,705	30,724	293,981	18,396	27,515	919	88,399	31,374	48,452
330,851	28,315	302,536	18,505	26,802	753	94,872	32,806	49,136
1,101,696	17,277	1,084,419	-	40,228	794,455	62,860	23,901	59,238
8,969	937	8,032	(7)	2,090	14	1,386	662	1,678
(1,053)	(112)	(941)	-	(1,583)	59	55	62	124
807	111	696	1	695	-	-	-	-
8,723	936	7,787	(6)	1,202	73	1,441	724	1,802

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה

כללי

דיווח מגזרי פעילות על פי גישת ההנהלה מציג את תוצאות הבנק בחלוקה לקווי עסקים, בהתאם למבנה הארגוני של הבנק. קווי העסקים מתמחים במתן שירות למגזרי לקוחות בעלי מאפיינים וצרכים דומים.

מידע בדבר מגזרי פעילות גישת הנהלה הובא [בביאור 29 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)												
בנק	אנשים פרטיים	עסקים קטנים	משכנתאות	סך הכל בנקאית	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות	חברות	סך הכל
										בנות בארץ	בנות בחו"ל	
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
מחיצוניים	234	264	1,051	1,549	347	269	283	55	6	25	240	2,774
בינמגזרי	233	19	(715)	(463)	(9)	(100)	(54)	625	(1)	-	2	-
הכנסות ריבית, נטו	467	283	336	1,086	338	169	229	680	5	25	242	2,774
הכנסות שאינן מריבית	343	110	6	459	114	56	78	241	60	463	61	1,532
סך כל ההכנסות	810	393	342	1,545	452	225	307	921	65	488	303	4,306
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	4	(33)	(10)	(39)	(40)	(87)	(5)	19	(6)	3	(3)	(158)
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	690	244	82	1,016	182	63	36	104	214	54	189	1,858
רווח (הפסד) לפני מס	116	182	270	568	310	249	276	798	(143)	431	117	2,606
הפרשה למס	39	62	92	193	106	85	94	272	69	104	27	950
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	77	120	178	375	204	164	182	527	(212)	348	79	1,667

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)												
בנק												
סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	אנשים פרטיים	בנק
הכנסות ריבית, נטו:												
2,121	238	21	-	112	203	256	270	1,021	488	275	258	מחיצוניים
-	(8)	2	7	101	(29)	(83)	18	(8)	(209)	5	196	בינמגזרי ^(א)
2,121	230	23	7	213	174	173	288	1,013	279	280	454	הכנסות ריבית, נטו
1,481	62	44	3	687	78	53	101	453	12	113	328	הכנסות שאינן מריבית ^(א)
3,602	292	67	10	900	252	226	389	1,466	291	393	782	סך כל ההכנסות
875	59	3	(17)	(9)	57	104	134	544	108	266	170	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,669	176	38	205	95	30	56	158	911	58	233	620	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
1,058	57	26	(178)	814	165	66	97	11	125	(106)	(8)	רווח (הפסד) לפני מס
359	11	(3)	(42)	278	56	23	33	3	42	(36)	(3)	הפרשה (הטבה) למס
694	40	30	(136)	536	109	43	64	8	83	(70)	(5)	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק

(א) החל מרבעון ראשון 2021 הוחלט על הקצאת חלק מהוסי מפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות למרכזי הרווח השונים. על מנת להציג מידע בר השוואה בוצע סיווג מחדש למספרי השוואה.

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)												
סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	אנשים פרטיים	בנק
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
5,122	473	48	7	148	517	541	675	2,713	1,664	529	520	מחיצוניים
-	3	1	(1)	843	(72)	(180)	(13)	(581)	(1,012)	33	398	בינמגזרי
5,122	476	49	6	991	445	361	662	2,132	652	562	918	הכנסות ריבית, נטו
2,906	122	571	149	629	156	113	227	939	10	223	706	הכנסות שאינן מריבית
8,028	598	620	155	1,620	601	474	889	3,071	662	785	1,624	סך כל ההכנסות
(370)	13	4	-	55	(126)	(155)	(44)	(117)	(25)	(85)	(7)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3,697	369	102	428	207	65	137	371	2,018	157	480	1,381	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
4,701	216	514	(273)	1,358	662	492	562	1,170	530	390	250	רווח (הפסד) לפני מס
1,703	49	124	81	464	226	168	192	399	181	133	85	הפרשה למס
3,007	147	417	(354)	896	436	324	370	771	349	257	165	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 30 ביוני 2021												
315,233	22,596	786	5,225	10,260	36,822	41,043	47,642	150,859	97,212	24,650	28,997	אשראי לציבור, נטו
487,082	26,427	-	3	103,924	12,384	28,543	82,287	233,514	-	49,430	184,084	פיקדונות הציבור
1,337,813	18,383	347,785	27,481	673,259	1,854	10,765	30,309	227,977	-	22,119	205,858	נכסים בניהול

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)												
בנק	אנשים פרטיים	עסקים קטנים	משכנתאות	סך הכל בנקאית	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות	חברות	סך
										בנות בארץ	בנות בחו"ל	הכל
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
מחיצוניים	578	584	885	2,047	522	448	395	307	-	70	501	4,290
בינמגזרי ^(א)	401	17	(328)	90	79	(108)	(55)	(6)	9	8	(17)	-
הכנסות ריבית, נטו	979	601	557	2,137	601	340	340	301	9	78	484	4,290
הכנסות שאינן מריבית ^(א)	702	241	24	967	221	120	159	74	1	52	133	1,727
סך כל ההכנסות	1,681	842	581	3,104	822	460	499	375	10	130	617	6,017
הוצאות (הכנסות) בנין הפסדי אשראי	289	424	144	857	256	442	94	(4)	(24)	8	106	1,735
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	1,306	494	120	1,920	300	112	60	194	413	88	385	3,472
רווח (הפסד) לפני מס	86	(76)	317	327	266	(94)	345	185	(379)	34	126	810
הפרשה (הטבה) למס	29	(26)	108	111	91	(32)	118	63	(60)	2	27	320
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	57	(50)	209	216	175	(62)	227	122	(319)	19	84	462
יתרות ליום 30 ביוני 2020												
אשראי לציבור, נטו	28,016	24,387	87,733	140,136	42,371	39,869	27,633	7,224 ^(ב)	4,998	940	23,173	286,344
פיקדונות הציבור	176,157	44,331	-	220,488	61,070	22,022	7,233	82,050	4	-	24,089	416,956
נכסים בניהול	164,262	15,233	-	179,495	21,656	9,825	1,559	532,251	15,372	313,423	17,104	1,090,685

(א) החל מרבעון ראשון 2021 הוחלט על הקצאת חלק מהותי מפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות למרכזי הרווח השונים. על מנת להציג מידע בר השוואה בוצע סיווג מחדש למספרי השוואה.

(ב) סווג מחדש.

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)												
בנק												
סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	אנשים פרטיים	במיליוני ש"ח
הכנסות ריבית, נטו:												
8,723	938	128	-	510	834	880	1,118	4,315	2,047	1,142	1,126	מחיצוניים
-	(2)	7	-	287	(111)	(205)	103	(79)	(891)	38	774	בינמגזרי ^(א)
8,723	936	135	-	797	723	675	1,221	4,236	1,156	1,180	1,900	הכנסות ריבית, נטו
4,366	263	254	127	879	312	244	428	1,859	38	459	1,362	הכנסות שאינן מריבית ^(א)
13,089	1,199	389	127	1,676	1,035	919	1,649	6,095	1,194	1,639	3,262	סך כל ההכנסות
2,552	282	4	(33)	(18)	210	762	352	993	178	482	333	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
7,046	778	190	871	382	125	227	667	3,806	245	951	2,610	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,491	139	195	(711)	1,312	700	(70)	630	1,296	771	206	319	רווח (הפסד) לפני מס
1,356	39	41	(45)	448	239	(24)	215	443	264	70	109	הפרשה (הטבה) למס
2,102	80	139	(666)	866	461	(46)	415	853	507	136	210	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 31 בדצמבר 2020												
295,341	21,842	790	5,339	8,700	31,559	39,389	44,626	143,096	91,313	24,253	27,530	אשראי לציבור, נטו
447,031	22,388	-	5	90,938	10,149	28,390	65,775	229,386	-	47,710	181,676	פיקדונות הציבור
1,177,655	16,529	312,520	21,484	585,627	2,336	10,043	25,909	203,207	-	19,455	183,752	נכסים בניהול

(א) החל מרבעון ראשון 2021 הוחלט על הקצאת חלק מהותי מפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות למרכזי הרווח השונים. על מנת להציג מידע בר השוואה בוצע סיווג מחדש למספרי השוואה.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
4,241	614	776	5,631	3	5,634	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח
(153)	(8)	4	(157)	(1)	(158)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(136)	(1)	(68)	(205)	-	(205)	מחיקות חשבונאיות
150	-	65	215	-	215	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
14	(1)	(3)	10	-	10	מחיקות חשבונאיות נטו
(5)	-	-	(5)	-	(5)	התאמות מתרגום דוחות כספיים
4,097	605	777	5,479	2	5,481	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹
396	-	16	412	-	412	¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
3,177	497	709	4,383	5	4,388	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח
615	107	155	877	(2)	875	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(201)	(1)	(109)	(311)	-	(311)	מחיקות חשבונאיות
70	-	53	123	-	123	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(131)	(1)	(56)	(188)	-	(188)	מחיקות חשבונאיות נטו
(10)	-	-	(10)	-	(10)	התאמות מתרגום דוחות כספיים
3,651	603	808	5,062	3	5,065	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹
409	-	20	429	-	429	¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
4,284	636	792	5,712	3	5,715
(333)	(27)	(9)	(369)	(1)	(370)
(250)	(4)	(142)	(396)	-	(396)
391	-	136	527	-	527
141	(4)	(6)	131	-	131
5	-	-	5	-	5
4,097	605	777	5,479	2	5,481
396	-	16	412	-	412
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
הכנסות בגין הפסדי אשראי					
מחיקות חשבונאיות					
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות נטו					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,590	467	657	3,714	2	3,716
1,354	138	242	1,734	1	1,735
(453)	(2)	(213)	(668)	-	(668)
161	-	122	283	-	283
(292)	(2)	(91)	(385)	-	(385)
(1)	-	-	(1)	-	(1)
3,651	603	808	5,062	3	5,065
409	-	20	429	-	429
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח ¹					
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א), ועל החובות^(א) בגינם היא חושבה

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
155,164	-	872	156,036	13,577	169,613
שנבדקו על בסיס פרטני					
41,618	96,496	26,150	164,264	2,489	166,753
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
505 ^(א)	96,393	-	96,898	-	96,898
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
196,782	96,496	27,022	320,300	16,066	336,366
סך הכל חובות ^(א)					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
3,060	-	246	3,306	2	3,308
שנבדקו על בסיס פרטני					
641	605	515	1,761	-	1,761
שנבדקו על בסיס קבוצתי ²					
- ^(א)	603 ^(ב)	-	603	-	603
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
3,701	605	761	5,067	2	5,069
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ³					
894	6	230	1,130	- ^(ד)	1,130
מזה: בגין חובות פגומים					
30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
134,956 ^(ה)	26	748	135,730	13,566 ^(ה)	149,296
שנבדקו על בסיס פרטני					
42,613	86,806	25,828	155,247	287	155,534
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
736 ^(א)	86,642	-	87,378	-	87,378
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
177,569	86,832	26,576	290,977	13,853	304,830
סך הכל חובות ^(א)					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
2,551	-	211	2,762	3	2,765
שנבדקו על בסיס פרטני					
691	603	577	1,871	-	1,871
שנבדקו על בסיס קבוצתי ²					
- ^(א)	602 ^(ב)	-	602	-	602
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
3,242	603	788	4,633	3	4,636
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ³					
487	-	198	685	-	685
מזה: בגין חובות פגומים					

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 452 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2021 (30 ביוני 2020 - סך של 362 מיליון ש"ח).
- (ג) כולל יתרת הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.
- (ה) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א), ועל החובות^(א) בגינם היא חושבה (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						
אשראי לציבור						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):						
143,317	24	786	144,127	10,879	155,006	שנבדקו על בסיס פרטני
40,741	90,365	25,398	156,504	158	156,662	שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹
624 ^(ג)	90,237	-	90,861	-	90,861	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
184,058	90,389	26,184	300,631	11,037	311,668	סך הכל חובות ^(א)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):						
3,135 ^(ה)	1	228	3,364	3	3,367	שנבדקו על בסיס פרטני
747 ^(ה)	635	544	1,926	-	1,926	שנבדקו על בסיס קבוצתי ²
- ^(ד)	634 ^(ב)	-	634	-	634	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
3,882	636	772	5,290	3	5,293	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ³
911 ^(ה)	7	212	1,130	- ^(ד)	1,130	מזה: בגין חובות פגומים

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 460 מיליון ש"ח.

(ג) כולל יתרת הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

(ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

(ה) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א)

1. איכות אשראי ופיגורים

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ^(ב)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ה)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ד/ז)	סך הכל	פגומים ^(ג)	לא פגומים	לא בעייתיים
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
31	4	33,849	76	122	33,651
בינוי ונדל"ן - בינוי ^(ט)					
25	25	31,829	247	125	31,457
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן ^(ט)					
2	1	19,111	4	7	19,100
שירותים פיננסיים					
78	26	77,660	1,334	1,527	74,799
מסחרי - אחר					
136	56	162,449	1,661	1,781	159,007
סך הכל מסחרי					
502	666	96,385	20	667 ^(ו)	95,698
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
108	38	26,678	358	286	26,034
אנשים פרטיים - אחר					
746	760	285,512	2,039	2,734	280,739
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	1,589	-	-	1,589
בנקים בישראל					
-	-	202	-	-	202
ממשלת ישראל					
746	760	287,303	2,039	2,734	282,530
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
109	-	13,282	223	582	12,477
בינוי ונדל"ן					
106	-	21,051	1,270	803	18,978
מסחרי - אחר					
215	-	34,333	1,493	1,385	31,455
סך הכל מסחרי					
-	-	455	1	-	454
אנשים פרטיים					
215	-	34,788	1,494	1,385	31,909
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	13,532	-	-	13,532
בנקים בחו"ל					
-	-	743	8	-	735
ממשלות בחו"ל					
215	-	49,063	1,502	1,385	46,176
סך הכל פעילות בחו"ל					
961	760	320,300	3,533	4,119	312,648
סך הכל ציבור					
-	-	15,121	-	-	15,121
סך הכל בנקים					
-	-	945	8	-	937
סך הכל ממשלות					
961	760	336,366	3,541	4,119	328,706
סך הכל					

ראה הערות [בעמוד 184](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ^(ב)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ה)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ד)	סך הכל	פגומים ^(ג)	לא פגומים	לא בעייתיים
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
21	14	25,381	112	137	25,132
בינוי ונדל"ן - בינוי					
18	10	27,764	193	96	27,475
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
4	3	13,552	8	6	13,538
שירותים פיננסיים					
143	107	76,915	1,249	1,529	74,137
מסחרי - אחר					
186	134	143,612	1,562	1,768	140,282
סך הכל מסחרי					
537	879	86,635	-	879 ^(ו)	85,756
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
151	70	26,180	311	325	25,544
אנשים פרטיים - אחר					
874	1,083	256,427	1,873	2,972	251,582
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	1,374	-	-	1,374
בנקים בישראל					
-	-	16	-	-	16
ממשלת ישראל					
874	1,083	257,817	1,873	2,972	252,972
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
29	-	12,322	303	178	11,841
בינוי ונדל"ן					
116	51	21,635	336	591	20,708 ^(ז)
מסחרי - אחר					
145	51	33,957	639	769	32,549
סך הכל מסחרי					
-	-	593	47	1	545
אנשים פרטיים					
145	51	34,550	686	770	33,094
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	11,740	-	-	11,740 ^(ז)
בנקים בחו"ל					
-	-	723	29	-	694
ממשלות בחו"ל					
145	51	47,013	715	770	45,528
סך הכל פעילות בחו"ל					
1,019	1,134	290,977	2,559	3,742	284,676
סך הכל ציבור					
-	-	13,114	-	-	13,114
סך הכל בנקים					
-	-	739	29	-	710
סך הכל ממשלות					
1,019	1,134	304,830	2,588	3,742	298,500
סך הכל					

ראה הערות [בעמוד 184](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ^(ב)			
בפיגור של 30 ימים ^(ג) ועד 89 ימים ^(ד)	בפיגור של 90 ימים ^(ד) או יותר ^(ה)	סך הכל	פגומים ^(א)	לא פגומים	לא בעייתיים
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
29	9	28,846	110	128	28,608
בינוי ונדל"ן - בינוי					
22	3	29,440	325	99	29,016
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
28	1	19,352	4	7	19,341
שירותים פיננסיים					
118	29	75,361	1,594	1,634	72,133
מסחרי - אחר					
197	42	152,999	2,033	1,868	149,098
סך הכל מסחרי					
512	720	90,228	26	722 ^(ו)	89,480
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
104	38	25,796	336	304	25,156
אנשים פרטיים - אחר					
813	800	269,023	2,395	2,894	263,734
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	1,631	-	-	1,631
בנקים בישראל					
-	-	9	-	-	9
ממשלת ישראל					
813	800	270,663	2,395	2,894	265,374
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
226	-	12,204	287	576	11,341
בינוי ונדל"ן					
187	14	18,855	1,312	1,137	16,406
מסחרי - אחר					
413	14	31,059	1,599	1,713	27,747
סך הכל מסחרי					
-	-	549	25	-	524
אנשים פרטיים					
413	14	31,608	1,624	1,713	28,271
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	8,774	-	-	8,774
בנקים בחו"ל					
-	-	623	15	-	608
ממשלות בחו"ל					
413	14	41,005	1,639	1,713	37,653
סך הכל פעילות בחו"ל					
1,226	814	300,631	4,019	4,607	292,005
סך הכל ציבור					
-	-	10,405	-	-	10,405
סך הכל בנקים					
-	-	632	15	-	617
סך הכל ממשלות					
1,226	814	311,668	4,034	4,607	303,027
סך הכל					

ראה הערות [בעמוד 184](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

הערות:

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ב) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של יותר מ-90 ימים.
- (ג) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי, ראה [ביאור 13.2.1](#) להלן.
- (ד) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (ה) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 208 מיליון ש"ח (30 ביוני 2020 - 246 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 472 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (ו) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 76 מיליון ש"ח (30 ביוני 2020 - 81 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 78 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פירעונה.
- (ז) 3% מהאשראי לנכסים מניבים שניתן באמצעות מערך בינוי ונדל"ן בבנק הינו בשיעור LTV העולים על 85%.
- (ח) יתרת החובות הלא פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר, נכון ליום 30 ביוני 2021, בסך של 761 מיליון ש"ח הינם אשראי שנתן הבנק, מתוכם 95 מיליון ש"ח הינו בגין הלוואות שאינן לדיור ו-666 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור, כאשר מתוכן סך של 173 מיליון ש"ח הינו בפיגור של עד 149 יום, 136 מיליון ש"ח הינו בפיגור של 150-249 יום והיתרה הינה בגין חוב בפיגור של 250 ימים או יותר.
- (ט) סוג מחדש.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל.

חוב המוערך על בסיס פרטני מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור. חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב. חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לציבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך 60 ימי פיגור ביחס לתנאי החוב החדשים, יחזור שוב להיות מטופל כחוב לא מבצע. לגבי הלוואות לדיור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

יצוין כי לאור הנחיות בנק ישראל מיום 21 באפריל 2020 וכחלק מהמאמצים לסייע ללווים בקשיים הנובעים מאירוע הקורונה, הסדרי חוב עד ליום 31 בדצמבר 2020 שבמסגרתם שונו תנאי החוב ובפרט נדחו מועדי התשלום המקוריים, לא הובאו בחשבון בקביעת סטטוס הפיגור או סיווג החוב.

לפרטים בדבר הנחיות הפיקוח על הבנקים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ראה [ביאור 5.2.1 וביאור 5.2.2](#) בדוחות הכספיים השנתיים [לשנת 2020](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)				
	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) בגינם לא קיימת	יתרת ^(ג) הפרשה פרטנית ^(א)	יתרת ^(ג) חובות פגומים
סך הכל	76	23	12	53
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	328	247	18	167
סך הכל	4	1	1	3
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	398	1,334	436	1,071
סך הכל מסחרי	4,699	1,661	467	1,294
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	20	20	-	-
אנשים פרטיים - אחר	864	358	230	356
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	5,583	2,039	697	1,650
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
בינוי ונדל"ן - בינוי	307	223	101	223
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	1,353	1,270	326	1,212
שירותים פיננסיים	1,660	1,493	427	1,435
מסחרי - אחר	1	1	-	-
סך הכל מסחרי	1,661	1,494	427	1,435
אנשים פרטיים	8	8	-	8
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	1,669	1,502	427	1,443
ממשלות בחו"ל	7,244	3,533	1,124	3,085
סך הכל ציבור	8	8	-	8
סך הכל פעילות בחו"ל	7,252	3,541	1,124	3,093
מזה:				
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים	2,949	376	961	2,573
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים	2,517	222	669	2,295

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
(ב) יתרת חוב רשומה.
(ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.
(ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) בגינם לא קיימת	יתרת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) בגינם קיימת
	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	יתרת ^(ב) חובות פגומים	פרטנית ^(ג)	פרטנית ^(ג)	פרטנית ^(ג)
	במיליוני ש"ח				
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי	367	112	63	13	49
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	970	193	137	2	56
שירותים פיננסיים	411	8	6	1	2
מסחרי - אחר	3,135	1,249	463	270	786
סך הכל מסחרי	4,883	1,562	669	286	893
אנשים פרטיים - אחר	773	311	4	188	307
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	5,656	1,873	673	474	1,200
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
בינוי ונדל"ן	380	303	1	77	302
מסחרי - אחר	370	336	107	124	229
סך הכל מסחרי	750	639	108	201	531
אנשים פרטיים	47	47	26	10	21
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	797	686	134	211	552
ממשלות בחו"ל	29	29	-	(7)	29
סך הכל פעילות בחו"ל	826	715	134	211	581
סך הכל ציבור	6,453	2,559	807	685	1,752
סך הכל ממשלות	29	29	-	-	29
סך הכל	6,482	2,588	807	685	1,781
מזה:					
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים	2,109	573	599	1,536	
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים	1,167	518	226	649	

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה.

(ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)				
	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ג) חובות פגומים	יתרת ^(ג) חובות פגומים
	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת הפרשה פרטנית ^(ג)
	פגומים	פגומים	פרטנית ^(ג)	פרטנית ^(ג)
	במיליוני ש"ח			
פעילות לווים בישראל				
ציבור-מסחרי				
בינוי ונדל"ן - בינוי	357	110	63	47
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	1,086	325	130	195
שירותים פיננסיים	403	4	3	1
מסחרי - אחר	3,431	1,594	487	1,107
סך הכל מסחרי	5,277	2,033	683	1,350
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	26	26	26	-
אנשים פרטיים - אחר	834	336	2	212
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	6,137	2,395	711	1,684
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
בינוי ונדל"ן	358	287	-	94 ^(ה)
מסחרי - אחר	1,357	1,312	45	353 ^(ה)
סך הכל מסחרי	1,715	1,599	45	447
אנשים פרטיים	25	25	1	1
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	1,740	1,624	46	448
ממשלות בחו"ל	15	15	-	- ^(ד)
סך הכל פעילות בחו"ל	1,755	1,639	46	448
סך הכל ציבור	7,877	4,019	757	1,124
סך הכל ממשלות	15	15	-	-
סך הכל	7,892	4,034	757	1,124
מזה:				
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים	3,269	594	947	2,675
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים	2,641	493	589	2,148

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
(ב) יתרת חוב רשומה.
(ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.
(ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.
(ה) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)					
2020			2021		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ^(א)	יתרה ^(ב) ממוצעת של חובות פגומים	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ^(א)	יתרה ^(ב) ממוצעת של חובות פגומים
במיליוני ש"ח					
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
(ה) -	1	98	(ה) -	(ה) -	86
(ה) -	1	230	(ה) -	(ה) -	314
(ה) -	(ה) -	5	(ה) -	(ה) -	5
1	1	1,194	1	3	1,526
1	3	1,527	1	3	1,931
-	-	-	-	-	19
2	2	311	(ה) -	1	348
3	5	1,838	1	4	2,298
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
-	-	331	-	-	263
1	1	332	1	2	1,028
1	1	663	1	2	1,291
-	-	5	-	-	-
1	1	668	1	2	1,291
-	-	5	-	-	11
1	1	673	1	2	1,302
4	6	2,506	2	6	3,589
-	-	5	-	-	11
4	6 ^(ד)	2,511	2	6 ^(ד)	3,600

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(ג) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(ד) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות ריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2021 בסך 125 מיליון ש"ח (30 ביוני 2020 - 89 מיליון ש"ח).

(ה) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
 ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)					
2020			2021		
מזה: ממוצעת של חובות פגומים ^(א)	מזה: ממוצעת של חובות פגומים ^(א)	מזה: ממוצעת של חובות פגומים ^(א)	מזה: ממוצעת של חובות פגומים ^(א)	מזה: ממוצעת של חובות פגומים ^(א)	מזה: ממוצעת של חובות פגומים ^(א)
1	100	1	1	84	בינוי ונדל"ן - בינוי
2	223	1	1	300	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	5	-	-	5	שירותים פיננסיים
1	1,205	1	6	1,488	מסחרי - אחר
1	1,533	3	8	1,877	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	10	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
2	311	-	3	350	אנשים פרטיים - אחר
3	1,844	3	11	2,237	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
-	323	-	-	255	בינוי ונדל"ן
2	335	1	2	1,045	מסחרי - אחר
2	658	1	2	1,300	סך הכל מסחרי
-	8	-	-	12	אנשים פרטיים
2	666	1	2	1,312	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	10	-	-	10	ממשלות בחו"ל
2	676	1	2	1,322	סך הכל פעילות בחו"ל
5	2,510	4	13	3,549	סך הכל ציבור
-	10	-	-	10	סך הכל ממשלות
5	2,520	4	13	3,559	סך הכל

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(ג) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(ד) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות ריבית בתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2021 בסך 259 מיליון ש"ח (30 ביוני 2020 - 182 מיליון ש"ח).

(ה) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

ליום 30 ביוני 2020				ליום 30 ביוני 2021				
צובר	שאינו צובר	שאינו צובר	צובר	צובר	שאינו צובר	שאינו צובר	צובר	
של 30 בפיגור	של 30 בפיגור	של 30 בפיגור	של 30 בפיגור	של 30 בפיגור	של 30 בפיגור	של 30 בפיגור	של 30 בפיגור	
לא ימים ועד 89 ימים ^(ב)	לא ימים ועד 89 ימים ^(ב)	לא ימים ועד 89 ימים ^(ב)	לא ימים ועד 89 ימים ^(ב)	לא ימים ועד 89 ימים ^(ב)	לא ימים ועד 89 ימים ^(ב)	לא ימים ועד 89 ימים ^(ב)	לא ימים ועד 89 ימים ^(ב)	
סך הכל ^(ג)	סך הכל ^(ג)	סך הכל ^(ג)	סך הכל ^(ג)	סך הכל ^(ג)	סך הכל ^(ג)	סך הכל ^(ג)	סך הכל ^(ג)	
								בלתי מבוקר
								במיליוני ש"ח
<u>פעילות לווים בישראל</u>								
<u>ציבור-מסחרי</u>								
85	13	1	71	41	15	1	25	בינוי ונדל"ן - בינוי
135	66	-	69	193	12	1	180	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
5	1	-	4	2	1	-	1	שירותים פיננסיים
635	106	6	523	904	189	9	706	מסחרי - אחר
860	186	7	667	1,140	217	11	912	סך הכל מסחרי
288	93	3	192	341	155	5	181	אנשים פרטיים - אחר
1,148	279	10	859	1,481	372	16	1,093	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>								
<u>ציבור-מסחרי</u>								
6	-	-	6	11	-	-	11	בינוי ונדל"ן
13	5	-	8	1,025	1	-	1,024	מסחרי - אחר
19	5	-	14	1,036	1	-	1,035	סך הכל מסחרי
19	5	-	14	1,036	1	-	1,035	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
1,167	284	10	873	2,517	373	16	2,128	סך הכל ציבור

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) צובר הכנסות ריבית.

(ג) נכלל בחובות פגומים.

הערה: ההתחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, אשר במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 30 ביוני 2021 לסך 2 מיליון ש"ח (ליום 30 ביוני 2020 לא היו התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, אשר במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

31 בדצמבר 2020			
סך הכל ^(ג)	צובר ^(ב) לא בפיגור	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים ^(ב)	שאינו צובר הכנסות ריבית
מבוקר			
במיליוני ש"ח			
<u>פעילות לווים בישראל</u>			
<u>ציבור-מסחרי</u>			
87	14	1	72
259	67	-	192
2	1	-	1
895	325	8	562
1,243	407	9	827
317	126	4	187
1,560	533	13	1,014
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>			
<u>ציבור-מסחרי</u>			
17	-	-	17
1,064	4	-	1,060
1,081	4	-	1,077
1,081	4	-	1,077
2,641	537	13	2,091

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) צובר הכנסות ריבית.
 (ג) נכלל בחובות פגומים.

הערה: ההתחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, אשר במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי הסתכמו ליום 31 בדצמבר 2020 בסך 20 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

1. ארגונים מחדש שבוצעו

לשלושה חודשים שהסתיימו 30 ביוני (בלתי מבוקר)					
2020			2021		
יתרת חוב רשומה לפני לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
50	51	95	9	9	46
בינוי ונדל"ן - בינוי					
3	3	21	9	9	9
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
1	1	2	(ב)	(ב)	3
שירותים פיננסיים					
279	280	543	55	57	249
מסחרי - אחר					
333	335	661	73	75	307
סך הכל מסחרי					
48	49	1,261	56	57	1,081
אנשים פרטיים - אחר					
381	384	1,922	129	132	1,388
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
-	-	-	-	-	-
בינוי ונדל"ן					
-	-	-	-	-	-
מסחרי אחר					
-	-	-	-	-	-
סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
381	384	1,922	129	132	1,388
סך הכל ציבור					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון חדש (המשך)

1. ארגונים מחדש שבוצעו (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)					
2020			2021		
יתרת חוב רשומה לפני לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
56	57	188	17	17	85
בינוי ונדל"ן - בינוי					
10	10	47	17	17	21
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
1	1	7	1	1	8
שירותים פיננסיים					
425	430	1,073	360	362	557
מסחרי - אחר					
492	498	1,315	395	397	671
סך הכל מסחרי					
98	100	2,734	126	127	2,289
אנשים פרטיים - אחר					
590	598	4,049	521	524	2,960
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
6	6	1	-	-	-
בינוי ונדל"ן					
-	-	-	10	10	1
מסחרי - אחר					
6	6	1	10	10	1
סך הכל מסחרי					
6	6	1	10	10	1
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
596	604	4,050	531	534	2,961
סך הכל ציבור					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

2. ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו^(ב)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)			
2020		2021	
מספר חוזים	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה ^(ג)	מספר חוזים
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
<u>פעילות לווים בישראל</u>			
<u>ציבור-מסחרי</u>			
6	34	4	33
בינוי ונדל"ן - בינוי			
6	11	2	4
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
(ד) -	1	(ד) -	1
שירותים פיננסיים			
30	213	27	186
מסחרי - אחר			
42	259	33	224
סך הכל מסחרי			
14	441	14	467
אנשים פרטיים - אחר			
56	700	47	691
סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>			
<u>ציבור-מסחרי</u>			
-	-	-	-
בינוי ונדל"ן			
-	-	-	-
מסחרי - אחר			
-	-	-	-
סך הכל מסחרי			
-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילות חו"ל			
56	700	47	691
סך הכל ציבור			

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של שלושים ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

(ג) יתרת החוב הרשומה לסוף הרבעון בו בוצע הכשל.

(ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון חדש (המשך)

2. ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו^(ב) (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)			
2020		2021	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה ^(ג)	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה ^(ג)
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי			
10	87	8	73
בינוי ונדל"ן - בינוי			
14	26	3	15
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
-	3	-	2
שירותים פיננסיים			
65	462	67	462
מסחרי - אחר			
89	578	78	552
סך הכל מסחרי			
31	994	31	1,021
אנשים פרטיים - אחר			
120	1,572	109	1,573
סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור-מסחרי			
-	-	-	1
בינוי ונדל"ן			
-	-	-	1
סך הכל מסחרי			
-	-	-	1
סך הכל ציבור - פעילות חו"ל			
120	1,572	109	1,574
סך הכל ציבור			

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של שלושים ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

(ג) יתרת החוב הרשומה לסוף הרבעון בו בוצע הכשל.

(ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף תקופה לפי שיעור המימון (LTV)^(ב), סוג החזר וסוג ריבית

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סיכון אשראי	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	
חוץ מאזני	ריבית	בולט	ובלון	סך הכל ¹	
סך הכל	משתנה				
במיליוני ש"ח					
2,998	38,318	1,576	60,925	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
432	22,675	671	35,567	מעל 60%	
-	3	-	4		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
3,430	60,996	2,247	96,496		סך הכל

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סיכון אשראי	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	
חוץ מאזני	ריבית	בולט	ובלון	סך הכל ¹	
סך הכל	משתנה				
במיליוני ש"ח					
2,394	35,881	1,625	56,177	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
328	20,130	659	30,645	מעל 60%	
-	7	-	10		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
2,722	56,018	2,284	86,832		סך הכל

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סיכון אשראי	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	
חוץ מאזני	ריבית	בולט	ובלון	סך הכל ¹	
סך הכל	משתנה				
במיליוני ש"ח					
2,818	36,610	1,525	58,016	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
409	20,923	611	32,366	מעל 60%	
-	4	-	7		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
3,227	57,537	2,136	90,389		סך הכל

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר		30 ביוני				
2020		2021				
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ^(א)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ^(א)			
מבוקר		בלתי מבוקר				
		במיליוני ש"ח				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:						
3	1,070	2	628	4	1,816	אשראי תעודות
68	5,254	78	4,970	69	5,763	ערביות להבטחת אשראי
18	20,141	19	20,163	21	24,015	ערביות לרוכשי דירות
172	17,171	174	16,359	150	17,463	ערביות והתחייבויות אחרות ^(ב)
15	15,670	15	15,608	7	8,131	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
28	12,841	29	13,358	25	12,723	מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
98	32,567	96	30,204	119	38,758	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן ¹
20	20,460	16	16,240	17	18,304	התחייבויות להוצאת ערבויות
-	3,083	-	3,925	-	2,577	מסגרות לפעילות במכשירים נגזרים שלא נוצלו
-	7,175	-	5,586	-	9,222	אישור עקרוני לשמירת שיעור ריבית ^(ג)

1. מזה: חשיפות אשראי בגין מחויבות לספק נזילות למבני איגוח בחסות אחרים שלא נוצלו ב-30 ביוני 2020 בסך 208 מיליון ש"ח. המחויבויות לעיל מהוות חלק קטן יחסית מהמחויבויות של אותם גופי איגוח.

- (א) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף תקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 (ב) כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת הבורסה והמעו"ף בסך 452 מיליון ש"ח (ב-30 ביוני 2020 וב-31 בדצמבר 2020 סך של 572 מיליון ש"ח ו-421 מיליון ש"ח בהתאמה).
 (ג) התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראת ניהול בנק תקין 451, נהלים למתן הלוואות לדוור.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ד. ערבויות לפי מועד פירעון

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)				
סך הכל	מעל חמש שנים	שלוש עד חמש שנים	שנה עד שלוש שנים	עד שנה
במיליוני ש"ח				
5,763	494	143	1,108	4,018
24,015	-	-	24,015	-
17,463	1,130	1,276	5,006	10,051
47,241	1,624	1,419	30,129	14,069

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)				
סך הכל	מעל חמש שנים	שלוש עד חמש שנים	שנה עד שלוש שנים	עד שנה
במיליוני ש"ח				
4,970	371	136	752	3,711
20,163	-	-	20,163	-
16,359	1,481	834	4,450	9,594
41,492	1,852	970	25,365	13,305

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)				
סך הכל	מעל חמש שנים	שלוש עד חמש שנים	שנה עד שלוש שנים	עד שנה
במיליוני ש"ח				
5,254	286	153	1,225	3,590
20,141	-	-	20,141	-
17,171	1,087	957	4,929	10,198
42,566	1,373	1,110	26,295	13,788

נתוני הביטחונות שלהלן משקפים ביטחונות שהבנק קיבל ספציפית כנגד ערבויות: יתרת המזומנים אשר זמינים לבנק במטרה לפצות על הפסדים שמומשו תחת ערבויות אלה ושיפויים הסתכמו לסך של כ-335 מיליון ש"ח (30 ביוני 2020 - 272 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 347 מיליון ש"ח). כמו כן, ניירות ערך ונכסים סחירים אחרים, המוחזקים כביטחונות, הסתכמו לסך של כ-12 מיליון ש"ח (30 ביוני 2020 - 11 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 11 מיליון ש"ח).

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)						
		מטבע חוץ ^(א)			מטבע ישראלי	
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	אחר	באירו	בדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
160,946	1,730	1,985	1,449	9,173	-	146,609
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
91,474	4,843	4,754	3,547	46,110	5,308	26,912
ניירות ערך						
5,721	-	-	-	4,647	-	1,074
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
315,233	2,642	6,189	3,504	30,987	45,956	225,955
אשראי לציבור, נטו ^(א)						
945	-	-	198	545	199	3
אשראי לממשלות						
854	854	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
2,763	2,763	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
11,216	4,282	214	124	3,584	89	2,923
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
15	15	-	-	-	-	-
מוניטין						
8,255	1,255	35	-	840	4	6,121
נכסים אחרים						
597,422	18,384	13,177	8,822	95,886	51,556	409,597
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
487,082	4,366	5,640	10,329	129,231	10,935	326,581
פיקדונות הציבור						
22,140	27	85	1,029	2,677	-	18,322
פיקדונות מבנקים						
219	-	-	12	84	-	123
פיקדונות מממשלות						
814	-	-	-	252	-	562
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
13,199	-	-	-	2,479	7,861	2,859
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים						
11,555	4,262	308	192	2,905	284	3,604
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
21,121	407	120	21	796	11,826	7,951
התחייבויות אחרות						
556,130	9,062	6,153	11,583	138,424	30,906	360,002
סך כל ההתחייבויות						
41,292	9,322	7,024	(2,761)	(42,538)	20,650	49,595
הפרש^(א)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	547	(7,612)	2,560	40,436	(2,648)	(33,283)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	12	(41)	73	(229)	-	185
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	(85)	(66)	5	905	-	(759)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
41,292	9,796	(695)	(123)	(1,426)	18,002	15,738
סך הכל כללי						
-	74	(59)	107	(298)	-	176
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	(114)	(175)	568	(9,118)	-	8,839
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.
 (ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בגינו נוצר בסך 5,067 מיליון ש"ח.
 (ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)							
		מטבע חוץ ^(א)			מטבע ישראלי		
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	אחר	באירו	בדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד	
במיליוני ש"ח							
נכסים							
100,982	689 ^(ה)	1,228	1,055	9,356	-	88,654	מזומנים ופיקדונות בבנקים
98,672	3,792	2,651	4,529	45,172	5,108	37,420	ניירות ערך
1,892	-	^(ה) -	^(ה) -	1,572 ^(ה)	-	320	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
286,344	2,487 ^(ה)	4,522	3,945	30,939	43,571	200,880	אשראי לציבור, נטו ^(א)
739	-	-	15	708	-	16	אשראי לממשלות
748	748	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
2,910	2,910	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
14,796	4,643	236	415	4,778	9	4,715	נכסים בגין מכשירים נגזרים
16	16	-	-	-	-	-	מוניטין
9,749	1,339	30	-	1,139	6	7,235	נכסים אחרים
516,848	16,624	8,667	9,959	93,664	48,694	339,240	סך כל הנכסים
התחייבויות							
416,956	3,008	5,452	9,423	109,305	11,958	277,810	פיקדונות הציבור
6,659	51	51	331	2,188	-	4,038	פיקדונות מבנקים
230	-	-	10	127	-	93	פיקדונות מממשלות
483	1	^(ה) -	^(ה) -	208 ^(ה)	-	274	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
19,519	-	-	-	2,636	11,282	5,601	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
15,810	4,632	276	473	5,011	217	5,201	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
20,598	379	117	18	795	12,445	6,844	התחייבויות אחרות
480,255	8,071	5,896	10,255	120,270	35,902	299,861	סך כל ההתחייבויות
36,593	8,553	2,771	(296)	(26,606)	12,792	39,379	הפרש ^(ד)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	537	(3,440)	(525)	25,139	(2,703)	(19,008)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	58	429	(428)	-	(59)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	28	8	(131)	225	-	(130)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
36,593	9,118	(603)	(523)	(1,670)	10,089	20,182	סך הכל כללי
-	-	80	558	(493)	-	(145)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	187	169	(321)	(831)	-	796	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

- (א) כולל צמודים למטבע חוץ.
 (ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בגינו נוצר בסך 4,633 מיליון ש"ח.
 (ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.
 (ה) סווג מחדש.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						
		מטבע חוץ ^(א)			מטבע ישראלי	
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	אחר	באירו	בדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
136,194	848	1,999	1,457	5,416	-	126,474
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
92,297	4,396	5,141	3,895	42,965	5,194	30,706
ניירות ערך						
3,019	-	880	1	1,554	-	584
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
295,341	924	5,403	3,377	31,124	43,202	211,311
אשראי לציבור, נטו ^(א)						
632	-	-	10	613	-	9
אשראי לממשלות						
795	795	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
2,932	2,932	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
15,252	4,957	464	807	3,004	12	6,008
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
15	15	-	-	-	-	-
מוניטין						
9,558	1,179	39	1	916	4	7,419
נכסים אחרים						
556,035	16,046	13,926	9,548	85,592	48,412	382,511
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
447,031	1,676	5,668	9,256	108,671	10,925	310,835
פיקדונות הציבור						
15,143	113	71	642	3,710	-	10,607
פיקדונות מבנקים						
208	-	-	9	84	-	115
פיקדונות מממשלות						
605	-	-	-	251	-	354
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
16,303	-	-	-	2,445	9,244	4,614
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים						
17,315	4,908	892	1,159	3,172	178	7,006
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
21,335	347	166	20	787	12,269	7,746
התחייבויות אחרות						
517,940	7,044	6,797	11,086	119,120	32,616	341,277
סך כל ההתחייבויות						
38,095	9,002	7,129	(1,538)	(33,528)	15,796	41,234
הפרש^(א)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	482	(7,990)	1,052	32,704	(701)	(25,547)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	65	236	(959)	-	658
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	12	19	102	(44)	-	(89)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
38,095	9,496	(777)	(148)	(1,827)	15,095	16,256
סך הכל כללי						
-	-	84	252	(1,109)	-	773
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	238	(82)	419	181	-	(756)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בנינו נוצר בסך 5,290 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן					
סך הכל	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)	יתרה במאזן	במיליוני ש"ח
נכסים פיננסיים					
160,911	1,300	8,073	151,538	160,946	מזומנים ופיקדונות בבנקים
91,889	4,305	38,243	49,341	91,474	ניירות ערך ^(ב)
5,721	-	-	5,721	5,721	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
316,055	306,775	-	9,280	315,233	אשראי לציבור, נטו
917	912	5	-	945	אשראי לממשלות
11,216	1,170	8,033	2,013	11,216	נכסים בגין מכשירים נגזרים
881	850	-	31	881	נכסים פיננסיים אחרים
587,590	315,312	54,354	217,924	586,416 ^(ג)	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
485,045	105,434	367,459	12,152	487,082	פיקדונות הציבור
22,001	15,951	3,942	2,108	22,140	פיקדונות מבנקים
220	154	66	-	219	פיקדונות מממשלות
814	-	-	814	814	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
14,064	808	-	13,256	13,199	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
11,555	275	9,242	2,038	11,555	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6,427	1,437	4,395	595	6,427	התחייבויות פיננסיות אחרות
540,126	124,059	385,104	30,963	541,436 ^(ג)	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
307	307	-	-	307	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
10,900	10,900	-	-	10,900	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים נטו - פנסיה ופיצויים ^(ד)

- (א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#).
 (ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 151,089 מיליון ש"ח ובסך 338,988 מיליון ש"ח. בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאורים 2-15](#).
 (ד) ההתחייבות מוצגת בנטו, ומתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן					
סך הכל	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)	יתרה במאזן	
במיליוני ש"ח					
נכסים פיננסיים					
101,059	1,412 ^(ה)	6,287 ^(ה)	93,360 ^(ה)	100,982 ^(ה)	מזומנים ופיקדונות בבנקים
99,392	3,354	38,873	57,165	98,672	ניירות ערך ^(ב)
1,892	-	-	1,892 ^(ה)	1,892 ^(ה)	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
287,235	281,246 ^(ה)	- ^(ה)	5,989 ^(ה)	286,344 ^(ה)	אשראי לציבור, נטו
714	700	14	-	739	אשראי לממשלות
14,796	1,973 ^(ה)	9,315 ^(ה)	3,508	14,796	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,909	1,840	-	69	1,909	נכסים פיננסיים אחרים
506,997	290,525	54,489	161,983	505,334 ^(ג)	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
416,967	110,111 ^(ה)	294,366 ^(ה)	12,490 ^(ה)	416,956	פיקדונות הציבור
6,647	2,116	3,532 ^(ה)	999 ^(ה)	6,659	פיקדונות מבנקים
243	88	155	-	230	פיקדונות מממשלות
483	-	-	483 ^(ה)	483 ^(ה)	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
19,746	806	-	18,940	19,549	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
15,810	269	12,029	3,512	15,810	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,388	1,319	3,977	92	5,388	התחייבויות פיננסיות אחרות
465,284	114,709	314,059	36,516	465,045 ^(ג)	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
330	330	-	-	330	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
11,695	11,695	-	-	11,695	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים נטו - פנסיה ופיצויים ^{(ד)(ה)}

- (א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#).
 (ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 141,011 מיליון ש"ח ובסך 276,383 מיליון ש"ח. בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאורים 115-115](#).
 (ד) ההתחייבות מוצגת בנטו, ומתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.
 (ה) סווג מחדש.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
שווי הוגן					
סך הכל	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)	יתרה במאזן	במיליוני ש"ח
נכסים פיננסיים					
136,230	1,538 ^(ה)	5,019 ^(ה)	129,673 ^(ה)	136,194	מזומנים ופיקדונות בבנקים
92,953	4,187	38,510	50,256	92,297	ניירות ערך ^(ב)
3,019	-	-	3,019	3,019	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
296,216	288,157 ^(ה)	- ^(ה)	8,059 ^(ה)	295,341	אשראי לציבור, נטו
613	589	24	-	632	אשראי לממשלות
15,252	1,767	10,841	2,644	15,252	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,950	1,912	-	38	1,950	נכסים פיננסיים אחרים
546,233	298,150	54,394	193,689 ^(ג)	544,685	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
446,761	105,087 ^(ה)	332,024 ^(ה)	9,650 ^(ה)	447,031	פיקדונות הציבור
15,076	8,929	3,535 ^(ה)	2,612 ^(ה)	15,143	פיקדונות מבנקים
216	122	94	-	208	פיקדונות מממשלות
605	-	-	605	605	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
17,035	802	-	16,233	16,303	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נידחים
17,315	239	14,445	2,631	17,315	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,746	1,217	4,272	257	5,746	התחייבויות פיננסיות אחרות
502,754	116,396	354,370	31,988 ^(ג)	502,351	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
301	301	-	-	301	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
11,546	11,546	-	-	11,546	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים נטו - פנסיה ופיצויים ^{(ד)(ה)}

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#).

(ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 144,975 מיליון ש"ח ובסך 309,860 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאורים 15-215](#).

(ד) ההתחייבות מוצגת בנטו, ומתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

(ה) סווג מחדש.

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
31,957	36	4,704	27,217
אגרות חוב ממשלת ישראל			
20,904	-	7,085	13,819
אגרות חוב ממשלות זרות			
70	-	70	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
9,274	-	9,274	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
7,833	2,464	5,369	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
265	-	109	156
אגרות חוב אחרות בישראל			
5,257	-	5,257	-
אגרות חוב אחרות זרים			
75,560	2,500	31,868	41,192
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה			
מניות וקרנות נאמנות שאינן למסחר:			
3,031	-	-	3,031
מניות וקרנות נאמנות שאינן למסחר			
ניירות ערך למסחר:			
2,228	-	-	2,228
אגרות חוב ממשלת ישראל			
3	-	2	1
אגרות חוב ממשלות זרות			
131	-	-	131
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
81	-	81	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
69	17	52	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
83	-	-	83
אגרות חוב אחרות בישראל			
41	-	41	-
אגרות חוב אחרות בחו"ל			
24	-	-	24
מניות וקרנות נאמנות			
2,660	17	176	2,467
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
236	139	97	-
חוזי שקל - מדד			
3,688	214	3,449	25
חוזי ריבית			
2,681	448	2,232	1
חוזי מטבע - חוץ			
3,984	70	2,226	1,688
חוזי מניות			
356	299	29	28
חוזי סחורות ואחרים			
271	-	-	271
פעילות בשוק המעוף			
11,216	1,170	8,033	2,013
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
אחרים:			
7,635	-	-	7,635
אשראי ופיקדונות בגין השאלות ניירות ערך			
5,721	-	-	5,721
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
31	-	-	31
אחר			
13,387	-	-	13,387
סך הכל אחרים			
105,854	3,687	40,077	62,090
סך כל הנכסים			

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	סך הכל שווי הוגן	
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
	280	60	220	-	חוזי שקל - מדד
	3,937	-	3,877	60	חוזי ריבית
	2,748	208	2,540	-	חוזי מטבע - חוץ
	3,972	7	2,281	1,684	חוזי מניית
	351	-	324	27	חוזי סחורות ואחרים
	267	-	-	267	פעילות בשוק המעוף
	11,555	275	9,242	2,038	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
אחרים:					
	7,625	2	22	7,601	פיקדונות בגין השאלות ניירות ערך
	814	-	-	814	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
	595	-	-	595	אחרים
	9,034	2	22	9,010	סך הכל אחרים
	20,589	277	9,264	11,048	סך כל ההתחייבויות

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
36,234	34	4,660	31,540
אגרות חוב ממשלת ישראל			
19,157	3	7,521	11,633
אגרות חוב ממשלות זרות			
67	-	67	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
9,488	7	9,481	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
7,604	1,914	5,690	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
199	-	129	70
אגרות חוב אחרות בישראל			
5,746	-	5,746	-
אגרות חוב אחרות זרים			
78,495	1,958	33,294	43,243
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה			
מניות וקרנות זמינות למכירה:			
2,378	-	-	2,378
מניות וקרנות נאמנות			
ניירות ערך למסחר:			
7,924	-	-	7,924
אגרות חוב ממשלת ישראל			
262	-	10	252
אגרות חוב ממשלות זרות			
527	-	-	527
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
163	-	163	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
124	1	123	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
49	-	-	49
אגרות חוב אחרות בישראל			
71	-	71	-
אגרות חוב אחרות כח"ל			
19	-	-	19
מניות וקרנות נאמנות			
9,139	1	367	8,771
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
327	114	213	-
חוזי שקל - מדד			
6,885	1,007	5,850	28
חוזי ריבית			
2,445	^(א) 472	^(א) 1,973	-
חוזי מטבע - חוץ			
4,545	350	^(א) 1,252	2,943
חוזי מניות			
185	30	27	128
חוזי סחורות ואחרים			
409	-	-	409
פעילות בשוק המעוף			
14,796	1,973	9,315	3,508
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
אחרים:			
4,381	-	-	4,381
אשראי ופיקדונות בגין השאלות ניירות ערך			
1,892	-	-	^(א) 1,892
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
69	-	-	69
אחר			
6,342	-	-	6,342
סך הכל אחרים			
111,150	3,932	42,976	64,242
סך כל הנכסים			

(א) סווג מחדש.

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
413	77	336	-
7,609	-	7,570	39
2,665	192	^(א) 2,473	-
4,531	-	^(א) 1,596	2,935
182	-	54	128
410	-	-	410
15,810	269	12,029	3,512
אחרים:			
4,376	-	-	4,376
483	-	-	^(א) 483
92	-	-	92
4,951	-	-	4,951
20,761	269	12,029	8,463

(א) סווג מחדש.

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
34,821	33	4,979	29,809
אגרות חוב ממשלת ישראל			
19,893	-	8,847	11,046
אגרות חוב ממשלות זרות			
69	-	69	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
8,861	-	8,861	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
6,996	2,556	4,440	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
220	-	115	105
אגרות חוב אחרות בישראל			
6,067	8	6,059	-
אגרות חוב אחרות זרים			
76,927	2,597	33,370	40,960
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה			
מניות וקרנות זמינות למכירה:			
2,769	-	-	2,769
מניות וקרנות נאמנות			
ניירות ערך למסחר:			
3,144	-	-	3,144
אגרות חוב ממשלת ישראל			
223	-	-	223
אגרות חוב ממשלות זרות			
323	-	-	323
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
98	-	98	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
80	22	58	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
58	-	-	58
אגרות חוב אחרות בישראל			
46	2	44	-
אגרות חוב אחרות כח"ל			
61	-	-	61
מניות וקרנות נאמנות			
4,033	24	200	3,809
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
292	148	144	-
חוזי שקל - מדד			
4,901	439	4,448	14
חוזי ריבית			
4,711	1,158	3,553	-
חוזי מטבע - חוץ			
4,757	18	2,677	2,062
חוזי מניות			
172	4	19	149
חוזי סחורות ואחרים			
419	-	-	419
פעילות בשוק המעוף			
15,252	1,767	10,841	2,644
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
אחרים:			
3,567	-	-	3,567
אשראי ופיקדונות בגין השאלות ניירות ערך			
3,019	-	-	3,019
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
38	-	-	38
אחר			
6,624	-	-	6,624
סך הכל אחרים			
105,605	4,388	44,411	56,806
סך כל הנכסים			

ביאור 215 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)		
סך הכל שווי הוגן					במיליוני ש"ח
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
395	63	332	-		חוזי שקל - מדד
5,302	-	5,288	14		חוזי ריבית
6,321	176	6,145	-		חוזי מטבע - חוץ
4,707	-	2,657	2,050		חוזי מניות
171	-	23	148		חוזי סחורות ואחרים
419	-	-	419		פעילות בשוק המעוף
17,315	239	14,445	2,631		סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
אחרים:					
3,495	-	21	3,474		פיקדונות בגין השאלות ניירות ערך
605	-	-	605		ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
257	-	-	257		אחרים
4,357	-	21	4,336		סך הכל אחרים
21,672	239	14,466	6,967		סך כל התחייבויות

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					במיליוני ש"ח
					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
	570	570	-	-	
140					
140	570	570	-	-	סך הכל

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					במיליוני ש"ח
					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
	479	479	-	-	
(55)					
(55)	479	479	-	-	סך הכל

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					במיליוני ש"ח
					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
	737	737	-	-	
(179)					
(179)	737	737	-	-	סך הכל

ביאור ג' - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)												
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2021	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:											
	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2021	העברות מרמה 3 ^(א)	העברות אל רמה 3 ^(א)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	ברוח כולל אחר ^(ב)	בדוח רווח והפסד ^(א)	שווי הוגן לתחילת התקופה	רווח והפסד ^(א)	בדוח רווח והפסד ^(א)	
במיליוני ש"ח												
נכסים												
אגרות חוב זמינות למכירה:												
1	36	-	-	-	-	-	-	2	-	34	ממשלת ישראל	
-	-	-	(8)	-	-	-	-	-	-	8	מוסדות פיננסיים בחו"ל	
2	2,464	(479)	(216)	-	(320)	-	715	19	34	2,711	MBS/ABS	
-	-	(3)	-	-	-	-	-	-	-	3	אחרים בחו"ל	
3	2,500	(482)	(224)	-	(320)	-	715	21	34	2,756	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה	
אגרות חוב למסחר:												
-	17	-	-	-	(2)	-	-	-	1	18	MBS/ABS	
-	17	-	-	-	(2)	-	-	-	1	18	סך הכל אגרות חוב למסחר	
נכסים בגין מכשירים נגזרים:												
(45)	139	-	1	-	-	-	-	-	4	134	חוזי שקל - מדד	
(44)	214	-	-	-	-	-	-	-	(38)	252	חוזי ריבית	
(57)	448	-	-	-	-	-	55	-	(577)	970	חוזי מטבע - חוץ	
(48)	70	-	-	-	-	-	-	-	(49)	119	חוזי מניות	
298	299	-	-	-	-	-	-	-	297	2	חוזי סחורות ואחרים	
104	1,170	-	1	-	-	-	55	-	(363)	1,477	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים	
107	3,687	(482)	(223)	-	(322)	-	770	21	(328)	4,251	סך כל הנכסים	
התחייבויות												
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:												
20	60	-	15	-	-	-	-	-	(42)	87	חוזי שקל - מדד	
20	208	-	-	-	-	-	-	-	20	188	חוזי מטבע - חוץ	
-	7	-	-	-	-	-	-	-	7	-	חוזים בגין מניות	
40	275	-	15	-	-	-	-	-	7	(22)	275	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	(1)	3	סך הכל אחרים
40	277	-	15	-	-	-	-	-	7	(23)	278	סך כל ההתחייבויות

- (א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (ב) רווחים שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (ההפסד) הכולל האחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 30 ביוני 2021, הסתכמה בסך 3 מיליון ש"ח.
- (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל שנה, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנתרת לפירעון היא מתחת לשנה.

ביאור ג' - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2020	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2020	העברות מרמה 3 ^(א)	העברות אל רמה 3 ^(א)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		שווי הוגן לתחילת רווח התקופה והפסד ^(א)	ברוח כולל אחר ^(ב)	בדוח רווח הפסד ^(א)
							רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:			
במיליוני ש"ח											
נכסים											
ניירות ערך זמינים למכירה:											
-	34	-	-	-	-	-	-	1	(1)	34	ממשלת ישראל
-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	ממשלות זרות
-	7	-	-	-	-	7	-	-	-	-	מוסדות פיננסיים רחוקים
(27)	1,914	-	62	-	(88)	171	48	(1)	1,722	MBS/ABS	
(27)	1,958	-	65	-	(88)	178	49	(2)	1,756	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה	
אגרות חוב למסחר:											
-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	MBS/ABS
-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל אגרות חוב למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
(116)	114	-	6	-	-	-	-	(9)	117	חוזי שקל - מדד	
198	1,007	-	-	-	-	-	-	194	813	חוזי ריבית	
(121)	472	-	-	-	-	105	-	(890) ^(א)	1,257 ^(א)	חוזי מטבע - חוץ	
(942)	350	-	-	-	-	-	-	(1,207)	1,557	חוזי מניות	
(10)	30	-	-	-	-	-	-	(18)	48	חוזי סחורות ואחרים	
(991)	1,973	-	6	-	-	105	-	(1,930)	3,792	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים	
(1,018)	3,932	-	72	-	(88)	283	49	(1,932)	5,548	סך כל הנכסים	
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
(26)	77	-	50	-	-	-	-	(26)	53	חוזי שקל - מדד	
16	192	-	-	-	-	-	-	17	175	חוזי מטבע - חוץ	
(10)	269	-	50	-	-	-	-	(9)	228	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל אחרים
(10)	269	-	50	-	-	-	-	(9)	228	סך כל ההתחייבויות	

- (א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו ונכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (ב) רווחים שטרם מומשו ונכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (ההפסד) הכולל האחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 30 ביוני 2020, הסתכמה בסך (27) מיליון ש"ח.
- (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פורוורד מדד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנוותרת לפירעון היא מתחת לשנה.
- (ד) סווג מחדש.

ביאור 15 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ביום 30 ביוני 2021			רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:								
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ביום 30 ביוני 2021	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2021	העברות מרמה 3 ^(א)	העברות אל רמה 3 ^(א)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	ברוח כולל אחר ^(ב)	בדוח רווח והפסד ^(א)	שווי הוגן לתחילת השנה		
במיליוני ש"ח											
נכסים											
אגרות חוב זמינות למכירה:											
2	36	-	-	-	-	-	2	1	33	ממשלת ישראל	
-	-	-	(1)	-	-	-	-	1	-	מוסדות פיננסיים בחו"ל	
5	2,464	(479)	-	-	(642)	(33)	905	1	156	2,556	MBS/ABS
-	-	(5)	-	-	(3)	-	-	-	-	8	אחרים בחו"ל
7	2,500	(484)	(1)	-	(645)	(33)	905	3	158	2,597	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
אגרות חוב למסחר:											
-	17	(5)	-	-	(1)	-	-	-	1	22	MBS/ABS
-	-	(2)	-	-	-	-	-	-	-	2	אחרים בחו"ל
-	17	(7)	-	-	(1)	-	-	-	1	24	סך הכל אגרות חוב למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
(88)	139	-	1	-	-	-	-	-	(10)	148	חוזי שקל - מדד
(413)	214	-	-	-	(209)	-	-	-	(16)	439	חוזי ריבית
(17)	448	-	-	-	-	-	1,066	-	(1,776)	1,158	חוזי מטבע - חוץ
39	70	-	-	-	-	-	-	-	52	18	חוזי מניות
297	299	-	-	-	-	-	-	-	295	4	חוזי סחורות ואחרים
(182)	1,170	-	1	-	(209)	-	1,066	-	(1,455)	1,767	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
(175)	3,687	(491)	-	-	(855)	(33)	1,971	3	(1,296)	4,388	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
17	60	-	49	-	-	-	-	-	(52)	63	חוזי שקל - מדד
-	208	-	-	-	-	-	-	-	32	176	חוזי מטבע - חוץ
-	7	-	-	-	-	-	-	7	-	-	חוזים בגין מניות
17	275	-	49	-	-	-	-	7	(20)	239	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
3	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	סך הכל אחרים
20	277	-	49	-	-	-	-	7	(18)	239	סך כל ההתחייבויות

(א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
 (ב) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (ההפסד) הכולל האחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 30 ביוני 2021, הסתכמה בסך 7 מיליון ש"ח.
 (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל שנה, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.

ביאור ג' - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2020	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2020	העברות מרמה 3 ^(א)	העברות אל רמה 3 ^(א)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		שווי הוגן לתחילת השנה	בדוח הפסד ^(א)	ברוח כולל אחר ^(ב)
							רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:			
במיליוני ש"ח											
נכסים											
ניירות ערך זמינים למכירה:											
3	34	-	34	-	-	-	-	1	(1)	-	ממשלת ישראל
-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	ממשלות זרות
-	7	-	-	-	-	7	-	-	-	-	מוסדות פיננסיים רח"ל
(27)	1,914	-	234	-	(317)	514	(23)	51	1,455	-	MBS/ABS
(24)	1,958	-	271	-	(317)	521	(22)	50	1,455	-	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
אגרות חוב למסחר:											
-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	MBS/ABS
-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל אגרות חוב למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
(39)	114	-	6	-	-	-	-	-	26	82	חוזי שקל - מדד
120	1,007	-	-	-	(209)	-	-	452 ^(ד)	764 ^(ד)	-	חוזי ריבית
348	472	-	-	-	-	805	-	(712) ^(ד)	379 ^(ד)	-	חוזי מטבע - חוץ
340	350	-	-	-	-	-	-	-	342	8	חוזי מניות
28	30	-	-	-	-	-	-	-	26	4	חוזי סחורות ואחרים
797	1,973	-	6	-	(209)	805	-	134	1,237	-	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
773	3,932	-	278	-	(526)	1,326	(22)	184	2,692	-	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
45	77	-	51	-	-	-	-	(12)	38	-	חוזי שקל - מדד
-	192	-	-	-	-	-	-	(65)	257	-	חוזי מטבע - חוץ
45	269	-	51	-	-	-	-	(77)	295	-	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	-	-	-	(6)	6	-	סך הכל אחרים
45	269	-	51	-	-	-	-	(83)	301	-	סך כל ההתחייבויות

- (א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (ב) רווחים שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (ההפסד) הכולל האחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 30 ביוני 2020, הסתכמה בסך (24) מיליון ש"ח.
- (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.
- (ד) סווג מחדש.

ביאור ג' - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2020	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	העברות מרמה (ג)3	העברות אל רמה (ג)3	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:				
							ברוח כולל אחר(ב)	בדוח רווח ההפסד(א)	שווי הוגן לתחילת השנה	בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2020	
במיליוני ש"ח											
נכסים											
ניירות ערך זמינים למכירה:											
	2	33	-	34	-	-	-	-	(1)	-	ממשלת ישראל
	-	-	(7)	-	-	-	7	-	-	-	מוסדות פיננסיים בחו"ל
	5	2,556	-	444	(565)	(70)	1,323	8	(39)	1,455	MBS/ABS
	-	8	-	9	-	-	-	-	(1)	-	אחרים בחו"ל
	7	2,597	(7)	487	(565)	(70)	1,330	8	(41)	1,455	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
אגרות חוב למסחר											
	-	22	-	22	-	-	-	-	-	-	MBS/ABS
	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	אחרים בחו"ל
	-	24	-	24	-	-	-	-	-	-	סך הכל אגרות חוב למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
	11	148	-	44	-	-	-	-	22	82	חוזי שקל - מדד
	(319)	439	-	-	(209)	-	-	-	(116)	764	חוזי ריבית
	878	1,158	-	-	-	-	901	-	(122)	379	חוזי מטבע - חוץ
	12	18	-	-	-	-	-	-	10	8	חוזי מניות
	4	4	-	-	-	-	-	-	-	4	חוזי סחורות ואחרים
	586	1,767	-	44	(209)	-	901	-	(206)	1,237	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
	593	4,388	(7)	555	(774)	(70)	2,231	8	(247)	2,692	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
	-	63	-	56	-	-	-	-	(31)	38	חוזי שקל - מדד
	-	176	-	-	-	-	-	-	(81)	257	חוזי מטבע - חוץ
	-	239	-	56	-	-	-	-	(112)	295	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
	-	-	-	-	-	-	-	-	(6)	6	סך הכל אחרים
	-	239	-	56	-	-	-	-	(118)	301	סך כל ההתחייבויות

- (א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (ב) רווחים שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (ההפסד) הכולל האחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 31 בדצמבר 2020, הסתכמה בסך 7 מיליון ש"ח.
- (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פורורד מדד לתקופה של מעל שנה, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.

ביאור 15 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	ממוצע ⁽³⁾	
במיליוני ש"ח					
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה					
נכסים					
אגרות חוב זמינות למכירה⁽¹⁾					
36	היוון תזרימי מזומנים	מרווח הסתברות לכשל שיעור הפסד	bp 205	bp 205	אגרות חוב ממשלת ישראל
			1.68%	1.68%	
			25%	25%	
2,464	היוון תזרימי מזומנים	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	bp 215-110	bp 163	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
			2%-3.8%	2.90%	
			20%	20%	
			30%	30%	
ני"ע למסחר⁽¹⁾					
17	היוון תזרימי מזומנים	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	bp 215-110	bp 163	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
			2%-3.8%	2.90%	
			20%	20%	
			30%	30%	
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
110	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.05)%-1.82%	0.89%	חוזי ריבית שקל - מדד
29	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.13%-100% ^(*)	1.39%	חוזי ריבית
214	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.13%-100% ^(*)	1.39%	חוזי מטבע - חוץ
448	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.13%-100% ^(*)	1.39%	חוזים בגין מניות
68	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.13%-100% ^(*)	1.39%	מובנים מניות
2	היוון תזרימי מזומנים	שערי מניות	0%-0.09% ^(*)	0.05%	חוזים בגין סחורות
299	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.13%-100%	1.39%	
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
60	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.05)%-1.82%	0.89%	חוזי ריבית שקל - מדד
208	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.05)%-1.82%	0.89%	חוזי מטבע - חוץ
2	היוון תזרימי מזומנים	שערי מניות	0%-0.09%	0.05%	אחרים
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
570	השווי ההוגן של הביטחון				אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

* בגין צד נגדי שכשל.

ראה הערות [בעמוד 220](#).

ביאור T15 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
ממוצע ⁽³⁾	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן	במיליוני ש"ח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה					
נכסים					
אגרות חוב זמינות למכירה⁽¹⁾					
bp 205	bp 205	מרווח הסתברות לכשל שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	34	אגרות חוב ממשלת ישראל
1.68%	1.68%				
25%	25%				
bp 135	bp 135	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	3	ממשלות זרות
bp 433.8	bp 433.8	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	7	מוסדות פיננסיים בחו"ל
bp 163	bp 215-110	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	1,914	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
2.90%	2%-3.8%				
20%	20%				
30%	30%				
ני"ע למסחר⁽¹⁾					
bp 163	bp 215-110	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	1	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
2.90%	2%-3.8%				
20%	20%				
30%	30%				
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
0.11%	0%-0.21%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	56	חוזי ריבית שקל - מדד
1.31%	^(*) 0.2%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	58	
1.31%	^(*) 0.2%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	1,007	חוזי ריבית
1.31%	^(*) 0.2%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	^(x) 472	
1.31%	^(*) 0.2%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	350	חוזים בגין מניות
1.31%	^(*) 0.2%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	30	חוזים בגין סחורות
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
0.11%	0%-0.21%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	77	חוזי ריבית שקל - מדד
0.11%	0%-0.21%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	192	חוזי מטבע - חוץ
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון					
השווי ההוגן של הביטחון				479	

(א) סווג מחדש.

* בגין צד נגדי שכשל.

ראה הערות [בעמוד 220](#).

ביאור T15 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
ממוצע ⁽³⁾	שווה	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן	במיליוני ש"ח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים					
ניירות ערך זמינים למכירה⁽¹⁾					
bp 205 1.68% 25%	bp 205 1.68% 25%	מרווח הסתברות לכשל שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	33	אגרות חוב ממשלת ישראל
bp 163 2.90% 20% 30%	bp 215-110 2%-3.8% 20% 30%	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	2,556	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
bp 158 1.45% 30%	bp 215-110 1.1%-1.8% 30%	מרווח הסתברות לכשל שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	8	אחרים בחו"ל
ניירות ערך למסחר					
bp 163 2.90% 20% 30%	bp 215-110 2%-3.8% 20% 30%	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	22	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
bp 158 1.45% 30%	bp 210-105 1.1%-1.8% 30%	מרווח הסתברות לכשל שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	2	אחרים בחו"ל
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
0.12%	0%-0.24%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	90	חוזי ריבית שקל - מדד
1.54%	^(*) 0.19%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	58	חוזי ריבית
1.54%	^(*) 0.19%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	439	חוזים בגין מניות
1.54%	^(*) 0.19%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	1,158	חוזים בגין סחורות
1.54%	^(*) 0.19%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	18	חוזים בגין סחורות
1.54%	^(*) 0.19%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	4	חוזים בגין סחורות
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
0.12%	0%-0.24%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	63	חוזי ריבית שקל - מדד
0.12%	0%-0.24%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	176	חוזי מטבע - חוץ
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
				737	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
השווי ההוגן של הביטחון					

* בגין צד נגדי שכשל.

ראה הערות [בעמוד 220](#).

ביאור T15 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

1. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות הם שיעור המרווח, ההסתברות לכשל, שיעור הפירעון המוקדם וחומרת ההפסד באירוע כשל.
גידול/קיטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי.
2. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של נגזרים הינם סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ושיעור האינפלציה החזוי. ככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי ההוגן של העסקה יהיה נמוך/גבוה.
שינוי בשיעור האינפלציה החזוי, ישפיע על השווי ההוגן של העסקאות בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק בעסקאות אלו. ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקאות יקטן (יגדל). ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והצד הנגדי לעסקה מחוייב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקאות יגדל (יקטן).
3. נתון הממוצע המתייחס לפרמטר הלא נצפה "סיכון צד נגדי לעסקה" משקף ממוצע משוקלל. הממוצע המשוקלל חושב על בסיס שווי הוגן יחסי של החשיפות.

ביאור 16 - נושאים שונים

א. השפעת משבר הקורונה

התפשטות נגיף הקורונה החלה להשפיע על מרבית מדינות העולם במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020, ובהמשך הוחרפה מהירות התפשטות הנגיף בעקבות הופעה של מוטציות שונות. מרבית הממשלות פעלו בדרך של הטלת סגר זמני, הפסקות זמניות ומתמשכות של חלקים משמעותיים מן הפעילות הכלכלית וטיפול בנפגעי המחלה, תוך הגדלה ניכרת של ההוצאות לטיפול באזרחים והעסקים אשר עבודתם הופסקה. הבנקים המרכזיים ברחבי העולם עדיין פועלים במגוון של כלים לצורך תמיכה בפעילות הכלכלית, מעבר לשמירה על רמה נמוכה ואף שלילית של הריבית. לקראת סוף שנת 2020 אושר לשימוש חיסון, אשר החל להיות מיושם במידה לא אחידה של מהירות במדינות העולם השונות, בעיקר במדינות המפותחות ובאופן איטי יותר גם המדינות המתפתחות.

לנוכח תהליך ההתחסנות המהיר שיושם בישראל, הסיכונים הנוגעים לפעילות הכלכלית בישראל פחתו. יחד עם זאת, ירידת "הזיכרון החיסוני" והופעתו של וריאנט דלתא מחייבות משנה זהירות מצד השלטונות בישראל והביאו ליישומן של מגבלות חדשות על המשק הישראלי, בין השאר על תנועת נוסעים מחו"ל/לחו"ל ותיירות נכנסת ויוצאת והתכנסויות רבות משתתפים. בחלק ממדינות העולם המובילות, מסתמן תהליך מוצלח יחסית של התחסנות, מה שפעל להפחתה של המגבלות בחלק מן המדינות. ביתר המדינות תהליך ההתחסנות איטי יחסית עד כה, ולכן מדינות אלו, בפרט מדינות הכלולות במניין השווקים המתעוררים, עדיין חשופות במידה רבה יחסית לסיכונים הכלכליים הנובעים ממצבי סגר ומגבלות אחרות הנובעות מהיקפי התחלואה הגבוהים.

ההכנסה מהפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמה בכ-370 מיליון ש"ח, בעיקר כתוצאה מגביות בתקופה המדווחת. הכנסה בשיעור של כ-0.08% נרשמה בהפרשה הקבוצתית. לאור אופיו המתמשך של המשבר, הבנק המשיך לבחון במהלך הרבעון השני של שנת 2021 את הפרמטרים המרכזיים בתהליך ההפרשה וביצע את העדכונים שנמצאו מתאימים, תוך מתן משקל, מחד, להתפתחויות החיוביות שנרשמו בתקופת הדוח בדמות הצלחתו של המבצע רחב היקף לחיסון האוכלוסייה והשפעתו החיובית על הורדת התחלואה הקשה ופתיחתו ההדרגתית של המשק לפעילות רחבה. ומאידך - לחוסר הוודאות ההולך וגובר בעת האחרונה בשל החששות האפידמיולוגיים על רקע העלייה בתחלואה והופעת וריאנטים חדשים, התפתחויות אשר עלולות להביא, כתלות במידת חומרתן, ליישום מחדש של חלק ממגבלות הקורונה וצמצום היקף הפעילות הכלכלית במשק. שינויים נוספים בהערכות, באומדנים ובתחזיות של ההנהלה יכולים להשפיע באופן משמעותי על ההפרשה להפסדי אשראי.

יצוין כי הבנק ממשיך ובוחן את הדרכים למתן סיוע ללקוחותיו שנקלעו למשבר זמני ואשר להערכת הבנק יצלחו את המשבר. במסגרת זו מובאות בחשבון השפעות המשבר ונעשית בחינה מעמיקה של הלקוחות נוכח המשבר.

ב. מכירת מניות ריטיילורס

ביום 13 במאי 2021 מימשה לאומי פרטנרס בע"מ אופציה שהוקצתה לה בד בבד עם השקעתה בחברת ריטיילורס בע"מ (להלן: "ריטיילורס"). המניות שהוקצו במימוש האופציה (להלן: "מניות האופציה") נמכרו ביום 18 במאי 2021 במסגרת השלמת ההנפקה והצעת המכר מיום 18 במאי 2021. הרווח לפני מס שהבנק רשם ברבעון השני לשנת 2021 בגין המניות שנמכרו ובגין שערך המניות שנותרו הסתכם בכ-118 מיליון ש"ח.

ללאומי פרטנרס נשארה, לאחר השלמת ההנפקה והצעת המכר לפי התשקיף, החזקה במניות ריטיילורס בשיעור של כ-6.81%. על מניות אלו חלה חסימה לתקופה של עד 18 חודשים לאחר הרישום למסחר של מניות ריטיילורס.

ג. מכירת מניות איירונסורס

ביום 28 ביוני 2021 מכרה לאומי פרטנרס, 1,290,230 מניות של חברת איירונסורס בע"מ במסגרת מיזוג של איירונסורס עם חברת SPAC, והפיכת איירונסורס לחברה נסחרת בבורסת ניו-יורק. ללאומי פרטנרס נשארה, לאחר השלמת המיזוג ומכירת המניות האמורה לעיל, החזקה במניות איירונסורס בשיעור של כ-0.75%. על מניות אלו חלות הוראות חסימה חוזיות למשך 6 חודשים החלות על בעלי מניות של איירונסורס.

הרווח לפני מס שהבנק רשם ברבעון השני לשנת 2021 בגין המניות שנמכרו (בהתבסס על מחיר המניות במיזוג) ובגין שערך המניות שנותרו הסתכם בכ-264 מיליון ש"ח. בתקופה שלאחר תאריך המאזן ועד סמוך למועד פרסום הדוח הכספי, רשמה המניה ירידות שערים של כ-17%.

ביאור 16 - נושאים שונים (המשך)

ד. הסכם השקעה באורשי

ביום 28 ביוני 2021 התקשרה לאומי פרטנרס בע"מ עם חברת אורשי גש בע"מ (להלן: "אורשי") ובעלי השליטה באורשי (להלן: "בעלי השליטה"), בהסכם לרכישת 20% ממניותיה של אורשי בתמורה לסך של כ-40 מיליון ש"ח (בדרך של הקצאה פרטית ושל רכישת מניות מבעלי השליטה). עם חתימת הסכם ההשקעה קיבל הבנק, ללא תמורה, אופציה לרכישת 55% ממניותיה של אורשי, אשר תהיה ניתנת למימוש לאחר שלוש עד ארבע וחצי שנים ממועד השלמת ההשקעה, וזאת כנגד תמורה שתיקבע לפי שווי חברה של 429 מיליון ש"ח או 525 מיליון ש"ח, בהתאם למועד המימוש ("האופציה הראשונה"). במועד מימוש האופציה הראשונה תעמוד לבנק אופציה נוספת לרכוש את יתרת מניותיהם של בעלי השליטה (25%), אשר תהיה ניתנת למימוש בכל עת במהלך 18 חודשים ממועד מימוש האופציה הראשונה כנגד תמורה שתיקבע לפי שווי החברה ("האופציה השנייה"). במקרה שהבנק לא יממש את האופציה השנייה, תעמוד לבעלי השליטה אופציה למכור לבנק את כל מניותיהם באורשי, כנגד תמורה בסך השווה ל-90% מתמורת מימוש האופציה השנייה. אופציה זו תהיה ניתנת למימוש במשך 180 ימים החל מסיום תקופת האופציה השנייה. השלמת עסקת ההשקעה וכן מימוש האופציה הראשונה כפופים להתקיימותם של תנאים מתלים, לרבות קבלת אישורים רגולטוריים מתאימים.

ה. הכרזה על סכסוך עבודה

ביום 1 באוגוסט 2021 נתקבלה בבנק הודעה על סכסוך עבודה שהוכרז, לבקשת ארגון העובדים בבנק, על ידי הסתדרות העובדים הכללית החדשה - הסתדרות המעו"ף, מכח חוק יישוב סכסוכי עבודה, התש"ז-1957. מכח הודעה זו, יוכל ארגון העובדים בבנק, לנקוט בצעדים ארגוניים, לרבות שביתה, החל מיום 17 באוגוסט 2021. הנושאים שבסכסוך לפי לשון ההודעה, נעוצים בין היתר בדרישות הבאות: הסדרת מתכונת עבודה מהבית; הסדרת קביעות עובדים; ביטול מנגנון קביעת קידומי השכר; הסדרת שעות העבודה במשמרות, ועוד.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
תוכן העניינים

עמוד	
א. ממשל תאגידי	
224	שינויים בדירקטוריון
224	המבקרת הפנימית
ב. פרטים נוספים	
224	השליטה בבנק
225	מינויים ופרישות
225	מבנה ארגוני
225	הסכמים מהותיים
226	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
230	דירוג אשראי
ג. נספחים	
231	שיעורי הכנסה והוצאה

שינויים בדירקטוריון

נכון למועד פרסום הדוחות, הדירקטוריון מונה עשרה דירקטורים, וזאת בהתאם למספר חברי הדירקטוריון בתאגידים בנקאיים אשר נקבע בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 (להלן: "הוראה 301"). במהלך הרבעון השני של שנת 2021 לא חלו שינויים בהרכב הדירקטוריון.

ביום 8 ביולי 2021 קיבל הבנק הודעה מהמפקח על הבנקים, בה צוין כי לנוכח הירידה הצפויה במספר הדירקטורים בבנק עם סיום תקופת כהונה בת שלוש שנים של ד"ר שמואל בן צבי כדירקטור חיצוני לפי הוראה 301 ביום 28 ביולי 2021, שלאחריה יעמוד מספר הדירקטורים על תשעה, מספר הנמוך על פי ההודעה כאמור ממספר הדירקטורים הנדרש בתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה על פי סעיף 22(ב) להוראה 301, מתוקף סמכותו לפי סעיף 11(א)(6) לפקודת הבנקאות, 1941, מאשר המפקח כי ד"ר בן צבי ימשיך בתפקידו למשך תקופה של שלושה חודשים מיום סיום כהונתו כאמור או עד השלמת מספר הדירקטורים למספר הראוי כאמור (לאחר קיום אסיפה כללית שבה עומד ד"ר בן צבי כמועמד לבחירה מחדש), לפי המוקדם מביניהם. כמו כן, צוין, כי אם ד"ר בן צבי יבחר לכהונה נוספת באסיפה הכללית לשנת 2021, ומינויו יאושר, תימנה תחילת כהונתו מהמועד שבו הוארכה הכהונה כאמור.

אסיפה כללית שנתית ובחירת דירקטורים

ביום 24 בפברואר 2021 פרסם הבנק הודעה מקדימה אודות הכוונה לזמן אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק שעל סדר יומה ידונו מספר נושאים וביניהם, מינוי שני דירקטורים חיצוניים בהתאם לדרישות חוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") ומינוי שני דירקטורים חיצוניים בהתאם לקבוע בהוראה 301. לפירוט ראה דיווח מיידי שפרסם הבנק ביום 24 בפברואר 2021 (מס' אסמכתא: 01-022431-2021).

בהמשך להודעה המקדימה שפרסם הבנק כאמור לעיל ובהתאם לקבוע בסעיפים 11(א)(1), (2) ו-3) לפקודת הבנקאות, 1941, ביום 7 ביוני 2021 פורסמה הודעה מהוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים שמונתה לפי סעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981 (להלן: "הוועדה למינוי דירקטורים"), ובה רשימת מועמדים לכהונת דירקטורים בבנק לבחירה באסיפה הכללית השנתית של הבנק לשנת 2021 (להלן: "המועמדים"). לפירוט נוסף ראה דיווח מיידי שפרסם הבנק ביום 7 ביוני 2021 (מס' אסמכתא: 01-097434-2021).

בנוסף, ביום 14 ביולי 2021 פורסמה הודעה של הוועדה למינוי דירקטורים ובה מועמד חלופי לרשימת המועמדים. לפירוט נוסף ראה דיווח מיידי שפרסם הבנק ביום 14 ביולי 2021 (מס' אסמכתא: 01-117102-2021).

ביום 5 באוגוסט 2021, פרסם הבנק זימון לאסיפה כללית שנתית שתתכנס ביום 13 בספטמבר 2021, שעל סדר יומה נכללו הנושאים הבאים: (1) דיון בדוחות הכספיים השנתיים; (2) מינוי רואי חשבון מבקרים והסמכה בנוגע לקביעת שכרם; (3) מינוי שני דירקטורים חיצוניים בהתאם לדרישות חוק החברות; (4) מינוי שני דירקטורים חיצוניים בהתאם לקבוע בהוראה 301. למידע נוסף ראה דיווח מיידי מיום 5 באוגוסט 2021 (מס' אסמכתא: 01-127977-2021).

פירוט נוסף בדבר המועמדים נמסר במסגרת דוח זימון האסיפה השנתית שפורסם על ידי הבנק בהתאם להוראות הדין.

למידע בנוגע לכשירות הדירקטורים נדרש בהוראה 301 שעניינה הדירקטוריון, ראה פרק [חברי הדירקטוריון בדוח השנתי של הבנק לשנת 2020](#).

המבקרת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית העבודה השנתית והרכב שנתית והשיקולים בקביעתה, נכללו [בדוח הכספי לשנת 2020](#).

דוח הביקורת הפנימית לשנת 2020 בקבוצת לאומי, הוגש לוועדת הביקורת ביום 8 במרס 2021 נדון בוועדה ביום 15 במרס 2021, הוגש לדירקטוריון ביום 15 במרס 2021 והוצג בדירקטוריון ביום 22 במרס 2021.

ביום 22 במרס 2021 הודיעה גב' שרון גור, המבקררת הראשית וראש חטיבת הביקורת הפנימית, על כוונתה לסיים את תפקידה בבנק. גב' גור סיימה את תפקידה ביום 30 ביוני 2021.

רו"ח חגית ארגוב, מונתה למבקררת ראשית וראש חטיבת הביקורת הפנימית והחלה בכהונתה ביום 17 ביוני 2021, לאחר קבלת אי התנגדות למינוי מאת בנק ישראל.

השליטה בבנק

החל מיום 24 במרס 2012 מוגדר הבנק, על פי הקבוע בדיון, כתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה ואין בעל מניות המוגדר כבעל שליטה בבנק.

למידע מעודכן לגבי החזקות בעלי עניין בבנק נכון ליום 30 ביוני 2021, ראה דוח מיידי על מצבת החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה מיום 7 ביולי 2021 (אסמכתא: 01-113439-2021). למידע בעניין שינויים בהחזקות בעלי עניין לאחר התאריך הנ"ל, ראה דוחות מיידיים מיום 29 ביולי 2021 (אסמכתאות: 01-124950-2021 ו-01-124935-2021). כן, ראה דיווח מיידי בעניין רשימת בעלי אמצעי שליטה מהותי בבנק ליום 31 במרס 2021 מיום 7 באפריל 2021 (אסמכתא: 01-058458-2021).

מינויים ופרישות

מינויים

רו"ח **רוני אגסי**, ראש חטיבת שוקי הון וחבר הנהלת הבנק, מונה לתפקיד ראש החטיבה העסקית, בדרג משנה למנכ"ל בתוקף מיום 1 בינואר 2021.

מר **שמוליק ארבל**, ראש החטיבה העסקית וחבר הנהלת הבנק, מונה לתפקיד ראש החטיבה הבנקאית, בדרג משנה למנכ"ל, בתוקף מיום 1 בינואר 2021.

רו"ח **בשמת בן צבי**, ראש חטיבת ניהול סיכונים וחברת הנהלת הבנק, מונתה לתפקיד ראש חטיבת שוקי הון, בתוקף מיום 1 בינואר 2021.

רו"ח **ליאת שוב**, מונתה לתפקיד ראש חטיבת ניהול סיכונים, כחברת הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, בתוקף מיום 1 בינואר 2021.

מר **חיים שקולניק**, מונה לתפקיד ראש חטיבת לאומי טכנולוגיות, כחבר הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, בתוקף מיום 3 בינואר 2021.

גב' **אביבית קליין**, מונתה לתפקיד ראש חטיבת משאבי אנוש, כחברת הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, בתוקף מיום 1 באפריל 2021.

רו"ח **עומר זיו**, המכהן היום כחבר הנהלה וראש החטיבה הפיננסית, מונה לתפקיד החשבונאי הראשי וראש החטיבה הפיננסית והחשבונאית, בתוקף מיום 1 באפריל 2021.

גב' **שרון דניאל**, מונתה לתפקיד קצינת ציות ראשית וראש מערך ציות ואכיפה בבנק, בתוקף מיום 11 בינואר 2021.

גב' **הדר ויסמונסקי-וינברג**, מונתה לתפקיד מזכירת הבנק והקבוצה, בתוקף מיום 10 ביוני 2021.

רו"ח **חגית ארגוב**, מונתה למבקרת ראשית וראש חטיבת הביקורת הפנימית, בדרג סמנכ"ל בכיר, בתוקף מיום 17 ביוני 2021.

פרישות

גב' **הילה ערן-זיק**, ראש חטיבת משאבי אנוש וחברת הנהלת הבנק, סיימה את תפקידה ב-31 במרס 2021, לאחר כ-29 שנות עבודה בלאומי.

רו"ח **שלמה גולדפרב**, חשבונאי ראשי, ראש חטיבת חשבונאות וחבר הנהלת הבנק, סיים את תפקידו ב-31 במרס 2021, לאחר כ-40 שנות עבודה בלאומי.

עו"ד **ליבנת עין-שי וילדר**, מזכירת הבנק והקבוצה, סיימה את תפקידה ב-28 בפברואר 2021, לאחר כ-5 שנות עבודה בלאומי.

גב' **שרון גור**, מבקרת ראשית וראש חטיבת הביקורת הפנימית, סיימה את תפקידה ב-30 ביוני 2021, לאחר כ-28 שנות עבודה בלאומי.

מבנה ארגוני

החטיבה הפיננסית והחשבונאית

החל מיום 1 באפריל 2021 אוחדו החטיבה הפיננסית והחטיבה החשבונאית.

הכרזה על סכסוך עבודה

ביום 1 באוגוסט 2021 נתקבלה בבנק הודעה על סכסוך עבודה שהוכרז, לבקשת ארגון העובדים בבנק, על ידי הסתדרות העובדים הכללית החדשה - הסתדרות המעו"ף, מכח חוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז-1957. מכח הודעה זו, יוכל ארגון העובדים בבנק, לנקוט בצעדים ארגוניים, לרבות שביתה, החל מיום 17 באוגוסט 2021.

הנושאים שבסכסוך לפי לשון ההודעה, נעוצים בין היתר בדרישות הבאות: הסדרת מתכונת עבודה מהבית; הסדרת קביעות עובדים; ביטול מנגנון קביעת קידומי השכר; הסדרת שעות העבודה במשמרות, ועוד.

ניהול המשאב האנושי

הבנק יחל החל מיום 15 באוגוסט 2021 מתווה עבודה היברידי המאפשר לעובדים לעבוד יום בשבוע מהבית. מתווה זה תקף ל-3 חודשים או עד להסדרת המשא ומתן בנושא בין ההנהלה לוועד העובדים, המוקדם מביניהם.

הסכמים מהותיים

לפרטים ראה [ביאור 16](#) ופרק [הסכמים מהותיים כדוח הכספי לשנת 2020](#).

חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית

חלק מהמידע בפרק זה הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו - ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

בתקופת הדוח פורסמו הצעות לשינויים רגולטורים ושינויים בהוראות דין שונות, אשר עשויה להיות להם השפעה על מאפייני הפעילות של הקבוצה, על היקף הפעילות בחלק מתחומי הפעילות של הקבוצה, על שיעור הרווחיות בחלק מפעילויות הקבוצה ועל סיכוני האשראי והסיכונים התפעוליים והמשפטיים להם חשופה הקבוצה. חלק מההוראות מצויות בשלבים שונים של דיונים ולפיכך לא ניתן להעריך האם יפורסמו כהוראות מחייבות ואם יפורסמו מה יהיו ההוראות הסופיות שייקבעו. לפיכך, לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה שעשויה להיות לאותן הוראות על הפעילות הכוללת של הקבוצה, אם בכלל. בפרק זה מפורטות הוראות אשר נכנסו לתוקף במהלך תקופת הדוח והוראות הצפויות להיכנס לתוקף, אשר השפעתן על הבנק עשויה להיות משמעותית.

ראה תיאור מפורט [בדוח הכספי לשנת 2020](#).

הוראות הפיקוח על הבנקים

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 336 - שעבוד נכסי תאגיד בנקאי

התיקון פורסם ביום 16 ביוני 2021 וזאת לאור הגידול בהיקף ובמגוון הפעילויות שבגינן תאגידים בנקאיים נדרשים לשעבד נכסים, עקב יישומן של רפורמות שונות ברגולציה הבינלאומית.

במסגרת התיקון בוטלה ההגבלה הכמותית הקיימת על שעבוד נכסי תאגיד בנקאי. חלף זאת, הוגדרו בהוראה דרישות לניהול נאות של שעבוד נכסים.

ההוראה תיכנס לתוקפה ביום 1 בינואר 2022. תאגיד בנקאי שחורג או עלול לחרוג בסבירות גבוהה מהמגבלה בתקופה שבין פרסום ההוראה לבין 31 בדצמבר 2021, יפנה בהודעה בכתב לפיקוח על הבנקים. בהודעתו יפרט התאגיד הבנקאי את הסיבה לחריגה ומהם המנגנונים המפצים שהוא מאמץ, הלקוחים מתוך ההוראה המעודכנת.

הבנק נערך ליישום התיקון.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 - יחס מימון יציב

ראה פירוט בפרק [סיכון נזילות בדוח הדירקטוריון והנהלה](#).

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 420 - משלוח הודעות בתקשורת

ביום 6 ביוני 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 420 בנושא משלוח הודעות בתקשורת. התיקון בא על רקע המהפכה הטכנולוגית המתרחשת בענף הבנקאות בשנים האחרונות, אשר מאפשרת לתאגידים הבנקאיים בישראל לפתח שירותים הכוללים מגוון ערוצים לקבלת השירות והמידע הבנקאי. עיקרו של התיקון בקביעה, כי תאגיד בנקאי יבחר את ערוץ התקשורת המתאים למשלוח הודעה מסוימת ללקוח שהצטרף לשירות משלוח הודעות בערוצי תקשורת. הבחירה בערוץ התקשורת המתאים למשלוח הודעה תיעשה בהתאם לרמת מהותיות המידע והמהירות הנדרשת למסירתו. התיקון להוראה עתיד להיכנס לתוקף שנה מיום פרסומו.

במקביל לפרסום האמור, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב שעניינו שיפור אפקטיביות הגילוי בהודעות ללקוחות. במכתב זה מבהיר הפיקוח על הבנקים כי במסגרת היערכות ליישום העדכון האמור בהוראה מספר 420, על התאגידים הבנקאיים לבחון את הצורך בשיפור הגילוי הניתן ללקוחות, באופן שיגביר את ההבנה והאפקטיביות של ההודעות הנשלחות ללקוחות.

הבנק נערך ליישום ההוראה.

יזמות שונות בתחום הגברת התחרותיות

בתקופה האחרונה הושם דגש מיוחד על הסדרה המעודדת את התחרותיות במקטעים שונים הנוגעים לתחומי הפעילות של המערכת הבנקאית. מגמה זו משתקפת בהוראות וביוזמות חקיקה שונות, שנועדו להקל על כניסתם לשוק של שחקנים חדשים; זאת, בין היתר, באמצעות העברה ושיתוף של המידע המצוי בבנקים.

במסגרת זו ניתן למנות את הנושאים הבאים:

מתן גישה למידע בנקאי

1. תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368 - יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל

ההוראה פורסמה לראשונה בחודש פברואר 2020. הבנקאות הפתוחה מחייבת את הבנקים וחברות כרטיסי האשראי לשתף מידע בנקאי של הלקוח, על פי בקשתו, עם ספקי צד ג' מורשים ולאפשר ביצוע תשלומים בחשבונם באמצעות צד ג' (המפוקח לעניין זה). המטרה היא כי בהתבסס על המידע הבנקאי האמור, יוכלו ספקי צד ג' להציע ללקוחות מוצרים חדשים, מותאמים אישית ללקוח. על פי ההוראה, ביסוס הבנקאות הפתוחה יעודד כניסת שחקנים חדשים לעולמות התשלומים,

המידע, השינוק והתיווך, ויאפשר תמחור וחדשנות טובים יותר ללקוח. ההוראה חלה בשלב זה על בנקים וחברות כרטיסי אשראי בלבד. בחודש אפריל 2020, נדחו מועדי התחילה של ההוראה בשלושה חודשים, כאשר מועד התחילה של השלב הראשון נקבע ליום 31 במרס 2021.

ביום 5 באפריל 2021, לאור סוגיות הנובעות ממורכבות יישום ההוראה, עודכנה ההוראה שוב. עיקרו של העדכון דחיה במועדי היישום של שלבי ההוראה השונים. בהתאם לעדכון זה נדחתה תחילתו של השלב הראשון ליום 18 באפריל 2021, וכן נדחו מועדי התחילה של שלבי היישום הנוספים, כמפורט בהוראה.

הבנק פועל ליישום ההוראה בהתאם למועדי התחילה המדורגת הקבועים בה.

2. **מכתב הפיקוח על הבנקים בנושא פעילות הבנקים לצרכני מידע בבנקאות הפתוחה**

ביום 14 באפריל 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא פעילות הבנקים לצרכני מידע בבנקאות הפתוחה. במכתב מובהר כי בכוונת הפיקוח על הבנקים לתקן את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368, כך שבנק או סולק יידרשו לקבל אישור מראש של המפקח על הבנקים, במקרה של פעילות חדשה שיש בה שירות השוואת עלויות הכולל מרכיב של תיווך של מוצרים פיננסיים, מסוג שהבנק או הסולק עצמם מספקים ללקוחות, לגוף פיננסי אחר. במכתב מצוין הפיקוח את המידע שניתן שיהיה על בנק או סולק להציג לפיקוח לצורך קבלת אישור לעסוק בפעילות כאמור, בפרט בתחום מניעת ניגודי עניינים והגילוי שיינתן ללקוחות ביחס לשירות האמור.

כמו כן, מובהר במכתב כי בכוונת הפיקוח לתקן את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368 באופן שיאפשר לגופים שמפוקחים על ידי רגולטורים פיננסיים אחרים לגשת למידע באמצעות הבנקאות הפתוחה, וכי הפיקוח בוחן שילוב של גופים אלה כמי שיוכלו לקבל תמורה עבור שירותי השוואת עלויות הכוללים מרכיב של תיווך של מוצרים פיננסיים, במסגרת הוראה חדשה המתגבשת בנושא.

בעקבות המכתב האמור, הודיע משרד האוצר כי בכוונתו לקדם את הליכי החקיקה של תזכיר חוק מתן שירותי מידע פיננסי, התש"ף-2020, אשר מסדיר בין היתר את סוגיית ניגוד העניינים בבנקאות הפתוחה. בעניין זה הביע משרד האוצר את עמדתו כי יש למנוע מהבנקים לעסוק בהשוואה ותיווך למוצרים של גופים פיננסיים מתחרים.

בהמשך למכתב האמור של המפקח על הבנקים, פרסמה הממונה על התחרות ביום 29 באפריל 2021 מכתב למנכ"ל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי, לפיו מתן שירותי השוואת עלויות ביחס למוצרים מתחרים המוצעים באמצעות אותו גוף, עשוי להיחשב להסדר כובל, ולפיכך יש לבחון את הצורך בקבלת פטור מאישור הסדר כובל או אישור מבית הדין לתחרות טרם מתן שירותי השוואת עלויות כאמור.

בעקבות חילופי דברים אלה, קיים בעת הזו חוסר בהירות לעניין האפשרות של הבנקים לפעול בתחום השוואת עלויות הכרוך בתיווך.

3. **מכתב הפיקוח על הבנקים בנושא קידום הבנקאות הפתוחה**

ביום 10 במאי 2021 פרסם המפקח על הבנקים מכתב לממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, יושבת ראש רשות ניירות ערך והממונה על שיתוף נתוני אשראי. במכתב זה מבהיר המפקח כי מכיוון שתהליכי החקיקה שהיו אמורים להסדיר את פעילות הצדדים השלישיים (שאינם בנקים או חברות כרטיסי אשראי) בבנקאות הפתוחה לא הבשילו, עולה הבנקאות הפתוחה לאוויר בשלב זה מתוקף הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368 "יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל". חובת הנגשת המידע מתוקף הוראה זו חלה רק על הבנקים ועל חברות כרטיסי האשראי, ואפשרות הגישה למידע תהיה גם היא בשלב ראשון רק לבנקים ולחברות כרטיסי האשראי.

עם זאת מבהיר המפקח, כי בהמשך לשיח שהתקיים עם הרגולטורים הממונים למכתב זה, הרי שלאור נכונותם של אותם רגולטורים לקבוע רגולציה ולפקח אחר פעילות של גופים המפוקחים על ידם בהיבטים הנדרשים מצדדים שלישיים בעלי גישה למידע בנקאי (צרכני מידע), מתכוון הפיקוח על הבנקים לאפשר גישה למידע גם לאותם צרכני מידע מפוקחים, וזאת במסגרת חובה שתוטל על המערכת הבנקאית במסגרת תיקון מתוכנן בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368.

המפקח מבהיר כי פתיחת הגישה לגופים הנוספים, ללא חקיקה מוסדרת, הינה אירוע מורכב, שיש בו כדי להגביר את הסיכונים השונים הקיימים ממילא במערכת של בנקאות פתוחה. לפיכך נדרש, לכל הפחות, כי תהיה רגולציה אחידה בין הגופים השונים הפועלים בסביבת הבנקאות הפתוחה הכוללת הסדרה רלוונטית לתחום, פיקוח ואכיפה שוטפים והנפקת תעודות ("סרטיפיקטים") באמצעות הרגולטור של אותם גופים.

4. **סיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין - קשרי תאגידים בנקאיים עם נתוני שירות להשוואת עלויות**

סיוטת ההוראה קובעת עקרונות כלליים לעניין קשרי תאגיד בנקאי עם נתון שירותי השוואת עלויות הפועל כמתווך, ולעניין נתון שירותי השוואת עלויות הפועל כשלוש של הלקוח. בסיוטה נקבע כי נתון שירותי השוואת עלויות הינו כל אחד מאלה: לשכות אשראי, לשכות מידע על עוסקים ומיפוי כח בתמורה, כהגדרתם בחוק נתוני אשראי, וכן תאגיד בנקאי בכפוף לקבלת אישור מראש ובכתב של המפקח על הבנקים.

נושאים נוספים בתחום הגברת התחרות

ביום 1 ביולי 2021 פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים) (תיקון), התשפ"א-2021. ביום 12 ביולי 2021 פורסמה הצעת חוק שעניינה אחריות בנק קולט בהעברת פעילות פיננסית של לקוח, וכן תיקון לכללי סליקה אלקטרונית של שיקים (סריקה, שמירה והפקת פלט של שיק ממוחשב), המסדיר את אופן הטיפול בשיקים בחשבון, הנמצא בתהליך מעבר בין בנקים. בנוסף ביום 28 ביולי 2021 פורסמה טיוטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 448 העוסקת בהעברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים באופן מקוון.

הוראות אלה מהוות נדבך נוסף ביישום סעיף 1כב לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, הקובע, כי הבנקים נדרשים לאפשר ללקוחות, המבקשים להעביר את הפעילות הפיננסית שלהם מבנק לבנק, לעשות כן באופן מקוון, נוח, אמין מאובטח וללא עלות ללקוח. תיקונים אלה עתידיים ברובם להיכנס לתוקפם ביום 22 בספטמבר 2021, המועד בו ייכנס לתוקפו סעיף 1כב האמור.

ההוראות המפורטות לעיל, הינן חלק מהיזמות בתחום הגברת התחרותיות כמפורט בפרק [הרגולציה בדוח הכספי לשנת 2020](#), והן צפויות להשפיע בשנים הקרובות על המערכת הבנקאית בישראל.

התפתחויות רגולטוריות עקב אירוע נגיף הקורונה

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מספר 4 - הוראת שעה) (נגיף הקורונה החדש) (עיכוב הליכים לשם גיבוש ואישור הסדר חוב), התשפ"א-2021

החוק קובע מסלול ייעודי לטיפול בחובות של חייבים (תאגידים ויחידים) שנפגעו ממשבר הקורונה, אשר יעמוד בתוקף עד ליום 18 במרס 2022, ויאפשר לחייב להגיע להסדר חוב מוסכם כחלופה להליכי חדלות פירעון מלאים. ההסדר הזמני מאפשר לעכב הליכים משפטיים והליכי גבייה נגד החייב. בתקופת עיכוב ההליכים החייב ישמור את השליטה בנכסיו. במקביל כולל ההסדר המוצע הגנות חלופיות מתאימות לנושים.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 - התאמות להוראת ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה

ההוראה פורסמה לראשונה בחודש מרס 2020 כהוראת שעה, על רקע התפתחות אירוע נגיף הקורונה, והיא כוללת שורה של צעדים והתאמות אשר נועדו לאפשר לתאגידים הבנקאיים את הגמישות העסקית הנדרשת בתקופה זו. ההוראה עודכנה מספר פעמים. ביום 22 במרס 2021 פורסם תיקון להוראה שעיקרו הארכת תוקף הוראת השעה עד ליום 30 בספטמבר 2021 (במקום 31 במרס 2021).

בנוסף נקבע כי בתקופה של ששת החודשים מתום תוקף הוראת השעה, הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3% מיחס ההון המזערי לא תחשב כחריגה מהוראת השעה.

ביום 20 ביולי 2021 פורסם תיקון נוסף להוראה המתייחס להתאמות שבוצעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 355 בנושא המשכיות עסקית. בהתאם לתיקון, כלל סניפי המערכת הבנקאית יפתחו לקבלת קהל. בסניפים יינתנו כלל השירותים שניתנו ערב משבר הקורונה בישראל. במקביל, הבנקים נדרשים להמשיך ולנקוט בצעדים הנדרשים, כדי להבטיח שמירה על ציבור הלקוחות והעובדים.

ביום 28 ביולי 2021 פורסם תיקון נוסף להוראה המתייחס לנושאים הבאים:

- התאמות בהוראה 331 בנושא חלוקת דיבידנד על ידי תאגידים בנקאיים - לעניין זה מבהיר הפיקוח על הבנקים, כי למרות התגברות התהליכים של יציאה ממשבר הקורונה, הרי שרמת אי הוודאות עדיין גבוהה ומשליכה על היכולת של התאגידים הבנקאיים לחזות את צרכי ההון שלהם בטווח הבינוני. כמו כן, לאור השיהוי המשמעותי של השפעות המשבר על המאזנים של התאגידים הבנקאיים, קיים סיכון שהפסדי האשראי טרם התממשו במלואם. אי הוודאות והסיכון האמורים מחייבים המשך תכנון הון זהיר ושמרני, ובהתאם המפקח על הבנקים מעודד את התאגידים הבנקאיים לגישה זהירה ושמרנית בחלוקת דיבידנד או ברכישה עצמית של מניות. במסגרת גיבוש החלטה של הדירקטוריון בעניין חלוקה כאמור, על הדירקטוריון לערוך תחזית בכתב מבוססת בדבר יחסי ההון, המתייחסת להשפעות העתידיות של המשבר על החשיפות והון. בנוסף מובהר, כי עמדת המפקח על הבנקים היא כי חלוקה בסכום הגבוה מ-30% מרווחי שנת 2020 לא תחשב תכנון הון זהיר ושמרני. עוד מובהר כי המפקח על הבנקים מצפה כי תאגיד בנקאי ימשיך לנצל את עודפי ההון והנזילות שלו לצורך הגדלת האשראי ותמיכה בפעילות הכלכלית של המשק, ולא לצורך חלוקה.
- התאמות בהוראה 329 בנושא מגבלות למתן הלוואות לדיר - לנוכח התמשכות משבר הקורונה והשפעותיו על הכנסותיהם של עצמאיים בשנת 2020, עלולים עצמאיים לא לעמוד במגבלת "שיעור החזר מההכנסה" הקבועה בהוראה בבואם ליטול הלוואה לדיר בשנת 2021. התיקון להוראה קובע, כי ככלל בנק רשאי להישען לעניין זה על הכנסות העצמאי טרום השפעות המשבר (ממוצע הכנסות בדוחות שומה לשנים 2018 ו-2019).

ביום 9 באוגוסט 2021 הודיע הפיקוח על הבנקים כי ההקלות שניתנו במסגרת הוראת השעה בנושא הלוואות לדיור, שתוקפן עתיד לפוג ביום 30 בספטמבר 2021, לא יארכו. מדובר בהקלות הבאות:

- הגדלת שיעור המימון בהלוואה לכל מטרה עד לשיעור של 70% (במקום 50%). למידע נוסף ראה פרק [סיכונים בתיק הלוואות לדיור בדוח הדירקטוריון וההנהלה](#).
- הקביעה כי בנקים לא נדרשים להגדלת יעד הון עצמי רובד 1 בשיעור 1% בגין הלוואות לדיור. למידע נוסף ראה פרק [הון והלימות ההון בדוח הדירקטוריון וההנהלה](#).

בנוסף הודיע הפיקוח על הבנקים כי בימים אלה הוא בוחן את תוקף הסעיפים האחרים בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250.

צו ההוצאה לפועל (נגיף קורונה החדש - תיקון מספר 68 והוראת שעה), התשפ"א-2021

ביום 24 בספטמבר 2020 פורסם חוק ההוצאה לפועל (נגיף קורונה החדש - תיקון מספר 68 והוראת שעה), התשפ"א-2020. החוק, שנקבע כהוראה שעה לתשעה חודשים, כלל הסדרים שונים וביניהם הסדר תשלומים מיוחד לתקופת הקורונה והארכת המועדים לתשלום. בהמשך הוארך הצו בשבועיים נוספים עד ליום 6 ביולי 2021. לשר המשפטים באישור ועדת החוקה חוק ומשפט ניתנה הסמכות להאריך את הוראת השעה בתקופות נוספות ובלבד שלא תעלה התקופה הנוספת על 18 חודשים. ביום 6 ביולי 2021, הוארכה הוראת השעה עד ליום 24 במרס 2022.

להרחבה נוספת בנושא ההתאמות הרגולטוריות השונות על רקע אירוע נגיף הקורונה והשפעתו, ראה [הדוח הכספי לשנת 2020](#).

נושאים נוספים

הגנת הפרטיות

בהמשך לפירוט בדוח הכספי לשנת 2020, לאחרונה ניכרת מגמה של גידול בהיקף הרגולציה מתחום הגנת הפרטיות בארץ ובעולם. ביום 25 במרס 2021, לנוכח העלייה בהיקף התרחשותם של אירועי אבטחת מידע חמורים, פרסמה הרשות להגנת הפרטיות טיוטת מסמך מדיניות נוסף שעניינו צמצום המידע האישי המצוי במאגרי המידע של ארגונים שונים. במסמך מפרטת הרשות המלצות ודגשים לארגונים במשק ולגופים ציבוריים כיצד לפעול במטרה להביא לצמצום האיסוף, השמירה והשימוש במידע עודף. הרשות מציינת כי אי צמצום מידע עודף על ידי בעל מאגר שמצא כי מידע שכזה שמור אצלו, עשוי בנסיבות מסוימות להוות הפרה של תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע).

בנוסף, ביום 22 באפריל 2021 פרסמה הרשות להגנת הפרטיות מסמך בנושא פרטיות באמצעי תשלום מתקדמים להעברת כספים ולתשלום בבתי עסק. במסמך מדגישה הרשות, כי יש לשים דגש מיוחד על הליך קבלת ההסכמה לרישום ולשימוש באמצעי תשלום מתקדמים על כל היבטיו, וזאת בכדי לאפשר למשתמשים לשלוט על פרטיותם ועל מידע הנוגע אליהם באופן מיטבי, ועל מנת להבטיח כי השימוש במידע ייעשה בידיעתם ובהתאם להסכמתם המלאה.

ביום 25 במאי 2021 פרסמה הרשות להגנת הפרטיות גילוי דעת להערות הציבור, במסגרתו מבהירה ומדגימה הרשות מהם "מידע" ו"ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם" כמשמעותם בחוק הגנת הפרטיות, וכן מהם סוגי הנתונים עליהם חלות הוראות החוק האמור בהתאם לפרשנות שניתנה להם על ידי בתי המשפט.

פירוט נוסף בנושא רגולציה מתחום הגנת הפרטיות ראה [בדוח הכספי לשנת 2020](#).

יישום ההוראות השונות בתחום זה, אם יתקבלו, עשוי לחייב שינויים בתהליכי העבודה.

רפורמת ה-BCBS וה-IOSCO בנוגע לדרישת בטחונות ראשוניים (IM) עבור נגזרים שלא נסלקים דרך צד נגדי מרכזי (-non centrally cleared derivatives)

רפורמת ה-IM אשר נקבעה על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (ה-BCBS) והארגון הבינלאומי של רשויות ניירות ערך (ה-IOSCO), משיתה חובה על הפקדת בטחונות ראשוניים בגין עסקאות בנגזרים שלא נסלקות דרך צד נגדי מרכזי (נגזרי OTC).

הרפורמה נכנסה לתוקף באופן מדורג מאז ספטמבר 2016, והיא תחול החל מיום 1 בספטמבר 2021 על תאגידים עם סכום ממוצע מצטבר של נגזרים כאמור, העולה על 50 מיליארד אירו לפי הרגולציה האירופית או 50 מיליארד דולר לפי הרגולציה האמריקאית (ובכלל זה הבנק) (Phase 5).

הרפורמה, אשר תחול במערך היחסים של לאומי למול מוסדות פיננסיים זרים, מחייבת הפקדה של בטחונות ראשוניים כאמור (בכפוף לסף של 50 מיליון אירו באירופה ו-50 מיליון דולר בארה"ב מול צד נגדי מסוים), במתכונת של שעבוד חשבון ניירות ערך אצל משמורן זר על ידי כל צד בנאמנות עבור הצד האחר.

הבנק נערך ליישום הדרישות.

דירוג אשראי

להלן דירוג האשראי והתחזית של המדינה והבנק ליום 12 באוגוסט 2021:

קצר טווח	תחזית	ארוך טווח	דירוג חברת	
P-1	stable	A1	Moody's	מדינת ישראל
A-1+	stable	AA-	S&P	
F1+	stable	A+	Fitch	
P-1	stable	A2	Moody's	בנק לאומי: מט"ח
A-1	stable	A	S&P	
F1+	stable	A	Fitch	
	stable	AAA	S&P מעלות	דירוג מקומי (בישראל)
P-1	stable	Aaa	מידרוג	

להלן התפתחות דירוג האשראי ותחזית הדירוג של הבנק מה-1 בינואר 2021 ועד ליום 12 באוגוסט 2021:

ב-20 בינואר 2021 סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-16 בפברואר 2021 סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-20 ביולי 2021 סוכנות הדירוג S&P אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-20 ביולי 2021 סוכנות הדירוג S&P מעלות אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות^(א) וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח	
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(ג)					
2.97	1,960	266,663	3.83	2,683	284,555
בישראל					
3.84	234	24,726	3.85	221	23,291
מחוץ לישראל					
3.05	2,194	291,389	3.83	2,904	307,846
סך הכל ^(ד)					
אשראי לממשלה					
3.37	6	721	3.75	8	865
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.37	6	721	3.75	8	865
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
0.46	16	14,052	0.52	15	11,561
בישראל					
-	-	288	-	-	195
מחוץ לישראל					
0.45	16	14,340	0.51	15	11,756
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.11	19	66,594	0.10	27	111,790
בישראל					
-	-	1,766	0.16	1	2,472
מחוץ לישראל					
0.11	19	68,360	0.10	28	114,262
סך הכל					
ני"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
-	-	2,178	0.14	2	5,550
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	2,178	0.14	2	5,550
סך הכל					
אג"ח לפדיון וזמינות למכירה ^(ה)					
1.18	228	77,907	1.26	226	71,832
בישראל					
2.31	29	5,070	1.92	29	6,100
מחוץ לישראל					
1.24	257	82,977	1.32	255	77,932
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(ו)					
0.22	6	10,724	2.10	14	2,685
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.22	6	10,724	2.10	14	2,685
סך הכל					
2.14	2,498	470,689	2.50	3,226	520,896
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
4,845			5,408		
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
55,828			51,032		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(ז)					
2.498	531,362		3,226	577,336	
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות					
3.34	263	31,850	3.17	251	32,058
מחוץ לישראל					

ראה הערות [בעמוד 237](#).

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
(0.33)	(242)	295,174	(0.35)	(269)	309,912
בישראל					
(0.01)	(2)	157,767	(0.01)	(3)	178,861
לפי דרישה					
(0.70)	(240)	137,407	(0.81)	(266)	131,051
לזמן קצוב					
(0.60)	(25)	16,806	(0.27)	(9)	13,384
מחוץ לישראל					
(0.25)	(4)	6,485	(0.09)	(2)	9,295
לפי דרישה					
(0.82)	(21)	10,321	(0.69)	(7)	4,089
לזמן קצוב					
(0.34)	(267)	311,980	(0.34)	(278)	323,296
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
-	-	206	-	-	199
בישראל					
-	-	102	-	-	10
מחוץ לישראל					
-	-	308	-	-	209
סך הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים					
(0.34)	(1)	1,192	(0.09)	(3)	13,839
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(0.34)	(1)	1,192	(0.09)	(3)	13,839
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
(0.13)	(2)	6,281	(0.07)	(1)	5,954
בישראל					
-	-	223	-	-	117
מחוץ לישראל					
(0.12)	(2)	6,504	(0.07)	(1)	6,071
סך הכל					
נ"ע שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
(0.64)	(4)	2,490	(2.31)	(1)	175
בישראל					
-	-	-	-	-	257
מחוץ לישראל					
(0.64)	(4)	2,490	(0.93)	(1)	432
סך הכל					
אגרות חוב					
(1.84)	(103)	22,535	(5.25)	(169)	13,124
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(1.84)	(103)	22,535	(5.25)	(169)	13,124
סך הכל					
(0.44)	(377)	345,009	(0.51)	(452)	356,971
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
		111,413			145,391
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
		1,289			3,004
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
		35,966			31,861
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ^(א)					
	(377)	493,677		(452)	537,227
סך כל ההתחייבויות					
		37,685			40,109
סך כל האמצעים ההוניים					
	(377)	531,362		(452)	577,336
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.70	2,121		1.99	2,774	
פער הריבית					
תשואה נטו^(א) על נכסים נושאי ריבית					
1.73	1,883	438,839	2.09	2,532	488,838
בישראל					
3.02	238	31,850	3.05	242	32,058
מחוץ לישראל					
1.81	2,121	470,689	2.15	2,774	520,896
סך הכל					
(0.59)	(25)	17,131	(0.26)	(9)	13,768
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					

ראה הערות [בעמוד 237](#)

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(ג)					
3.00	3,900	262,168	3.48	4,815	278,976
בישראל					
4.32	512	23,940	3.88	437	22,771
מחוץ לישראל					
3.11	4,412	286,108	3.51	5,252	301,747
סך הכל ^(ט)					
אשראי לממשלה					
3.88	14	729	3.10	12	780
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.88	14	729	3.10	12	780
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
0.82	49	11,927	0.57	32	11,253
בישראל					
-	-	225	-	-	157
מחוץ לישראל					
0.81	49	12,152	0.56	32	11,410
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.17	49	57,201	0.10	53	106,833
בישראל					
0.31	2	1,279	0.12	1	1,724
מחוץ לישראל					
0.17	51	58,480	0.10	54	108,557
סך הכל					
ני"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
0.46	4	1,739	0.14	3	4,388
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.46	4	1,739	0.14	3	4,388
סך הכל					
אג"ח לפדיון וזמינות למכירה ^(ד)					
1.32	484	73,549	1.13	410	73,051
בישראל					
2.51	61	4,889	2.16	57	5,302
מחוץ לישראל					
1.39	545	78,438	1.20	467	78,353
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(ד)					
0.38	16	8,492	1.28	18	2,819
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.38	16	8,492	1.28	18	2,819
סך הכל					
2.30	5,091	446,138	2.31	5,838	508,054
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
5,279			5,249		
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
51,131			53,219		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(ה)					
5,091			5,838		
502,548			566,522		
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות מחוץ לישראל					
3.83	575	30,333	3.33	495	29,954

ראה הערות [בעמוד 237](#).

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
(0.39)	(547)	278,529	(0.28)	(432)	306,318
בישראל					
(0.05)	(36)	144,091	(0.01)	(7)	176,148
לפי דרישה					
(0.76)	(511)	134,438	(0.65)	(425)	130,170
לזמן קצוב					
(0.94)	(73)	15,526	(0.31)	(21)	13,549
מחוץ לישראל					
(0.56)	(18)	6,386	(0.11)	(5)	9,349
לפי דרישה					
(1.21)	(55)	9,140	(0.76)	(16)	4,200
לזמן קצוב					
(0.42)	(620)	294,055	(0.28)	(453)	319,867
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
(1.05)	(1)	191	(0.99)	(1)	202
בישראל					
-	-	117	-	-	12
מחוץ לישראל					
(0.65)	(1)	308	(0.94)	(1)	214
סך הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים					
(0.30)	(1)	673	(0.08)	(5)	11,875
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(0.30)	(1)	673	(0.08)	(5)	11,875
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
(0.28)	(8)	5,745	(0.07)	(2)	5,895
בישראל					
-	-	145	-	-	129
מחוץ לישראל					
(0.27)	(8)	5,890	(0.07)	(2)	6,024
סך הכל					
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת					
הסכמי מכר חוזר					
(0.93)	(8)	1,719	(0.44)	(1)	456
בישראל					
-	-	-	-	-	255
מחוץ לישראל					
(0.93)	(8)	1,719	(0.28)	(1)	711
סך הכל					
אגרות חוב					
(1.48)	(163)	22,089	(3.70)	(254)	13,851
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(1.48)	(163)	22,089	(3.70)	(254)	13,851
סך הכל					
(0.49)	(801)	324,734	(0.41)	(716)	352,542
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
105,002			138,030		
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
2,509			3,007		
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
33,480			33,806		
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ^(א)					
(801)	465,725		(716)	527,385	
סך כל ההתחייבויות					
36,823			39,137		
סך כל האמצעים ההוניים					
(801)	502,548		(716)	566,522	
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.81	4,290		1.90	5,122	
פער הריבית					
תשואה נטו^(א) על נכסים נושאי ריבית					
1.83	3,788	415,805	1.95	4,648	478,100
בישראל					
3.34	502	30,333	3.19	474	29,954
מחוץ לישראל					
1.93	4,290	446,138	2.03	5,122	508,054
סך הכל					
(0.93)	(73)	15,788	(0.30)	(21)	13,945
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות					
לפעילות מחוץ לישראל					

ראה הערות [בעמוד 237](#).

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
מטבע ישראלי צמוד מדד					
2.21	262	47,831	8.05	1,006	51,483
(1.26)	(82)	26,223	(6.83)	(298)	17,885
0.95			1.22		
מטבע ישראלי לא צמוד					
2.16	1,643	306,732	1.92	1,705	357,424
(0.20)	(117)	228,528	(0.13)	(87)	269,309
1.96			1.79		
מטבע חוץ					
1.58	330	84,276	1.33	264	79,931
(0.84)	(153)	73,127	(0.41)	(58)	56,009
0.74			0.92		
סך פעילות בישראל					
2.05	2,235	438,839	2.46	2,975	488,838
(0.43)	(352)	327,878	(0.52)	(443)	343,203
1.62			1.94		

ראה הערות [בעמוד 237](#).

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
מטבע ישראלי צמוד מדד					
1.70	400	47,325	5.82	1,451	50,551
(0.71)	(95)	26,687	(4.30)	(393)	18,471
0.99			1.52		
מטבע ישראלי לא צמוד					
2.32	3,361	291,708	1.93	3,358	348,916
(0.23)	(253)	217,285	(0.14)	(179)	263,804
2.09			1.79		
מטבע חוץ					
1.98	755	76,772	1.36	534	78,633
(1.17)	(380)	64,974	(0.44)	(123)	56,322
0.81			0.92		
סך פעילות בישראל					
2.18	4,516	415,805	2.25	5,343	478,100
(0.47)	(728)	308,946	(0.41)	(695)	338,597
1.71			1.84		

ראה הערות [בעמוד 237](#).

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

2021 לעומת 2020		2020 לעומת 2021			
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
גידול (קיטון) בגלל שינוי ^(ח)		גידול (קיטון) בגלל שינוי נטו		מחיר	
מחיר		מחיר		מחיר	
במיליוני ש"ח					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור					
915	625	290	723	554	169
(75)	(53)	(22)	(13)	1	(14)
840	572	268	710	555	155
נכסים נושאי ריבית אחרים					
(88)	(209)	121	17	(29)	46
(5)	(11)	6	1	(5)	6
(93)	(220)	127	18	(34)	52
747	352	395	728	521	207
סך כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
(115)	(154)	39	27	14	13
(52)	(49)	(3)	(16)	(14)	(2)
(167)	(203)	36	11	-	11
התחייבויות נושאות ריבית אחרות					
82	67	15	64	61	3
-	-	-	-	-	-
82	67	15	64	61	3
(85)	(136)	51	75	61	14
832	488	344	653	460	193
סך הכל הוצאות הריבית					
סך הכל בנטו					

הערות:

- (א) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס יתונים יומיים, ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, חברות בנות בחו"ל על בסיס יתרות לתחילת הרבעונים.
- (ג) לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (ד) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בגין אג"ח שהועברו מהתיק הזמין למכירה בסך של 1,501 מיליון ש"ח (30 ביוני 2020 - 1,197 מיליון ש"ח).
- (ה) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית, נכסים לא כספיים ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (ו) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים והתחייבויות לא כספיות.
- (ז) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו, לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (ח) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.
- (ט) עמלות לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 בסך 110 מיליון ש"ח ובסך 261 מיליון ש"ח, בהתאמה, נכללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור (עמלות לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 בסך 85 מיליון ש"ח ובסך 214 מיליון ש"ח, בהתאמה).

מילון מונחים

מונח

הגדרה

א

<p>אובליגו</p> <p>מייצג את סך החבות שהועמדה ללקוח ומהווה את החבות הכוללת לבנק.</p>	<p>אובליגו</p>
<p>איגוח</p> <p>פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח, באמצעות אגרות חוב.</p>	<p>איגוח</p>
<p>אירוע קיברנטי (סייבר)</p> <p>אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משוכצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.</p>	<p>אירוע קיברנטי (סייבר)</p>
<p>אנשים פרטיים</p> <p>יחידים שאינם תאגידים (רשומים או לא רשומים) ואינם עוסקים בפעילות עסקית.</p> <p>אנשים פרטיים מוגדרים בהתאם להוראות בנק ישראל כך שבקטגוריה זו נכללות הלוואות ליחידים שאינן למטרות עסקיות אשר מסווגים לענף משק אנשים פרטיים בהתאם להגדרות אחידות של הלמ"ס לרבות משקי בית ובנקאות פרטיות.</p>	<p>אנשים פרטיים</p>
<p>ארגון מחדש של חוב בעייתי</p> <p>חוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של החייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב או בדרך של קבלת נכסים אחרים.</p>	<p>ארגון מחדש של חוב בעייתי</p>
<p>אשראי on call</p> <p>אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.</p>	<p>אשראי on call</p>
<p>אשראי בהשגחה מיוחדת</p> <p>אשראי בהשגחה מיוחדת מאזני הוא אשראי אשר מתקיימות לגביו חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הנהלת התאגיד. אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי בהשגחה מיוחדת אם מימוש ההתחייבות התלויה בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.</p>	<p>אשראי בהשגחה מיוחדת</p>
<p>אשראי דוקומנטרי מותנה - SBLC</p> <p>אשראי דוקומנטרי מותנה הוא ערבות בנקאית בניסוח של אשראי דוקומנטרי מסחרי, אשר מטרתו העיקרית היא להבטיח ביצוע תשלום. אשראי דוקומנטרי מותנה דומה לערבות בכך שהוא מהווה התחייבות של בנק לשלם את הסכום הנקוב בו כנגד מסמך דרישת תשלום מהמוטב, בעוד שלאשראי דוקומנטרי מסחרי בו נדרשת הצגת מסמכים שונים על מנת להפוך את התחייבות הבנק למוחלטת.</p>	<p>אשראי דוקומנטרי מותנה - SBLC</p>
<p>אשראי נחות</p> <p>אשראי אשר מוגן באופן שאינו מספק על ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטחון ששועבד, אם קיים. לסיכון אשראי מאזני שסווג כאמור, קיימת חולשה או חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב. אשראי אשר מוכרת בגינו הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי יסווג כנחות כאשר הוא הופך לחוב בפיגור של 90 יום או יותר.</p>	<p>אשראי נחות</p>

<p>אשראי מאזני הנבחן על בסיס פרטני, ואשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים, צפוי שהתאגיד הבנקאי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו (תשלומי קרן וריבית) לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. חוב הנבחן על בסיס פרטני יסווג כפגום בכל מקרה כאשר קרן או ריבית מצויים בפיגור של 90 ימים רצופים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב וכן מצוי בהליכי גביה.</p> <p>אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי פגום אם מימוש ההתחייבות התלויה בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות ההתחייבות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.</p> <p>בנוסף, חוב פגום ייחשב גם חוב שנבחן פרטנית ואשר תנאיו שונו בשל ארגון מחדש של חוב בעייתי.</p>	<p>אשראי פגום</p>
<p>הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.</p>	<p>ב באזל 2/באזל 3</p>
<p>הון על בסיס מתמשך - going concern capital. הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".</p>	<p>ה הון עצמי רובד 1</p>
<p>הון המשמש לחישוב יחס הלימות הון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד). רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).</p>	<p>הון פיקוחי</p>
<p>שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר (gone concern capital) והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים הון המותנה (contingent convertible - CoCo) שהונפקו על ידי הבנק ושיומרו למניות הבנק בקרות אירוע מוכן (point of non viability). בנוסף, במסגרת הון זה נכללים פריטים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.</p>	<p>הון רובד 2</p>
<p>ההיקף הצפוי של חשיפתו של צד נגדי בעת כשל אשראי.</p>	<p>החשיפה בעת הכשל EAD - (Exposure At Default)</p>
<p>הסכמי ריפוי אלה הם הסכמים לרכישה או למכירת נייר ערך תמורת מזומנים או ניירות ערך כאשר בעת העסקה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת, הפוכה מזו שבוצעה לראשונה, במועד ובמחיר מוסכמים מראש.</p>	<p>הסכמי רכש/מכר חוזר (Repurchase agreement or reverse repurchase)</p>

<p>הפרשה שנקבעת לגבי כל חוב שנבחן פרטנית (ובכלל זה כל חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי וכפוף לבחינה פרטנית בהתאם למדיניות הבנק). סכום ההפרשה נאמד בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהווה בשיעור הריבית המקורית של החוב או כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הביטחון בניכוי עלויות מימוש ותוך הפעלת מקדמי ביטחון זהירים. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את הלוחים הרלבנטיים. בנוסף, הפרשה פרטנית מבוצעת על כל חוב הכפוף לבחינה פרטנית כאמור לעיל והמצוי בפיגור של 90 יום.</p>	<p>הפרשה פרטנית</p>
<p>הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, וכן בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.</p>	<p>הפרשה קבוצתית</p>
ח	
<p>סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים שכוללת אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מעבר לדלפק (OTC). חבות מחושבת בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 של הפיקוח על הבנקים.</p>	<p>חבות</p>
<p>פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם הוא (כולו או חלקו) לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפירעון. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שנקבעה על ידי הנהלת הבנק.</p>	<p>חוב בפיגור</p>
<p>מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT). חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופית) תאריך מסוים. חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופית) תאריך מסוים.</p>	<p>חוזה אופצייה</p>
<p>כל חישוב הנותן ביטוי לתנאי אי וודאות, כלומר, מותאם לסיכון. לדוגמה, משקף את ניסיון העבר והערכת ההנהלה לגבי מועדי הפרישה הצפויים של עובדי הבנק וההטבות הצפויות עם הפרישה, המיוחסות ליניארית על פני תקופת העבודה הצפויה.</p>	<p>חישוב אקטוארי</p>
<p>חשיפות אלו נובעות ממחויבות שנטל הבנק כלפי הלווים שלו אך לתאריך הדיווח טרם מומשו/נוצלו על ידי הלווים ולאור זאת חשיפות אלו טרם באות לידי ביטוי ברישום נכס או התחייבות מאזנית. דוגמה לחשיפות אלו הן, בין היתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> • התחייבויות למתן אשראי שטרם נוצלו; • מסגרות אשראי לא מנוצלות; • התחייבויות בהתאם להסכמי ערבות; • התחייבויות בהתאם לאישור עקרוני המחייב את הבנק לשמור על ריבית לתקופה מסוימת. • ועוד. 	<p>חשיפות חוץ מאזניות</p>

<p>החשיפה לסיכון הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים ובשערי החליפין, עקב ההפרש בין שווי הנכסים להתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות, בכל אחד ממגזרי ההצמדה. החשיפה לסיכונים הבסיס נמדדת כאחוז מההון החשוף של הקבוצה. ההון החשוף ברמת הבנק, כולל את ההון העצמי ועתודות מסוימות, בניכוי נכסים קבועים והשקעות בחברות מוחזקות.</p>	<p>חשיפת בסיס הצמדה ושער חליפין</p>
<p>י</p>	
<p>יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.</p>	<p>יחס הלימות ההון</p>
<p>יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.</p>	<p>יחס כיסוי נזילות</p>
<p>מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.</p>	<p>יחס מינוף</p>
<p>כ</p>	
<p>כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים מאותו סוג.</p>	<p>כתבי התחייבות נדחים</p>
<p>מ</p>	
<p>מבנים שהוקמו במטרה להעביר לבעלי האג"ח תזרימים הנובעים ממכשירים/נכסים אחרים. לצורך כך, מוקמת חברה יעודית (Entity SPE – Special Purpose) שקולטת את הנכסים היוצרים תזרים מזומנים שמועבר על ידי יוצרם (originator) ומסיטה את תקבולי תזרים המזומנים המסוים ממנה אל בעלי האג"ח זאת בהתאם למבנה שמוסכם עם בעלי האג"ח לפי סדר הקדימויות הגלום בסדרות האג"ח השונות (tranche). המחאת הזכויות כאמור יוצרת מבנה משפטי שבו נושי ה-SPE לא יוכלו לרדת לנכסי הישות המעבירה וגם לא יהיו חשופים לסיכונים הגלומים מפעילויות האחרות של הישות, וכי כל מהותה של ה-SPE היא קבלת תקבולי תזרים המזומנים המדובר והעברה לבעלי האג"ח.</p>	<p>מבני איגוח</p>
<p>הבנק נעזר במודל ההון הכלכלי, המתבסס על דירוגי הלווים, על מנת להעריך את סיכון האשראי ברמת המכלול של תיק האשראי ובחתיכים שונים מתוכו.</p>	<p>מודל ההון הכלכלי</p>
<p>נגזרים משובצים הינם מכשירים נגזרים, אשר משובצים (embedded) במסגרת חוזים ומכשירים פיננסיים אחרים או חוזים מסחריים לרכישה או מכירה של מוצרים ושירותים (חוזים אלו מכונים בספרות החשבונאית כ"חוזים מארחים" (Host Contract)). הטיפול החשבונאי מבוצע בהתאם למהות הכלכלית של הפריטים והעסקאות ולא בהתאם לצורתם המשפטית ולאור זאת, מכשירים נגזרים משובצים שעל פי מאפיינים כלכליים אינם קשורים באופן ברור והדוק לחוזה המארח מופרדים ממנו לצורכי המדידה בספרי הבנק.</p>	<p>מכשירים נגזרים משובצים (Embedded Derivative)</p>
<p>מניות המוחזקות במישרין על ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.</p>	<p>מניות רדומות</p>

<p>המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.</p>	<p>מרווח Bid-Ask</p>
<p>משך חיים ממוצע (מח"מ) נמדד בשנים ומשקלל את תשלומי הריבית התקופתיים של המכשיר הפיננסי לאורך חייו עד לפדיון הסופי.</p>	<p>משך חיים ממוצע (מח"מ)</p>
נ	
<p>חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון וכו'.</p>	<p>נגזר אשראי</p>
<p>הקצאת הון מזערי כנגד סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, בשיטה הקושרת את היקף החשיפות לסיכונים השונים לדרישת ההון הרגולטורית. הוראות נדבך 1 שנקבעו על ידי ועדת באזל אומצו במסגרת הוראות נוהל בנקאי תקין מספר 201 עד 209 והם קובעים שיטה פיקוחית לחישוב נכסים משוקללים בסיכון ואופן החישוב של דרישות ההון בגין נכסי סיכון כאמור.</p>	<p>נדבך 1</p>
<p>ניהול נכסי בנק והתחייבויותיו במגמה ליצור הקבלה מתאימה ביניהם ולהכביר את הונו של הבנק בטווח הארוך, לטובת בעלי מניותיו.</p>	<p>ניהול נכסים והתחייבויות - ALM</p>
<p>נכסי סיכון משקפים חשיפה מאזנית וחוזי מאזנית שנוצרת בגין פעילויות הבנק, משוקללת בסיכון המיוחס לה בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין מספר 203 עד 209 בכלל הקשור לסיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי. נכסי סיכון כאמור נועדו לשקף את הסיכון המשוקלל בגינו נדרש הבנק להחזיק דרישת ההון הרגולטורי במסגרת הדרישות להלימות ההון.</p>	<p>נכסים משוקללים בסיכון או נכסי סיכון (RWA)</p>
<p>מאית של אחוז אחד המשמש כמודד לגבי שיעורי ריבית.</p>	<p>נקודת בסיס - BP</p>
ס	
<p>סיכון האשראי הינו סיכון של הבנק להפסד כתוצאה מהאפשרות שלווה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי, כפי שסוכמו.</p>	<p>סיכון אשראי</p>
<p>סיכון ה-Conduct (התנהלות מול לקוחות) הינו הסיכון שהתנהלות מול הלקוחות אשר אינה הוגנת, שקופה ומתאמת לצרכיו תוביל להפסדים כתוצאה מנזקים משפטיים, קנסות או נזקי מוניטין.</p>	<p>סיכון ה-Conduct (התנהלות מול לקוחות)</p>
<p>סיכון הנזילות הוא הסיכון הנוצר בשל אי הוודאות ביחס לאפשרות לגיוס מקורות ו/או למימוש נכסים, באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שיגרם הפסד מהותי.</p>	<p>סיכון נזילות</p>
<p>סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הגדרה זו כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון תדמיתי.</p>	<p>סיכון תפעולי</p>
<p>הסיכון השיורי, הוא הסיכון שנשאר אחרי שיוך כל הסיכונים הספציפיים. לדוגמה: כאשר אדם רוכש נכס, הוא נחשף לחבילה של סיכונים שונים. רבים מהסיכונים הללו אינם ייחודיים לנכס שנרכש, אלא משקפים תרחישים רחבים יותר, כמו למשל עלייה או ירידה של מניות, העלאה או הורדה של שערי ריבית או שינוי קצב הצמיחה בכלכלה או בתעשייה מסוימת. ניתן לצמצם את החשיפה אליו באמצעות גיוון.</p>	<p>סיכון שיורי</p>

סיכוי בסיס	סיכון הבסיס, אשר מתבטא בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים ובשערי החליפין, עקב ההפרש שבין שווי הנכסים להתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות, בכל אחד ממגזרי ההצמדה.
סיכוי ריבית	סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשערי הריבית במטבעות השונים.
סיכון אסטרטגי	סיכון עסקי הכולל את ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על הון, רווחים, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של ההחלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים, רגולטורים וטכנולוגיים.
סיכון מוניטין	הסיכון שפרסום או גילוי ציבורי של עסקה או נוהג הקשור ללקוחות, כמו גם תוצאות עסקיות ואירועים הקשורים לקבוצה, ישפיע באופן שלילי על אמון הציבור בקבוצה או יגרמו לירידה בבסיס הלקוחות או יגררו עלויות משפטיות גבוהות או ירידה בהכנסות.
סיכוי שוק	סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי הוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי שוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, תנודתיות בשיעורי ריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות ומדדים כלכליים נוספים).
סינדיקציה	עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.
ע	
עלות ריבית	מרכיב הריבית שמוקצה לשנה שוטפת ומסווג כחלק מהוצאות אחרות.
עלות שירות	כל מרכיבי עלות ההטבה לעובדים המוקצים לתקופה מסוימת.
ר	
רווח בסיסי למניה	הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.
רווח מדולל למניה	חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם, ובממוצע המשוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור, בהתחשב בהשפעת כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות.
רווח/הפסד אקטוארי	בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.
ריבית העוגן	ריבית הנקבעת לפי בסיס אובייקטיבי חיצוני הינו, שלתאגיד לא תהיה השפעה ישירה בקביעתה, על פי נוסחה קבועה מראש.

ש

שווי הוגן

ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתייכות הפיננסית בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:

- רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;
- רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;
- רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש טכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.

שוק פעיל

שוק בו עסקאות בנכס או בהתייכויות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

שיעור התשואה הפנימי (שת"פ)

מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.

שיעור התשואה להון

היחס בין התשואה של עסק (רווח נקי) לבין ההון העצמי שלו. שיעור זה מודד את יכולות הבנק ביצירת רווחים מהנכסים נטו, וממחיש עד כמה יעיל הבנק בניצול השקעות נוספות ליצירת גידול בהכנסותיו.

התשואה להון בבנקים מתבטאת ביחסים אלה:

- רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע;
- רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע בניכוי יתרה ממוצעת של מניות בכורה שנכללו בהון העצמי.

ת

תאגיד עזר

תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי שעיסוקיו הם רק בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שהתייחדו לתאגידים בנקאיים בהתאם לחוק.

תהליך הסקירה הפיקוחי SREP – (Supervisory Review Process)

התהליך נועד להבטיח כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים. במסגרת התהליך בוחן הפיקוח את פרופיל הסיכון של התאגיד הבנקאי וכן התהליך הפנימי שנקט על ידי הבנק להערכת נאותות כוללת של הלימות ההון הרגולטורי המוחזק על ידי הבנק כנגד החשיפות. תהליך זה נועד לתת לרגולטור כלים להערכה עצמאית של פרופיל הסיכון של הבנק וניהול הסיכונים ולקבוע צעדים להתערבות מוקדמות במטרה למנוע פגיעה ביציבות הבנק והאיתנות הפיננסית שלו.

תכנית הטבה מוגדרת

סכומי קצבה או ביטוח קבועים וידועים מראש המשולמים לזכאים, בין שאלה תלויים בתוצאות ההשקעות של קרן הקצבה או המבטח.

תשואה להון

רווח נקי בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע.

	A
נייר ערך שהבטוחות שניתנו לו, או השיעבוד, לגבי תשלומי הריבית והקרן, הינם תשואה על מסמך פיננסי מסוים.	ABS – Assets Back Securities (אגרות חוב מגובי נכסים)
	B
כלי ניהולי למדידת ביצועי הבנק וקווי העסקים שלו במגוון נושאים כמותיים ואיכותיים אותם הגדירה הנהלת הבנק במסגרת התכנית האסטרטגית.	BSC – Balanced Score Card
מימון פרויקטיים ציבוריים בו גוף פרטי מקבל זיכיון מגוף ציבורי כדי לממן, לתכנן, לבנות ולהפעיל מתקן ציבורי לתקופה קצובה בסופה עוברת הבעלות על הפרוייקט לממשלה.	B.O.T – Build Operate Transfer
	C
אגרות חוב המגובים על ידי תיק אגרות חוב ו/או הלוואות ברמות "בכירות" (seniority) ובדירוגים שונים.	CDO – Collateralized Debt Obligation
מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.	CDS – Credit Default Swap
אגרת חוב המגובה בתיק הלוואות.	CLO – Collateralized Loan Obligation
מודל מובנה של בקרה פנימית. מטרת מסגרת המודל הינה לסייע לעסקים ולישויות אחרות להעריך, לאמוד ולהעצים את מערכות הבקרה הפנימית הפועלות אצלם.	COSO – Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission
מונח המתייחס להסדרי מימון שונים שחוצים גבולות לאומיים, כגון מתן הלוואות לאנשים וגופים במדינה אחרת, מכתבי אשראי, קיבולים בנקאיים וכו'.	Cross Border Activity (“פעילות חוצת גבולות”)
חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.	CVA – Credit Valuation Adjustment
	D
ה-(DFA) הינו חוק פדראלי אמריקאי אשר נכנס לתוקף ב-28 ביולי 2010 ומכיל רפורמה מקיפה ברגולציה הפיננסית, שלה השלכות שונות על קבוצת לאומי, שהעיקרית בהן מתייחסת לעסקאות בנגזרים מעבר לדלפק (OTC) מתחום החלף (Swap).	DFA – Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act
	E
רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.	EMIR – European Market infrastructure Regulation
	F
חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.	FATCA – Foreign Accounts Tax Compliance Act
התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות ואחת מרשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב.	FDIC – Federal Deposit Insurance Corporation
סוכנות המסונפת לממשלת ארה"ב הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור. (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).	FHLMC – Freddie Mac
חברה ציבורית בחסות ממשלת ארה"ב הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).	FNMA – Fannie Mae

חוזת בין שני צדדים למכירת כמות נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזת קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזת זה אינו חוזת סטנדרטי ואינו נסחר בשוקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צרכי הלקוח.	FORWARD (חוזת אקדמה)
חוזת בין שני צדדים למכירת כמות נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזת קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזת עתידי זה הוא חוזת סטנדרטי הנסחר בשוקי הון מאורגים.	FUTURE (חוזת עתידי)
	G
חברת פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).	GNMA – Ginnie Mea
	I
תהליך הערכת הלימות ההון משמש לצורך בחינת היקף ההון הדרוש לתמיכה בסיכונים השונים שהקבוצה חשופה אליהם. על מנת לוודא שהון הקבוצה בפועל עולה על דרישות ההון האמורות בכל זמן.	ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Process
	L
השיעור מתוך חשיפת האשראי הכללית של הלווה במועד הכשל (EAD) אשר צפוי לגרום נזק לבנק בקרות אירוע הכשל.	LGD – Loss Given Default (שיעור הפסד בהינתן כשל)
השיעור שמהווה המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף מימד אחד של סיכון ההלוואה, כאשר יחס LTV גבוה משקף סיכון גבוה יותר לבנק נותן האשראי.	LTV (שיעור המימון)
	M
אגרות חוב המגובות בנכסים פיננסיים שבהן תשלומי הריבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפירעון הלוואות המובטחות בנכסים פיננסיים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.	MBS – Mortgage Back Securities (אגרות חוב מגובי משכנתאות)
	N
היחס שבין הכנסות ריבית נטו ליתרה ממוצעת של נכסים נושאי ריבית.	NIM – Net Interest Margin
אשראי פגום שאינו צובר ריבית.	NPL – Non Performing Loan
	O
ארגון בינלאומי של המדינות המפותחות המקבלות את עקרונות הדמוקרטיה הליברלית והשוק החופשי. הארגון הינו פלטפורמה לדיון במדיניות, השוואת ביצועים, איתור פתרונות לקשיים וגיבוש קודים, עקרונות מנחים וסטנדרטים משותפים לביצוע מדיניות כלכלית וחברתית ברמה הלאומית. במסגרת הארגון כל מדינה חברה יכולה לתרום באופן משמעותי לקביעת מדיניות הארגון וניסוח קווי פעולה משותפים.	OECD

	P
מונח המתאר את ההסתברות שהלווה יגיע למצב של כשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה ממועד ביצוע הדרוג. המונח מספק הערכה של הסבירות שלוה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו כפי התנאים החוזיים של חובותיו.	PD - Probability of Default (כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה)
מענק בצורת מניות אשר הינן חסומות ותלויות בביצועים עתידיים של התאגיד הבנקאי.	PSU (יחידות מניה חסומות תלויות ביצוע)
	R
שיטה המשווה תשואות על השקעות שונות הלוקחת בחשבון את הסיכון. התשואה בפועל מתואמת על ידי מדידת חשיפות הנכס לסיכון ומתאמת כלפי מטה את התשואה על נכסים מסוכנים יותר. יעילות השיטה תלויה בדיוק הערכה של הסיכון בנכסים שונים, ועד כמה ה"עונש" המוטל על נכסים מסוכנים יותר אכן משקף את דרגת סלידת הסיכון של כל משקיע נתון. לסוגים חדשים של נכסים, כמו נגזרים פיננסיים הערכת סיכון הוא דבר מאוד לא ודאי, לאור הניסיון בדבר התנהגות מחיריהם בפועל.	RORAC (תשואה להון מותאמת סיכון)
מניה רגילה שעל פי תנאי ההנפקה שלה לא ניתנת למסחר חופשי במשך פרק זמן מסוים או עד שיקרה או שלא יקרה אירוע מסוים ופרק זמן זה טרם חלף ו/או אירוע זה עוד לא התממש.	RSU (יחידות מניה חסומות)
	S
סוכנות ממשלתית אמריקאית לתמיכה בעסקים קטנים בארה"ב.	SBA - Small Business Administration
הסכם המגובה על ידי תיק CDS (שהינן נגזרות) ברמות בכירות (Seniority) שונות.	SCDO - Synthetic collateralized Debt Obligation
סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.	SWAP
	V
הינו מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכונים השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרות המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיר הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים השוק בפעילויות שונות.	VaR - Value at Risk (ערך בסיכון)

אינדקס

א

אומדנים בנושאים קריטיים 81

אומדנים חשבונאיים קריטיים 3

איגוח 241, 238, 197

אקטוארי 243, 240, 135, 134, 133, 111, 110, 109

ארגון מחדש של חובות בעייתיים 187, 186, 185

ב

באזל 242, 239, 229, 145, 141, 75, 70, 31, 29, 28

ביטחונות 198, 144, 60

בנינים וציוד 201, 200, 199, 97, 96, 89, 87, 23, 20, 19

בקריות 246, 239, 85, 84, 82, 80, 76, 3

ג

גידור 150, 149, 111, 110, 109, 108, 105, 103, 102, 88, 77, 70, 22

158, 157, 156, 155, 154, 151

ד

דוח מאוחד על הרווח הכולל 88, 4

דוח על השינויים בהון 94, 92, 90, 4

דוח על תזרימי מזומנים 98, 97, 96, 4

דוח רווח והפסד 87, 4

דיבידנד 244, 228, 140, 139, 104, 97, 96, 94, 92, 31, 30, 12

ה

הון והלימות ההון 28, 23, 3

הון מניות 94, 92, 90

הון עצמי רובד 1 144, 143, 142, 141, 139, 32, 30, 29, 28, 12, 5

239, 229

הון רובד 1 נוסף 29

הון רובד 2 239, 143, 142, 29, 28

הלבנת הון 77

הלוואות לדיור 55, 51, 50, 49, 48, 45, 41, 40, 39, 32, 30, 29, 24

162, 142, 139, 129, 128, 127, 102, 68, 67, 66, 65, 64, 62, 57, 56

188, 187, 185, 184, 183, 182, 181, 180, 179, 170, 168, 166, 164

229, 228, 197, 196, 189

הנפקה 247, 221, 43, 42

הפחתת סיכון אשראי 160, 159, 144

הפרשה לירידת ערך 104, 96

הפרשה למס 174, 172, 36, 34, 13, 5

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי 187, 186, 185

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 240, 239, 81, 29

התחייבויות בגין הטבות לעובדים 88, 21

ו

ועדת 242, 239, 229, 145, 75, 31

ז

חובות בעייתיים 193, 192, 191, 190, 129, 128, 127, 53, 52, 48

195, 194

חובות פגומים 162, 141, 129, 128, 127, 53, 52, 51, 50, 49, 24

190, 189, 188, 187, 186, 185, 184, 180, 179, 170, 168, 166, 164

237, 195, 194, 193, 192, 191

ח

יעד הון 229, 30, 29

ירידת ערך 117, 96

ט

לקוחות עסקיים 47

י

מאזן מאוחד 89, 4

מבנה ארגוני 225, 223, 44, 4

מגבלות 160, 139, 71, 70, 62, 60, 59, 57, 56, 55, 45, 30, 29, 11, 8

228, 221

מגזרי פעילות - גישת ההנהלה 173, 172, 99, 38, 37, 36, 35, 34, 3

174

מגזרי פעילות פיקוחיים 168, 166, 164, 162, 161, 99, 41, 40, 39, 3

170

מדד המחירים לצרכן 10

מדינות זרות 78, 60, 59

מדיניות חשבונאית 81, 3

מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים 143

מוסדות פיננסיים זרים 116, 115, 114, 113, 112, 61, 60, 26, 25

229, 209, 207, 205, 117

מוסדיים 171, 169, 167, 165, 163, 132, 61, 41, 40, 39

מזומנים ושוי מזומנים 97, 96

מימון ממונף 69

מינוף 241, 239, 144, 143, 142, 141, 139, 99, 33, 29, 5

מיסים נדחים 143, 101, 96

מכשירי הון 239, 29

ממשלה 245, 232, 231, 103, 97, 47, 10, 9

מסגרות אשראי 240, 197, 67, 23

כ

נגזרים 71, 70, 68, 67, 66, 61, 60, 57, 56, 55, 23, 19, 18, 17, 12

152, 151, 150, 149, 144, 105, 104, 103, 102, 101, 99, 96, 89

201, 200, 199, 197, 161, 160, 159, 158, 157, 156, 155, 154, 153

215, 214, 213, 212, 210, 209, 208, 207, 206, 205, 204, 203, 202

247, 241, 237, 229, 220, 219, 218, 217, 216

נזילות 241, 197, 146, 145, 141, 75, 70, 60, 59, 5

ניירות ערך 78, 77, 71, 68, 61, 57, 56, 55, 33, 27, 26, 25, 23, 7, 6

124, 123, 122, 117, 115, 113, 112, 108, 103, 102, 99, 96, 89, 81

204, 203, 202, 201, 200, 199, 198, 156, 148, 147, 144, 126, 125

229, 227, 220, 219, 216, 215, 213, 210, 209, 208, 207, 206, 205

239, 234

נכסי סיכון 239, 170, 168, 166, 164, 162, 142, 141, 32, 31, 28

242

נכסים אחרים 241, 238, 237, 233, 231, 201, 200, 199, 96, 89, 61

ל

סייבר 238, 76, 44

סיכון הריבית 71

סיכון מוניטין 243, 79, 78, 44

סיכון נזילות 242, 226, 75, 3

סיכונים אשראי 149, 99, 81, 68, 65, 59, 53, 47, 45, 44, 26, 24, 12, 3

242, 161, 160, 159, 158, 157, 156, 155, 154, 153, 152, 151, 150

סיכונים שוק 243, 242, 142, 70, 44, 28, 3

סיכונים אחרים 79, 78, 77, 3

סיכונים תפעוליים 77, 76, 44, 3

ש

שווי הוגן 21, 22, 61, 72, 73, 88, 99, 100, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 119, 120, 122, 123, 124, 125, 126, 134, 152, 153, 155, 156, 160, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 237, 244

ת

תגמול 136
 תיאבון הסיכון 44, 45, 65, 70, 81
 תיק בנקאי 72, 73, 74
 תיק למסחר 25, 26, 27, 70
 תשואה להון 12, 13, 14, 124, 247
 תשלום מבוסס מניות 90, 92, 94

ע

עמלות 5, 6, 12, 16, 17, 18, 19, 87, 237
 ענפי משק 24, 45, 55, 56, 57, 68
 ערך בסיכון 247

פ

פחת והפחתות 19, 20
 פיקדונות הציבור 6, 23, 27, 36, 37, 38, 40, 41, 68, 89, 99, 103, 132, 162, 164, 166, 168, 170, 174, 175, 176, 199, 200, 201, 202, 203, 232, 234, 237
 פנסיה 20, 88, 133, 135, 136, 202, 203, 204, 243

ר

רגולציה 4, 44, 70, 77, 223, 226, 227, 229, 245
 רואי החשבון המבקרים 4, 82, 86
 רווח למניה 99, 106